

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διοίκηση Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

Ο Ρόλος και η Συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την
Τοπική Ανάπτυξη

Θωμάς Δασκάλου

Επιβλέπων Καθηγητής
Ελευθέριος Θαλασσινός

Μάιος 2016

Μάιος 2016

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διοίκηση Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**Ο Ρόλος και η Συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την
Τοπική Ανάπτυξη**

Θωμάς Δασκάλου

**Επιβλέπων Καθηγητής
Ελευθέριος Θαλασσινός**

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από τη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Μάιος 2016

Περίληψη

Στην παρούσα μελέτη διεξήχθη θεωρητική και ερευνητική διερεύνηση του ρόλου και της συμβολής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Τοπική Ανάπτυξη.

Αναλύθηκε η αξιοποίηση των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Μελετήθηκε η ανάγκη ύπαρξης στρατηγικού σχεδιασμού για την πλήρη αξιοποίηση μιας πραγματικά αποτελεσματικής και δυναμικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης που θα μπορεί να αναλαμβάνει ενεργό ρόλο σε όλους τους τομείς της τοπικής οικονομίας, ακόμη και στην απασχόληση. Επίσης παρουσιάστηκαν τα όργανα και οι αρμοδιότητες των Διοικητικών Οργάνων στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα.

Αφού μελετήθηκε η Δομή και Διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελληνική Πραγματικότητα στη συνέχεια διερευνήθηκε η σημασία του στρατηγικού αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και αποτυπώθηκαν οι ανάγκες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα.

Αναπτύχθηκαν οι προοπτικές και διατυπώθηκαν προτάσεις για την συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη. Υποστηρίχθηκε ότι οι σύγχρονες πόλεις χρειάζονται διαφοροποιημένες πολιτικές για την αντιμετώπισή των προβλημάτων τους. Διερευνήθηκαν μέσω ερωτηματολογίου οι απόψεις 160 δημοτικών υπαλλήλων και δημοτών του Δήμου Δοξάτου ως προς τον ρόλο και την συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην τοπική ανάπτυξη. Στο δείγμα συμπεριελήφθησαν όλες οι ειδικότητες των υπαλλήλων του Δήμου αλλά και οι επαγγελματικοί κλάδοι των κατοίκων του Δήμου. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποκλείστηκε η υπεραντιπροσώπευση δημοτικών υπαλλήλων ή δημοτών που υπηρετούν ή κατοικούν σε όλα τα χωριά του Δήμου Δοξάτου. Η πλειοψηφία τόσο των κατοίκων του Δήμου όσο και των δημοτικών υπαλλήλων απήντησε θετικά στα σχετικά ερωτήματα θεωρώντας ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας. Στην πλειοψηφία τους οι δημότες επιθυμούν η Τοπική Αυτοδιοίκηση να αναλάβει και να πράξει τον ρόλο μιας τοπικής κυβέρνησης που θα πράττει προς το συμφέρον της τοπικής κοινωνίας.

Summary

The study endeavours to research the role and contribution of local governments in the effective development of local communities both theoretically and via a questionnaire survey.

It analyzes the resources and the contribution of local governments in the European political scene. It studies and puts forward the need of strategic planning for truly effective and dynamic local governments that will be able to assume active roles in all aspects of the local economy, even in terms of employment. It presents local institutions and the responsibilities of various Administrative Bodies in the Greek Political System. Having studied the structure and layout of local governments in Greek Reality, research proceeds in the investigation of the importance of strategic development planning at local and regional level. The study states what needs to be accomplished, it presents the full span of the local community needs and reflects the problems which are faced by local governments in Greece.

The study presents the prospects of local governments and makes proposals for the contribution of local government in local development. It suggests that modern cities require differentiated policies to address their problems.

Through a well balanced questionnaire there has been a research on the views of 160 municipal employees and citizens of the Doxato Municipality as to the role and contribution of local government to local development. The sample included both residents and employees at the municipality of Doxato, eliminating the overrepresentation of either municipal employees or citizens who live in the various villages of the Doxato Municipality. The majority of both the municipality residents and municipal officials responded willingly and positively to all the research questions. The questions asked them to express their views and beliefs on whether local government can actually be a local economic development lever. The majority of residents stated that they want their local government to assume responsibilities, take over and play the role of a local government which will effectively provide answers and solutions to their problems, meeting the expectations of the local community.

Ευχαριστίες

Κατά την έρευνα για την παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή με βοήθησαν πολλοί. Ο επιβλέπων της διπλωματικής μου κ. Ελευθέριος Θαλασσινός, φίλοι, συνάδελφοι. Σε όλους χρωστώ ένα μεγάλο και ειλικρινές ευχαριστώ για την αμέριστη συμπαράστασή τους. Ευχαριστώ για τις παρατηρήσεις του στην ανάλυση των δεδομένων στο SPSS τον φίλο μου Σάββα Γρηγοριάδη. Ιδιαίτερως όμως ευχαριστώ τα 3 παιδιά μου Κωνσταντίνο, Ευαγγελία-Ελευθερία και Σοφία-Ζωή και την σύζυγό μου Αναστασία Γαλανού αφού απ' τον δικό τους χρόνο έκλεψα για να μελετήσω ένα θέμα που τα τελευταία χρόνια που ασχολούμαι με την Τοπική Αυτοδιοίκηση με συναρπάζει.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1.....	6
Εισαγωγή.....	6
Κεφάλαιο 2.....	8
Κέντρα λήψης αποφάσεων.....	8
2.1 Αρμοδιότητες των Διοικητικών Οργάνων στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα.....	8
2.1.1 Υπουργικό συμβούλιο.....	9
2.1.2 Ο πρωθυπουργός.....	9
2.1.3 Υπουργοί.....	10
2.2 ΟΤΑ Α' - Β' Βαθμού και Αποκεντρωμένη Διοίκηση.....	11
2.3 Δήμοι.....	13
2.4 Περιφέρειες.....	13
2.5 Αποκεντρωμένη Διοίκηση.....	14
2.6 Ειδικές ρυθμίσεις για συγκεκριμένες περιοχές: Το Καθεστώς του Αγίου Όρους.....	15
Κεφάλαιο 3.....	16
Ο Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	16
3.1 Τομείς Αρμοδιοτήτων ΟΤΑ στον Ευρωπαϊκό Χώρο.....	19
3.2 Λειτουργική Αναδιάταξη της Τ.Α. Το Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ.....	20
3.3 Τα φορολογικά Έσοδα της Ευρωπαϊκής Τ.Α.....	21
Κεφάλαιο 4.....	24
Δομή και Διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελληνική Πραγματικότητα.....	24
4.1 Ιστορική Εξέλιξη.....	24
4.2 Όργανα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης.....	30
4.2.1 Όργανα Διοίκησης Δήμου.....	30
4.2.2 Όργανα Διοίκησης Περιφέρειας.....	36
4.2.3 Όργανα Διοίκησης Αποκεντρωμένης Διοίκησης.....	40
4.3 Οικονομικά Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Έσοδα – Πόροι.....	41
4.3.1 Μεταβίβαση Αρμοδιοτήτων προς τις Περιφέρειες και τους Δήμους και Μεταφορά Πόρων	50
4.3.2 Οικονομικός έλεγχος εσόδων και εξόδων των Ο.Τ.Α. Α' & Β' βαθμού.....	53
Κεφάλαιο 5.....	54
Δυνατότητες Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την Ανάπτυξη της Τοπικής Κοινωνίας.....	54
5.1 Στρατηγικός Σχεδιασμός και Τοπική Ανάπτυξη.....	54
5.1.2 Διαμόρφωση Αναπτυξιακού Προτύπου στο Πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου.....	63

Κεφάλαιο 6.....	65
Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα	65
Κεφάλαιο 7.....	68
Προοπτικές και Προτάσεις.....	68
7.1 Αίτια και Διαδικασίες της Νέας Φάσης Ανάπτυξης των Πόλεων	68
7.2 Δράσεις Αναζωογόνησης των Πόλεων.....	70
7.3 Ο Δήμος και η Ανάπτυξη της Πόλης.....	70
7.4 Δήμος και «Δημιουργικό Περιβάλλον»	70
7.5 Βασικές Συνιστώσες του Προτύπου Ανάπτυξης	71
Κεφάλαιο 8.....	74
Έρευνα.....	74
8.1 Στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα	75
8.2 Μεθοδολογία της έρευνας	76
8.3 Η προσέγγιση των ποσοτικών κοινωνικών δεδομένων.....	79
8.4 Αποτελέσματα: Η περιγραφική στατιστική ανάλυση.....	80
Κεφάλαιο 9.....	193
Επίλογος.....	193
Βιβλιογραφία	203

Κεφάλαιο 1

Εισαγωγή

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή γίνεται στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών μου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του Ανοιχτού Πανεπιστημίου Κύπρου. Το θέμα το οποίο πραγματεύεται είναι «Ο ρόλος και η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την Τοπική Ανάπτυξη». Οι δημότες σήμερα χρειάζονται μια Τοπική Αυτοδιοίκηση στοχευμένη στην εξυπηρέτηση των αναγκών της Τοπικής κοινωνίας. Η Τ.Α. οφείλει να μην περιορίζεται μόνο στους τομείς που όλοι γνωρίζουμε ότι δραστηριοποιείται αλλά να επεκταθεί και σε νέους τομείς που θα στοχεύουν στην οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση, την προστασία του περιβάλλοντος, την βελτίωση των υποδομών, την αναβάθμιση ποιότητας ζωής, την εξωστρέφεια, τον αθλητισμό τις πολιτιστικές δραστηριότητες κλπ.

Σκοπός και προσδοκώμενα αποτελέσματα της διατριβής είναι να μελετηθεί και να ερευνηθεί ο ρόλος και η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Τοπική Ανάπτυξη. Αφ' ενός προσδοκά να σκιαγραφηθεί τόσο στο Ελληνικό όσο και στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι ο ρόλος και η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την Τοπική Ανάπτυξη και αφ' ετέρου να ερευνηθεί η δομή και διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Δήμο Δοξάτου και οι δυνατότητες που έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για την ανάπτυξη της Τοπικής Κοινωνίας, και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει. Στην παρούσα διατριβή διατυπώνονται οι προοπτικές και οι προτάσεις που αφορούν τον ρόλο και την συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ανάπτυξη των Τοπικών Κοινωνιών.

Οι Κυριότεροι άξονες που θα αναπτύσσονται είναι:

1. Κέντρα λήψης αποφάσεων

α. Κεντρική κυβέρνηση – Διοίκηση

β. Περιφερειακή διοίκηση – Β' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

γ. Α' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

2. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
3. Δομή και διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελληνική πραγματικότητα
4. Δυνατότητες Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας
5. Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα
6. Προοπτικές και Προτάσεις.

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται είναι:

Ποιες είναι οι δυνατότητες λήψης αποφάσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε σχέση με την Κεντρική και Περιφερειακή Διοίκηση.

Ποιος είναι ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ποια είναι η δομή και η διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα.

Ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα.

Ποιες είναι οι προοπτικές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελληνική πραγματικότητα.

Η μελέτη και η έρευνα ως καινοτόμος, αναγκαία και σημαντική οδηγεί στην ανάδειξη όχι απλά του ρόλου αλλά και των προβλημάτων και των δεσμεύσεων που περιορίζουν τη συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην τοπική ανάπτυξη.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μελετήθηκε και ερευνήθηκε μέσα από βιβλιογραφική ανασκόπηση, μέσα από επίσημους Ελληνικούς ιστοχώρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και μέσα από τους επίσημους ιστοχώρους πόλεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τους ιστοχώρους Ευρωπαϊκών πόλεων αναδεικνύονται οι προτεραιότητες που θέτουν οι εν λόγω δήμοι και το προφίλ που προσπαθούν να δημιουργήσουν τόσο ως προς την διοίκηση όσο και ως προς τη προβολή σημαντικών σημείων των μητροπολιτικών δήμων τους.

Διεξήχθη επιτόπια έρευνα σε Διοικητικές υπηρεσίες του Δήμου Δοξάτου, συντάχθηκαν και σχετικά ερωτηματολόγια που απαντήθηκαν τόσο από διοικητικούς υπαλλήλους όσο και από δημότες του Δήμου Δοξάτου. Τα ερωτήματα της έρευνας ετέθησαν σε απόλυτη συνάρτηση με τους βασικούς άξονες που μελετήθηκαν κατά την διαπραγμάτευση του θεωρητικού μέρους προκειμένου να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα με την ολοκλήρωση της έρευνας. Η ανάλυση των ερωτηματολογίων έγινε με το στατιστικό πρόγραμμα SPSS.

Κεφάλαιο 2

Κέντρα λήψης αποφάσεων

Το ελληνικό πολιτικό σύστημα λειτουργεί θέτοντας ως βασική αρχή του την αρχή της διάκρισης των εξουσιών.

Το Σύνταγμα της Ελλάδος διαχωρίζει ως εξουσιαστικά όργανα το εκλογικό σώμα, τα πολιτικά κόμματα, τη διοίκηση και τα δικαστήρια. Τα ανωτέρω όργανα διαφοροποιούνται λειτουργικά και οργανωτικά με ρυθμιστές τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση έχοντας ως βασική σταθερά οργάνωσης το πολιτικό σύστημα της Ελλάδος.

2.1 Αρμοδιότητες των Διοικητικών Οργάνων στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα

Την πρωταρχική λειτουργία της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας μετά τη μεταρρύθμιση του ελληνικού Συντάγματος το 1986, διαχειρίζεται ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση καθώς επήλθαν αλλαγές ως προς τις αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, το δικαίωμα της διάλυσης της βουλής των ελλήνων και της παύσης της κυβέρνησης αφαιρέθηκαν από το Πρόεδρο της Δημοκρατίας και ανατέθηκαν στη Βουλή και την Κυβέρνηση. Επιπρόσθετα, απαιτείται πλέον η υπογραφή των αρμοδίων κυβερνητικών οργάνων – Υπουργικό Συμβούλιο, Πρωθυπουργός, Υπουργοί – για την άσκηση και των υπολοίπων αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Δημοκρατίας (Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα 2001).

Για την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας απαιτείται κατά την ψηφοφορία στη βουλή των ελλήνων να επιτευχθεί πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) ή των δύο πέμπτων (2/5) αυτής κατά περίπτωση. Σύμφωνα με το Σύνταγμα η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας ως ρυθμιστή του πολιτεύματος είναι πενταετής.

Η Κυβέρνηση απαρτίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο περιλαμβάνει τον Πρωθυπουργό, τους Υπουργούς, τους Αναπληρωτές Υπουργούς και τους Υπουργούς άνευ Χαρτοφυλακίου. Ο νόμος του 1985 θέτει εκτός των συνεδριάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου τους Υφυπουργούς. Οι Υφυπουργοί δύνανται να μετέχουν σε υπουργικό συμβούλιο μόνο εάν τους έχει ζητηθεί από το Πρωθυπουργό χωρίς όμως να έχουν δικαίωμα ψήφου (Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα 2001).

2.1.1 Υπουργικό συμβούλιο

Το Σύνταγμα ορίζει ως αρμόδιο να λαμβάνει αποφάσεις για την πορεία της γενικής πολιτικής της Ελλάδος το Υπουργικό Συμβούλιο. Συγκεκριμένα, αποφασίζει για:

- γενικότερα θέματα πολιτικής
- θέματα που ανακύπτουν και αφορούν τις αρμοδιότητες των συλλογικών κυβερνητικών οργάνων ή των υπουργών ανατίθενται σε αυτό από τον Πρωθυπουργό
- κάθε αρμοδιότητα που το παραχωρείται από το Σύνταγμα και τους σχετικούς νόμους.

Ο πρωθυπουργός καλεί σε συνεδρίαση το Υπουργικό Συμβούλιο μία φορά κάθε εβδομάδα. Κατά τις συνεδριάσεις τηρούνται επίσημα πρακτικά τα οποία είναι απόρρητα επί 30 έτη. Η γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό της Ελλάδος (Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα 2001).

2.1.2 Ο πρωθυπουργός

Από τη δημιουργία του ελληνικού κράτους ο Πρωθυπουργός ήταν υποχρεωτικά επικεφαλής και εκτελούσε καθήκοντα Προέδρου όλων των Υπουργείων στα Συμβούλια αυτών. Κατά την τρίτη κυβερνητική θητεία του Ελευθερίου Βενιζέλου η ανωτέρω

πρακτική καταργήθηκε διότι ο Ελευθέριος Βενιζέλος είχε συγκεντρώσει μεγάλη εξουσία και απουσίαζε συχνά για κυβερνητικές υποθέσεις στο εξωτερικό (1917 – 1920).

Κατά την τελευταία του κυβερνητική θητεία ο Ανδρέας Παπανδρέου (1993 - 1996) θέσπισε την αποσύνδεση των καθηκόντων του Πρωθυπουργού από τα Υπουργικά Συμβούλια.

Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας σήμερα καθορίζει τη σύνθεση της κυβέρνησης καθώς με δική του εντολή διορίζονται ή παύονται οι Υπουργοί και ανατίθενται αρμοδιότητες στους Αναπληρωτές Υπουργούς, τους Υφυπουργούς και τους Υπουργούς Επικρατείας. Ως εκπρόσωπος του συνόλου της Κυβέρνησης καθορίζει το περιεχόμενο των Υπουργικών Αποφάσεων ασκώντας ένα σύνολο εξουσιών και αρμοδιοτήτων. Είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό της δράσης των υπουργών και επίλυση τυχόν διαφωνίες μεταξύ των. Είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής από τις δημόσιες υπηρεσίες και δίδει την άδεια να δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αποφάσεις σύμφωνες με τους Νόμους του Κράτους (Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα 2001).

2.1.3 Υπουργοί

Οι Υπουργοί συμμετέχουν στο Υπουργικό Συμβούλιο και τα λοιπά Κυβερνητικά Όργανα. Αναλαμβάνοντας την ευθύνη του Υπουργείου τους καθίστανται υπεύθυνοι για τις Δημόσιες Υπηρεσίες στις οποίες προϊστανται πολιτικά. Ως καθήκοντα των Υπουργών ορίζονται η συνολική διεύθυνση και λήψη αποφάσεων για τη διοίκηση των Δημόσιων Υπηρεσιών και τη Δημόσια Πολιτική του Υπουργείου που αναλαμβάνουν.

Τις αρμοδιότητες των Υπουργών Επικρατείας τις καθορίζει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός προσωπικά. Ενώ τις αρμοδιότητες των Υφυπουργών και των αναπληρωτών Υπουργών τις καθορίζουν με σχετική απόφασή τους, ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός του αντίστοιχου Υπουργείου στο οποίο θα προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Οι Υφυπουργοί καθορίζεται ότι έχουν αυτοτελής κοινοβουλευτική και ποινική ευθύνη. (Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., Η δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα 2001).

2.2 ΟΤΑ Α' - Β' Βαθμού και Αποκεντρωμένη Διοίκηση

Η θεσμική βάση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελείται από το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας του 1975, στα άρθρα 101 και 102:

Άρθρο 101 - Διοικητική Αποκέντρωση

1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα.
2. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας διαμορφώνεται με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες.
3. Τα περιφερειακά όργανα του Κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους. Τα κεντρικά όργανα του Κράτους, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των περιφερειακών οργάνων, όπως νόμος ορίζει.
4. Ο κοινός νομοθέτης και η διοίκηση όταν δρουν κανονιστικά έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιωτικών περιοχών και ορεινών περιοχών, μεριμνώντας για την ανάπτυξή τους.

Άρθρο 102 - Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους.
2. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία, όπως νόμος ορίζει.
3. Με νόμο μπορεί να προβλέπονται για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αναγκαστικοί ή εκούσιοι σύνδεσμοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που διοικούνται από αιρετά όργανα.
4. Το Κράτος ασκεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εποπτεία που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους. Ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται, όπως νόμος ορίζει. Πειθαρχικές ποινές στα αιρετά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκτός από τις περιπτώσεις που συνεπάγονται αυτοδικαίως έκπτωση ή αργία, επιβάλλονται

μόνο ύστερα από σύμφωνη γνώμη συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από τακτικούς δικαστές, όπως νόμος ορίζει.

5. Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την απόδοση και κατανομή, μεταξύ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των φόρων ή τελών που καθορίζονται υπέρ αυτών και εισπράττονται από το Κράτος. Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τον καθορισμό και την είσπραξη τοπικών εσόδων απευθείας από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Βασικά Νομοθετικά κείμενα

Ο Ν.1850/1989 (ΦΕΚ 114 Α' Τεύχος) με τις επιφυλάξεις που εγείρει στα άρθρα 5, 7 (§2), 8 (§2) και 10 (§2) αφορά στην «Κύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας» και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα σχετικά νομοθετικά κείμενα που αφορούν με την τοπική αυτοδιοίκηση.

Άλλα σχετικά κείμενα είναι:

- το Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α' τεύχος) «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», που ισχύει και για τις νέες Περιφέρειες του Κράτους, όπως αυτές συστήθηκαν με το Ν. 3852/2010.
- ο Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114 Α' Τεύχος) – «Κύρωση Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα», με τον οποίο κωδικοποιείται σε ενιαίο κείμενο η ισχύουσα νομοθεσία για τη λειτουργία των δήμων και κοινοτήτων
- ο Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α' Τεύχος) – «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ανασυγκροτεί τη διοικητική δομή της χώρας στο επίπεδο της Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού με δήμους και περιφέρειες. Συστήνονται 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας ως ενιαίες αποκεντρωμένες μονάδες διοίκησης του κράτους.

2.3 Δήμοι

Οι δήμοι αποτελούν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης ως αυτοδιοικούμενα κατά περιοχή νομικά πρόσωπα.

Η τοπική περιφέρεια κάθε δήμου που συνιστάται με το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των συνενούμενων ΟΤΑ. Οι δήμοι και οι κοινότητες που συνενώθηκαν με το Ν.2539/1997, αποτελούν τοπικές κοινότητες του νέου δήμου που δημιουργήθηκε με τις διατάξεις του Ν. 3852/ 2010, εφόσον έχουν πληθυσμό μέχρι 2.000 κατοίκους. Ενώ αν έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000 κατοίκους αποτελούν δημοτικές κοινότητες.

2.4 Περιφέρειες

Οι περιφέρειες αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα. Κάθε Περιφέρεια περιλαμβάνει περισσότερους από έναν νομούς εντός των γεωγραφικών της ορίων. Κατά κανόνα, περιφερειακές ενότητες συγκροτούνται στα όρια των νομών και των πρώην νησιωτικών επαρχιών της χώρας. Οι περιφερειακές ενότητες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης. Σε αυτές εδρεύουν οι υπηρεσίες των πρώην νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων συντελώντας στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Οι περιφέρειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους σχεδιάζουν προγραμματίζουν και υλοποιούν πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο, θέτοντας ως βασικές προτεραιότητες τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και την κοινωνική συνοχή. Ταυτόχρονα λαμβάνουν υπ' όψιν τους τόσο τις εθνικές όσο και τις ευρωπαϊκές πολιτικές κατά την λήψη των αποφάσεων τους.

Η Περιφέρεια Αττικής αποτελεί στο σύνολό της Μητροπολιτική Περιφέρεια. Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, μητροπολιτικές λειτουργίες ασκούνται μόνο στη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, δηλαδή εντός των ορίων του πολεοδομικού συγκροτήματος του ομώνυμου Δήμου. Οι δύο αυτές μητροπολιτικές περιφέρειες αναλαμβάνουν μητροπολιτικές αρμοδιότητες, που αφορούν την ενιαία αντιμετώπιση προβλημάτων και αναγκών υπερτοπικού χαρακτήρα. Προχωρούν σε ενιαίο σχεδιασμό

και ανάπτυξη των περιοχών τους στοχεύοντας στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών των δύο μεγαλύτερων αστικών κέντρων της χώρας.

Οι σχέσεις ανάμεσα στους δύο βαθμούς τοπικής αυτοδιοίκησης δεν είναι σχέσεις ελέγχου ή ιεραρχίας, αλλά σχέσεις συνεργασίας και συνεπικουρίας. Οι σχέσεις μεταξύ των δύο βαθμών αναπτύσσονται βάσει νόμου, με κοινές συμφωνίες και συντονισμό κοινών δράσεων.

2.5 Αποκεντρωμένη Διοίκηση

Η αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση διαρθρώνεται σε επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, η καθεμία από τις οποίες εκτείνεται στα όρια μίας Περιφέρειας (Αττικής, Κρήτης) ή περισσότερων. Οι αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες απολαμβάνουν διοικητικής και δημοσιονομικής αυτοτέλειας, ασκούν αποκεντρωμένες αρμοδιότητες αμιγώς κρατικού χαρακτήρα.

Πίνακας 1. Βασικά Στατιστικά Στοιχεία

No	Περιφέρεια	Έδρα	Έκταση	Πληθυσμός	Πυκνότητα πληθυσμού	Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	Κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν
			(km ²)	(κάτοικοι)	(κάτοικοι/κμ ²)	(εκατομμύρια €)	(€)
1	Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	Κομοτηνή	14.157	606.170	42,82	9.265	15.272
2	Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκη	18.811	1.874.590	99,66	32.285	16.559
3	Δυτική Μακεδονία	Κοζάνη	9.451	282.120	29,85	5.506	18.786
4	Ηπειρος	Ιωάννινα	9.203	336.650	36,58	5.079	14.221
5	Θεσσαλία	Λάρισα	14.037	730.730	52,06	11.608	15.772
6	Ιόνιοι Νήσοι	Κέρκυρα	2.307	206.470	89,5	4.130	17.726
7	Δυτική Ελλάδα	Πάτρα	11.350	680.190	59,93	10.659	14.332
8	Στερεά Ελλάδα	Λαμία	15.549	546.870	35,17	10.537	19.007
9	Αττική	Αθήνα	3.808	3.812.330	1001,11	110.546	26.968
10	Πελοπόννησος	Τρίπολη	15.490	581.980	37,57	9.809	16.580
11	Βόρειο Αιγαίο	Μυτιλήνη	3.836	197.810	51,57	3.330	16.638
12	Νότιο Αιγαίο	Ερμούπολη	5.286	308.610	58,38	7.646	24.828
13	Κρήτη	Ηράκλειο	8.336	621.340	74,54	11.243	18.421

Πίνακας 2. Πληθυσμιακά Στοιχεία των ΟΤΑ

Πληθυσμός	Περιφέρειες	Δήμοι
Μέγιστη	3.761.810	745.514
Ελάχιστη	206.121	98
Μέση	843.171	33.727

Πληθυσμός	Πλήθος Ο.Τ.Α
έως 5.000	45
από 5.001 έως 10.000	26
από 10.001 έως 50.000	192
από 50.001 έως 100.000	49
Από 100.001 και άνω	13
Σύνολο	325

2.6 Ειδικές ρυθμίσεις για συγκεκριμένες περιοχές: Το Καθεστώς του Αγίου Όρους

Σύμφωνα με το άρθρο 105 του Συντάγματος το Άγιον Όρος, η χερσόνησος του Άθω, από τη Μεγάλη Βίγλα και πέρα, αποτελεί αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού Κράτους.

Το Άγιο Όρος διέπεται από ένα ιδιότυπο νομικό καθεστώς που διέπεται σε ένα πλέγμα διατάξεων του Συντάγματος, διεθνών συνθηκών, του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του υπόλοιπου εσωτερικού δικαίου, με βασικότερο κανονιστικό κείμενο τον Καταστατικό Χάρτη του Αγίου Όρους, ο οποίος καθορίζει τη διοικητική οργάνωση του. Διοικητικά τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους και πνευματικά υπό την ανώτατη εποπτεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Η πολιτική διοίκηση του Αγίου Όρους ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών. Οι εξουσίες του Κράτους ασκούνται μέσω της Διοίκησης του Αγίου Όρους, η οποία αποτελεί αυτοτελή δημόσια αρχή και οργανώνεται με προεδρικό διάταγμα.

Η Κοινή Δήλωση περί Αγίου Όρους υπεγράφη την 28.05.1979 και ετέθη σε ισχύ την 01.01.1981. Είναι προσαρτημένη στη Συνθήκη Προσχώρησης της Ελλάδας στην ΕΟΚ. Αναθεωρήθηκε και ισχύει, αναγνωρίζοντας το ειδικό καθεστώς του Αγίου Όρους. Το Κοινοτικό Δίκαιο αναγνωρίζει το ειδικό αυτό καθεστώς όσον αφορά τα δικαιώματα εγκατάστασης και ζητήματα τελωνειακών και φορολογικών απαλλαγών.

Κεφάλαιο 3

Ο Ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί έναν από τους πυλώνες των σύγχρονων δημοκρατικών πολιτευμάτων. Η δομή, η οργάνωση και η λειτουργία της διαφέρει από χώρα σε χώρα. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα τελευταία χρόνια συζητείται ευρύτατα η ανάγκη για πληρέστερη εναρμόνιση των δομών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τις ραγδαίες κοινωνικές αλλαγές που δημιουργήθηκαν από τις σύγχρονες οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις, τις διεθνείς σχέσεις και αλληλεξαρτήσεις.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των σύγχρονων τάσεων στο χώρο της Αυτοδιοίκησης στις ευρωπαϊκές χώρες θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα εξής:

- Σημαντική μείωση του αριθμού των μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης που έχουν ως στόχο να ανταποκριθούν στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες, με τη συνένωση μικρότερων μονάδων, σε ορισμένες χώρες,
- Ενίσχυση των τοπικών γραφειοκρατικών μηχανισμών με εξειδικευμένα στελέχη.
- Δημιουργία Περιφερειακών Διοικήσεων.

- Αφαίρεση αρμοδιοτήτων από την Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού με αντίστοιχη μεταφορά τους είτε συχνότερα στα τοπικά όργανα της Κεντρικής Διοίκησης.

Στις σύγχρονες κοινωνίες η Τοπική Αυτοδιοίκηση λειτουργεί ως φορέας διοίκησης, πολιτικής και ανάπτυξης. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση επικρατεί η τάση ότι αφ' ενός δε πρέπει να παραγνωρίζεται η αξία της πολυμορφίας και των ιδιαιτεροτήτων κάθε τοπικής κοινωνίας και αφ' ετέρου πρέπει να ενισχυθεί η έρευνα, η μελέτη και η αξιοποίηση των εμπειριών και καλών πρακτικών κάθε φορέα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η συνεργασία των φορέων Αυτοδιοίκησης των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεωρείται χρήσιμη και απαραίτητη.

Η Επιτροπή Περιφερειών είναι ένας μοναδικός νέος πολιτικός θεσμός που ιδρύθηκε στην Ε.Ε. και έχει ως βάση τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Στην Επιτροπή συμμετέχουν 189 αντιπρόσωποι περιφερειακών και τοπικών αρχών. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, σύμφωνα με τα άρθρα 198Α και 198Β της Συνθήκης, είναι μόνο συμβουλευτικές σε θέματα που θέτει το Συμβούλιο και η Κομισιόν, χωρίς ωστόσο να αποκλείονται πρωτοβουλίες και της ίδιας της επιτροπής. Σκοπός της επιτροπής είναι ο έλεγχος και καλύτερος συντονισμός της περιφερειακής πολιτικής στο πλαίσιο των κατευθύνσεων της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής των διευρωπαϊκών δικτύων του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και της εκπαίδευσης.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ευρώπη έχει πολύ συχνά μια ιστορική, νομική και κανονιστική ταυτότητα.

Στη Γαλλία υπάρχουν 22 Περιφέρειες, 100 διαμερίσματα και περίπου 36.500 Κοινότητες.

Σε επίπεδο της Περιφέρειας διευθετούνται κυρίως ζητήματα χωροταξίας και προγραμματισμού. Στην Περιφέρεια σχεδιάζεται ο προγραμματισμός των κρατικών επιχορηγήσεων προς τα διαμερίσματα και τις Κοινότητες. Τα διαμερίσματα αποτελούν αυτόνομο Βαθμό Αυτοδιοίκησης και είναι αρμόδια για θέματα κοινωνικής πρόνοιας και για τα μεγάλα έργα. Είναι επίσης υπεύθυνα για την κατανομή των κονδυλίων στις Κοινότητες. Οι Κοινότητες είναι επίσης αυτόνομες Τοπικές Αρχές με αρμοδιότητες που καλύπτουν ένα πολύ ευρύ φάσμα. Οι αρμοδιότητες προσδιορίζονται κυρίως από τις

ανάγκες της περιοχής και τους διαθέσιμους πόρους. Στη Γαλλία οι δαπάνες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης καλύπτονται περίπου κατά το ήμισυ από την τοπική φορολογία και κατά το υπόλοιπο μισό από κρατικές επιχορηγήσεις.

Η Δανία διαθέτει ένα από τα πλέον αναβαθμισμένα αυτοδιοικητικά συστήματα της Ευρώπης. Η επικράτεια διαιρείται σε 14 Κομητείες και σε 275 διαμερίσματα. Οι Κομητείες είναι αρμόδιες για θέματα περίθαλψης και τα νοσοκομεία. Σε συνεργασία με τα διαμερίσματα οι Κομητείες είναι επίσης αρμόδιες για θέματα εκπαίδευσης. Τα διαμερίσματα ασκούν το σύνολο των αρμοδιοτήτων που έχουν εκχωρηθεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, πλην εκείνων που έχει ήδη αναφερθεί ότι ασκούνται από τις Κομητείες.

Η Ιταλία αποτελείται από 20 Περιφέρειες, 95 Επαρχίες και περίπου 8.000 Κοινότητες.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ολλανδία περιλαμβάνουν 11 Επαρχίες και 865 Κοινότητες.

Τα προβλήματα που δημιουργούνται από το μικρό μέγεθος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αντιμετωπίστηκαν κατά το παρελθόν με επιτυχία από αρκετές ευρωπαϊκές χώρες. Το μικρό μέγεθος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης συχνά οδηγεί στον οικονομικό μαρασμό τους δημιουργώντας ποικίλες δυσκολίες στις προσπάθειες αναβάθμισής τους. Η Ελλάδα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει προβλήματα που απορρέουν από το μικρό μέγεθος των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης παρ' ότι η συγχώνευση των ΟΤΑ μείωσε σημαντικά τον αριθμό τους. Σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μειώθηκε σημαντικά ο αριθμός των Ο.Τ.Α. καθώς έγιναν συγχωνεύσεις. Συγκεκριμένα:

Στην Αγγλία υπήρχαν 1.210 Κοινότητες και μειώθηκαν σε 337.

Στη Δανία υπήρχαν 1.387 Κοινότητες και μετά από συγχωνεύσεις μειώθηκαν σε 275.

Στη Γερμανία υπήρχαν 15.800 Κοινότητες και μετά από συγχωνεύσεις μειώθηκαν σε 8.500.

Στο Βέλγιο υπήρχαν 2.675 Κοινότητες και μετά από συγχωνεύσεις μειώθηκαν σε 580.

Στη Σουηδία υπήρχαν 2.500 Κοινότητες και μετά από συγχωνεύσεις μειώθηκαν σε 277. (Στ. Ιατρού, Αμ. Κουδούνη, Μ. Νικολακοπούλου, Στ. Χασομέρη Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΤΕΕ, Αθήνα Φεβρ., 2005).

3.1 Τομείς Αρμοδιοτήτων ΟΤΑ στον Ευρωπαϊκό Χώρο

Οι αρμοδιότητες των αρχών ενός τόπου στα περισσότερα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασκούνται σε ένα ευρύτατο φάσμα τομέων, όπως η κοινωνική πρόνοια, η στέγαση, η εκπαίδευση, η υγεία, η προστασία του περιβάλλοντος, οι δημόσιες αστικές συγκοινωνίες, η υδροδότηση, η αποχέτευση, η αποκομιδή και επεξεργασία των αστικών απορριμμάτων, η συντήρηση των υποδομών, η στέγαση των πολιτών καθώς και πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δράσεις

Θεματικοί τομείς Χώρες της ΕΕ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ	ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ				
	1) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ/ΑΝΑΠΤΥΞΗ/ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ	2) ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΦΕΛΗ ΔΙΚΤΥΑ	3) ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	4) ΥΓΕΙΑ	5) ΑΝΑΨΥΧΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ	6) ΠΑΙΔΕΙΑ	7) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ	8) ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑ ΨΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΓΑΛΛΙΑ ¹⁰	Μητροπολιτική Λονδίνου Προώθηση τουρισμού	Οικιστική πολιτική, κοινωφελή δίκτυα	Σύλλογή απορριμμάτων		Αναψυχή	Ναι σε ορισμένες περιπτώσεις Α' ΟΤΑ	Κοινωνική πολιτική	Δημοτική αστυνομία και πυρόσβεση
ΓΕΡΜΑΝΙΑ ¹¹	Κίνητρα οικονομικής ανάπτυξης, Τοπικές οδοί Προώθηση τουρισμού	Πολυενομοτικό σχεδιασμός, οικιστική πολιτική, μεταφορές	Συστήματα διαχείρισης υδάτινων και αστικών αποβλήτων		Πολιτιστικές/αθλητικές υποδομές και δραστηριότητες κέντρα αναψυχής	Κατασκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων βασικής εκπαίδευσης περιορισμός των αρμοδιοτήτων σε θέματα διαβίου μάθησης λόγω	Παροχές προς τους μακροχρόνια άνεργους, ΑΜΕΑ	

Στη Γαλλία οι ΟΤΑ έχουν σημαντικές αρμοδιότητες οι οποίες είναι είτε δοτές είτε βασίζονται στην αρχή των «τοπικών υποθέσεων», δηλαδή της ικανότητας της κοινότητας να δραστηριοποιείται σε οποιοδήποτε τομέα θεωρεί ότι άπτεται των συμφερόντων των κατοίκων της. Οι αρμοδιότητες των ΟΤΑ στη Γαλλία συμπεριλαμβάνουν

- τον πολυενομοτικό σχεδιασμό,
- τις υποδομές και την οικιστική πολιτική,
- τις κοινωφελείς υπηρεσίες όπως φωτισμός, υδροδότηση, καθαριότητα, δημοτική συγκοινωνία,

- την υγεία και κοινωνικές υπηρεσίες με προαιρετική δημιουργία και συντήρηση νοσοκομείων και ΚΑΠΗ,
- την εκπαίδευση με κατασκευή και συντήρηση των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης,
- πολιτιστικές υποθέσεις με μουσεία και θέατρα,
- αστυνόμευση με διαφύλαξη της ασφάλεια, της δημόσιας τάξης και υγιεινής και
- ενίσχυση της απασχόλησης και υποστήριξη των επιχειρήσεων.

Οι δραστηριότητες των ΟΤΑ διαφοροποιούνται μεταξύ ανάλογα εάν ο Δήμος είναι μικρός ή μεγάλος σε πληθυσμό, αστικός ή αγροτικός.

3.2 Λειτουργική Αναδιάταξη της Τ.Α. Το Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ

Το Ηνωμένο Βασίλειο και οι ΗΠΑ υιοθέτησαν καινοτόμες τακτικές προκειμένου να πετύχουν μείωση των δαπανών εισάγοντας μεθόδους και πρακτικές διοίκησης του ιδιωτικού τομέα στους ΟΤΑ. Οι όροι Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ ή Νέα Δημόσια Διαχείριση (New Public Management - NPM) εκφράζουν αυτές τις μεταρρυθμίσεις. Κοινός παρανομαστής των αλλαγών που εισάγονται σ' αυτήν την κατηγορία διοίκησης είναι η εισαγωγή μιας επιχειρηματικής κουλτούρας στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους δημότες και τις επιχειρήσεις και η ριζική αλλαγή παραδοσιακών αξιών και αντιλήψεων ως προς το ρόλο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) στην τοπική κοινωνία και οικονομία.

Η Γαλλία, η Ιταλία και Γερμανία, για διαφορετικούς λόγους κάθε μία παρέμειναν επιφυλακτικές και ακολούθησαν μια λιγότερο ριζική προσαρμογή των τοπικών αρχών τους προς τις αρχές της Νέας Δημόσιας Διαχείρισης. Οι ΟΤΑ στις 3 αυτές χώρες ακολούθησαν μια περισσότερο επιλεκτική προσαρμογή του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ στις εθνικές και τοπικές τους ιδιαιτερότητες. Οι σημαντικότερες καινοτομίες που αφορούν την εισαγωγή του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ στην τοπική αυτοδιοίκηση και είναι οι εξής:

- Γίνεται διαχωρισμός των δομών και λειτουργιών της ΤΑ σε δύο βασικές μονάδες. Ο κεντρικός πυρήνας των δημοτικών και κοινοτικών δομών που επιφορτίζονται με τη διαμόρφωση των πολιτικών παραμένουν υπό τον έλεγχο των εκλεγμένων οργάνων, όπως το δημοτικό συμβούλιο και ο Δήμαρχος. Παράλληλα όμως υπηρεσίες που επιφορτίζονται με την παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες

αυτονομούνται από τον άμεσο πολιτικό έλεγχο. Από ιδιωτικοποιήσεις ή μετοχοποιήσεις και μέσα από υπαγωγή τους σε ειδικό καθεστώς λειτουργίας βάσει ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων λειτουργίας. Κύριος στόχος αυτού του διαχωρισμού είναι η ισχυροποίηση των επιτελικών λειτουργιών των ΟΤΑ. Η ενίσχυση δηλαδή της δυνατότητας στρατηγικού σχεδιασμού και η εξειδίκευση των όρων και των προϋποθέσεων παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες ή η ανάληψη πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων από επιχειρήσεις και ιδιώτες.

- Δίνεται έμφαση στη μείωση των δαπανών παροχής υπηρεσιών μέσα από την εισαγωγή συνθηκών ανταγωνισμού ανάμεσα στις δημοτικές υπηρεσίες και με άλλους εναλλακτικούς παρόχους. Αυτό συμβαίνει σε τομείς, όπως η συλλογή και διαχείριση των απορριμμάτων, η υγεία, η εκπαίδευση, οι συγκοινωνίες και η απασχόληση και η κοινωνική πρόνοια. Η παροχή των δημόσιων αυτών υπηρεσιών γίνεται συνήθως μέσα από διαγωνισμούς στους οποίους ανταγωνίζονται ιδιωτικές επιχειρήσεις με δημοτικές υπηρεσίες με τους ίδιους όρους. Βασικές επιδιώξεις είναι η μείωση του κόστους, η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών και η παροχή περισσότερων επιλογών στους πολίτες.
- Αλλάζουν τα μέσα συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου των τοπικών υπηρεσιών. Δίδεται έμφαση όχι απλά τυπική νομιμότητα της δράσης αλλά και στη συγκεκριμενοποίηση των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων και προτεραιοτήτων. Οι προγραμματικές συμβάσεις παρέχουν μεγαλύτερη ευελιξία τόσο στους ΟΤΑ όσο και στους φορείς υλοποίησης της προσαρμογής. Η προσαρμογή εστιάζει σε νέα δεδομένα που επιβάλλουν ταχεία και αποτελεσματική κρατική παρέμβαση προσπαθώντας να περιορίσει άλλες μορφές διοίκησης που απαιτούν την έκδοση χρονοβόρων νομοθετικών ή κανονιστικών πράξεων.

3.3 Τα φορολογικά Έσοδα της Ευρωπαϊκής Τ.Α.

Γαλλία

Στην Γαλλία την τελευταία δεκαπενταετία τα φορολογικά έσοδα της Τ.Α. έχουν αυξηθεί σημαντικά. Αυτό συνέβη αφ' ενός λόγω της μεγάλης αύξησης στη φορολογική βάση και στους φορολογικούς συντελεστές και αφ' ετέρου λόγω της μεταφοράς ορισμένων φόρων στις περιφέρειες και στους νομούς προκειμένου να αντισταθμιστεί το κόστος από τη μεταφορά αρμοδιοτήτων. Εντούτοις, οι φορολογικές μεταρρυθμίσεις μείωσαν τα

έσοδα των ΟΤΑ. Η μείωση του φορολογικού εισοδήματος της Τ.Α. αντισταθμίζεται εξ ολοκλήρου από επιχορηγήσεις της κεντρικής κυβέρνησης.

Οι τοπικές αρχές και οι διαδημοτικοί φορείς λαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των φορολογικών εσόδων τους (65%) από τους εξής φόρους: το φόρο κατοικιών, το φόρο ιδιοκτησίας στα κτήρια και το έδαφος και το φόρο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Οι ΟΤΑ απολαμβάνουν μια σχετική φορολογική ελευθερία καθώς δύναται να καθορίσουν το φορολογικό συντελεστή, λαμβάνοντας πάντοτε υπ' όψιν το πλαίσιο συγκεκριμένων κανόνων σχετικά με τα ανώτατα όρια. Οι ΟΤΑ μπορούν επίσης να συλλέξουν και άλλους φόρους, όπως ο φόρος διάθεσης οικιακών αποβλήτων, ο φόρος ηλεκτρικής ενέργειας και οι φόροι μεταφοράς.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον στη Γαλλία παρουσιάζει ο φόρος επί των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, γιατί είναι από τους πιο παλιούς τοπικούς φόρους στην Ευρώπη. Οι μεταρρυθμίσεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια σε αυτό τον φόρο έχουν προκαλέσει πολλές συζητήσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα αλλά και τα προβλήματα στην κατανομή των εσόδων του και στη φορολογική ελευθερία των ΟΤΑ.

Γερμανία

Στη Γερμανία οι κύριοι δημοτικοί φόροι είναι ο φόρος επί των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (Gewerbesteuer) και ο φόρος ακίνητης περιουσίας (Grundsteuer). Οι δήμοι διαθέτουν φορολογική ελευθερία ώστε να μπορούν να καθορίσουν τους φορολογικούς συντελεστές. Το 1999, ο φόρος επί των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ήταν η βασική χρηματοδοτική πηγή της Γερμανικής Τ.Α. καθώς απέφερε το 70% των φορολογικών εσόδων των δήμων. Οι δήμοι παρακρατούν ένα ποσοστό και το υπόλοιπο το μεταφέρουν στα ομόσπονδα κρατίδια.

Ο φόρος ακίνητης περιουσίας είναι ο δεύτερος δημοτικός φόρος καθώς αποφέρει το 28% των φορολογικών δημοτικών ακαθαρίστων εσόδων. Υπάρχουν και άλλοι μικροί φόροι που οι δήμοι είναι ελεύθεροι να τους επιβάλλουν, όμως αυτοί δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 2% των συνολικών φορολογικών εσόδων της Τ.Α. Ένας μηχανισμός εξισορρόπησης περιορίζει τις σημαντικές διαφορές του εισοδήματος ανάμεσα στους δήμους των νέων και των παλαιών ομόσπονδων κρατιδίων. Η σχέση των οικονομικών των ΟΤΑ με την οικονομική συγκυρία βρίσκει την πιο ακραία της έκφραση στη Γερμανία λόγω της μεγάλης εξάρτησης του φορολογικού

συστήματος της ΤΑ από το φόρο επί των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα τελευταία χρόνια τα έσοδα από το φόρο επί των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αυξήθηκαν κατά 10% ενώ οι λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΑ αυξήθηκαν κατά 15%.

Μ. Βρετανία

Στο Ηνωμένο Βασίλειο οι τοπικές αρχές (δήμοι, περιοχές, κομητείες, μητροπολιτικές περιοχές) επιβάλλουν μόνο έναν τοπικό φόρο, τον Council Tax, που ουσιαστικά είναι φόρος ακίνητης περιουσίας. Η κεντρική κυβέρνηση, έχει ως σκοπό να περιορίσει τις δαπάνες των ΟΤΑ και έχει ορίσει, ότι εάν οι λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΑ ξεπερνούν κατά 1,125 τις πρότυπες δαπάνες που έχουν οριστεί από το κεντρικό κράτος, τότε έχει τη δυνατότητα να περιορίσει τους φορολογικούς συντελεστές. Στο Ηνωμένο Βασίλειο στο σκέλος των δαπανών υπάρχει μεγάλη προώθηση των Συμπράξεων Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Όπως χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στο σεμινάριο του CEMR στη Στουτγάρδη από τον εκπρόσωπο των Βρετανικών ΟΤΑ κανένας δήμος δεν κάνει τίποτα χωρίς τη συνεργασία του ιδιωτικού τομέα. Γεγονός που έχει άμεσο αντίκτυπο στη διάρθρωση αλλά και τη δυναμικότητα των εσόδων της ΤΑ.

Τοπικοί Φόροι σε Κράτη Μέλη της Ε.Ε.

	Ακίνητη περιουσία	Εισόδημα	Επαγγελματικό	Β' Κατοικία	Σκύλων	Διασκέδαση	Αυτοκίνητα	Απόβλητα	Ηλεκτρική ενέργεια	Μεταφορές	Διαφήμιση	Κατάληψη δημόσιων χώρων	Μεταβίβαση ακινήτων	Τυχερά παίγνια	Παρεπιδημούντων	Αγορές	Τράπεζες	Υπερξία ακινήτων
Αυστρία	✓		✓	✓	✓	✓												
Βέλγιο	✓	✓					✓											
Δανία	✓	✓																
Φιλανδία	✓	✓			✓													
Γαλλία	✓		✓					✓	✓	✓								
Γερμανία	✓		✓															
Ιταλία	✓	✓						✓	✓		✓	✓						
Ιρλανδία	✓				✓													
Λουξεμβούργο	✓	✓		✓	✓								✓	✓				
Ολλανδία	✓							✓							✓			
Πορτογαλία	✓	✓					✓						✓			✓		
Ισπανία	✓	✓	✓		✓		✓							✓		✓	✓	✓
Σουηδία		✓																
Μ. Βρετανία	✓																	

(Ε.Κ.Δ.Δ.Α. - ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

Κεφάλαιο 4

Δομή και Διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελληνική Πραγματικότητα

Κατά τους Καρολίδη, Παπαρρηγόπουλο, Μοσχοβάκη στον ελλαδικό χώρο η ίδρυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποδίδεται στο Μινωικό Κράτος, το Φυλετικό Κράτος με τον Δάμο και το Δήμο μετά τους Αχαιούς. Η μετάβαση από τον βασιλέα στον επικεφαλής του Δήμου που δεν ήταν άναξ, αλλά κατ' ουσίαν άρχων του Δήμου, δηλαδή Δήμαρχος.

4.1 Ιστορική Εξέλιξη

Ο πατέρας της Αυτοδιοίκησης ιστορικά, ο Κλεισθένης, διαίρεσε την αθηναϊκή πολιτεία σε 100 δήμους όπου κάθε Δήμος είχε τη δική του ονομασία, τη δική του Διοικητική Περιφέρεια και τα δικά του Διοικητικά Όργανα που εκλέγονταν άμεσα από τους κατοίκους. Το 580 π.Χ. δημιούργησε επίσης τις Τριττύες, τους προδρόμους των παλαιότερων Νομαρχιών. Ο Μέγας Αλέξανδρος δημιούργησε ένα τεραστίου μεγέθους

αποκεντρωμένο Κράτος με βασικό χαρακτηριστικό την Αυτοδιοίκηση των Ελληνικών Κοινοτήτων και Πόλεων.

Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία υιοθέτησε αυτή την αποκεντρωμένη διοικητική οργάνωση προκειμένου να εξασφαλίσει την καλύτερη οργάνωση και διοίκηση των απέραντων κτήσεων και επαρχιών της. Οι ίδιες αρχές της αποκεντρωμένης διοίκησης συνέχισαν και στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία με στόχο την διατήρηση της αυτονομίας στις Πόλεις και τις Κοινότητες. Ο Κ. Παπαρρηγόπουλος αναφέρει ότι μέχρι και την πτώση του Βυζαντίου υπήρχαν κοινοτικοί οργανισμοί με αυτοτελή ύπαρξη και άμεσα εκλεγμένες Αρχές.

Η οργάνωση αυτής της διοίκησης που εξασφάλιζε την αυτονομία τόσο στη διοίκηση των εσωτερικών υποθέσεων των κοινοτήτων, όσο στις δικαστικές υποθέσεις διατηρήθηκε και κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας. Ο «πρωτεύοντας» και οι «πατέρες της πόλεως» κατά τον 9^ο αιώνα στο Βυζάντιο, μετονομάζονται σε «πρωτογέροντα» και «γέροντας» ενώ οι «άρχοντες» της Βυζαντινής περιόδου συνεχίζουν να υπάρχουν και κατά την Τουρκοκρατία χωρίς ούτε καν να μετονομαστούν. Οι Τούρκοι κατακτητές σε αρκετές περιπτώσεις διατήρησαν την προγενέστερη οργάνωση των κοινοτήτων κατά το τοπικό εθιμικό δίκαιο. Οι κοινότητες διατήρησαν την αυτοτέλεια τους υπό την προϋπόθεση να πληρώνουν τους απαιτούμενους φόρους στην τουρκική κυβέρνηση. Τις διοικούσαν «οι δημογέροντες» ή αλλιώς «προεστοί» για οποίοι εκλέγονταν από το λαό συνήθως διά βοής, διαχειρίζονταν την κοινοτική περιουσία, εισέπρατταν φόρους, συντηρούσαν τα σχολεία και τους ναούς, εκτελούσαν χρέη δικαστή και φρόντιζαν για τις συγκοινωνίες.

Ανάλογα με τα οικονομικά συμφέροντα και τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής δημιουργούνταν κατά περίπτωση διαφορετικές μορφές οργάνωσης. Συγκεκριμένα, οι κοινότητες στην Ύδρα, στις Σπέτσες και τα Ψαρά δεν ήταν απλώς αυτοδιοικούμενες αλλά και Ναυτικοί Συνεταιρισμοί. Παρόμοιο ιδιαίτερο παράδειγμα είναι τα Μαδεμοχώρια της Χαλκιδικής στα οποία είχε συγκεντρωθεί η διοίκηση τους στο κέντρο τους με στόχο την αποτελεσματικότερη εκμετάλλευση των μεταλλείων αργύρου της περιοχής. Η οργάνωση των Μαδεμοχωρίων ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια των μητροκομείων των Βυζαντινών Χρόνων, όπου υπήρχε η Μητέρα των Κοινοτήτων σε μία συνένωση Κοινοτήτων γύρω από αυτήν. Κατά την Τουρκοκρατία η Μητέρα Κοινότητα

ονομάστηκε «Κεφαλοχώρι» και στη τουρκική γλώσσα «Μαχαλάς» (Mahalle) δηλαδή «Κέντρο» (στην Αραβική Γλώσσα).

Η πλέον γνωστή ως η περισσότερο επιτυχημένη οργάνωση διοίκησης επί Τουρκοκρατίας είναι αυτή των Αμπελακίων. Η συνένωση στα Αμπελάκια έγινε σταδιακά. Το 1788 περιελάμβανε εικοσιένα (21) χωριά και είχε καταστατικό κοινά αποδεκτό όχι μόνο από τους δημογέροντες αλλά και από το σύνολο των κατοίκων.

Το σύνολο των Κοινοτήτων καταστράφηκε τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά κατά τη διάρκεια του Αγώνα για την Ανεξαρτησία. Τα πρώτα επαναστατικά πολιτεύματα δεν ενδιαφέρονταν καθόλου για το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς είχαν ως πρότυπο τα Γαλλικά συγκεντρωτικά συστήματα διοίκησης όπως επισημαίνει ο Γ. Αγγελόπουλος (Στ. Ιατρού, Αμ. Κουδούνη, Μ. Νικολακοπούλου, Στ. Χασομέρη Δομή και λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΤΕΕ, Αθήνα Φεβρ., 2005).

Η ευρύτατα γενικευμένη οργάνωση της οθωμανικής διοίκησης επί Τουρκοκρατίας ήταν σε εγιαλέτια ή βιλαέτια. Υπήρχε το εγιαλέτι της Ρούμελης που απαρτιζόταν από τη Θεσσαλία, την Ήπειρο, τη Θράκη, την Αλβανία, τη Βουλγαρία και τη Μακεδονία, από τα υψίπεδα της Βοσνίας έως τον Όλυμπο. Υπήρχε επίσης το εγιαλέτι των Νήσων που περιελάμβανε τα νησιά του Αιγαίου, την Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα, την περιοχή της Καλλιπόλης και την μικρασιατική Τρωάδα.

Τα εγιαλέτια, ως τεράστιας έκτασης περιοχές, χωριζόταν σε «σαντζάκια», αυτά σε «καζάδες» και εκείνοι σε κοινότητες. Ουσιαστικά ο «καζάς» ήταν κάτι ανάλογο με τη μεταγενέστερη διοικητική διαίρεση του Νομού. Το «Σαντζάκι» π.χ. του Ευρίπου που ουσιαστικά ήταν η Ανατολική Στερεά διαιρούνταν σε 10 καζάδες, όπου ο κάθε καζάς είχε τις δικές του κοινότητες.

Η κεντρική οθωμανική διοίκηση είχε λεπτομερείς καταστάσεις πληροφόρησης για όλο αυτό το δίκτυο οργάνωσης όσον αφορά το μέγεθος του πληθυσμού και την οικονομική δραστηριότητα κάθε επιμέρους περιοχής. Έτσι, καθόριζε τα ποσά των φόρων που έπρεπε να πληρώσει κάθε περιοχή από κάθε σαντζάκι όπως η Θεσσαλία, η Ανατολική Στερεά, η Πελοπόννησος έως κάθε καζά όπως ήταν ολόκληρη Αττική πλην της Μεγαρίδας.

Η εισπραξη και η απόδοση των φόρων εξ ονόματος της οθωμανικής διοίκησης ανατίθετο συχνά σε ιδιώτες μεσάζοντες οι οποίοι προκειμένου να εισπράξουν όσο το δυνατόν περισσότερο κέρδος, αύξαναν υπερβολικά και αυθαίρετα τη φορολογία. Οι υποτελείς στον Σουλτάνο υποχρεούνταν να πληρώνουν φόρους στους φοροεισπράκτορες που ορίζονταν από την Τουρκική διοίκηση. Οι άρχοντες της εκάστοτε τοπικής κοινότητας δηλαδή οι πρόκριτοι, κατένειμαν στους κατοίκους των κοινοτήτων το καθορισμένο από τους φοροεισπράκτορες ποσό ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση και την φοροδοτική ικανότητα των συγχωριανών τους. Συχνά όμως αυτή η υποχρέωση των προκρίτων να καταλείμουν τα φορολογικά βάρη κατέληγε να μετατρέπεται σε υπέρμετρη εξουσία που ασκούνταν και επιβάλλονταν με αδικίες και ανισότητες.

Το Οθωμανικό Κράτος λοιπόν είχε εκχωρήσει στους προκρίτους κοτσαμπάσηδες το δύσκολο έργο της κατανομής των προκαθορισμένων ποσών των φόρων ανά περιοχή και Κοινότητα χωρίς να εμπλέκεται άμεσα στις αντιπαραθέσεις που προέκυπταν για τη συγκέντρωση του τελικού ποσού. Είχε επίσης αναθέσει στους προκρίτους την ευθύνη για την τήρηση της τάξης, τη διευθέτηση δικαστικών διαφορών και τα εκπαιδευτικά και θρησκευτικά ζητήματα της περιοχής τους. Καθίσταται λοιπόν σαφές ότι αυτό το διοικητικό καθεστώς που εξυπηρετούσε την Υψηλή Πύλη έδινε περιορισμένη και σχετική αυτονομία λαμβάνοντας υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες κάθε Κοινότητας χωρίς να θέτει ως προτεραιότητα τη διάσπαση της συνοχής των υπόδουλων τοπικών Κοινοτήτων.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας μετά την απελευθέρωση θέλησε να περιορίσει τα προνόμια των προκρίτων. Την 13η Απριλίου 1828, οι κοινότητες εντάχθηκαν με διάταγμα σε επαρχίες, στις οποίες προΐσταντο έπαρχοι. Οι πρόκριτοι εξακολουθούσαν να εκλέγονται στα κεφαλοχώρια, χωρίς όμως να διατηρούν τις προηγούμενες εξουσίες τους. Λειτουργούσαν πλέον μόνο συμβουλευτικά. Ο Ιωάννης Καποδίστριας κατόρθωσε μέσα σε 3,5 μόλις έτη μέχρι το 1831, οπότε και δολοφονήθηκε, να δημιουργήσει το Ελληνικό Κράτος μέσα από τα ερείπια του αγώνα της ανεξαρτησίας. Ως δολοφόνοι αναγνωρίστηκαν οι κοτζαμπάσηδες από τη Μάνη, μια περιοχή του νεοσύστατου ελληνικού κράτους που αρνούσαν να ακολουθήσει τις διοικητικές ανακατατάξεις στις Τοπικές Κοινότητες που θέσπισε ο Καποδίστριας.

Με το Βασιλικό Διάταγμα της 27ης Δεκεμβρίου του 1833 ο Βασιλεύς Όθων θέσπισε τη διαίρεση της Ελλάδας σε δήμους, επαρχίες και νομούς. Έως το 1833 κάθε υπόθεση τοπικού χαρακτήρα διευθετούνταν από τις δημογεροντίες, τις οποίες είχε αναγνωρίσει η Α' Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου (1822). Οι Δημογεροντίες καταργήθηκαν για μικρό διάστημα από τον Ιωάννη Καποδίστρια (1 Ιανουαρίου 1830) αλλά επανααναγνωρίστηκαν από την Βαυαρική Αντιβασιλεία.

Στο νομό Αργολιδοκορινθίας οι πρώτες δημοτικές εκλογές διεξήχθησαν το 1834. Η εκλογή του δημάρχου έγινε με έμμεσο τρόπο καθώς μόνο άνδρες με εισοδηματικά κριτήριαδικαιούνταν να ψηφίσουν για την εκλογή δημοτικών συμβούλων ενώ η κυβέρνηση διόριζε ίσο αριθμό δημοτικών συμβούλων με τους εκλεγμένους από το εκλογικό σώμα. Ο Δήμαρχος επιλεγόταν από την Κεντρική Διοίκηση και ήταν ένας από τους πρώτους τρεις πλειοψηφισαντες. Η τοπική αυτοδιοίκηση λοιπόν εξαρτώνταν καθώς επιλέγονταν ο Δήμαρχος όχι από την Τοπική Κοινωνία αλλά από τα Κεντρικά.

Οι Δήμοι είχαν μια σειρά από αρμοδιότητες, όπως την στοιχειώδη δημοτική εκπαίδευση, την αστυνόμευση, την επιβολή της τάξης, καθώς και την στρατολόγηση.

Οι πρώτες δημοτικές εκλογές έγιναν στην Αθήνα από τις 15 έως τις 20 Μαρτίου του 1835. Δήμαρχος αναδείχθηκε ο φιλοκυβερνητικός Ανάργυρος Πετράκης, γόνος οικογένειας γαιοκτημόνων από την Αρκαδία. Δημοτικές εκλογές στον Πειραιά έγιναν την 14η Δεκεμβρίου 1835 και δήμαρχος αναδείχθηκε ο Υδραίος αγωνιστής του '21 και έμπορος Κυριάκος Σερφιώτης. Η Κεντρική εξουσία διόριζε τους έπαρχους και τους νομάρχες, πρακτική που συνεχιζόταν με παραλλαγές έως και πολύ πρόσφατα.

Την 19η Νοεμβρίου 1864, όταν πλέον είχε εκδιωχθεί ο Όθωνας θεσπίστηκε με νόμο η άμεση εκλογή του δημάρχου από τους πολίτες (άνδρες).

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος το 1912 επιχείρησε να θέσει σε νέα βάση το αυτοδιοικητικό σύστημα της χώρας με τον νόμο ΔΝΖ' «Περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων».

Οι δήμοι διαιρέθηκαν σε πολλά μέρη και δημιουργήθηκαν χιλιάδες κοινότητες σε ολόκληρη την επικράτεια. Οι μικρές αυτές κοινότητες όμως δεν είχαν πόρους, και έτσι αντί να αποτελούν ζωντανά κύτταρα οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης και

προόδου κατέληξαν να λειτουργούν ως τοπικά παραρτήματα της κρατικής γραφειοκρατίας αλλά για να εκδίδουν πιστοποιητικά και ληξιαρχικές πράξεις.

Δημοτικές εκλογές διενεργήθηκαν στη Θεσσαλονίκη δεκατρία χρόνια μετά την ενσωμάτωσή της στον εθνικό κορμό. Στις δημοτικές εκλογές της 25ης Οκτωβρίου του 1925 εξελέγη Δήμαρχος Θεσσαλονίκης ο πρόσφυγας δικηγόρος Μηνάς Πατρίκιος.

Σε δημοτικές εκλογές ψήφισαν πρώτη φορά γυναίκες στις 11 Φεβρουαρίου 1934. Δικαίωμα ψήφου είχαν μόνο όσες γυναίκες είχαν συμπληρώσει το τριακοστό έτος ηλικίας και γνώριζαν ανάγνωση και γραφή. Σ' αυτές τις εκλογές εξελέγησαν και 2 κομμουνιστές δήμαρχοι ο Μήτσος Παρτσαλίδης στην Καβάλα και ο Διονύσης Μενύχτας στις Σέρρες. Οι εκλογές αυτές ήταν και οι τελευταίες μέχρι το 1951, καθώς μεσολάβησαν η δικτατορία του Μεταξά, η Κατοχή και ο Εμφύλιος Πόλεμος.

Κατά τις πρώτες μεταπολεμικές εκλογές την 15η Απριλίου 1951, οι Δήμαρχοι εκλέχθηκαν έμμεσα από τους δημοτικούς συμβούλους. Το σύστημα αυτό της έμμεσης εκλογής των Δημάρχων εφαρμόστηκε μέχρι και τις δημοτικές εκλογές του 1964, με εξαίρεση αυτές του 1954, οπότε οι δήμαρχοι εξελέγησαν άμεσα από τον λαό. Κατά την επταετή δικτατορία των συνταγματαρχών (1967-1974), οι δήμαρχοι διορίζονταν από τη Κεντρική Κυβέρνηση. Μετά την μεταπολίτευση του 1974 επανήλθε η εκλογή Δημάρχων από τον λαό με το σύστημα εκλογικής αναμέτρησης των δύο γύρων.

Η εκλογή Τοπικών Αρχόντων μπορεί να μετήλθε τις ανωτέρω αλλαγές με την πάροδο των ετών, το πλέον σημαντικό όμως γεγονός στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης είχε μετατοπιστεί. Η Ελλάδα και ο πληθυσμός της είχε αλλάξει εντελώς καθώς η αστυφιλία είχε ερημώσει την ύπαιθρο. Οι γερασμένοι και ολιγάριθμοι πληθυσμοί των τοπικών κοινοτήτων σε συνδυασμό με το πολυσχιδές και αναποτελεσματικό γραφειοκρατικό σύστημα κατέπνιγε πιθανές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες στην επαρχία και δρούσε ανασταλτικά στην κοινωνική και οικονομική πρόοδο των μικρών τοπικών κοινοτήτων.

Ορόσημο στην ιστορία των εκλογών της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί το 1994 διότι τότε εξελέγησαν οι νομάρχες απευθείας από τις τοπικές κοινωνίες για πρώτη φορά (16 και 23 Νοεμβρίου), Ήταν μια πρωτοβουλία της κυβέρνησης του Ανδρέα Παπανδρέου.

Το 1997 εφαρμόστηκε το σχέδιο «Καποδίστριας» με τον Νόμο 2539/97 και πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση στην Ελληνική Επικράτεια από την εποχή του Ελευθερίου Βενιζέλου. Από τους 369 δήμους και τις 5.554 κοινότητες της απογραφής του 1991 δημιουργήθηκαν 13 περιφέρειες, 51 νομοί, 910 δήμοι και 124 κοινότητες. Η συνένωση κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους έγινε με σκοπό τη βελτιστοποίηση της δημόσιας διοίκησης στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Νομάρχες, κοινοτάρχες και δήμαρχοι εκλέγονταν και ήταν πλέον αιρετοί, ενώ οι περιφερειάρχες διορίζονταν από την κυβέρνηση. Ήταν μια πρωτοβουλία της κυβέρνησης του Κώστα Σημίτη.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» με τον Νόμο 3852/2010 επιχείρησε τη νεότερη και πιο πρόσφατη αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση στη Ελλάδα. Η χώρα διαιρέθηκε σε 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις, 13 περιφέρειες και 352 δήμους. Οι επικεφαλής των αποκεντρωμένων διοικήσεων διορίζονται από την κυβέρνηση, ενώ οι περιφερειάρχες και οι δήμαρχοι εκλέγονται και είναι αιρετοί. Ο «Καλλικράτης» θεωρείται συνέχεια του «Καποδίστρια», καθώς διέπεται από ανάλογη φιλοσοφία αναγκαστικής συνένωσης των υπαρχόντων μικρών δήμων και κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους. (<http://www.sansimera.gr/articles/772>).

4.2 Όργανα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η ευρύτερη δυνατή συναίνεση στη λήψη των αποφάσεων, στη βάση των διευρυμένων συνενώσεων το σύστημα διακυβέρνησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης επανασχεδιάστηκε έχοντας ως βάση τις αρχές α) της συλλογικής λειτουργίας των οργάνων της Αυτοδιοίκησης, β) της ενίσχυσης της ενδοδημοτικής αποκέντρωσης και γ) της θεσμοποιημένης συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών στη λήψη των αποφάσεων. Ο επανασχεδιασμός στόχευε επίσης στην αποτελεσματική αποτελεσματική άσκηση των ενισχυμένων αρμοδιοτήτων των Δήμων και των Περιφερειών και στη διαφάνεια.

4.2.1 Όργανα Διοίκησης Δήμου

Όργανα διοίκησης του Δήμου αποτελούν ο Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο, η Οικονομική Επιτροπή, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και η Εκτελεστική Επιτροπή.

Όργανα διοίκησης στις Δημοτικές Κοινότητες είναι ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας και το Συμβούλιο της Δημοτικής Κοινότητας.

Όργανα διοίκησης στις Τοπικές Κοινότητες είναι ο Πρόεδρος της Τοπικής Κοινότητας και το Συμβούλιο της Τοπικής Κοινότητας. Στις περιπτώσεις Τοπικών Κοινοτήτων με πληθυσμό έως τριακόσιους (300) κατοίκους όργανο της Διοίκησης αποτελεί ο εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας.

Δήμαρχος - Αντιδήμαρχοι

Ο δήμαρχος α) ορίζει αντιδημάρχους στους οποίους αναθέτει συγκεκριμένες αρμοδιότητες με απόφασή του β) διασφαλίζει την ενότητα της τοπικής κοινωνίας γ) κατευθύνει τις δράσεις του δήμου για την υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης προασπίζοντας τοπικά συμφέροντα και δ) εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου προασπίζοντας τα τοπικά συμφέροντα

Οι αντιδήμαρχοι διορίζονται από τον δήμαρχο και είναι δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας. Ο αριθμός τους εξαρτάται από τον πληθυσμό του δήμου και τον αριθμό των δημοτικών ενοτήτων του Δήμου και η θητεία τους δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύομισι ετών. Προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στον Δήμαρχο καθένας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους ανατέθηκαν.

Οι αρμοδιότητες αντιδημάρχων δημοτικών κοινοτήτων που εκτείνονται σε νησιωτικές περιφέρειες είναι εκτεταμένες.

Δημοτικό Συμβούλιο

Το δημοτικό συμβούλιο είναι αρμόδιο για όλα τα θέματα του δήμου, πλην εκείνων που εμπίπτουν εκ του νόμου στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή άλλου οργάνου του δήμου.

Πίνακας 3. Αριθμός Μελών Δημοτικών Συμβουλίων

Πληθυσμός Δήμου σε Κατοίκους	Αριθμός Μελών Δημοτικού Συμβουλίου
έως 2.000	13
από 2.001 έως 5.000	17
από 5.001 έως 10.000	21
από 10.001 έως 30.000	27
από 30.001 έως 60.000	33
από 60.001 έως 100.000	41
από 100.001 έως 150.000	45
από 150.001 και πάνω	49

Εκτελεστική Επιτροπή

Αποτελεί συλλογικό, εκτελεστικό και συντονιστικό όργανο του δήμου με αποστολή την κατάρτιση, εισήγηση και υλοποίηση του προγράμματος της δημοτικής αρχής. Μεταξύ άλλων, είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και εκτέλεση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Συγκροτείται μόνο σε δήμους με περισσότερους του ενός αντιδημάρχους. Απαρτίζεται από τους αντιδημάρχους και το δήμαρχο ως πρόεδρο.

Οικονομική Επιτροπή

Είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο και την τακτική παρακολούθηση της υλοποίησης του προϋπολογισμού του Δήμου. Εισηγείται θέματα σχετικά με την επιβολή τελών, δικαιωμάτων και εισφορών προς το Δημοτικό Συμβούλιο. Αποτελείται από το Δήμαρχο και ορισμένο αριθμό δημοτικών συμβούλων, που έχουν εκλεγεί από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Επιτροπή Ποιότητας Ζωής

Συστήνεται σε δήμους άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων και αποτελείται από το Δήμαρχο και ορισμένο αριθμό Δημοτικών Συμβούλων, εκλεγμένους από το Δημοτικό Συμβούλιο. Είναι αρμόδια για τους τομείς πολεοδομίας, χωροταξίας, περιβάλλοντος, αδειοδοτήσεων καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμού χώρων λαϊκών αγορών, υπαίθριου εμπορίου κ.ά.. Μεριμνά και οργανώνει δράσεις που έχουν ως στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων του Δήμου. Ο αριθμός των μελών στην οικονομική επιτροπή και την επιτροπή ποιότητας ζωής (πέραν του Προέδρου που είναι είτε ο ίδιος ο Δήμαρχος είτε Αντιδήμαρχος τον οποίο έχει ορίσει ο Δήμαρχος ως Πρόεδρο της Επιτροπής) καθορίζεται ως εξής:

Πίνακας 4. Αριθμός μελών οικονομικής επιτροπής και επιτροπής ποιότητας ζωής

Μέλη δημοτικού συμβουλίου	Αριθμός μελών και οικονομικής επιτροπής ποιότητας ζωής
έως 27	6
έως 45	8
από 45 και πάνω	10

Όργανα γνωμοδοτικού και διαμεσολαβητικού χαρακτήρα των δήμων είναι επίσης:

Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης

Αποτελείται από 25-50 μέλη, τα οποία ορίζονται από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο και είναι εκπρόσωποι των φορέων της τοπικής κοινωνίας, όπως:

- α) των τοπικών εμπορικών και επαγγελματικών συλλόγων και οργανώσεων
- β) των επιστημονικών συλλόγων και φορέων
- γ) των τοπικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών
- δ) των εργαζομένων στο δήμο και τα νομικά του πρόσωπα
- ε) των ενώσεων και συλλόγων γονέων
- στ) των αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων και φορέων
- ζ) των εθελοντικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών
- η) άλλων οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών
- θ) εκπρόσωποι των τοπικών συμβουλίων νέων και
- ι) δημότες.

Στη δημοτική επιτροπή διαβούλευσης προεδρεύει ο δήμαρχος ή ο αντιδήμαρχος που ορίζει ο δήμαρχος με απόφασή του.

Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης γνωμοδοτεί στο δημοτικό συμβούλιο α) σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα και τα προγράμματα δράσης του δήμου, το επιχειρησιακό πρόγραμμα και το τεχνικό πρόγραμμα του δήμου. β) για θέματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το δημοτικό συμβούλιο ή τον δήμαρχο. γ) για τα τοπικά προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του δήμου και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών

Αποτελείται από 5-11 μέλη τα οποία ορίζονται με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου. Μέλη μπορούν να είναι μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων, εκπρόσωποι φορέων μεταναστών οι οποίοι αναπτύσσουν δράση εντός των ορίων του Δήμου.

Έργο του Συμβουλίου είναι η καταγραφή και η διερεύνηση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες, που κατοικούν μόνιμα στον Δήμο μας, ως προς την ένταξή τους στην τοπική κοινωνία, την επαφή τους με δημόσιες υπηρεσίες ή τη δημοτική αρχή. Επίσης, το έργο του Σ.Ε.Μ. περιλαμβάνει την υποβολή εισηγήσεων προς το Δημοτικό Συμβούλιο για την ανάπτυξη τοπικών δράσεων προώθησης της ομαλής κοινωνικής ένταξης των μεταναστών-ιδίως μέσω της οργάνωσης συμβουλευτικών υπηρεσιών από τις Δημοτικές Υπηρεσίες- καθώς και η διοργάνωση σε συνεργασία με το Δήμο εκδηλώσεων με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής του τοπικού πληθυσμού

Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης

Εκλέγεται από το Δημοτικό Συμβούλιο με αυξημένη πλειοψηφία μετά από αίτηση του. Μπορεί να είναι οποιοσδήποτε πολίτης του Δήμου και έχει ως αποστολή α) την υποδοχή καταγγελιών άμεσα θιγόμενων πολιτών κι επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου, των νομικών προσώπων του και των επιχειρήσεων του και την διαμεσολάβηση για την επίλυση των σχετικών προβλημάτων β) την διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεών της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του Συμπαραστάτη, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος ο Συμπαραστάτης εντοπίζει. Οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη υποβάλλονται στον Δήμαρχο και κοινοποιούνται στο Δημοτικό Συμβούλιο και στον Γενικό Γραμματέα του Δήμου, ενώ αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Δήμου, με φροντίδα των δημοτικών υπηρεσιών.

Δημοτικές Κοινότητες

Όργανα της δημοτικής κοινότητας είναι το συμβούλιο της δημοτικής κοινότητας και ο πρόεδρος του συμβουλίου. Ανάλογα με τον πληθυσμό κάθε δημοτικής κοινότητας τα συμβούλια είναι:

- 5μελή, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό έως 10.000 κατοίκους

- 11μελή, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από 10.001 έως 50.000 κατοίκους
- 15μελή, σε δημοτικές κοινότητες με πληθυσμό από 50.001 κατοίκους και άνω.

Ο πρόεδρος του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας εκλέγεται μεταξύ των μελών του συμβουλίου της και εκπροσωπεί το συμβούλιο για θέματα που αφορούν τη δημοτική κοινότητα. Συνεργάζεται με το δήμαρχο και τα υπόλοιπα αρμόδια όργανα του δήμου προκειμένου να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα της δημοτικής κοινότητας.

Οι αρμοδιότητες των προέδρων δημοτικών κοινοτήτων νησιωτικών περιφερειών είναι εκτεταμένες.

Τοπικές Κοινότητες

Όργανο της τοπικής κοινότητας αποτελεί ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας σε μικρές τοπικές κοινότητες με πληθυσμό έως τριακόσιους (300) κατοίκους.

Σε τοπικές κοινότητες με πληθυσμό από τριακόσιους έναν (301) έως δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους όργανο της τοπικής κοινότητας αποτελεί το 3μελές συμβούλιο τοπικής κοινότητας, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και ο πρόεδρος του.

Τα όργανα των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων εκφέρουν απόψεις και διατυπώνουν προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο και τα άλλα όργανα του δήμου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της δημοτικής και τοπικής κοινότητας. Συμμετέχουν στο Δημοτικό Συμβούλιο και έχουν δικαίωμα ψήφου, όταν συζητείται θέμα που αφορά τη Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα τους.

Συλλογικά Όργανα Εκπροσώπησης

Για την οργανωμένη συνεργασία, προαγωγή κοινών σκοπών και αποτελεσματικότερη εκπροσώπηση των δήμων συνιστώνται:

A) Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων (Π.Ε.Δ), στις οποίες συμμετέχουν υποχρεωτικά ως μέλη δια των εκπροσώπων τους όλοι οι δήμοι της αντίστοιχης εδαφικής αρμοδιότητας των περιφερειών. Οι ΠΕΔ έχουν την έδρα τους στην έδρα κάθε περιφέρειας.

B) Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε), στην οποία συμμετέχουν υποχρεωτικά ως μέλη δια των εκπροσώπων τους όλες οι περιφερειακές Ενώσεις Δήμων. Η Κ.Ε.Δ.Ε αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με έδρα την Αθήνα που εποπτεύεται από

τον Υπουργό Εσωτερικών. Διατυπώνει τις απόψεις της για νομοσχέδια που αφορούν τους Δήμους.

4.2.2 Όργανα Διοίκησης Περιφέρειας

Όργανα διοίκησης της Περιφέρειας αποτελούν ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες, το Περιφερειακό Συμβούλιο, η Οικονομική Επιτροπή, η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και η Εκτελεστική Επιτροπή.

Περιφερειάρχης

Ο περιφερειάρχης εκλέγεται από το σύνολο των ψηφοφόρων των Δήμων της Περιφέρειας και είναι υπεύθυνος για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, κατευθύνει την υλοποίηση του σχεδίου περιφερειακής ανάπτυξης και ασκεί τα καθήκοντά του με γνώμονα τις αρχές της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας.

Αντιπεριφερειάρχες

Οι αντιπεριφερειάρχες, οι οποίοι συνδράμουν τον περιφερειάρχη στο έργο του είναι είτε εκλεγμένοι είτε ορίζονται από τον περιφερειάρχη. Οι εκλεγμένοι αντιπεριφερειάρχες εκλέγονται κατ' αντιστοιχία προς τον αριθμό των περιφερειακών ενοτήτων και δεν καταλαμβάνουν θέση περιφερειακού συμβούλου. Ο Περιφερειάρχης δύναται να ορίσει με απόφασή του έως τρεις (3) αντιπεριφερειάρχες στους οποίους μεταβιβάζει συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Δύναται με απόφασή του να αναθέτει στο σύνολο των αντιπεριφερειάρχων τομείς αρμοδιοτήτων της περιφέρειας, όχι όμως την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής.

Περιφερειακό Συμβούλιο

Το Περιφερειακό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για το σύνολο των υποθέσεων της περιφέρειας, πλην εκείνων που έχουν ανατεθεί με ρητή διάταξη νόμου σε άλλο όργανο της περιφέρειας. Ο αριθμός των μελών του Περιφερειακού Συμβουλίου ανάλογα με τον πληθυσμό της Περιφέρειας καθορίζεται ως εξής:

Πίνακας 5. Αριθμός Μελών Περιφερειακών Συμβουλίων

Πληθυσμός κατοίκους	Περιφέρειας σε	Αριθμός Μελών Περιφερειακού Συμβουλίου
έως 300.000		41
από 300.001 έως 800.000		51
από 800.001 και πάνω		71
Αττικής		101
Νοτίου Αιγαίου		51

Εκτελεστική Επιτροπή

Συλλογικό εκτελεστικό και συντονιστικό όργανο της περιφέρειας που είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής της περιφερειακής πολιτικής σε όλους τους τομείς αρμοδιότητας της περιφέρειας, και για την εφαρμογή του προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης. Απαρτίζεται από τον περιφερειάρχη, ως πρόεδρο, και τους αντιπεριφερειάρχες ως μέλη.

Οικονομική Επιτροπή

Όργανο που ασκεί οικονομικό έλεγχο, παρακολουθεί και εποπτεύει την υλοποίηση του προϋπολογισμού της περιφέρειας. Απαρτίζεται από τον περιφερειάρχη ή τον ορισθέντα από αυτόν αντιπεριφερειάρχη, ως πρόεδρο και τους περιφερειακούς συμβούλους που εκλέχθηκαν να συμμετέχουν σ' αυτή από το περιφερειακό συμβούλιο.

Όργανα γνωμοδοτικού και διαμεσολαβητικού χαρακτήρα των Περιφερειών είναι:

Η Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης

Αποτελείται από τους Δημάρχους της Περιφέρειας και εκπροσώπους:

- των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων,
- των επιμελητηρίων και των επιστημονικών οργανώσεων, συλλόγων και φορέων,
- των συνεταιριστικών οργανώσεων,
- της αποκεντρωμένης διοίκησης στην οποία υπάγεται η περιφέρεια,
- των κρατικών υπηρεσιών που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια,
- οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών στην περιφέρεια και
- των πολιτών.

Ο αριθμός των μελών κυμαίνεται από 35 έως 60, ενώ κατά το 1/3 επιλέγονται με κλήρωση πολίτες από τους εκλογικούς καταλόγους της Περιφέρειας.

Οι αρμοδιότητες της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης είναι οι εξής:

- Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο σχετικά με τις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της περιφέρειας
- Γνωμοδοτεί ως προς θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το περιφερειακό συμβούλιο ή τον περιφερειάρχη.

- Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιφέρειας και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

Ο Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης

Η θητεία του είναι πενταετής και η επιλογή του γίνεται από το Περιφερειακό Συμβούλιο και συγκαταλέγεται στις Ανεξάρτητες Αρχές, οι οποίες λειτουργούν με βάση τους νόμους και τη συνείδηση.

Αποστολή του είναι να:

- Δέχεται, εντός εξαμήνου από το συμβάν, ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της Περιφέρειας, των Επιχειρήσεων και των Νομικών της Προσώπων.
- Διαμεσολαβεί ΔΩΡΕΑΝ ανάμεσα στις υπηρεσίες και τους πολίτες-επιχειρήσεις, προκειμένου να βοηθήσει τους πολίτες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και να επιλυθούν τα προβλήματά τους.
- Ελέγχει τις καταγγελλόμενες υπηρεσίες, κάνει συστάσεις και υποβάλλει προτάσεις προς επίλυση του θέματος
- Απαντά εντός 30 ημερών
- Συντάσσει ετήσια έκθεση και υποβάλλει ειδικές προτάσεις για τη βελτίωση των παρεχόμενων Υπηρεσιών της Περιφέρειας

Η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων

Σε κάθε περιφέρεια συγκροτείται, με απόφαση του Περιφερειάρχη, Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, η οποία αποτελείται από:

- τον περιφερειάρχη, ως πρόεδρο, και τον οριζόμενο από αυτόν, σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του, αντιπεριφερειάρχη,
- ένα μέλος του περιφερειακού συμβουλίου, που ορίζεται από το συμβούλιο,
- εκπρόσωπο των δήμων της περιφέρειας, που υποδεικνύεται από την οικεία Περιφερειακή Ένωση Δήμων,
- εκπρόσωπο αντιπροσωπευτικής γυναικείας οργάνωσης της περιφέρειας, που υποδεικνύεται από αυτή και
- εκπρόσωπο της Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, που υποδεικνύεται από τον αντίστοιχο Γενικό Γραμματέα.

- Η Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων έχει τις εξής αρμοδιότητες:
- μεριμνά και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στην αναπτυξιακή πολιτική της περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα της περιφέρειας τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής
- εισηγείται προς το περιφερειακό συμβούλιο την ένταξη έργων στις Σ.Α.Ε.Π. που προωθούν τα ανωτέρω μέτρα και τις σχετικές δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών και
- συνεργάζεται με το Συμβουλευτικό Κέντρο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, στην περιφέρεια, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Όργανα Διοίκησης Περιφερειών με αρμοδιότητες μητροπολιτικού χαρακτήρα

Στην Περιφέρεια Αττικής το Περιφερειακό Συμβούλιο συνεπικουρείται από έως τέσσερις (4) μητροπολιτικές επιτροπές για την άσκηση των μητροπολιτικών αρμοδιοτήτων της. Οι 4 αυτές επιτροπές προετοιμάζουν και εισηγούνται στο Περιφερειακό Συμβούλιο το σύνολο των θεμάτων.. Πρόεδρος της Επιτροπής για κάθε μία ορίζεται ένας Αντιπεριφερειάρχης.

Στη Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης συστήνεται Μητροπολιτική Επιτροπή για την άσκηση των μητροπολιτικών αρμοδιοτήτων από μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου. Ο Αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης συντονίζει το έργο της Μητροπολιτικής αυτής Επιτροπής, που έχει τις αρμοδιότητες του περιφερειακού συμβουλίου.

Συλλογικό όργανο Εκπροσώπησης

Σκοπός της ένωσης Περιφερειών Ελλάδας είναι η οργανωμένη συνεργασία, η προαγωγή των κοινών σκοπών και η εκπροσώπηση όλων των περιφερειών σε αυτήν. Στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε), συμμετέχουν υποχρεωτικά ως μέλη δια των εκπροσώπων τους όλες οι περιφέρειες της χώρας. Αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού

δικαίου με έδρα την Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εσωτερικών. Είναι αρμόδια να διατυπώνει τις απόψεις επί των Νομοσχεδίων που αφορούν τις περιφέρειες.

4.2.3 Όργανα Διοίκησης Αποκεντρωμένης Διοίκησης

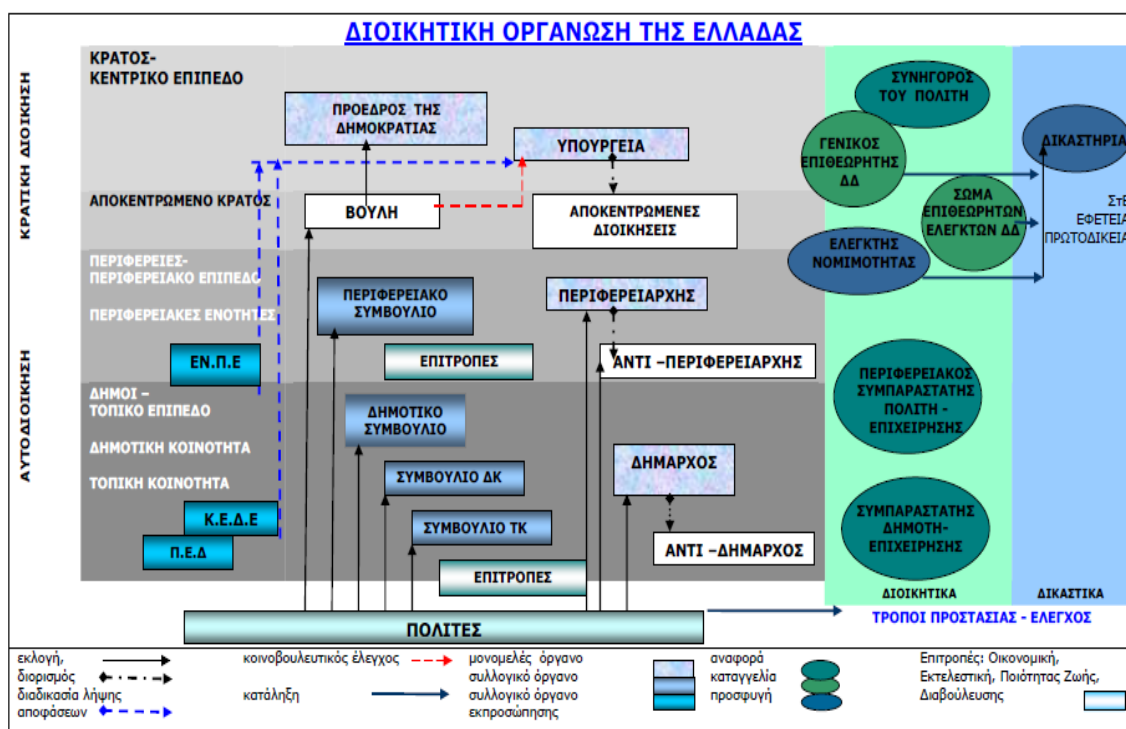
Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης διορίζεται, παύεται ή μετακινείται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου η οποία λαμβάνεται μετά από εισήγηση του Υπουργού Εσωτερικών.

Ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης είναι υπεύθυνος για την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής σε θέματα που αφορούν την Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Προΐσταται όλων των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης καθώς και των αστυνομικών, λιμενικών και πυροσβεστικών υπηρεσιών αρμοδιότητας του. Κατευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει το έργο και την δράση των υπηρεσιών και των υπαλλήλων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Εποπτεύει τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που εδρεύουν στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση και δεν εποπτεύονται από Υπουργεία, τις Περιφέρειες και τους Δήμους. Ασκεί αποκλειστικά τις αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί ή μεταβιβασθεί στις υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και κάθε άλλη αρμοδιότητα που παρέχεται ή ανατίθεται σ' αυτόν με νόμο.

Παρ' ότι όλες οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ακολουθούν το ίδιο οργανωτικό μοντέλο, παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις που απορρέουν από τα ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής. Η οργάνωση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου έχει έντονο αποκεντρωτικό χαρακτήρα, καθώς πέρα από τις επιτελικές υπηρεσίες της έδρας διαθέτει επίσης και επιμέρους δομές στο βόρειο και στο νότιο Αιγαίο. Δομές όπου οι υπηρεσίες επιμερίζονται ισόρροπα ανάλογα με το διαθέσιμο προσωπικό και τις τοπικές συνθήκες κάθε νησιού (Υπουργείο Εσωτερικών, Δομή και Λειτουργία της Τοπικής και Περιφερειακής Δημοκρατίας Ελλάδα 2012).

Στο παρακάτω γράφημα αποδίδεται παραστατικά η Διοικητική Οργάνωση της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1. Διοικητική Οργάνωση της Ελλάδας

4.3 Οικονομικά Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Έσοδα – Πόροι

Τα έσοδα των Δήμων και των Περιφερειών διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα.

Τακτικά έσοδα είναι όσα προέρχονται από:

- Θεσμοθετημένους υπέρ αυτών πόρους, ήτοι Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ)
- Εισοδήματα από κινητή και ακίνητη περιουσίας τους,
- Ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα,
- Φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές,
- Τοπικά δυνητικά τέλη, δικαιώματα και εισφορές.

Έκτακτα έσοδα είναι αυτά που προέρχονται από:

- Δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα, κληρονομίες,
- Διάθεση, εκποίηση και εν γένει εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων,
- Συμμετοχή σε επιχειρηματικές δραστηριότητες

- Κάθε είδους πρόστιμα ή άλλες διοικητικές κυρώσεις,
- Κάθε άλλη πηγή.

Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (ΚΑΠ) Δήμων

Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) των Δήμων είναι οι πόροι που αποδίδονται κάθε χρόνο στους Δήμους από το κράτος. Προέρχονται από τις εξής πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού:

- Το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (σε ποσοστό 20% των συνολικών εισπράξεων του φόρου αυτού),
- Το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας -ΦΠΑ (σε ποσοστό 12% των συνολικών εισπράξεων του φόρου αυτού),
- Το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας- ΦΑΠ (σε ποσοστό 50% των συνολικών εισπράξεων του φόρου αυτού).

Από τα παραπάνω ποσά τα 2/3 των εσόδων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων καθώς και το σύνολο των Εσόδων από το ΦΠΑ και το ΦΑΠ αφορούν στην κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των Δήμων. Το υπόλοιπο 1/3 των εσόδων από το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων προορίζεται για κάλυψη των επενδυτικών δαπανών των Δήμων.

Η κατανομή των ΚΑΠ στους Δήμους γίνεται μετά από πρόταση της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας ανάλογα με τα δημογραφικά, γεωμορφολογικών, διοικητικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικών τους. Στα παραπάνω χαρακτηριστικά συνεκτιμάται το στοιχείο της διοικητικής υποστήριξης που παρέχεται από το Δήμο προς εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών άλλων δήμων και σταθμίζονται ιδιαίτερα οι πάγιες ανάγκες εξυπηρέτησης των ορεινών και νησιωτικών Δήμων.

Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι Περιφερειών

Οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π.) των Περιφερειών είναι οι πόροι που αποδίδονται κάθε χρόνο από το κράτος στις περιφέρειες και προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού:

- Το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (σε ποσοστό 2,40% των συνολικών εισπράξεων του φόρου αυτού),

- Το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας -ΦΠΑ (σε ποσοστό 4% των συνολικών εισπράξεων του φόρου αυτού).

Τα ποσοστά που προορίζονται για την κάλυψη των λειτουργικών και των επενδυτικών δαπανών των Περιφερειών καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Ένωσης Περιφερειών. Η κατανομή των ΚΑΠ στις Περιφέρειες γίνεται κατόπιν πρότασης της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας ανάλογα με τα δημογραφικά, γεωμορφολογικά, διοικητικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικών τους με γνώμονα την άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων.

Περιουσία Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ακίνητη Περιουσία Δήμων

Η ακίνητη περιουσία των δήμων είναι το σύνολο των ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στον Δήμο.

Η περιουσία αυτή διακρίνεται σε:

- Δημόσια (δημοτική) περιουσία
- Ιδιωτική περιουσία
- 3)Βοσκές – βοσκότοπους, που διατίθενται για εκμετάλλευση στους Δήμους αποκλειστικά και μόνο για την ικανοποίηση κτηνοτροφικών αναγκών.

Δημόσια (Δημοτική) περιουσία

Η δημόσια ακίνητη περιουσία των Δήμων αποτελείται από τα ακίνητα τα οποία εξυπηρετούν άμεσα το δημόσιο συμφέρον. Αυτά τα ακίνητα διακρίνονται στα κοινόχρηστα και στα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημοτικών σκοπών.

Κοινόχρηστα χώροι – Εγκαταστάσεις

Στους κοινόχρηστους χώρους περιλαμβάνονται οδοί, πλατείες, άλση, πάρκα, κήποι, παιδικές χαρές, χώροι αναψυχής κ.ά. Όλα αυτά ανήκουν στους Δήμους, εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, και διατίθενται από αυτούς για την άμεση εξυπηρέτηση των κατοίκων του Δήμου.

Κινητά και Ακίνητα για την εξυπηρέτηση δημοτικών σκοπών

Στην κατηγορία αυτή, ενδεικτικά περιλαμβάνονται: δημοτικά καταστήματα, δίκτυα ύδρευσης - αποχέτευσης, εγκαταστάσεις διαχείρισης απορριμμάτων και βιολογικών

καθαρισμών, κτίρια πολιτιστικών – καλλιτεχνικών χρήσεων, αθλητικές εγκαταστάσεις, σχολεία, νεκροταφεία, κέντρα αποτέφρωσης νεκρών, δημοτικές αγορές, σφαγεία, κτίρια και εγκαταστάσεις παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, αιγιαλός, παραλία, όχθες και παρόχθιες ζώνες μεγάλων λιμνών και πλεύσιμων ποταμών (η χρήση τους έχει παραχωρηθεί από το ελληνικό δημόσιο στους δήμους) κ.α.

Οι δημοτικές αρχές διαθέτουν, αξιοποιούν και εκμεταλλεύονται τα ανωτέρω διευθύνοντας και ρυθμίζοντας όλες τις τοπικές υποθέσεις, έχοντας ως στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

Ιδιωτική ακίνητη περιουσία

Στην ιδιωτική περιουσία των Δήμων ενδεικτικά συγκαταλέγονται διαμερίσματα, κτίρια, οικόπεδα, και άλλα αστικά ή αγροτικά ακίνητα, βοσκότοποι, αγροτεμάχια, αγροτικές κατασκευές, μεταλλεία, ορυχεία, λατομεία, δάση και δασικές εκτάσεις, ιαματικές πηγές, αλυκές, ιχθυοτροφεία,. Όσα ακίνητα ανήκουν στους ΟΤΑ δεν εξυπηρετούν άμεσα μεν κανένα δημόσιο συμφέρον, υπάρχει όμως η δυνατότητα να εκμισθωθούν για την οικονομική εκμετάλλευσή τους.

Νομικά υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ δημοτικής - δημόσιας και ιδιωτικής περιουσίας καθώς στη δημοτική - δημόσια περιουσία εφαρμόζονται οι διατάξεις του δημόσιου δικαίου, ενώ στην ιδιωτική περιουσία εφαρμόζονται οι διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου.

Οι ιδιώτες μπορούν να διαθέτουν την περιουσία τους καθ' οιονδήποτε τρόπο, ενώ οι ΟΤΑ υπόκεινται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις διάθεσης όπως ορίζει ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων. Ορίζονται τόσο ουσιαστικά οι προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζουν τον σκοπό της διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου και την απαιτούμενη ωφέλεια των ΟΤΑ, όσο και διαδικαστικές. Ως προς τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από συγκεκριμένα αιρετά όργανα όπως η οικονομική επιτροπή και ως προς την τήρηση συγκεκριμένης διαδικασίας δημοπράτησης.

Για την ιδιωτική περιουσία στους ΟΤΑ δίδεται η δυνατότητα απαλλοτρίωσης. Υπόκειται σε χρησικτησία κάτι που δεν ισχύει για τη Δημοτική – Δημόσια περιουσία.

Διαχείριση και εκμετάλλευση της Ακίνητης Περιουσίας των Οργανοσμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Οι Δήμοι οφείλουν να προστατεύουν, να προστατεύουν και να διαχειρίζονται την κάθε είδους περιουσία τους ώστε να προκύπτει οικονομική ή άλλου είδους ωφέλεια.

Για θέματα διαχείρισης-εκμετάλλευσης της Δημοτικής περιουσίας, από την οποία προέρχονται και τα έσοδα των ΟΤΑ ισχύουν, ειδικές ρυθμίσεις οι κυριότερες των οποίων καθορίζουν τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Η εκποίηση ακινήτων, καθώς επιτρέπεται μόνο εφόσον προκύπτει ωφέλεια για τον ΟΤΑ. Μόνο ιδιωτικής περιουσίας ακίνητα των ΟΤΑ δύναται να εκποιηθούν και η εκποίηση γίνεται μέσω δημοπρασίας. Επίσης απαιτείται εκτίμηση της αγοραίας αξίας τους από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών προκειμένου η σύμβαση μεταβίβασης της κυριότητας ακινήτων ή σύστασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων.
- Η εκποίηση ακινήτων με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)
- Η εκμίσθωση ακινήτων
- Η εκμίσθωση δημοτικών καλλιεργήσιμων εκτάσεων για γεωργική ή δενδροκομική καλλιέργεια
- Η απευθείας εκμίσθωση του δικαιώματος εκμεταλλεύσης λατομείων μαρμάρων και αδρανών υλικών.
- Η δωρεάν παραχώρηση της κυριότητας δημοτικών ακινήτων σε ομογενείς ή αθίγγανους εφ' όσον έχουν ενταχθεί σε κρατικά προγράμματα στεγαστικής αποκατάστασης.

Το σύνολο των διατάξεων που ισχύουν για τους δήμους και αφορούν τη διαχείριση και εκμετάλλευση της περιουσίας τους ισχύουν και για τα νομικά πρόσωπα των δήμων. Εξαιρέση αποτελούν οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ οι οποίες λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για την ιδιωτική οικονομία.

Όσον αφορά τις Περιφέρειες και γι αυτές ισχύουν οι αντίστοιχες ρυθμίσεις για την διατήρηση και προστασία της περιουσίας τους. Η ακίνητη περιουσία των Περιφερειών περιλαμβάνει ακίνητα που ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία (ακίνητα που ως επί το

πλείστον στεγάζουν ή στέγαζαν υπηρεσίες των Περιφερειών ή των παλαιότερων Νομαρχιών).

Κινητή περιουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Πέραν της ακίνητης περιουσίας τους οι Δήμοι και οι Περιφέρειες διαθέτουν και κινητή περιουσία όπως χρηματικά διαθέσιμα σε τράπεζες, χρεόγραφα, εξοπλισμό κλπ. Η Κινητή περιουσία καταγράφεται, στα από το νόμο οριζόμενα βιβλία τους και διατηρείται, προστατεύεται, και διαχειρίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Καταγραφή περιουσίας Δήμων & Περιφερειών

Το σύνολο της κινητής και ακίνητης περιουσία των δήμων και περιφερειών καταγράφεται υποχρεωτικά στα βιβλία τους. Υποχρεούνται επίσης να έχουν καταρτίσει κτηματολόγιο της ακίνητης περιουσίας τους.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του προγράμματος «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», όλοι οι δήμοι υποχρεούνται να τηρούν μητρώο παγίων στοιχείων, όπου καταγράφονται και αποτιμώνται τα πάγια περιουσιακά τους στοιχεία. Αντίστοιχα, με τις διατάξεις περί εφαρμογής του κλαδικού λογιστικού σχεδίου των δήμων εφαρμόζονται, ανάλογες διατάξεις και στο Διπλογραφικό Σύστημα Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής των Περιφερειών που εισήχθη την Ιανουαρίου 2012.

Έσοδα των ΟΤΑ από Φορολογία

Δε νοείται οικονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ εάν δε διαθέτουν ικανούς πόρους, ώστε να είναι οικονομικά αυτόνομοι. Στην κατεύθυνση αυτή το κράτος θεσπίζει με νόμους νομοθετικά πηγές εσόδων υπέρ των ΟΤΑ (φόρους) ενώ παράλληλα παρέχει στους ΟΤΑ τη δυνατότητα να θέτουν με κανονιστικές τους πράξεις τέλη, εισφορές και δικαιώματα υπέρ αυτών. Οι ΟΤΑ μπορούν είτε να ισοσκελίσουν τα έξοδα των παρεχόμενων υπηρεσιών τους από τέλη, εισφορές και δικαιώματα, είτε να τα διαχειριστούν ελεύθερα για την εκπλήρωση των σκοπών τους.

Ανταποδοτικά και Δυνητικά Τοπικά Τέλη και Δικαιώματα ΟΤΑ

Ανταποδοτικά τέλη είναι τα τέλη που επιβάλλουν οι ΟΤΑ Α' Βαθμού για την πλήρη κάλυψη του κόστους μιας παρεχόμενης υπηρεσίας όπως η καθαριότητα, ο

ηλεκτροφωτισμός, η ύδρευση, η αποχέτευση κλπ. Τα ανταποδοτικά τέλη ουσιαστικά αποτελούν το αντίτιμο που οφείλουν να πληρώνουν οι Δημότες για τις παρεχόμενες υπηρεσίες από τους ΟΤΑ προς αυτούς ως αντιστάθμισμα της ωφέλειας που απολαμβάνουν οι Δημότες. Έχουν θεσπιστεί τέλη ανταποδοτικού χαρακτήρα είτε με νόμο είτε με αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των δήμων. Τα έσοδα από τα ανταποδοτικά τέλη υποχρεωτικά καλύπτουν δαπάνες που αφορούν αποκλειστικά την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών από τους ΟΤΑ στους δημότες.

Με ειδικές διατάξεις νόμων επιβάλλονται τα ακόλουθα ανταποδοτικά τέλη:

- τέλη ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης
- τέλη φωτισμού και καθαριότητας
- τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων, που επιβάλλεται σε όσους χρησιμοποιούν διαρκώς ή πρόσκαιρα πεζοδρόμια, οδούς, και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους
- τέλος στάθμευσης οχημάτων που εφαρμόζεται στην ελεγχόμενη στάθμευση με καταβολή ανάλογου αντιτίμου για στάθμευση σε προκαθορισμένους από το δήμο χώρους
- δικαίωμα χρήσης δημοτικών ή κοινοτικών σφαγείων
- δικαίωμα βοσκής
- δικαιώματα ή τέλη που επιβάλλονται για τις δαπάνες λειτουργίας των κοιμητηρίων και
- τέλος επί της αξίας των ακατέργαστων λατομικών βιομηχανικών ορυκτών.

Στους ΟΤΑ παρέχεται η δυνατότητα με απόφασή τους να επιβάλλουν και τοπικά δυνητικά ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα για υπηρεσίες ή τοπικά έργα της περιοχής τους, που συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής και στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Φόροι, τέλη, δικαιώματα και εισφορές υπέρ ΟΤΑ

Η Πολιτεία θέσπισε φόρους, τέλη και δικαιώματα που καταβάλλονται υπέρ των ΟΤΑ και είναι υποχρεωτικά:

- το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ), το οποίο επιβάλλεται στην εν γένει ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στην χωρική έκταση των δήμων. Το ύψος του ΤΑΠ καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου σε όρια που θέτει ο ισχύων νόμος.

- ο Φόρος Ηλεκτροδοτούμενων Χώρων, η επιβολή του εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των δήμων και επιβάλλεται σε ηλεκτροδοτούμενους χώρους.
- το Τέλος Διαφήμισης για διαφημίσεις που είναι εγκαταστημένες μέσα στα χωρικά όρια των δήμων. Το ύψος του τέλους διαφήμισης καθορίζεται απόφαση του δημοτικού συμβουλίου σε όρια που θέτει ο ισχύων νόμος.

Επιπλέον, επιβάλλονται υποχρεωτικά ή σε ορισμένες περιπτώσεις προαιρετικά:

- τα Τέλη Διαμονής Παρεπιδημούντων σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις
- τα Τέλη επί των ακαθαρίστων εσόδων των κέντρων διασκέδασης, εστιατορίων και συναφών καταστημάτων.
- το Δικαίωμα Εμπορίας Πόσιμων Ιαματικών Ή Μη Ιαματικών Νερών, που αποτελεί φόρο επί των συναλλαγών τους και,
- το Τέλος Επί Πωλήσεων Των Λατομικών Προϊόντων Αδρανών Υλικών.

Επίσης υφίσταται και χρηματική εισφορά στον οικείο ΟΤΑ για ιδιοκτήτες ακινήτων που τα ακίνητά τους βρίσκονται σε περιοχές ένταξης ή επέκτασης του σχεδίου πόλης. Η ειδική αυτή εισφορά δημόσιας ωφέλειας διατίθεται από τον ΟΤΑ αποκλειστικά και μόνο για την εκπόνηση πολεοδομικών μελετών και την εκτέλεση έργων υποδομής όπως ύδρευση, αποχέτευση κλπ.

Οι φόροι, τα τέλη, τα δικαιώματα και οι εισφορές εισπράττονται ως επί το πλείστον από τους ίδιους τους ΟΤΑ, είτε από άλλα νομικά πρόσωπα (π.χ. ΔΕΗ) για λογαριασμό τους και στην συνέχεια αποδίδονται σε αυτούς.

Από το κράτος εισπράττονται υπέρ των ΟΤΑ και αποδίδονται εκ των υστέρων με υπουργικές αποφάσεις οι ακόλουθες οικονομικές εισφορές:

- το τέλος διαφήμισης που επιβάλλεται σε συγκεκριμένη κατηγορία διαφημιστικών ενεργειών από δώρα, έντυπα, προβολή προϊόντων σε χώρους καταστημάτων, Happenings, κλπ),
- το τέλος διενέργειας ψυχαγωγικών παιγνίων,
- ο φόρος ζύθου,
- τα τέλη παροπλιζομένων πλοίων,

- το τέλος ακίνητης περιουσίας (το 15% του τέλους που εισπράττεται μέσω λογαριασμών ρεύματος)
- τα αυτοτελή πρόστιμα για παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και τα πρόστιμα για πολεοδομικές παραβάσεις.

Οικονομική Διαχείριση των Δήμων

Οι Δήμοι της χώρας υποχρεούνται να εκπονούν πενταετή επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ. Στόχος των ΕΠ είναι η εισαγωγή μόνιμων διαδικασιών σχεδιασμού, προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης των ΟΤΑ Α΄ βαθμού, η ενίσχυση της διαφάνειας και η καλύτερη διαχείριση και αξιοποίηση του υλικού και του ανθρώπινου δυναμικού των δήμων.

Το ΕΠ αναλύει τον στρατηγικό, επιχειρησιακό και οικονομικό προγραμματισμό του δήμου σε εύρος πενταετίας. Για τον προγραμματισμό αυτό απαιτείται υψηλή διαδημοτική συνεργασία. Το σύνολο των Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου συμμετέχουν ενεργά στην κατάρτισή του. Το ΕΠ εξειδικεύεται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (Ε.Π.Δ), στο οποίο εντάσσονται ο ετήσιος προϋπολογισμός, οι δράσεις και τα έργα που πρόκειται να εκτελεσθούν εντός του έτους καθώς και στην αναλυτική καταγραφή των πόρων χρηματοδότησης.

Το ΕΠ τίθεται προς διαβούλευση προσκαλώντας την άμεση συμμετοχή των δημοτών.

Κάθε χρόνο ο προϋπολογισμός, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, η εισηγητική έκθεση της οικονομικής επιτροπής αλλά και οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών υποβάλλονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση για έλεγχο νομιμότητας.

Ο προϋπολογισμός του δήμου μετά την ψήφιση από το Δημοτικό Συμβούλιο αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Δήμου και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα. Επίσης στην ιστοσελίδα του δήμου αναρτάται και η τριμηνιαία έκθεση για τα αποτελέσματα εκτέλεσης του προϋπολογισμού, που υποβάλλεται από την οικονομική επιτροπή στο Δημοτικό

Συμβούλιο. Η εν λόγω έκθεση αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το τελευταίο τρίμηνο και υποβάλλεται στις πρώτες 20 ημέρες από τη λήξη του τριμήνου.

Η ταμειακή λειτουργία των δήμων διεξάγεται από ταμείο του Δήμου το οποίο είναι ειδική υπηρεσιακή μονάδα, η οποία αποτελεί μέρος της οικονομικής υπηρεσίας που συνιστάται με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.)

Οικονομική Διαχείριση των Περιφερειών

Οι περιφέρειες, οφείλουν να καταρτίσουν πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα στους πρώτους εννέα μήνες από την εκλογή τους στα πλαίσια του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού.

Το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα των Περιφερειών εξειδικεύεται στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης και στον ετήσιο προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός, το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, η εισηγητική έκθεση της περιφερειακής επιτροπής και οι αποφάσεις του περιφερειακού συμβουλίου που αφορούν στην επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, υποβάλλονται στον Ελεγκτή Νομιμότητας.

Όσον αφορά τις δράσεις που αφορούν τις μητροπολιτικές λειτουργίες της περιφέρειας Αττικής και τις αντίστοιχες της μητροπολιτικής ενότητας Θεσσαλονίκης της περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αυτές αναφέρονται σε ειδικό παράρτημα του προϋπολογισμού των εν λόγω Περιφερειών.

Στην ιστοσελίδα της εκάστοτε Περιφέρειας αναρτάται συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως έχει ψηφισθεί από το περιφερειακό συμβούλιο. Επίσης δημοσιεύεται και σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια της συγκεκριμένης Περιφέρειας.

4.3.1 Μεταβίβαση Αρμοδιοτήτων προς τις Περιφέρειες και τους Δήμους και Μεταφορά Πόρων

Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση προϋποθέτει και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Κάθε αρμοδιότητα κοστολογείται πριν τη μεταφορά της στην αυτοδιοίκηση ως εξής: προσδιορίζεται το κόστος λειτουργίας τους για τους ΟΤΑ συμπεριλαμβανομένων των υποδομών και κάθε είδους εξοπλισμού που χρησιμοποιείται κατά το χρόνο μεταφοράς,

προσδιορίζεται το συνολικό απαιτούμενο κόστος της αρμοδιότητας κατά την άσκησή της από τους δήμους και τις περιφέρειες.

Δανεισμός ΟΤΑ

Οι δήμοι και οι περιφέρειες της χώρας ΜΠΟΡΟΥΝ να συνομολογούν δάνεια με το Κράτος, με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας ή του εξωτερικού, καθώς και με κάθε είδους δημόσιους οργανισμούς και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Ένας ΟΤΑ μπορεί να καταφύγει σε δανεισμό εφ' όσον λάβει υπ' όψιν του:

- ότι το προϊόν του δανεισμού πρέπει να χρηματοδοτεί αποκλειστικά είτε επενδύσεις είτε χρέη του ΟΤΑ
- την σχέση μεταξύ των τοκοχρεολυσίων και των ετήσιων τακτικών εσόδων και
- τη σχέση μεταξύ του συνολικού χρέους και των συνολικών ετησίων εσόδων

Παράλληλα υφίστανται σαφείς κανόνες διαφάνειας στις προπληρωμές των δήμων από τους Κ.Α.Π.

Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης ΟΤΑ

Σε δήμους και περιφέρειες, όπου αξιολογείται ότι υπάρχουν ιδιαίτερα οξυμμένα οικονομικά προβλήματα εφαρμόζεται το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης. Σε αυτό εντάσσονται δήμοι και περιφέρειες μετά από σχετικό αίτημά τους. Μόνο εφ' όσον συντρέχουν συγκεκριμένοι λόγοι μπορεί κατ' εξαίρεση να ενταχθεί στο ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης δήμος ή περιφέρεια χωρίς προγενέστερη αίτηση.

Προκειμένου να ενταχθεί δήμος ή περιφέρεια στο πρόγραμμα εξυγίανσης απαιτούνται:

- απόφαση που ελήφθη με αυξημένη πλειοψηφία, από το οικείο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο
- εκτίμηση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου ή της Περιφέρειας από ορκωτούς ελεγκτές και
- εκπόνηση συγκεκριμένου προγράμματος εξυγίανσης με μέτρα, δράσεις και χρονοδιάγραμμα από το Δήμο ή την Περιφέρεια.

Κατ' αυτόν τον τρόπο ο Δήμος ή η Περιφέρεια εκφράζουν τη βούλησή τους για εξυγίανση της οικονομικής τους κατάστασης, προγραμματίζουν και εμπλέκονται στη

διαδικασία αντιμετώπισής της και δημιουργούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για τοπική ή περιφερειακή ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα εξυγίανσης χρηματοδοτείται από τους ΚΑΠ. Το ποσό συγκεντρώνεται στον Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Διαχειριστής του Ειδικού Πραγράμματος Εξυγίανσης είναι η Ελεγκτική Επιτροπή.

Δήμοι και Περιφέρειες που αδυνατούν να ισοσκελίσουν τους προϋπολογισμούς τους, έχουν τη δυνατότητα πριν την προσφυγή στο Πρόγραμμα Εξυγίανσης, να εγγράψουν το ποσό που αντιστοιχεί αποκλειστικά και μόνο για τα χρέη που έχουν προκύψει μέχρι 31.12.2011, στο σκέλος των εσόδων που αφορά στα δάνεια. Τα ανωτέρω χρέη μπορούν να καλυφθούν με συνολολόγηση δανείου με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή με πιστωτικά ιδρύματα.

Αναπτυξιακά Προγράμματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης και την άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων. Το Εθνικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Αυτοδιοίκησης «Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης - ΕΛΛ.Α.Δ.Α.» εντάσσεται στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Καλλικράτης».

Σκοπός του προγράμματος είναι να δημιουργήσει ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο για την αυτοδιοίκηση το οποίο θα:

- ολοκληρώνει τις βασικές υποδομές αρμοδιότητας της αυτοδιοίκησης,
- προστατεύει το περιβάλλον,
- στηρίζει εικαστικές παρεμβάσεις υψηλού επιπέδου στο χώρο,
- υποστηρίζει ιδιαίτερα τους ορεινούς, δυσπρόσιτους και νησιωτικούς Δήμους,
- επιβραβεύει τις νέες ιδέες και την καινοτομία
- προωθεί την συνεργασία ανάμεσα στην αυτοδιοίκηση και τον ιδιωτικό τομέα και θα ενθαρρύνει την επιχειρηματικότητα.

Το πρόγραμμα «Αυτοδιοίκηση- Κοινωνική Συνοχή- Ισόρροπη Ανάπτυξη – Α.Κ.Σ.Ι.Α.» δημιουργήθηκε στο πλαίσιο ενίσχυσης των τοπικών κοινωνιών στην τρέχουσα δημοσιονομική συγκυρία. Αυτό το σχετικά νέο αναπτυξιακό πρόγραμμα έχει ως στόχους τη βελτίωση των όρων της τοπικής οικονομίας, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την απασχόληση κυρίως μέσα από την εκτέλεση έργων τοπικής

εμβέλειας και σημασίας με διαδικασίες αυτεπιστασίας και παράλληλης τόνωσης της απασχόλησης και της βελτίωσης των υποδομών.

4.3.2 Οικονομικός έλεγχος εσόδων και εξόδων των Ο.Τ.Α. Α' & Β' βαθμού

Όλες οι δαπάνες των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου αυτών, υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Εξαιρούνται μόνο οι σχολικές επιτροπές.

Ο προληπτικός έλεγχος των εσόδων των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, καθώς και των νομίμως βεβαιωθέντων χρεών, οφειλών ή προστίμων σε βάρος τρίτων, ασκείται από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που είναι αρμόδιος και για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών πριν αυτές πραγματοποιηθούν. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί αδράνεια είσπραξης των ανωτέρω, που οφείλεται είτε σε δόλο είτε σε βαριά αμέλεια των αιρετών ή των αρμοδίων υπαλλήλων, ενεργοποιείται η προβλεπόμενη διαδικασία για τον καταλογισμό αυτών με το ποσό της ζημίας που προξένησαν.

Κατασταλτικός Έλεγχος

Το Ελεγκτικό Συνέδριο διεξάγει υποχρεωτικά κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών των δήμων, των περιφερειών και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και των κοινωφελών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης και των δημοτικών ανωνύμων εταιρειών. Ο έλεγχος είναι ετήσιος, τακτικός και δειγματοληπτικός, εκτός εάν από τον δειγματοληπτικό έλεγχο προέκυψαν λόγοι που επιβάλλουν τη γενίκευση του κατασταλτικού ελέγχου. Ο έλεγχος διενεργείται μετά το τέλος κάθε οικονομικής χρήσης και είναι έκτακτος γενικός ή ειδικός ή θεματικός και συνίσταται στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας της οικονομικής διαχείρισης.

Για τον κατασταλτικό έλεγχο αρμόδιος είναι ο ίδιος Επίτροπος που είναι αρμόδιος και για τον προληπτικό έλεγχο των υπόχρεων φορέων. Η σχετική έκθεση του Επιτρόπου περί των αποτελεσμάτων του διενεργηθέντος κατασταλτικού ελέγχου, διαβιβάζεται στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών καθώς και στην Επιτροπή Διαφάνειας και Θεσμών της Βουλής (Υπουργείο Εσωτερικών, Δομή και Λειτουργία της Τοπικής και Περιφερειακής Δημοκρατίας Ελλάδα 2012).

Κεφάλαιο 5

Δυνατότητες Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την Ανάπτυξη της Τοπικής Κοινωνίας

Ιδιαίτερη σημασία στις διαδικασίες προγραμματισμού όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε τοπικό και περιφερειακό έχει αποκτήσει ο στρατηγικός αναπτυξιακός σχεδιασμός ο οποίος αναφέρεται τόσο στον αστικό χώρο, όσο και στις διάφορες χωρικές ενότητες της υπαίθρου.

5.1 Στρατηγικός Σχεδιασμός και Τοπική Ανάπτυξη

Η διαμόρφωση στρατηγικής ανάπτυξης εξαρτάται από το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης. Δύο πρότυπα στρατηγικής κυριαρχούν στη διεθνή πρακτική της περιφερειακής και τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Το Πολικό Πρότυπο, το οποίο συνδέεται με τον «εκ των άνω» προγραμματισμό και το Πρότυπο της Ολοκληρωμένης – Τοπικής Ανάπτυξης, που ταυτίζεται με τον «από τη βάση» προγραμματισμό και εμφανίζεται με διάφορες παραλλαγές και πρακτικές προεκτάσεις. Κυρίως στα αστικά κέντρα, τα οποία

αποτέλεσαν παραδοσιακά το βασικό πλαίσιο πάνω στο οποίο στηρίχθηκε, σχεδόν αποκλειστικά, η ανάπτυξη για πολλές δεκαετίες ήδη από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης. Τα περισσότερα κράτη άρχισαν να εφαρμόζουν διάφορα αναπτυξιακά μοντέλα. Τα αναπτυξιακά μοντέλα αυτά τα οποία είχαν σχεδιαστεί αρχικά κατευθυνόταν από την κορυφή της πολιτικής και διοικητικής πυραμίδας, είχαν ως πρωταρχικό μέλημα την ενίσχυση των πόλεων, έτσι ώστε αυτές να λειτουργήσουν ως πόλοι έλξης βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Η στρατηγική αυτή της πολιτικής αναπτυξιακής συγκέντρωσης κυριάρχησε παγκοσμίως από τις αρχές του 20ου αιώνα και ενισχύθηκε κυρίως μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο (Χατζημιχάλης, 1992).

Οι θεωρίες και οι πολιτικές για την περιφερειακή ανάπτυξη αυτής της περιόδου στηρίχθηκαν ως επί το πλείστον στην υπόθεση της απόλυτης σχεδόν ταύτισης της εκβιομηχάνισης με τη μεγέθυνση και την ανάπτυξη. Ειδικά οι θεωρίες της χωρικής κατανομής των οικονομικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τη θεωρία για την ερμηνεία των περιφερειακών ανισοτήτων του Myrdal (Σωρευτική Αιτιότητα), αποτελούν ίσως τη σημαντικότερη συμβολή στην εξέλιξη της οικονομικής του χώρου (Κόνσολας, 1997).

Οι σπουδαιότερες θεωρίες της ομάδας αυτής εκφράστηκαν από τους Christaller (κεντρική θέση), Perroux (πόλοι μεγέθυνσης) και Boudeville (πόλοι ανάπτυξης). Επιχείρησαν να ερμηνεύσουν τη χωρική κατανομή των δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με τη διασπορά των οικιστικών μονάδων. Πάνω στις θεωρίες αυτές βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό η διαμόρφωση του προτύπου της πολιτικής ανάπτυξης και της διάχυσης. Υποστηρίζεται λοιπόν ότι η ανάπτυξη εισάγει την εκβιομηχάνιση και τη συγκέντρωση της παραγωγικής δραστηριότητας σε ένα μικρό αριθμό μεγάλων αστικών κέντρων και στη συνέχεια διαχέεται ευρύτερα ευνοώντας την περιφερειακή ανάπτυξη (Barquero, 1991). Ιδιαίτερα η θεωρία των πόλων ανάπτυξης αποτέλεσε τη θεμέλια λίθο για την εφαρμογή της στρατηγικής της πολιτικής ανάπτυξης, της πιο πολυσυζητημένης ίσως στρατηγικής ανάπτυξης για την επίλυση των περιφερειακών προβλημάτων.

Βασισμένοι σε αυτό το πλαίσιο οι πολιτικές δυνάμεις προσανατολίστηκαν προς την υποβοήθηση, της εγκατάστασης σε ορισμένα χωρικά σημεία (πόλους), βιομηχανικών συμπλεγμάτων και μεγάλων μονάδων υψηλής τεχνολογίας και ειδίκευσης σε βασικούς κλάδους – κλειδιά. Αυτό βέβαια προϋποθέτει τη δημιουργία των κατάλληλων

υποδομών και την παροχή ειδικών κινήτρων (Walker and Chapman, 1992). Καθοριστικός επίσης παράγοντας για την ανάπτυξη του πόλου θεωρείται η εξασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου κοινωνικών υπηρεσιών όπως υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας, εκπαίδευσης και αναψυχής. Η περίοδος μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και μέχρι τα μέσα περίπου της δεκαετίας του 1970, χαρακτηρίζεται ως η περίοδος εφαρμογής της στρατηγικής των πόλων ανάπτυξης τόσο για τις αναπτυγμένες, όσο και για τις αναπτυσσόμενες χώρες (Friedmann and Weaver 1979, Barquero 1991, Χατζημιχάλης 1992).

Η κορύφωση της οικονομικής κρίσης προς τα τέλη της δεκαετίας του 1970, και σε συνδυασμό με την σταδιακή εμφάνιση του φαινομένου της παγκοσμιοποίησης, άσκησαν σημαντικούς κλυδωνισμούς στο κυρίαρχο αναπτυξιακό πρότυπο. Οι συνθήκες και η ποιότητα ζωής στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές δεν βελτιώθηκαν όσο αναμένονταν. Ενώ οι εντεινόμενες τάσεις συσσώρευσης πληθυσμού και δραστηριοτήτων στα μεγάλα αστικοβιομηχανικά συγκροτήματα δημιούργησαν έντονα προβλήματα κορεσμού, υποβάθμισης του περιβάλλοντος και αρνητικές εξωτερικές οικονομίες. Με την εμφάνιση της παγκόσμιας κρίσης των βιομηχανικά αναπτυγμένων κρατών, η οποία κατανεμήθηκε άνισα ανάμεσα στους κλάδους της βιομηχανίας τα προβλήματα αυτά ενισχύθηκαν ακόμη περισσότερο. Οι επιπτώσεις της κρίσης ήταν εντονότερες σε κλάδους της βαριάς βιομηχανίας, οι οποίοι προώθησαν και καθόρισαν την αναπτυξιακή πορεία των κρατών και των περιφερειών ιδιαίτερα στις μεγάλες αστικοβιομηχανικές πόλεις και στις μητροπόλεις του αναπτυγμένου δυτικού κόσμου (Κομνηνός, 1993). Η ένταση βέβαια των προβλημάτων διαφοροποιείται από περιοχή σε περιοχή. Ωστόσο, οι εκδηλώσεις και οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης είναι οι παντού ίδιες: μεγάλα ποσοστά μακροχρόνιας και διαρθρωτικής ανεργίας, έντονες εισοδηματικές ανισότητες, ανισότητες στο επίπεδο εκπαίδευσης του γενικού πληθυσμού, ανεπάρκεια των συλλογικών υπηρεσιών, αύξηση των διαφοροποιήσεων στην παροχή υπηρεσιών υγείας και στην κατάσταση υγείας των πολιτών, άνοδος του ποσοστού εγκληματικότητας, κοινωνικός αποκλεισμός και «γκετοποίηση», απαξίωση των τεχνικών και βιομηχανικών υποδομών, περιβαλλοντική κρίση και υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 1998).

Η οικονομική κρίση και η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας έχει σημαντικές επιπτώσεις στο χώρο, με αποτέλεσμα ορισμένες πόλεις και περιοχές να γνωρίζουν εκτεταμένη

ύφεση και παρακμή, ενώ άλλες να δημιουργούν συνθήκες ανανέωσης και τοπικής ευημερίας. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν σε μια σημαντική μεταστροφή στις κυρίαρχες αντιλήψεις για την ανάπτυξη του χώρου, έχοντας ως βασική συνισταμένη την απομάκρυνση από το γνωστό «δόγμα» των πόλων ανάπτυξης. Η απομάκρυνση βέβαια αυτή δεν ολοκληρώθηκε ποτέ. Αντίθετα, μετεξελίχθηκε. Παράλληλα με το πολιτικό πρότυπο, διαμορφώθηκαν θεωρίες και πρακτικές που έχουν ως βάση το πρότυπο της ολοκληρωμένης ανάπτυξης, το οποίο βασίζεται στην ισόρροπη ανάπτυξη όλων των χωρικών μονάδων διατηρώντας το υπάρχον οικιστικό δίκτυο. Η ανάπτυξη επιτυγχάνεται μέσα από την αξιοποίηση των τοπικών πλεονεκτημάτων και μέσω της ενεργοποίησης του ενδογενούς δυναμικού των περιοχών. Το νέο αυτό αναπτυξιακό πρότυπο οδήγησε σε σημαντικές προσαρμογές της στρατηγικής που υιοθετούνταν έως τότε οδήγησε στη διαμόρφωση μιας νέας στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης της τοπικής – ενδογενούς ανάπτυξης (Ακαδημία Αθηνών, 2004).

Στο αναπτυξιακό αυτό πλαίσιο, προέκυψαν διάφορες θεωρητικές απόψεις που οδήγησαν σε αντίστοιχες πολιτικές πρακτικές, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν στις τέσσερις ακόλουθες κύριες κατηγορίες (Παπαδασκαλόπουλος και Χριστοφάκης, 2006):

- στις αναλύσεις της Ιταλικής Σχολής για τους Βιομηχανικούς Τόπους,
- στην αντίληψη, που αναπτύχθηκε αρχικά από τη Γαλλική και Αμερικάνικη Σχολή, για τα Τοπικά Παραγωγικά Συστήματα,
- στις προωθημένες απόψεις για τα Συστήματα Καινοτομικού Περιβάλλοντος και τέλος
- στην εξέλιξη της ιδέας του Καινοτομικού Περιβάλλοντος με τη διαμόρφωση του Δημιουργικού Περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα (Ακαδημία Αθηνών 2004, Χριστοφάκης και Τσάμπρα 2008),

Η βασική εφαρμογή του προτύπου της τοπικής-ενδογενούς ανάπτυξης αναφέρεται στους Βιομηχανικούς Τόπους. Βασίζεται στη Μαρσαλλιανή θεωρητική προσέγγιση η οποία υποστηρίζει ότι οι οικονομίες κλίμακας δεν αποτελούν προνόμιο της μεγάλης επιχείρησης, αλλά μπορούν να προέλθουν και από τη συγκέντρωση σ' ένα τόπο πολλών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ). Η συγκέντρωση διευρύνει την αγορά εργασίας, μειώνει το χρόνο και το κόστος προμήθειας εξειδικευμένων εισροών και αυξάνει τη διάχυση της πληροφορίας και της τεχνολογίας. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, ο Βιομηχανικός Τόπος (ΒΤ) ορίζεται ως η χωρική συγκέντρωση ΜΜΕ, που επικεντρώνουν

τη δραστηριότητά τους σ' ένα κλάδο και εξειδικεύονται σε διαφορετικές φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας (Paniccia, 2002). Οι επιχειρήσεις αυτές διαμορφώνουν μία ενιαία ομάδα, με αφ' ενός κοινή αντίληψη αναφορικά με την οργάνωση της παραγωγής και αφ' ετέρου κοινές αξίες, κυρίως οικονομικές. Σε αυτές τις περιπτώσεις, πέραν της γεωγραφικής συγκέντρωσης και των κοινών οικονομικών αξιών, σημαντικό ρόλο παίζουν επίσης και το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο και οι θεσμοί. Βασικά χαρακτηριστικά ενός BT είναι:

- η ύπαρξη μιας Προωθητικής Παραγωγικής Μονάδας και πολλών MME, που συνεργάζονται με την Προωθητική Μονάδα στις διαφορετικές φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας (με βασικά στοιχεία την Ευέλικτη Εξειδίκευση και τις Υπεργολαβίες),
- η βιομηχανική οργάνωση, που στηρίζεται στο μίγμα ανταγωνισμός-συνεργασία,
- η ανάπτυξη «επιχειρηματικού κλίματος» που ενισχύεται από την κατάρτιση και τη συσσώρευση ικανοτήτων,
- η δημιουργία τοπικής συναίνεσης και
- η ενίσχυση της συνέργιας επιχειρήσεων και τοπικής κοινωνίας (Beccatini 1990, Brusco 1990).

Η απάντηση στους Βιομηχανικούς Τόπους ήρθε πρώτιστα μέσα από την προσέγγιση των Τοπικών Παραγωγικών Συστημάτων (ΤΠΣ), τα οποία αφορούν την συγκέντρωση εξειδικευμένων επιχειρήσεων, η χωρική οργάνωση των οποίων εξαρτάται όχι από το παραγόμενο προϊόν, αλλά από το σύστημα παραγωγής (Scott and Storper 1989, Benko et al 1997). Βασικά χαρακτηριστικά των ΤΠΣ αποτελούν η ευελιξία και οι οικονομίες συγκέντρωσης. Η ευελιξία στηρίζεται και αξιοποιεί το μικρό μέγεθος των τοπικών επιχειρήσεων και στοχεύει στη γρήγορη προσαρμογή στις συνεχείς μεταβολές της ζήτησης και της τεχνολογίας. Οι οικονομίες συγκέντρωσης προκαλούνται από τη χωρική γειτνίαση των επιχειρήσεων και ενισχύονται στα ΤΠΣ μέσα από την παραγωγική εξειδίκευσή τους. Η προσαρμογή των επιχειρήσεων στις μεταβολές της ζήτησης και της τεχνολογίας και η ειδίκευσή τους υποστηρίζονται από τα Νέα Συστήματα Εφαρμογών της Πληροφορικής. Παγώνονται δε, μέσω της διττής δικτύωσης των επιχειρήσεων μεταξύ τους και των επιχειρήσεων με τοπικούς αναπτυξιακούς και κοινωνικούς φορείς (Markusen, 1996).

Η τρίτη εφαρμογή της αναπτυξιακής πολιτικής αφορά τα Συστήματα Καινοτομικού Περιβάλλοντος (ΣΚΠ) βασίστηκε σε δύο θεωρητικές προσεγγίσεις (Gouttebel, 2001). Η πρώτη έχει σχέση με τη Γεωγραφία της Καινοτομίας και είναι μια περισσότερο εμπειρική προσέγγιση. Ο αριθμός και η αναπτυξιακή σημασία των καινοτόμων δράσεων εξαρτάται από τη γεωγραφική συγκέντρωση και πρώτιστα από τη συγκέντρωση «προωθητικών» επιχειρήσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται στους «Βιομηχανικούς Τόπους». Η γειτνίαση και η συγκέντρωση επιχειρήσεων δημιουργεί επιχειρηματικό βιομηχανικό περιβάλλον, που και αυτό με τη σειρά του ευνοεί και προκαλεί τη διάχυση και αποδοχή της καινοτομίας, καθώς και τη δημιουργία μιας νέας καινοτόμου επιχειρηματικής αντίληψης. Η δεύτερη προσέγγιση σχετίζεται άμεσα με το Σύστημα Καινοτομικού Περιβάλλοντος (Aydalot, 1986). Κατ' αυτήν δεν είναι η επιχείρηση που καινοτομεί αλλά το «περιβάλλον». Ως περιβάλλον ορίζεται ένα χωρικό υποσύνολο, σαφώς οριοθετημένο, ανοικτό στο εξωτερικό αναπτυξιακό περιβάλλον, το οποίο ενσωματώνει τεχνογνωσία, κανόνες λειτουργίας και σύστημα σχέσεων. Ως τεχνογνωσία νοείται ο τρόπος οργάνωσης της επιχείρησης, της παραγωγής και της διανομής. Οι κανόνες λειτουργίας διέπουν τη συνεργασία των επιχειρήσεων, τον ανταγωνισμό, την αλληλεγγύη, την εμπιστοσύνη και την αμοιβαιότητα. Το σύστημα σχέσεων αναφέρεται αφ' ενός στην ενεργοποίηση των επιχειρήσεων και των αναπτυξιακών και κοινωνικών φορέων, και αφ' ετέρου στην ανάπτυξη των σχέσεων, που αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία των δικτύωσης (Gouttebel 2001, Palazuelos, 2005).

Πίνακας 6. Τα Συστατικά ενός Συστήματος Καινοτομικού Περιβάλλοντος

Τα συστατικά ενός Συστήματος Καινοτομικού Περιβάλλοντος

<i>Τεχνογνωσία</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οργάνωση Επιχείρησης ▪ Παραγωγή ▪ Διανομή
<i>Κανόνες Λειτουργίας</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Διεπιχειρησιακή Συνεργασία ▪ Ανταγωνισμός ▪ Αλληλεγγύη-Εμπιστοσύνη-Αμοιβαιότητα
<i>Σύστημα Σχέσεων</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενεργοποίηση Επιχειρήσεων ▪ Ενεργοποίηση Αναπτυξιακών, Κοινωνικών Φορέων ▪ Ανάπτυξη Σχέσεων ▪ Δικτύώσεις

Πηγή: Aydalot 1986, Gouttebel 2001, Χριστοφάκης και Τσάμπρα 2008.

Στην περίπτωση του Συστήματος Καινοτόμου Περιβάλλοντος (όπως άλλωστε και στις περιπτώσεις των Βιομηχανικών Τόπων και των Τοπικών Παραγωγικών Συστημάτων) η

τοπική ανάπτυξη δεν ενισχύεται από τη μεμονωμένη δράση επιχειρήσεων. Ενισχύεται από τη συντονισμένη δράση των τοπικών αναπτυξιακών και κοινωνικών εταίρων, όπου η καινοτομία διαδραματίζει βασικό και κύριο ρόλο.

Αρκετά κοντά στην προσέγγιση του Καινοτομικού Περιβάλλοντος βρίσκεται η αντίληψη για το Δημιουργικό Περιβάλλον (ΔΠ). Κατ' αυτήν την αντίληψη η περιφέρεια αναπτυξιακό περιβάλλον δεν αρκεί να ενσωματώνει καινοτόμες δράσεις και προσαρμοσμένη τεχνολογία, αλλά επιβάλλεται να βοηθά τις τοπικές επιχειρήσεις και τους φορείς να παράγουν καινοτόμες ιδέες. Στο ΔΠ λοιπόν η καινοτομία διαμορφώνεται και ενδογενώς (Maier and Obermaier, 2001). Η προώθηση του ΔΠ γίνεται αποκλειστικά και μόνο με τη διαμόρφωση μιας αποτελεσματικής και κατάλληλα προσαρμοσμένης πολιτικής. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν γίνει αρκετές έρευνες που προσπαθούν να προβάλλουν τη σπουδαιότητα του θεσμικού πλαισίου (Amin and Thrift, 1995), τη συλλογικότητα και τη συνεταιριστικότητα στην οικονομία. Γενικά αποτελεί αντικείμενο μελέτης ο ρόλος της πολιτικής σε τοπικό επίπεδο για την ενίσχυση των τοπικών συστημάτων καινοτομίας (Sternberg, 2002).

Πίνακας 7. Οι Κατευθύνσεις της Πολιτικής για τη Διαμόρφωση του Συστήματος Δημιουργικού Περιβάλλοντος

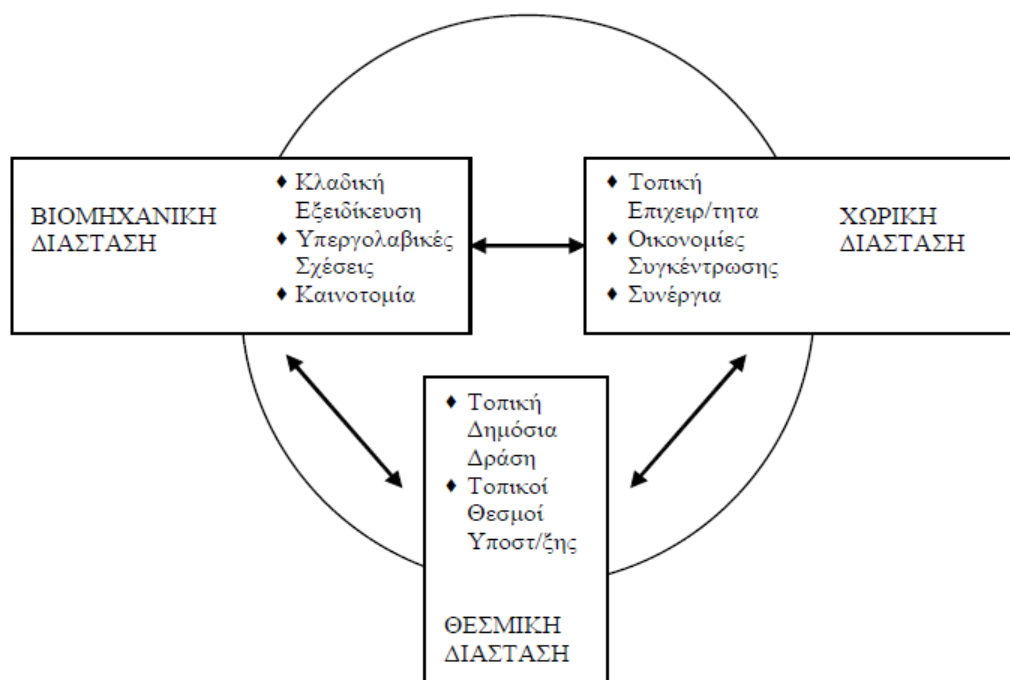
<i>Παραδοσιακή Περιφερειακή Πολιτική – Μέσα Πολιτικής</i>	<i>Πολιτική Δημιουργίας ΣΚΠ - Δικτύωσης</i>	<i>Πολιτική Κοινωνικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης</i>
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Υποδομές Μεταφορών ♦ Υποδομές Τηλεπικοινωνιών ♦ Υποδομές Ενέργειας ♦ Πολιτική Περιβάλλοντος ♦ Επιχειρηματικές Υποδομές ♦ Κίνητρα για Επενδύσεις ♦ Θεσμικές Ρυθμίσεις 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Μεταφορά Τεχνογνωσίας ♦ Δίκτυα Συνεργασιών ♦ Στήριξη – Δημιουργία Εταιρειών Συμβούλων ♦ Υποστήριξη Νέων Επιχειρήσεων ♦ Δημιουργία Κεφαλαίων Υψηλού Επιχειρηματικού Κινδύνου 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ενδυνάμωση Περιφερειακής Ταυτότητας ♦ Στήριξη Πολιτιστικών Φορέων ♦ Ενίσχυση Υπηρεσιών Αναψυχής ♦ Ενίσχυση Ποιότητας Ζωής ♦ Αξιοποίηση Τοπικών Ηγετικών
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Κατάρτιση 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Διαμόρφωση Βιομηχανικών Τόπων – Συστημάτων Καινοτομικού Περιβάλλοντος 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Προσωπικότητες ♦ Ανάπτυξη της Κουλτούρας του ΔΠ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

Πηγή: Maier and Obermaier, 2001

Ο κοινός τόπος των παραπάνω εφαρμογών στο πρότυπο της τοπικής – ενδογενούς ανάπτυξης έγκειται στο γεγονός ότι η ανάπτυξη παράγεται κατά ένα μεγάλο μέρος ενδογενώς. Η λειτουργία του Τοπικού Παραγωγικού Συστήματος (ΤΠΣ) χαρακτηρίζεται

από μεγάλο βαθμό αυτονομίας. Καλύπτει τρεις διαστάσεις (Grosjean and Crevoisier, 2003): τη βιομηχανική, τη χωρική και τη θεσμική. Η βιομηχανική διάσταση αναφέρεται στην κλαδική εξειδίκευση και στην ανάπτυξη υπεργολαβικών σχέσεων και καινοτόμων δράσεων μέσα στο ΤΠΣ. Οι οικονομίες συγκέντρωσης, η τοπική επιχειρηματικότητα και η συνέργεια μεταξύ των οικονομικών μονάδων προσδιορίζουν τη χωρική διάσταση του ΤΠΣ. Η θεσμική διάσταση αναφέρεται στους θεσμούς και στην τοπική δημόσια δράση που υποστηρίζουν το ΤΠΣ.

Διάγραμμα 2. Διαστάσεις Αυτονομίας ενός Τοπικού Παραγωγικού Συστήματος

Πηγή: Grosjean and Crevoisier, 2003

Η αυτονομία του ΤΠΣ εξαρτάται και από τις τρεις ταυτόχρονα διαστάσεις. Βασικές προϋποθέσεις αυτονομίας αφορούν:

- στο επίπεδο της παραγωγής (βιομηχανική διάσταση),
- τον έλεγχο της παραγωγικής διαδικασίας σε τοπικό επίπεδο, δηλαδή στο επίπεδο του χώρου (χωρική διάσταση), οι ανταλλαγές πληροφορίας μεταξύ των επιχειρήσεων, με κοινή επιχειρηματική κουλτούρα και συνεργασία και
- στο θεσμικό επίπεδο (θεσμική διάσταση), η ενίσχυση της συμμετοχής αφ' ενός των επιχειρήσεων στην αναπτυξιακή προσπάθεια και αφ' ετέρου των τοπικών φορέων στην προώθηση της επιχειρηματικής δράσης (Χριστοφάκης και Τσάμπρα, 2008).

5.1.1 Θεωρητικές Αναζητήσεις και Πρακτικές Εφαρμογές στη Σύγχρονη Στρατηγική Αστικής Ανάπτυξης

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός των πόλεων επηρεάζεται από νέες τάσεις που προωθούν την εφαρμογή ενός μικτού προτύπου ανάπτυξης. Ενός προτύπου που στηρίζεται στον συνδυασμό πολιτικής και τοπικής – ενδογενούς ανάπτυξης. Το πρότυπο της πολιτικής ανάπτυξης, επιτυγχάνεται μέσα από παρεμβάσεις μεγάλης κυρίως κλίμακας και στοχεύει:

- στην αξιοποίηση και ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου των αστικών κέντρων,
- στην ενίσχυση των προωθητικών τους δραστηριοτήτων,
- στην επέκταση της εμβέλειάς τους και στη δικτύωσή τους τόσο με την ύπαιθρο, όσο και με τα υπόλοιπα αστικά κέντρα – πόλεις σε εθνικό και διακρατικό επίπεδο, καθώς και
- στην ενίσχυση των υποδομών και υπερδομών τους.

Το πρότυπο της τοπικής – ενδογενούς ανάπτυξης, κατευθύνει την αναπτυξιακή διαδικασία «από κάτω προς τα πάνω». Αποσκοπεί στον προσδιορισμό τοπικών ζωνών μικρής κλίμακας στον αστικό χώρο στις οποίες επικεντρώνονται πολλαπλές και συνεκτικές δράσεις μικρής κλίμακας με στόχο την αναζωογόνηση και αναβάθμιση της περιοχής. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργοποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης, των κοινωνικών και οικονομικών φορέων, καθώς και άτυπων ομάδων, στο πλαίσιο μιας έντονης εταιρικής σχέσης σε τοπικό επίπεδο. Ως βασικές προϋποθέσεις για τη δρομολόγηση και εφαρμογή του προτύπου της τοπικής ανάπτυξης στον αστικό χώρο και ως στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος ανάπτυξης τίθενται:

- η οριοθέτηση αστικών μικροπεριφερειών προγραμματισμού,
- η ενεργοποίηση των τοπικών φορέων και η διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης σε τοπικό επίπεδο – οικοδόμηση κοινωνικής συναίνεσης και
- η διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης, με την εφαρμογή ποικίλων και συνεκτικών δράσεων (Χριστοφάκης, 2001) .

Πίνακας 8. Πρότυπο και Κατευθύνσεις Αναπτυξιακής Στρατηγικής για τα Αστικά Κέντρα

Πρότυπο ανάπτυξης	Στρατηγικές κατευθύνσεις	Κατευθύνσεις δράσεων
<i>Πολική Ανάπτυξη</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορισμός της ζώνης επιρροής και της δυναμικότητας του αστικού κέντρου. • Προσδιορισμός και εξειδίκευση του αναπτυξιακού ρόλου του αστικού κέντρου – δικτύωση. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των υποδομών και των υπερδομών, με παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας (π.χ. Λιμάνια, Αεροδρόμια, Οδικοί Άξονες, ΒΕΠΕ, Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, ανάδειξη της ταυτότητας της πόλης κ.λπ.). • Προσδιορισμός προωθητικών δραστηριοτήτων για κάθε Αστικό Κέντρο • Διαμόρφωση πολιτικής προσέλκυσης, εγκατάστασης και στήριξης των προωθητικών δραστηριοτήτων
<i>Τοπική – Ενδογενής Ανάπτυξη</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Οριοθέτηση αστικών μικροπεριφερειών προγραμματισμού. • Ενεργοποίηση των τοπικών φορέων και διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης σε τοπικό επίπεδο – οικοδόμηση κοινωνικής συναίνεσης. • Διαμόρφωση ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης και εφαρμογή πολλαπλών και συνεκτικών δράσεων κατά αστική μικροπεριφέρεια. 	<ul style="list-style-type: none"> • Επέκταση, διαφοροποίηση και ευελιξία της τοπικής οικονομίας. • Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και της τοπικής απασχόλησης. • Βελτίωση του αστικού χώρου. • Ανάπτυξη αστικών υποδομών μικρής κλίμακας και τεχνολογίας. • Αειφόρος αστική ανάπτυξη.

Πηγή: Χριστοφάκης, 2001

Γίνεται προσπάθεια τα τελευταία χρόνια να ενσωματωθούν τα ανωτέρω δεδομένα στην ελληνική πραγματικότητα μέσα από διάφορα εθνικά και περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα (ΚΠΣ ΙΙΙ, ΕΣΠΑ 2007-2013 – ΠΕΠ, Εθνικό και Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης). Η πρόσφατη διαμόρφωση Επιχειρησιακών Σχεδίων σε επίπεδο Δήμου κατά τα πρότυπα των (Περιφερειακών και Τομεακών) Επιχειρησιακών Προγραμμάτων δημιουργούν σημαντικές προοπτικές αξιοποίησης του πλαισίου αυτού και σε τοπικό επίπεδο.

5.1.2 Διαμόρφωση Αναπτυξιακού Προτύπου στο Πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου

Η μέθοδος Ανάλυσης Ισχυρών και Αδύνατων Σημείων, Ευκαιριών και Απειλών (μέθοδος SWOT) επιχειρεί να αποτυπώσει συστηματικά την υφιστάμενη κατάσταση ενός Δήμου.

Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για να σκιαγραφεί με ικανοποιητικό τρόπο αφ' ενός την υφιστάμενη κατάσταση και αφ' ετέρου τις μελλοντικές προοπτικές. Θέτει δε, τις κύριες συνιστώσες για την αναπτυξιακή στρατηγική.

Βασικά στοιχεία του Αναπτυξιακού Προτύπου

Για τη διαμόρφωση του Αναπτυξιακού Προτύπου κάθε Δήμου καταρτίζεται Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, το οποίο εξειδικεύεται σε άξονες, παρεμβάσεις και έργα. Κατά την κατάρτισή του σκόπιμο είναι να επισημαίνονται:

- τα αίτια και οι διαδικασίες της νέας φάσης ανάπτυξης των πόλεων,
- οι νέες δράσεις που απαιτούνται για τη συμβολή των Δήμων στην ανάπτυξη των πόλεων τους,
- οι προϋποθέσεις ανάδειξης του «δημιουργικού περιβάλλοντος» και
- οι βασικές συνιστώσες του αναπτυξιακού προτύπου.

Κεφάλαιο 6

Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα

Παρά τις αλλαγές που σημειώθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες βασικό χαρακτηριστικό των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης στη σύγχρονη Ελλάδα είναι η ύπαρξη κλίματος αδράνειας, στατικότητας και υποτονικής λειτουργίας. Αιτίες αυτής της βαλτώδους πραγματικότητας είναι η επέμβαση της κεντρικής κυβέρνησης στο έργο της τοπικής αυτοδιοίκησης, η έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού και τέλος η έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων. Το μεγαλύτερο μέρος της νομοθεσίας που ισχύει ακόμη και σήμερα για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης έχει τις ρίζες του στο ναπολεόντειο συγκεντρωτικό σύστημα διοίκησης.

Παρά την ευρύτητα κοινή αποδοχή ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση οφείλει να παρέχει νέες ποιοτικές υπηρεσίες η οργάνωση και λειτουργία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν άλλαξε ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις νέες αντιλήψεις. Ως εμπόδια σ' αυτή τη προσαρμογή αναφέρονται η μετάδοση των αδυναμιών της κεντρικής κυβέρνησης στους ΟΤΑ. Αδυναμίες όπως η συγκεντρωτική νοοτροπία, η γραφειοκρατία και η βραδύτητα στη λήψη αποφάσεων. Ως εμπόδιο προβάλλει επίσης και η έλλειψη ικανών και εξειδικευμένων υπαλλήλων σε τοπικά

θέματα, οι οποίοι θα μπορούσαν να αναλάβουν το έργο της αναπροσαρμογής στις νέες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες. Στη σύγχρονη Ελλάδα υπάρχουν οργανισμοί οποίοι αδυνατούν να καλύψουν ακόμη και τις λειτουργικές τους ανάγκες. Η κατάσταση αυτή οφείλεται τόσο στην έλλειψη βασικών πόρων όσο και στην σπατάλη προηγούμενων ετών (Θ. Γεωργακόπουλος – Β. Πατσουράτης Αθήνα 1995).

Η μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με το πρόγραμμα Καλλικράτης, μέχρι στιγμής απεδείχθη κατώτερη των περιστάσεων. Ενδεχομένως αυτό μπορεί, σε ένα βαθμό, να αποδοθεί σε ελλιπή προετοιμασία και σε επί μέρους θεσμικές ανεπάρκειες, αδυναμίες και αγκυλώσεις, ιδίως σε ό,τι αφορά τους μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου του όλου εγχειρήματος. Σαφέστατα υπήρξαν προβλήματα στο θεσμικό πλαίσιο όπως για παράδειγμα, η άτολμη θέσπιση της μητροπολιτικής αυτοδιοίκησης. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος των προβλημάτων και των δυσλειτουργιών που παρατηρήθηκαν αφορά αναμφισβήτητα τη δραστική συρρίκνωση των πόρων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τη συνολική δυσμενή και υποτιμητική μεταχείρισή της από την Κεντρική Διοίκηση, η οποία προέβαλε ως κύριο επιχείρημα πρόσχημα τις δυσχερές οικονομικά συγκυρίες.

Αναμφίβολα η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να αναγνωρίσει τις ιδιαιτερότητες της οικονομικής συγκυρίας και να κρίνει συντεταγμένα και με όρους θεσμικής αξιοπρέπειας που και πόσο πρέπει να υποχωρήσει όσον αφορά τις οικονομικές διεκδικήσεις της. Οφείλει όμως ταυτοχρόνως ενόψει και της επερχόμενης συνταγματικής αναθεώρησης, να θέσει σαφείς και συγκεκριμένους στόχους. Στόχους που θα αποβλέπουν στην αποτελεσματικότερη εγγύηση των αρχών της διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας. Αρχές που αποτελούν την πεμπτούσια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Πρέπει να διεκδικήσει ώστε να παγιωθεί αλλά και να διευρυνθεί ο νέος ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αυτό προϋποθέτει την άρση των συνταγματικών φραγμών για την μετάβαση προς μια σταδιακή ταύτιση, μεταξύ αποκέντρωσης και αυτοδιοίκησης. Μοναδική εξαίρεση οι αποκεντρωμένες κάθετα μονάδες ορισμένων υπουργείων με διοικητικές ιδιαιτερότητες. Παράλληλα απαιτείται μια νέα οριοθέτηση αρμοδιοτήτων, τόσο μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης με κριτήριο ιδίως την ενίσχυση του κανονιστικού και αναπτυξιακού της ρόλου όσο και μεταξύ των δύο αυτοδιοικητικών βαθμών. Η οριοθέτηση αυτή θα πρέπει να θεσμοθετηθεί στο πλαίσιο μιας προσεκτικής διοικητικής μεταρρύθμισης που θα ξεκινά από την καθιέρωση

επιτελικής διοίκησης. Ταυτόχρονα όμως θα προωθεί και την αποκέντρωση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων χωρίς να γίνεται η μεταφορά των αρμοδιοτήτων αποσπασματικά, εμβλωματικά και άκριτα.

Η ΤΑ πρέπει να υιοθετήσει μια αντίληψη ανοιχτή, συμμετοχική και αναπτυξιακή, που θα ενισχύει τον δημοκρατικό και κοινωνικό χαρακτήρα της και τις θεσμικές της εγγυήσεις, που αφορούν τα θεμελιώδη συνταγματικά και πολιτικά χαρακτηριστικά της. Η αντίληψη αυτή θα πρέπει να αποκηρύξει παλαιές πρακτικές, εθελοτυφλίες, εύκολους αφορισμούς και δημαγωγικές εξάρσεις. Θα πρέπει να αξιοποιεί την θεσμική παράδοση και τις πολιτικές και κοινωνικές ευαισθησίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η ΤΑ χρειάζεται θέσεις και προτάσεις που θα χαρακτηρίζονται τόσο από συνταγματική ενημέρωση και εγρήγορση όσο και υψηλή δημοκρατική και κοινωνική ευθύνη.

Η ΤΑ οφείλει και πρέπει να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη ριζική αναδιάρθρωση της πολιτικής και διοικητικής μελλοντικής πραγματικότητας συμβάλλοντας αποφασιστικά στην τοπική ανάπτυξη (Σωτηρέλης Γ. Προτάσεις Αναθεώρησης Συνταγματικών Διατάξεων για την Αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Γνωμοδότηση Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης).

Κεφάλαιο 7

Προοπτικές και Προτάσεις

Οι νέες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί στις σύγχρονες πόλεις απαιτούν διαφοροποιημένες πολιτικές για την αντιμετώπισή των προβλημάτων.

7.1 Αίτια και Διαδικασίες της Νέας Φάσης Ανάπτυξης των Πόλεων

Οι συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί στις σύγχρονες πόλεις και οι πολιτικές που υλοποιούνται για την αντιμετώπισή τους επισημαίνονται συνοπτικά ως εξής:

- Νέες συνθήκες ζωής, εργασίας, διαβίωσης
- Αποβιομηχάνιση με διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία και δημιουργία εκτεταμένων αναπλάσεων
- Αναδιάρθρωση στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης
- Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ενιαίος οικονομικός χώρος του Ευρώ
- Αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη και δημιουργία νέων ανερχόμενων αστικών κέντρων της περιοχής
- Αποκέντρωση με αύξηση του ειδικού βάρους της περιφέρειας
- Ανταγωνισμός μεταξύ ευρωπαϊκών πόλεων και μητροπολιτικών περιφερειών για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας

Προβλήματα των πόλεων

- κοινωνικές και γεωγραφικές ανισότητες,

- προσβασιμότητα,
- ανεργία και κοινωνικός αποκλεισμός,
- διακρίσεις και βία,
- υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός των πόλεων οφείλει να προωθείται με νέες πολιτικές οι οποίες θα αφορούν:

- Τη βελτίωση των υποδομών και την προώθηση νέων υποδομών για την οικονομική ανάπτυξη της πόλης
- Την αναζήτηση της Εικόνας της Πόλης και τον προσδιορισμό πιθανόν παραγόντων ελκυστικότητας
- Την ανάδειξη των πόλεων σε δυναμικούς Πόλους και σύνδεση τους με την Καινοτομία και τις Προωθητικές δραστηριότητες ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας
- Την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία αστικών επιχειρηματικών περιοχών
- Την ανάληψη πρωτοβουλιών σε νέα πεδία όπως η αρχιτεκτονική πόλης, η βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, το city marketing
- Τις πολιτικές μάρκετινγκ και branding για βελτίωση της οικονομικής θέσης της πόλης
- Την εξωστρέφεια και την ενεργητική συμμετοχή με ισχυρές συνεργασίες (δίκτυα πόλεων)
- Την προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού και επενδυτικών κεφαλαίων.

Οι στόχοι της αναζωογόνησης των πόλεων θα πρέπει να εκφράζονται μέσα από την:

- διατύπωση του στρατηγικού οράματος
- ανάπτυξη νέων μορφών αστικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού
- ανάδειξη νέων πλαισίων διακυβέρνησης, συνεργασίας και συμμετοχικών λειτουργιών
- αναδιάρθρωση του αστικού παραγωγικού συστήματος με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης την παραγωγή καλύτερων ποιοτικά υπηρεσιών και την ενδογενή και βιώσιμη ανάπτυξη

7.2 Δράσεις Αναζωογόνησης των Πόλεων

Οι δράσεις αυτές οφείλουν να αποσκοπούν κυρίως:

- στη σύνδεση του πολιτισμού με δραστηριότητες της Μεταποίησης και των Υπηρεσιών όπως πχ ήχος-εικόνα, εκδόσεις-εκτυπώσεις, πολυμέσα, φεστιβάλ, συνέδρια, εκθέσεις, θερινά σχολεία, έρευνα-ανάπτυξη
- στην ανάπτυξη Ειδικών Μορφών Τουρισμού όπως Συνεδριακός, Πολιτιστικός, Αγροτουρισμός κ.ά.

στη δημιουργία Τοπικών Παραγωγικών Συστημάτων όπως:

- Πανεπιστήμιο-συνέδρια-πολιτιστική δραστηριότητα
- Τουρισμός-πολιτισμός-τοπική παραγωγή
- Πολιτισμός-Μεταποίηση-Υπηρεσίες

7.3 Ο Δήμος και η Ανάπτυξη της Πόλης

Οι δραστηριότητες του Δήμου για την ανάπτυξη της πόλης και οι οργανωτικές μονάδες που καλούνται να τις ενεργοποιήσουν σχηματικά παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

Πίνακας 9. Ο Δήμος για την Ανάπτυξη της Πόλης

Ο Δήμος για την Ανάπτυξη της Πόλης		
<u>Διαδικασίες Διαμόρφωσης και Εφαρμογής του Σχεδίου:</u> Σχεδιασμός Προγραμματισμός Υλοποίηση Διαχείριση Πληρωμές Παρακολούθηση Αξιολόγηση Προσαρμογές	Επιτελικές Λειτουργίες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γραφείο Δημάρχου ▪ Γενικός Διευθυντής ▪ Ισχυρές Διευθύνσεις
	Εφαρμογή	Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών
	Μέσα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μηχανογράφηση ▪ Νέες Τεχνολογίες ▪ Εσωτερικός Έλεγχος ▪ Πιστοποίηση

7.4 Δήμος και «Δημιουργικό Περιβάλλον»

Ο ρόλος του Δήμου στην αστική ανάπτυξη και στην ανάπτυξη «Δημιουργικού Περιβάλλοντος» αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 10. Ενδεικτική Εξειδίκευση των Πολιτικών της Αστικής Ανάπτυξης

Ενδεικτική εξειδίκευση των πολιτικών της Αστικής Ανάπτυξης – Ανάπτυξη Δημιουργικού Περιβάλλοντος

Πολιτικές	Μέσα-Κατευθύνσεις Δράσεων	Φορείς Υποστήριξης
1. Παραδοσιακές Πολιτικές	Υποδομές (τεχνικές, κοινωνικές, επιχειρηματικές)	<ul style="list-style-type: none"> • Τοπική Αυτοδιοίκηση • Επιμελητήρια • Αναπτυξιακοί φορείς
	Κίνητρα	
	Κατάρτιση	
	Θεσμικές ρυθμίσεις	
2. Συστήματα Καινοτομικού Περιβάλλοντος	Μεταφορά Τεχνολογίας	<ul style="list-style-type: none"> • Τοπική Αυτοδιοίκηση • Επιμελητήρια • Αναπτυξιακοί φορείς • Επιχειρήσεις • Τράπεζες • Ερευνητικά Κέντρα • Πανεπιστήμιο • Καινοτόμες Επιχειρήσεις
	Καινοτομικές Δράσεις	
	Τοπικά Παραγωγικά Συστήματα-Δίκτυα Συνεργασιών (clusters)	
	Κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου (Κ.Υ.Ε.Κ.)	
	ΒΕΠΕ υψηλής στάθμης-Τεχνολογικά Συγκροτήματα	
3. Κοινωνική και Πολιτιστική Ανάπτυξη	Πολιτιστική Ανάπτυξη	<ul style="list-style-type: none"> • Τοπική Αυτοδιοίκηση • Επιμελητήρια • Αναπτυξιακοί φορείς • Επιχειρήσεις • Πανεπιστήμιο • Φορείς και Προσωπικότητες (στην περιοχή, στην υπόλοιπη Ελλάδα και στην Ομογένεια) • Λοιποί Πολιτιστικοί Φορείς
	Ενίσχυση Τεταρτογενή Τομέα (ελεύθερος χρόνος)	
	Αειφόρος Ανάπτυξη	
	Αναγνυχή	
	Τουρισμός Τρίτης Ηλικίας και λοιπές εναλλακτικές μορφές	
	Τοπική Παράδοση	
	Δημιουργία Φορέων Προσωπικότητας	

7.5 Βασικές Συνιστώσες του Προτύπου Ανάπτυξης

Οι βασικές συνιστώσες του Αναπτυξιακού Προτύπου για ένα Δήμο μπορούν ενδεικτικά είναι οι εξής:

- Αστικός Τουρισμός
- Διεθνές Πανεπιστήμιο
- Πανεπιστήμιο ή ΤΕΙ
- Τεχνόπολις
- Ιστορικό Κέντρο
- Αναμόρφωση Θαλασσιού Μετώπου (Water Front)
- Νέα Μουσεία

- Πολιτιστικές Διαδρομές
- Εμπορικό Κέντρο
- Έργα υποδομής μεταφορών
- Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας
- Αρχαιολογικό Πάρκο
- Ανάδειξη Μνημείων
- Μεγάλα Γεγονότα (Big Events)
- Αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών

Στρατηγική Ανάπτυξης και Άξονες του Αναπτυξιακού Σχεδίου

Στρατηγικοί Στόχοι και Άξονες Προτεραιότητας

Η Αναπτυξιακή Στρατηγική, όπως αναλύεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης ενός Δήμου, περιλαμβάνει το Όραμα (vision), που αναλύεται σε ένα σύστημα αλληλένδετων και αλληλεξαρτώμενων γενικών και επιχειρησιακών στόχων.

Το Όραμα σκοπεύει στην αντιμετώπιση των αναπτυξιακών αδυναμιών και αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής για τη δημιουργία δημιουργικού περιβάλλοντος. Αξιοποιούνται στοιχεία δυναμισμού όπως η γεωγραφική θέση, το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, το παραγωγικό δυναμικό και οι ανθρώπινοι πόροι.

Το Όραμα για κάθε Δήμο θα πρέπει να εντάσσεται πλήρως στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αποτυπώνονται τόσο στους Κανονισμούς των διαρθρωτικών Ταμείων για τις Περιφέρειες που περιλαμβάνονται στο στόχο της Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας, όσο και στις Κατευθυντήριες Γραμμές της Πολιτικής της Συνοχής 2007-2013.

Το Όραμα για τους ΟΤΑ στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Σχεδίου τους εξυπηρετείται από την επίτευξη των ακόλουθων αλληλένδετων Γενικών Στόχων οι οποίοι θα πρέπει να αντιστοιχούν σε Άξονες Προτεραιότητας.

Με τη διαμόρφωση του Στρατηγικού Σχεδίου και με την ενεργοποίηση της εφαρμογής του, κάθε Δήμος μετατρέπεται σε ένα επιτελικό αναπτυξιακό οργανισμό. Η πόλη αντιμετωπίζεται και λειτουργεί ως Αναπτυξιακή Μικροπεριφέρεια Προγραμματισμού.

Οι τομείς αιχμής της οικονομίας της πόλης, όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός και η εκπαίδευση, συνδέονται με τις νέες τεχνολογίες και μετασχηματίζονται σε Προωθητικές δραστηριότητες Αστικής Ανάπτυξης. Ως τελικός στόχος προκύπτει η ολοκληρωμένη, βιώσιμη και αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη του Δήμου.

Η επιτυχία των στόχων που τίθενται από τους ΟΤΑ προϋποθέτει:

- τη διαμόρφωση και τη συνεχή προσαρμογή μέσα από συμμετοχικές διαδικασίες και δημόσια διαβούλευση της διαγραφόμενης από το Στρατηγικό Σχέδιο Στρατηγικής Αστικής Ανάπτυξης.
- τη δημιουργία ενός ισχυρού επιτελικού οργάνου στο Δήμο που θα είναι υπεύθυνο για την χάραξη, συνεχή παρακολούθηση, την προσαρμογή και την εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής.
- την κατάλληλη στελέχωση των υπηρεσιών του Δήμου με υψηλής εξειδίκευσης ανθρώπινο δυναμικό και τη διαμόρφωση πολιτικής κατάρτισης και συνεχούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού.
- την εφαρμογή των προτάσεων για την αναδιάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου.
- την στενή και διαρκή συνεργασία με πανεπιστήμια, αναπτυξιακούς, επιχειρηματικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς της πόλης, την ομογένεια και προσωπικότητες της περιοχής, της υπόλοιπης Ελλάδας και του εξωτερικού.

Κεφάλαιο 8

Έρευνα

Η αναπτυξιακή προοπτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, χρήζει διερεύνησης ως προς τη δομή και τη διάρθρωση της στο Δήμο Δοξάτου. Επίσης χρήζουν διερεύνησης τόσο οι δυνατότητες που έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για την ανάπτυξη της Τοπικής Κοινωνίας όσο και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει.

Η θεωρητική μελέτη της βιβλιογραφίας κατέστησε σαφή τη σημαντικότητα του ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την αξιοποίηση των πόρων της για την Τοπική Ανάπτυξη. Διαπιστώθηκε μέσα από μελέτες και έρευνες, ότι ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι ο κοντινότερος θεσμός στον πολίτη και αυτός που μπορεί να αποτελέσει τον πυλώνα οικονομικής ανάπτυξης σε κάθε περίοδο κρίσης ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Δύναται να μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τον κοινωνικό αποκλεισμό. Να βελτιώσει τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων, των υποδομών, να δημιουργήσει επενδυτικό περιβάλλον, να αξιοποιήσει τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα, να γίνει πόλος καινοτομίας. Να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής, να επενδύσει στην εξωστρέφεια, στη σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό, σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σε ειδικές μορφές τουρισμού, στην τεχνολογική αναβάθμιση των υπηρεσιών, στον κοινωνικό χαρακτήρα της Τ.Α., στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας της τοπικής κοινωνίας και στην εκπαίδευση.

Μέσω του συγκεκριμένου ερευνητικού εγχειρήματος επιχειρείται να ανιχνευθούν, να διερευνηθούν και να αναδειχθούν οι στάσεις, οι απόψεις και οι θεωρήσεις των δημοτικών υπαλλήλων και των κατοίκων του Δήμου Δοξάτου του Νομού Δράμας αναφορικά με αυτό το σημαντικό και ενδιαφέρον ζήτημα που απασχολεί όλους τους Έλληνες: Τις δυνατότητες, που έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση για την ανάπτυξη της

Τοπικής Κοινωνίας και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Η συγκεκριμένη έρευνα πρόκειται να καταγράψει και να αποτυπώσει τις απόψεις της τοπικής κοινότητας του νομού Δράμας: κατοίκων και υπαλλήλων του Δήμου. Να αναδείξει ερευνητικά συμπεράσματα που θα αποτύπωναν με πληρότητα τις απόψεις της τοπικής κοινότητας. Να διαπιστώσει σε ποιο βαθμό θεωρούν οι υπάλληλοι και οι κάτοικοι ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας. Τα ερευνητικά αποτελέσματα και τα σχετικά συμπεράσματα που διατυπώνονται με την ολοκλήρωση της ερευνητικής διαδικασίας μπορούν να συμβάλλουν στον επανακαθορισμό των προτεραιοτήτων της πολιτικής τοπικής και όχι μόνο ηγεσίας. Μέσα από την αποτύπωση του βαθμού κατά τον οποίο οι υπάλληλοι και οι δημότες θεωρούν ότι ο ρόλος και ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της περιοχής. Τα πορίσματα του ερευνητικού εγχειρήματος μπορούν να αξιοποιηθούν είτε από το Υπουργείο Εσωτερικών κατά τον στρατηγικό σχεδιασμό του νέου ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είτε από μελλοντικούς ερευνητές. Πρόκειται να κοινοποιηθούν στους δημοτικούς υπαλλήλους της περιοχής ώστε να παράσχουν αξιόπιστες και έγκυρες γνώσεις και πληροφορίες.

8.1 Στόχοι και ερευνητικά ερωτήματα

Σκοπός της έρευνας είναι η ανάδειξη του ρόλου και της συμβολής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Τοπική Ανάπτυξη μέσω της αποτύπωσης των αντιλήψεων των υπαλλήλων του Δήμου και των κατοίκων του Δήμου Δοξάτου. Βασική επιδίωξη της έρευνας είναι αφ' ενός η πρόκληση ενδιαφέροντος και δημιουργικού στοχασμού και αφ' ετέρου η ευαισθητοποίηση των υπαλλήλων και των κατοίκων του Δήμου σχετικά με τις προοπτικές ανάπτυξης του Δήμου. Οι ερευνητικοί στόχοι ετέθησαν μέσα από βασικά ερωτήματα προκειμένου να διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό η Τοπική Αυτοδιοίκηση: μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας. μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία. μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

- μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης.

- μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.
- μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων.
- μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες κλπ).
- πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια.
- πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες.
- πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια κλπ.
- πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού κλπ.
- πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου).
- πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι κλπ
- πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας της και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργίας μουσείων αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων κλπ.
- πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση, προσχολική και σχολική με επιπρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων.

8.2 Μεθοδολογία της έρευνας

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τον διατυπωμένο σκοπό και τους εξειδικευμένους στόχους, ως καταλληλότερη προσέγγιση στα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα, κρίθηκε η ποσοτική έρευνα. Η ποσοτική έρευνα με ερωτηματολόγιο θεωρήθηκε ότι είναι σε θέση να επιτύχει τους στόχους που ετέθησαν, να αναδείξει και να διαπιστώσει τις στάσεις

και απόψεις τόσο των υπαλλήλων του Δήμου όσο και των μελών της Τοπικής Κοινωνίας.

Η έρευνα αφορά την ανίχνευση του αναπτυξιακού ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μέσα από την επισκόπηση των απόψεων των υπαλλήλων του Δήμου και των Δημοτών για τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως μοχλό ανάπτυξης. Ανιχνεύει ενδεχόμενη ασυμφωνία ανάμεσα στους κατοίκους και στους υπαλλήλους για την αναπτυξιακή προοπτική του δήμου.

Για τη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων και έχοντας ως βάση το σκοπό, τους στόχους και τις ανάγκες της έρευνας, συντάχθηκε ερωτηματολόγιο με κλειστές ερωτήσεις εναλλακτικής επιλογής που εστίασαν στις εξής ερευνητικές περιοχές:

A' : Στα ατομικά δημογραφικά στοιχεία των υπαλλήλων και των δημοτών: φύλο, ηλικία, επάγγελμα, εκπαίδευση.

B' : Στα ερευνητικά ερωτήματα που σκοπό έχουν την αποτύπωση των απόψεων των υπαλλήλων του Δήμου και των κατοίκων για το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως μοχλό ανάπτυξης

Ζητήθηκε από 80 δημοτικούς υπαλλήλους και 160 κατοίκους του Δήμου Δοξάτου, να συμπληρώσουν ανώνυμα τα ερωτηματολόγια, είτε ηλεκτρονικά μέσω e-mail, είτε με προσωπική επαφή στοχεύοντας να συλλέξουμε 50 και 100 αντίστοιχα από τους Δημοτικούς Υπαλλήλους και κατοίκους του Δήμου. Ο σχεδιασμός και η σύνταξη του ερωτηματολογίου έγινε κατά τρόπο που ελαχιστοποιεί τη πιθανότητα σφαλμάτων κατά τη συμπλήρωσή του προκειμένου να ανταποκρίνεται στα κριτήρια εγκυρότητας και αξιοπιστίας. Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε ώστε να μετρά τις πραγματικές απόψεις των υπαλλήλων του Δήμου και των Δημοτών για τον ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως μοχλός ανάπτυξης ώστε να πληρείται το κριτήριο της εγκυρότητας (validity). Συντάχθηκε με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να πληρείται ο παράγοντας της αξιοπιστίας (reliability), να τηρείται η σταθερότητα των μετρήσεων, δηλαδή η δυνατότητα να μπορούν να εκμαιευθούν οι ίδιες πάλι απαντήσεις από τους ερωτώμενους με το ίδιο ερωτηματολόγιο σε διαφορετικό χρόνο (De Vaus, 2011).

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε επίσης στην έκταση του ερωτηματολογίου και στον χρόνο που απαιτείται για τη συμπλήρωσή του, ώστε να μη λειτουργήσει αποτρεπτικά το μέγεθός του. Συντάχθηκε σε οικείο, σχεδόν φιλικό ύφος. Η διατύπωση των ερωτήσεων ήταν ιδιαιτέρως προσεκτική ώστε να μην υποτιμά το επίπεδο γνώσεων των ερωτώμενων. Απεφεύχθησαν οι ερωτήσεις ανοιχτού τύπου καθώς θεωρούνται χρονοβόρες και οι ερωτώμενοι συνήθως τις αποφεύγουν γιατί τις θεωρούν είτε πολύ

προσωπικές, είτε αρκετά δύσκολες. Προτιμήθηκε ένα σαφές, περιεκτικό, ενδιαφέρον, ελκυστικό, σχετικά σύντομο, απλό ερωτηματολόγιο ώστε να εξασφαλιστεί η εθελοντική, ειλικρινής συνεργασία των ερωτώμενων (Javeau, 1996).

Προκειμένου να εδραιωθεί εξ' αρχής κλίμα οικειότητας και εμπιστοσύνης παρατέθηκε σύντομη εισαγωγική ενημερωτική επιστολή του ερευνητή πριν τα ερευνητικά ερωτήματα του ερωτηματολογίου. Παρουσιάστηκε ο σκοπός της έρευνας ώστε να προκληθεί το ενδιαφέρον και να κατανοηθεί πλήρως η σημαντικότητα του θέματος. Στόχος ήταν, να εξασφαλιστεί το ενδιαφέρον του ερωτηθέντα και η διάθεση του να συμβάλει ανώνυμα και με ειλικρίνεια στη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων.

Στο τέλος του ερωτηματολογίου παρατέθηκαν οι ευχαριστίες του ερευνητή για την πολύτιμη συμβολή των ερωτηθέντων στην διεξαγωγή της έρευνας.

Για τη διεκπεραίωση της έρευνας και τη καταγραφή των προτιμήσεων του στατιστικού πληθυσμού στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις εναλλακτικής απάντησης στο Α' Μέρος του. Στο Β' Μέρος χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα ιεράρχησης Likert. Για κάθε ερώτηση-επιμέρους κριτήριο στον θεματικό άξονα του Β' Μέρους (ερωτήσεις διερεύνησης απόψεων) δόθηκαν οι ακόλουθες πέντε διαβαθμισμένες επιλογές (πάρα πολύ, πολύ, αρκετά, λίγο, δεν ξέρω/δεν απαντώ). Η επεξεργασία των ερωτηματολογίων με το πρόγραμμα στατιστικής επεξεργασίας δεδομένων SPSS, ως στατιστική ανάλυση με το στατιστικό πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) περιλαμβάνει: τη διαδικασία συχνοτήτων (frequencies procedure) για τον υπολογισμό ποσοτικών ποσοστών επί τοις 100%, καθώς και ραβδογράμματα (bar charts) για αναπαράσταση των μεταβλητών με στόχο την ευκολότερη κατανόησή τους. Οι κατανομές των συχνοτήτων, οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις, ως περιγραφικά στατιστικά (descriptive statistics), επιτρέπουν τη σύνοψη, την οργάνωση και την παρουσίαση των ουσιωδέστερων πληροφοριών σχετικά με τα ερευνητικά δεδομένα του δείγματος, τον στατιστικό έλεγχο (crosstabs) για τη σύγκριση ορισμένων ομάδων του δείγματος και των απόψεων τους (De Vaus, 2011).

Στην έρευνα πραγματοποιήθηκε έλεγχος στατιστικών υποθέσεων και εξετάστηκε η στατιστική σημαντικότητα των δύο δειγμάτων που αποτελούν και το ερευνητικό δείγμα. Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας τηρήθηκε λεπτομερές ημερολόγιο κινήσεων και εργασιών: πόσα ερωτηματολόγια εδόθησαν σε ποιες υπηρεσίες και κοινότητες και πότε, ώστε να αποφευχθούν λάθη ή παραλείψεις (Bell, 2005).

8.3 Η προσέγγιση των ποσοτικών κοινωνικών δεδομένων

Η προσέγγιση των ποσοτικών κοινωνικών δεδομένων επικεντρώθηκε στα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της ανάλυσης των απόψεων των ερωτώμενων.

Ως προς την πρακτική διαδικασία της κοινωνικής έρευνας, η συλλογή, επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων διεξήχθη με αυξημένη διάθεση ανίχνευσης συσχετισμών και με απόλυτο σεβασμό στις απόψεις των ερωτώμενων. Δεν αντιμετωπίστηκε ως μια στείρα μηχανιστική εφαρμογή ποσοτικών στατιστικών μεθόδων αλλά ως δημιουργική διερεύνηση των ποικίλων απόψεων (De Vaus, 2011).

Σκοπός αυτής της ιδιαίτερα απαιτητικής διαδικασίας ήταν να προσφέρει η ποσοτική έρευνα, σαφή, αντικειμενική και αξιόπιστη πληροφόρηση για τις απόψεις των ερωτώμενων ως προς τον ρόλο και την συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην τοπική ανάπτυξη.

Ιδιαίτερη μέριμνα ελήφθη κατά τον τρόπο προέλευσης και κατανομής του δείγματος προς έρευνα ώστε να εκφράζονται, να αποτιμώνται και να εναρμονίζονται απόψεις δημοτών και δημοτικών υπαλλήλων από όλες τις δημογραφικές κατηγορίες. Προκειμένου να αποφευχθούν πιθανά παραπλανητικά αποτελέσματα λόγω εσφαλμένου δείγματος, η έρευνα διεξήχθη σε όλα τα χωριά του Δήμου Δοξάτου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτύπωση της ποικιλότητας του πληθυσμού στο δείγμα, η έρευνα συμπεριέλαβε όλες τις ειδικότητες των υπαλλήλων του Δήμου και των επαγγελματιών ασχολιών των κατοίκων του Δήμου. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποκλείστηκε η υπεραντιπροσώπευση δημοτικών υπαλλήλων ή δημοτών που υπηρετούν ή κατοικούν σε όλα τα χωριά του Δήμου Δοξάτου. Εξασφαλίστηκε η προσέγγιση και ανάλυση πραγματικών συσχετίσεων αποφεύγοντας πλασματικές διογκώσεις ή υποτιμήσεις συσχετισμών (De Vaus, 2011).

Στο ερωτηματολόγιο το Α' σκέλος στοχεύει στη συλλογή στοχευμένων δημογραφικών στοιχείων που αντικατοπτρίζουν το προφίλ των ερωτώμενων που απαρτίζουν τον πληθυσμό του δείγματος.

Για όλες τις ερωτήσεις του Β' σκέλους του ερωτηματολογίου, επελέγη η ισοβαρής πεντάβαθμη κλίμακα Likert με επιλογή μόνο μίας εκ των πέντε πιθανών απαντήσεων. Αποτελείτο από πέντε δηλώσεις προσωπικής θεώρησης-άποψης-στάσης: πάρα πολύ, πολύ, λίγο, καθόλου, δεν ξέρω δεν απαντώ. Και οι πέντε ετέθησαν υπόψιν των

ερωτώμενων προκειμένου να επιλέξουν εκείνη που εκφράζει βέλτιστα την άποψη, την πεποίθηση ή τη στάση τους σε κάθε ερώτημα.

Η επιλογή των ερωτημάτων προέκυψε ως συνάρτηση του βασικού ερευνητικού ερωτήματος για το οποίο αναζητά απαντήσεις η ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων του ερωτηματολογίου. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στο ύφος των ερωτήσεων ώστε να μην είναι καθοδηγητικές. Να μην ωθούν τους ερωτώμενους να δώσουν συγκεκριμένες «κοινωνικά επιθυμητές και αποδεκτές απαντήσεις». Σκοπός κάθε ερώτησης ήταν να εκμαιεύσει ειλικρινείς, «αυθεντικά διαφορετικές απαντήσεις» (De Vaus, 2011: 71). Να είναι σαφής και εύστοχη ώστε να αποτιμήσει τις πραγματικές απόψεις των ερωτώμενων στο ερώτημα που διατυπώθηκε.

Οι ερωτήσεις οργανώθηκαν ώστε να προκύπτουν ως προϊόν λογικής συνέπειας: η επόμενη προκύπτει ως επακόλουθη λογική συνέχεια της προηγούμενης, διευκολύνοντας τη ροή της ανάγνωσης και της κατανόησης των ερωτήσεων από των ερωτηθέντα.

Ιδιαίτερη προσοχή εδόθη στην αποτίμηση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας των μετρήσεων.

8.4 Αποτελέσματα: Η περιγραφική στατιστική ανάλυση

Πριν προχωρήσουμε στην ανάλυση των αποτελεσμάτων θα συγκρίνουμε τα δύο ανεξάρτητα δείγματα (δημοτικοί Υπάλληλοι και δημότες) ώστε να εξακριβώσουμε εάν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ τους. Για το σκοπό αυτό συγκρίνουμε τις μέσες τιμές των δειγμάτων, ενδεικτικά σε 3 ερωτήσεις, και στην συνέχεια θα κάνουμε στατιστικό έλεγχο διασπορών ώστε να απορρίψουμε, ή όχι, την μηδενική υπόθεση.

Πίνακας 11. T-Test

Group Statistics						
Ιδιότητα			N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;	Δημοτικός Υπάλληλος		57	2,12	,734	,097
	Πολίτης		104	1,92	1,012	,099
13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;	Δημοτικός Υπάλληλος		58	1,81	,712	,094
	Πολίτης		104	1,70	,799	,078
15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διάβιου εκπαίδευση ενηλίκων;	Δημοτικός Υπάλληλος		58	2,03	,794	,104
	Πολίτης		104	1,93	,862	,085

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means								
			F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
										Lower	Upper
8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;	Equal variances assumed	2,063	,153	1,313	159	,191	,200	,152	-,101	,500	
	Equal variances not assumed			1,438	146,826	,152	,200	,139	-,075	,474	
13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;	Equal variances assumed	1,751	,188	,860	160	,391	,108	,126	-,141	,357	
	Equal variances not assumed			,889	129,731	,376	,108	,122	-,133	,350	

15.	Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδασκτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;	Equal variances assumed	,708	,402	,741	160	,460	,102	,137	-,170	,373
		Equal variances not assumed			,758	126,3 52	,450	,102	,134	-,164	,367

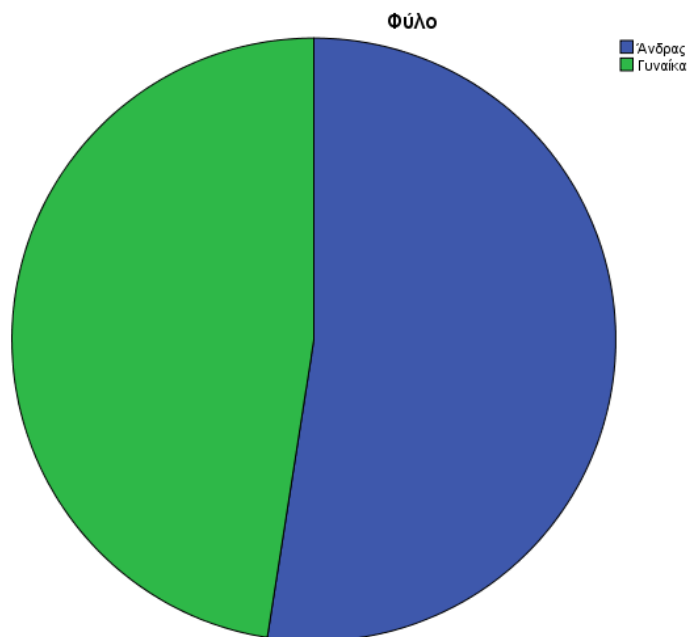
Παρατηρούμε ότι στον στατιστικό έλεγχο διασπορών με το κριτήριο Levene όλες οι τιμές $p = 0.153, 0.188, 0.402 > 0.05$ που δείχνουν ότι η H_0 δεν απορρίπτεται. Συνεπώς δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στις διασπορές των δύο δειγμάτων.

Κατά την περιγραφική στατιστική ανάλυση των απαντηθέντων ερωτηματολογίων μέσα από πίνακες συχνοτήτων ανά απάντηση σε κάθε ερευνητικό ερώτημα, καθίστανται σαφείς οι παρακάτω επισημάνσεις για τον πληθυσμό του δείγματος.

Πίνακας 12. Φύλο

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άνδρας	85	52,5	52,5	52,5
	Γυναίκα	77	47,5	47,5	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

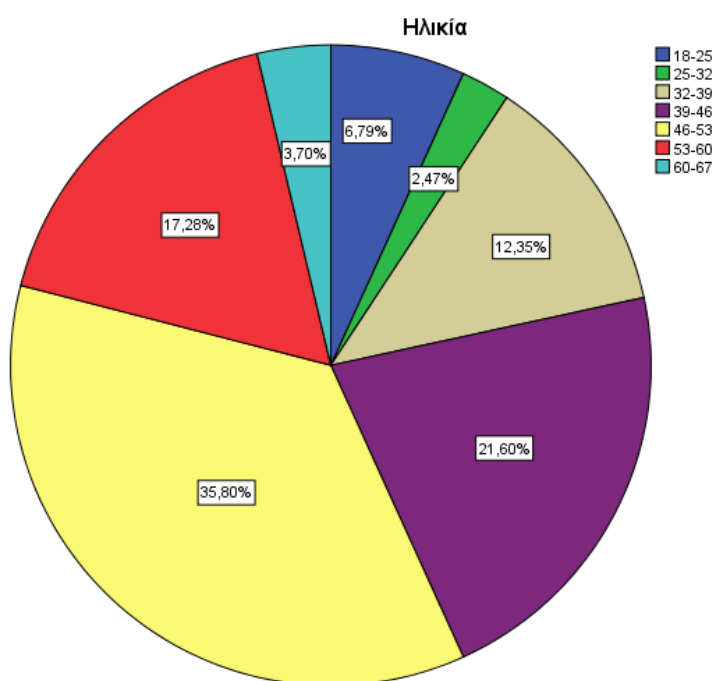
Διάγραμμα 3. Φύλο

Πίνακας 13. Ηλικία

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	18-25	11	6,8	6,8	6,8
	25-32	4	2,5	2,5	9,3
	32-39	20	12,3	12,3	21,6
	39-46	35	21,6	21,6	43,2
	46-53	58	35,8	35,8	79,0
	53-60	28	17,3	17,3	96,3
	60-67	6	3,7	3,7	100,0
Total		162	100,0	100,0	

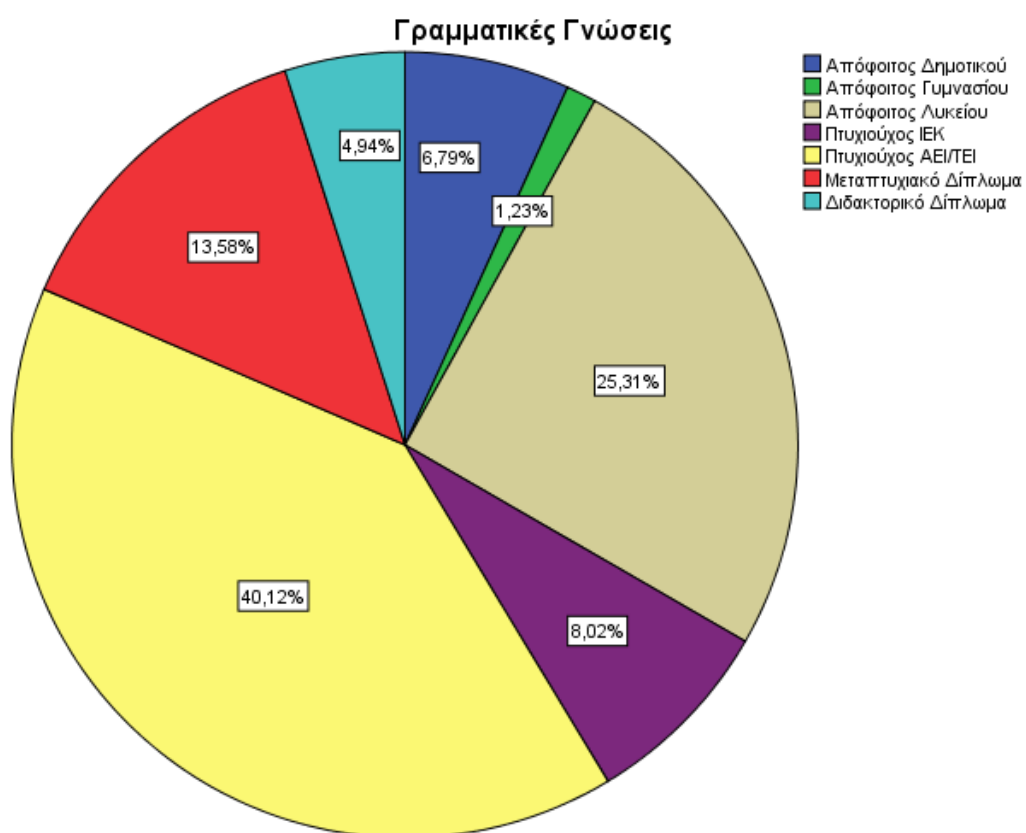
Διάγραμμα 4. Ηλικία

Πίνακας 14. Γραμματικές Γνώσεις

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Απόφοιτος Δημοτικού	11	6,8	6,8	6,8
Απόφοιτος Γυμνασίου	2	1,2	1,2	8,0
Απόφοιτος Λυκείου	41	25,3	25,3	33,3
Πτυχιούχος ΙΕΚ	13	8,0	8,0	41,4
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	65	40,1	40,1	81,5
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	22	13,6	13,6	95,1
Διδακτορικό Δίπλωμα	8	4,9	4,9	100,0
Total	162	100,0	100,0	

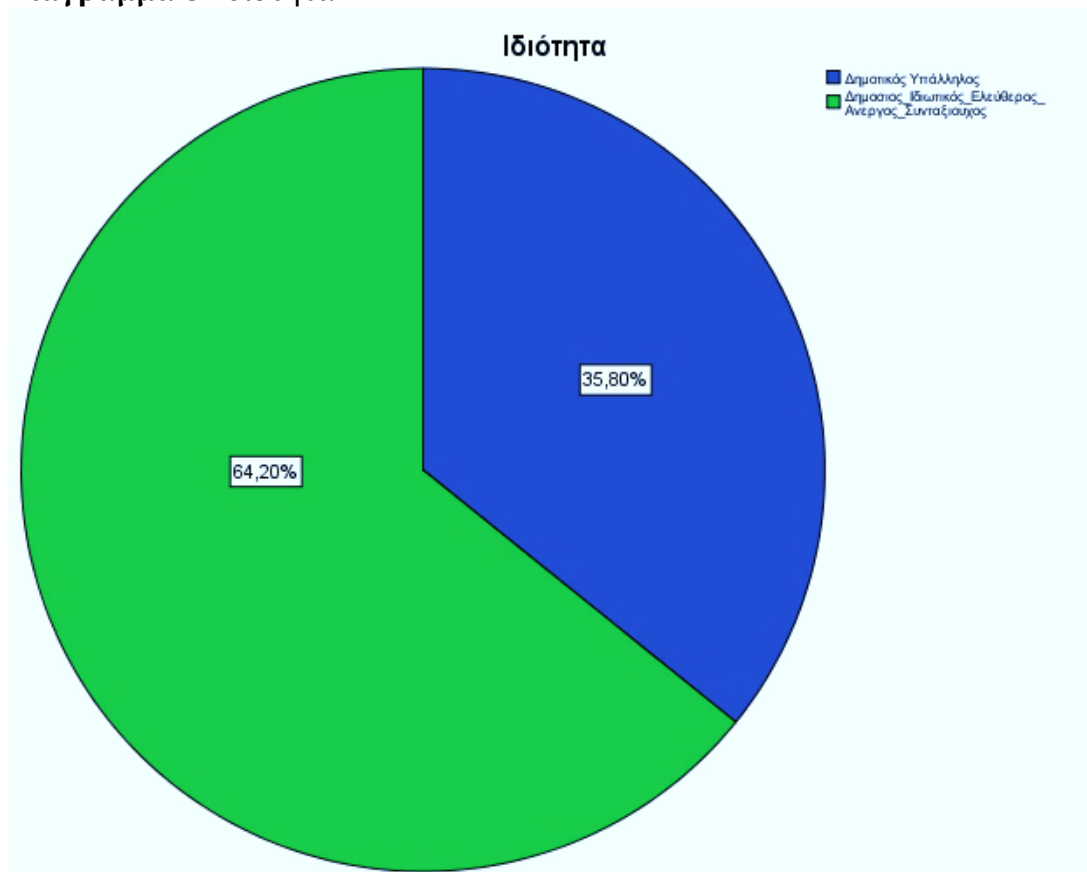
Διάγραμμα 5. Γραμματικές Γνώσεις

Πίνακας 15. Ιδιότητα

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Δημοτικός Υπάλληλος	58	35,8	35,8	35,8
Πολίτης	104	64,2	64,2	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 6. Ιδιότητα

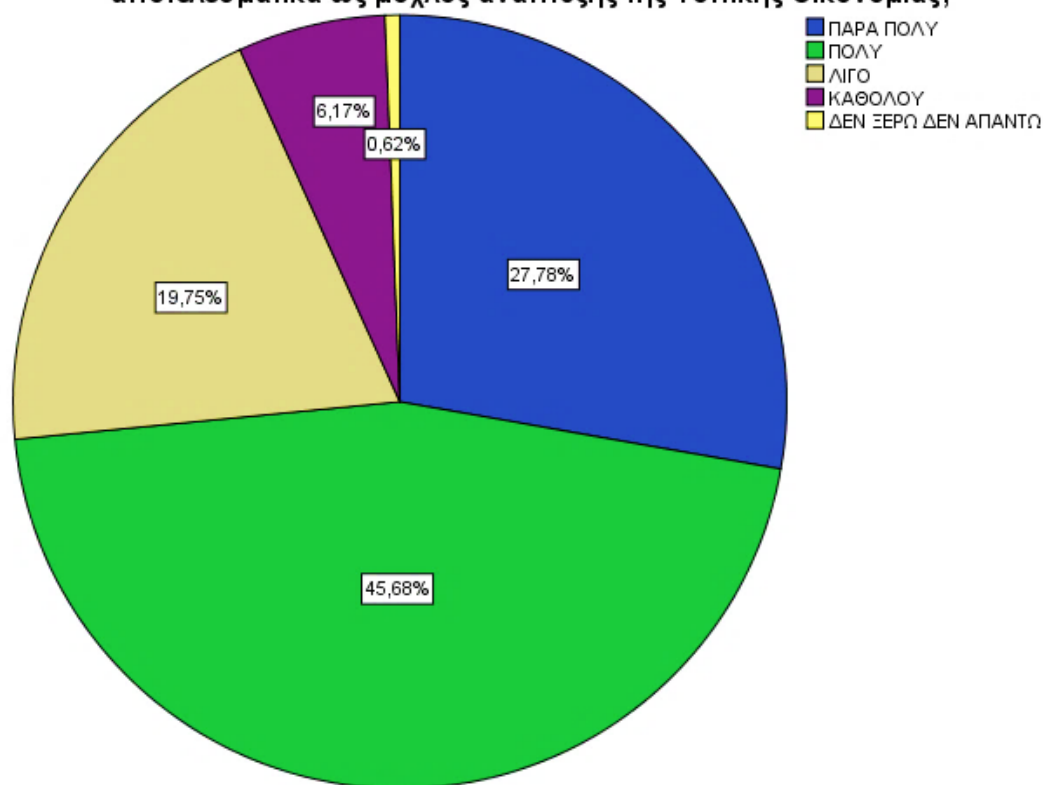

Πίνακας 16. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	45	27,8	27,8	27,8
ΠΟΛΥ	74	45,7	45,7	73,5
ΛΙΓΟ	32	19,8	19,8	93,2
ΚΑΘΟΛΟΥ	10	6,2	6,2	99,4
ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	1	,6	,6	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;

1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;

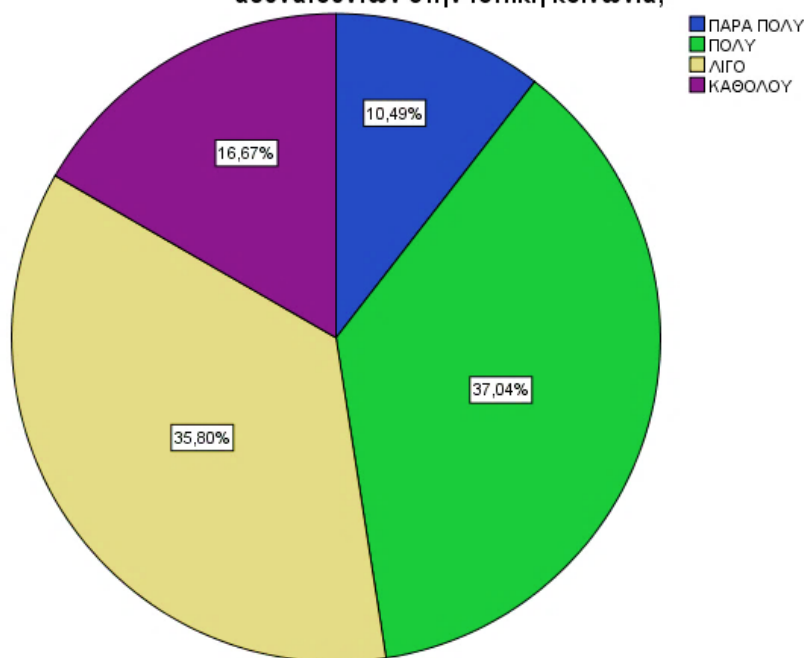

Πίνακας 17. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	17	10,5	10,5	10,5
	ΠΟΛΥ	60	37,0	37,0	47,5
	ΛΙΓΟ	58	35,8	35,8	83,3
	ΚΑΘΟΛΟΥ	27	16,7	16,7	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;

2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;

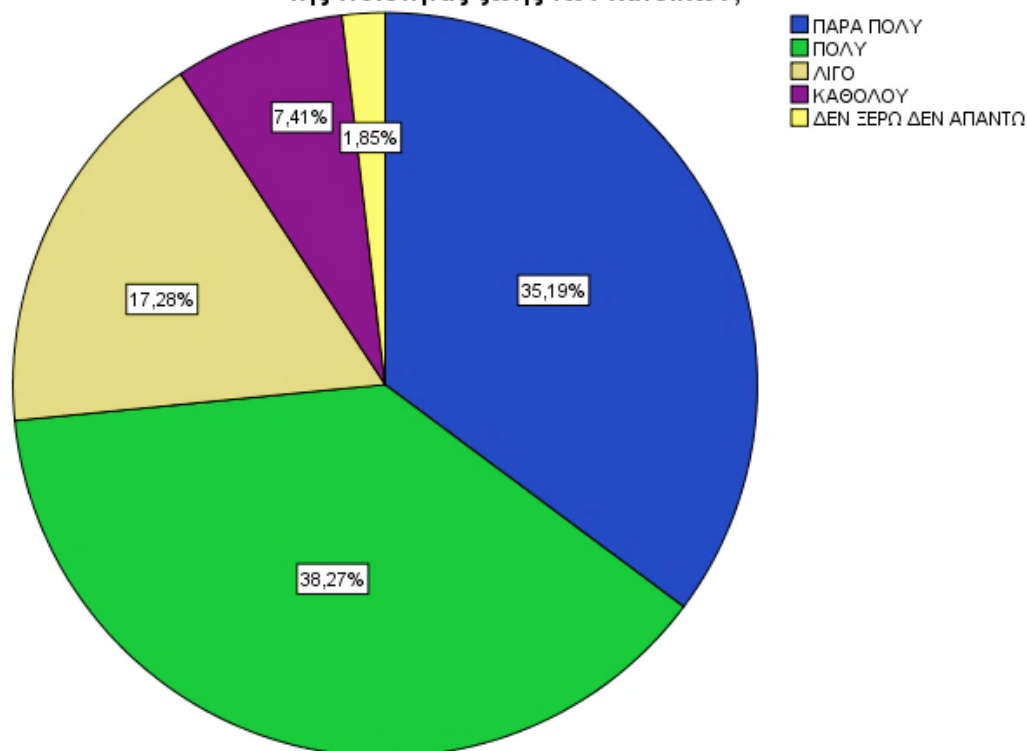

Πίνακας 18. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	57	35,2	35,2	35,2
	ΠΟΛΥ	62	38,3	38,3	73,5
	ΛΙΓΟ	28	17,3	17,3	90,7
	ΚΑΘΟΛΟΥ	12	7,4	7,4	98,1
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	3	1,9	1,9	100,0
Total		162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;

3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;

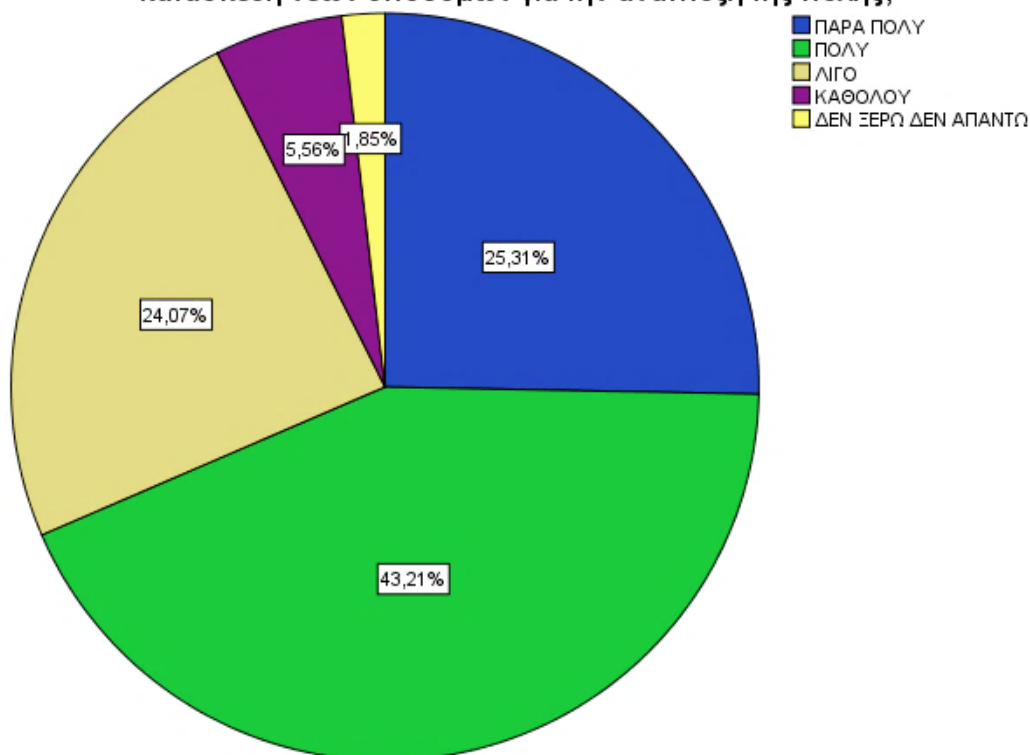

Πίνακας 19. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	41	25,3	25,3	25,3
	ΠΟΛΥ	70	43,2	43,2	68,5
	ΛΙΓΟ	39	24,1	24,1	92,6
	ΚΑΘΟΛΟΥ	9	5,6	5,6	98,1
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	3	1,9	1,9	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης

4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης;

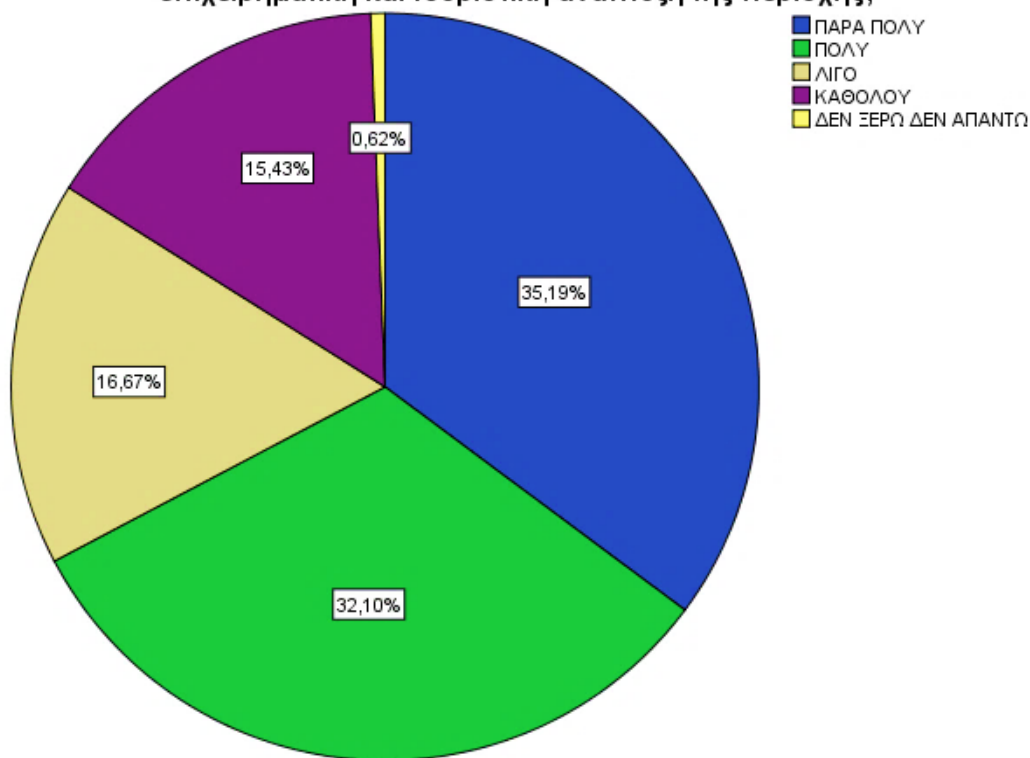

Πίνακας 20. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	57	35,2	35,2	35,2
	ΠΟΛΥ	52	32,1	32,1	67,3
	ΛΙΓΟ	27	16,7	16,7	84,0
	ΚΑΘΟΛΟΥ	25	15,4	15,4	99,4
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	1	,6	,6	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής

5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;

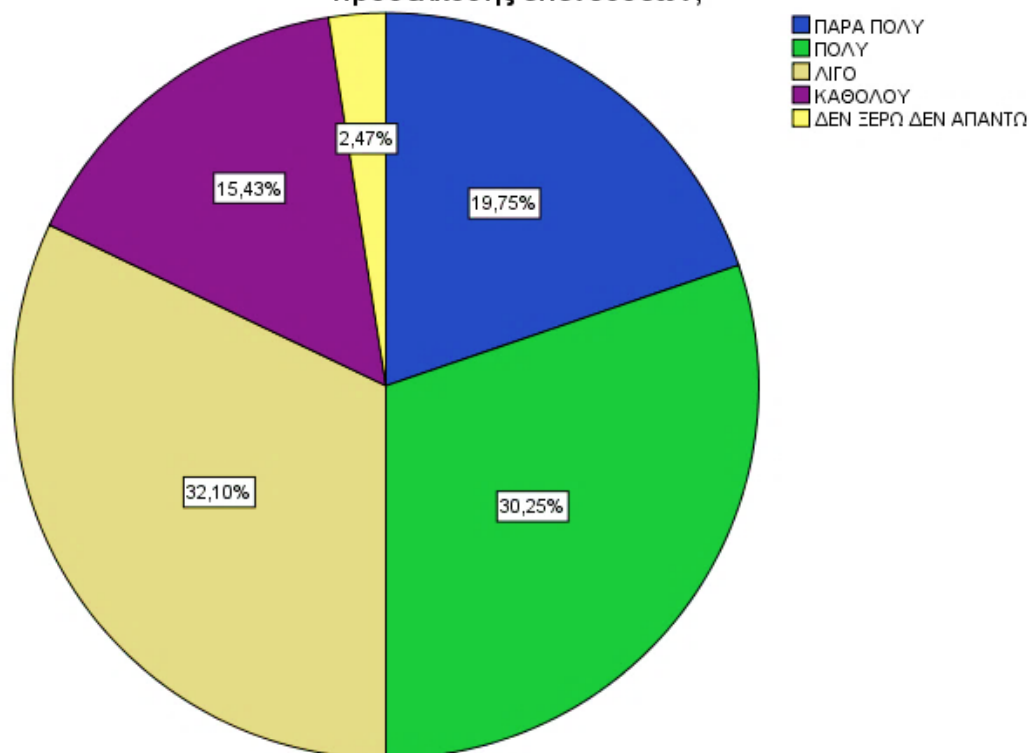

Πίνακας 21. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	32	19,8	19,8	19,8
	ΠΟΛΥ	49	30,2	30,2	50,0
	ΛΙΓΟ	52	32,1	32,1	82,1
	ΚΑΘΟΛΟΥ	25	15,4	15,4	97,5
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	4	2,5	2,5	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων

6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;

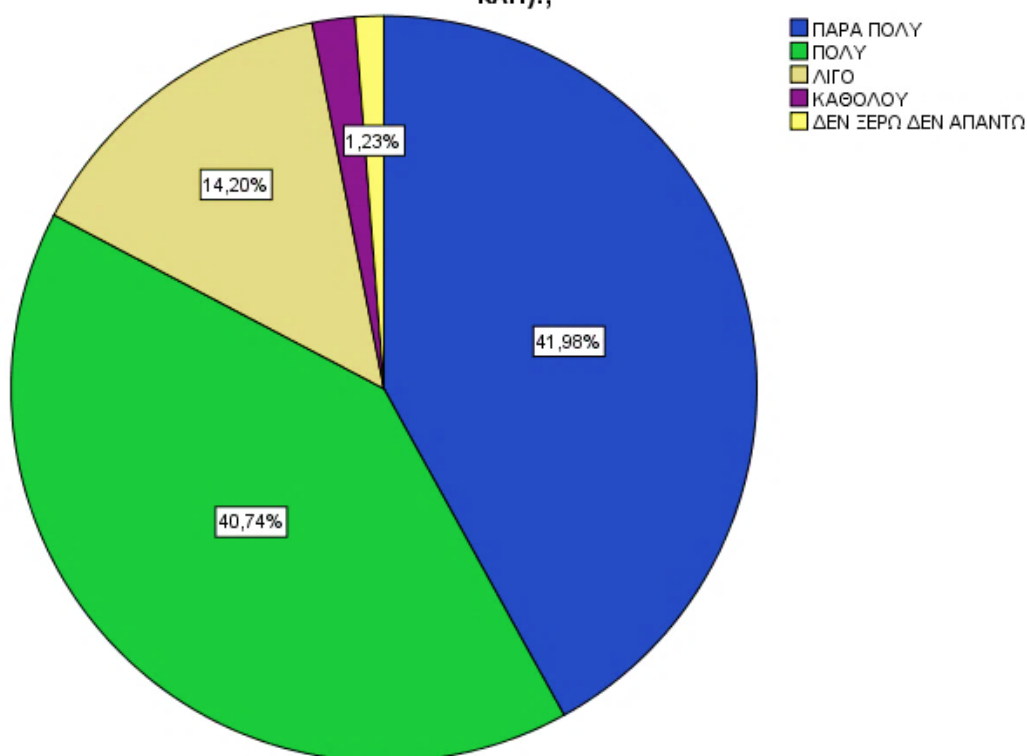

Πίνακας 22. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ).;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	68	42,0	42,0	42,0
	ΠΟΛΥ	66	40,7	40,7	82,7
	ΛΙΓΟ	23	14,2	14,2	96,9
	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	1,9	1,9	98,8
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	2	1,2	1,2	100,0
Total		162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ)

7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ).;

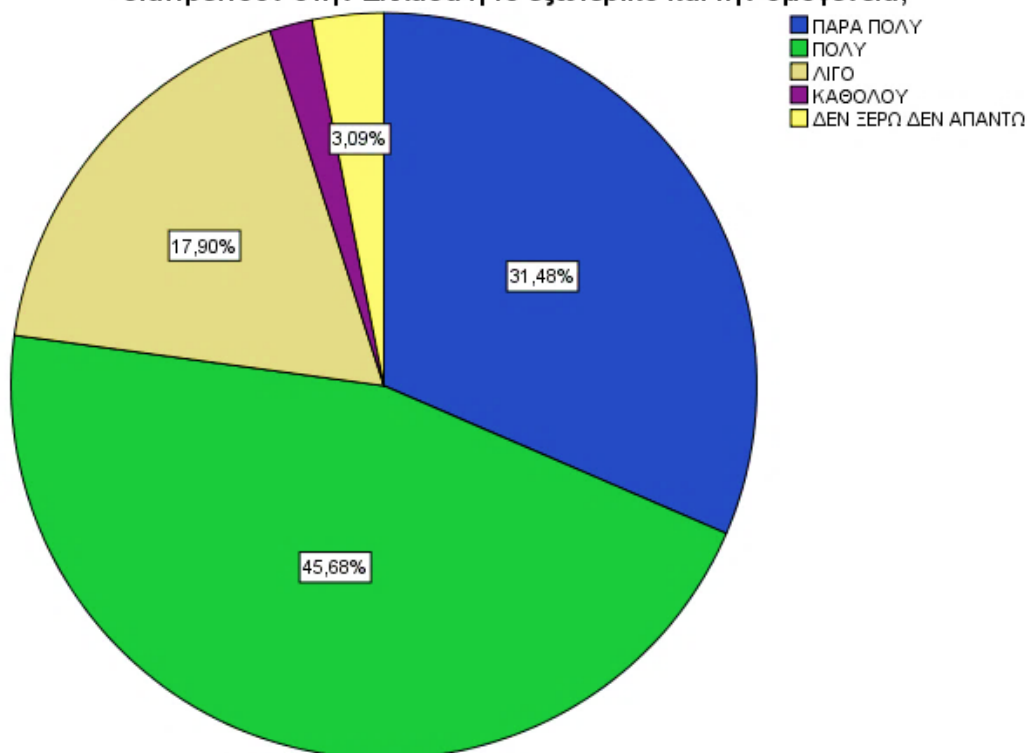

Πίνακας 23. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	51	31,5	31,5	31,5
	ΠΟΛΥ	74	45,7	45,7	77,2
	ΛΙΓΟ	29	17,9	17,9	95,1
	ΚΑΘΟΛΟΥ	3	1,9	1,9	96,9
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	5	3,1	3,1	100,0
Total		162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια

8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;

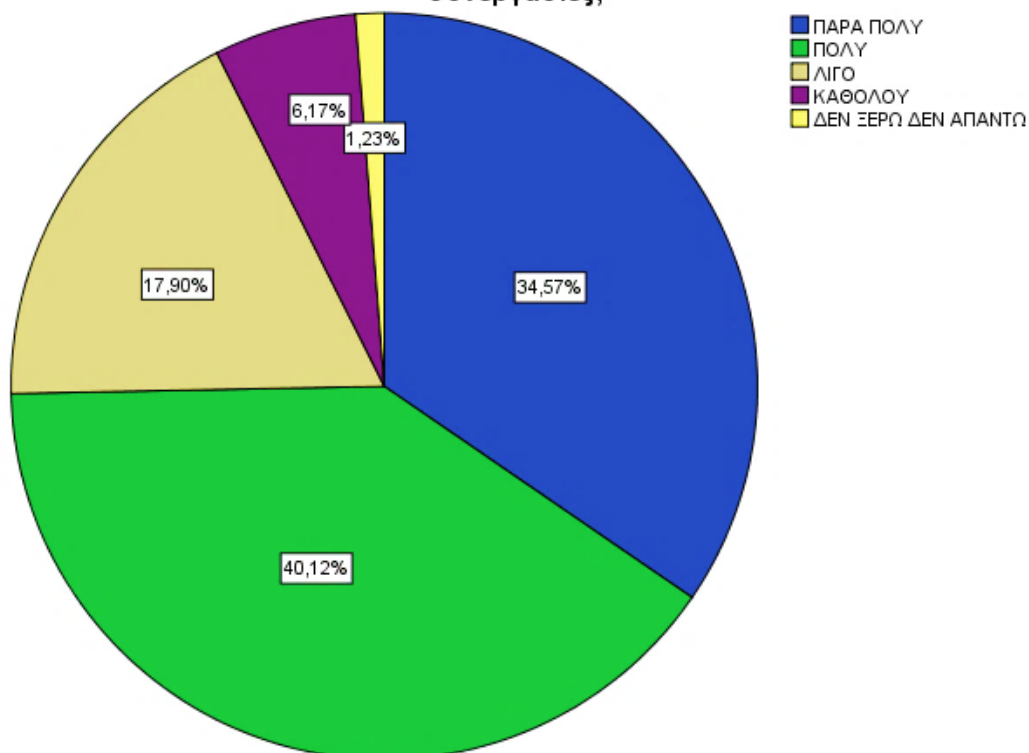

Πίνακας 24. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	56	34,6	34,6	34,6
	ΠΟΛΥ	65	40,1	40,1	74,7
	ΛΙΓΟ	29	17,9	17,9	92,6
	ΚΑΘΟΛΟΥ	10	6,2	6,2	98,8
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	2	1,2	1,2	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες

9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες;

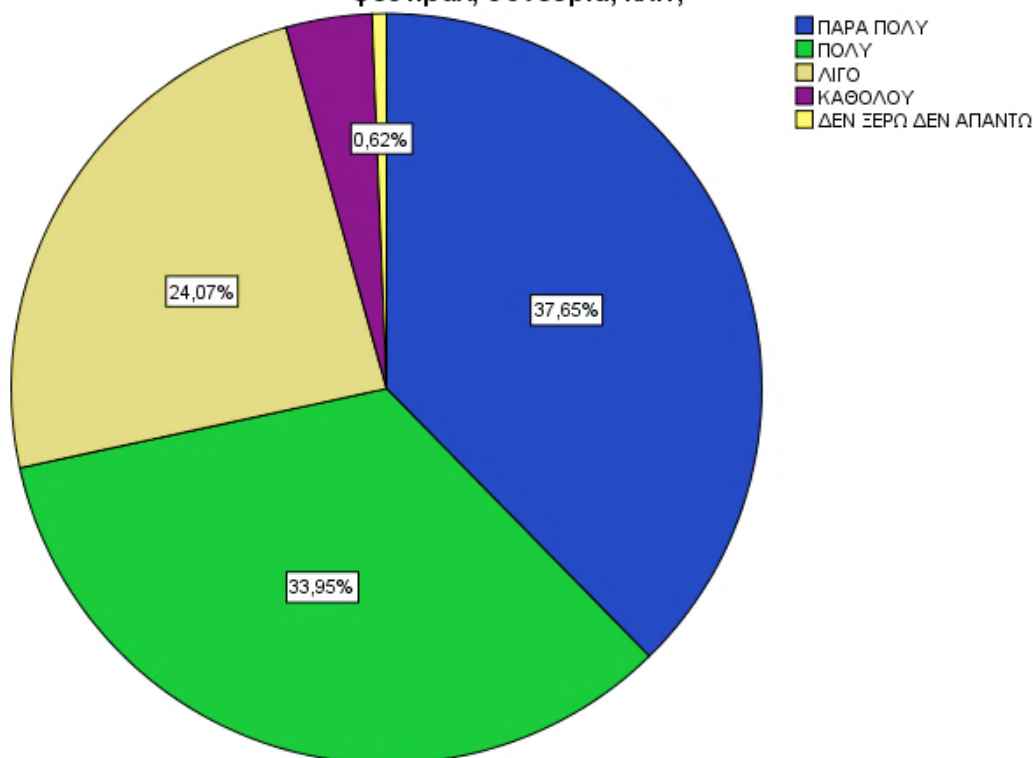

Πίνακας 25. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	61	37,7	37,7	37,7
	ΠΟΛΥ	55	34,0	34,0	71,6
	ΛΙΓΟ	39	24,1	24,1	95,7
	ΚΑΘΟΛΟΥ	6	3,7	3,7	99,4
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	1	,6	,6	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 16. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ

10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ;

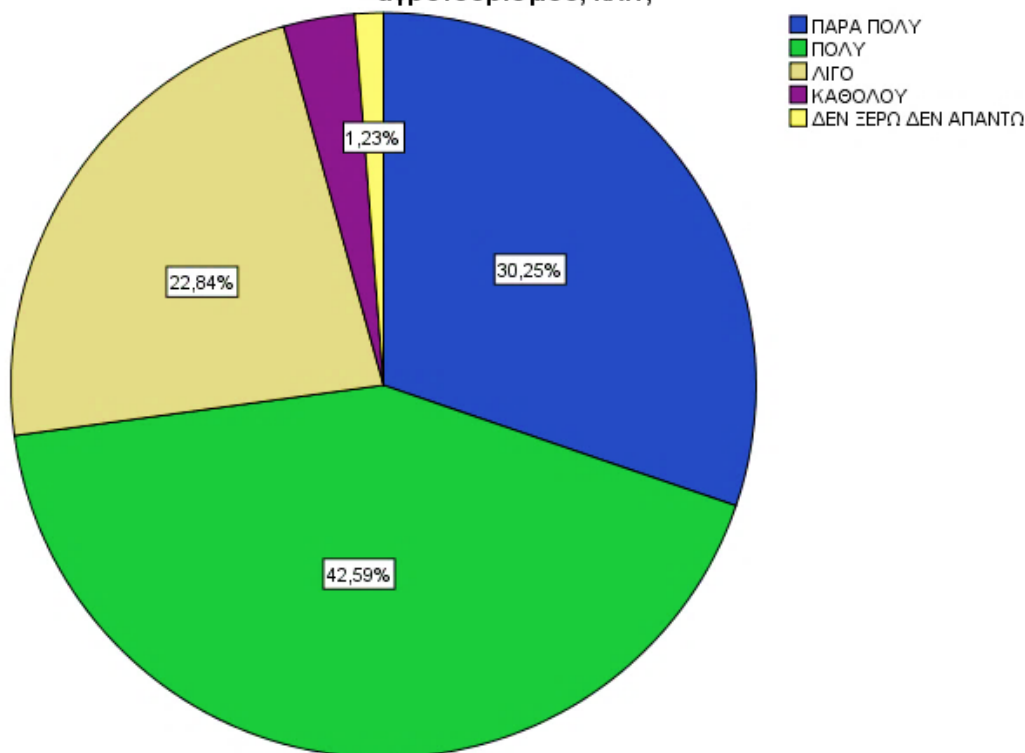

Πίνακας 26. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	49	30,2	30,2	30,2
	ΠΟΛΥ	69	42,6	42,6	72,8
	ΛΙΓΟ	37	22,8	22,8	95,7
	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3,1	3,1	98,8
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	2	1,2	1,2	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 17. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ

11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ;

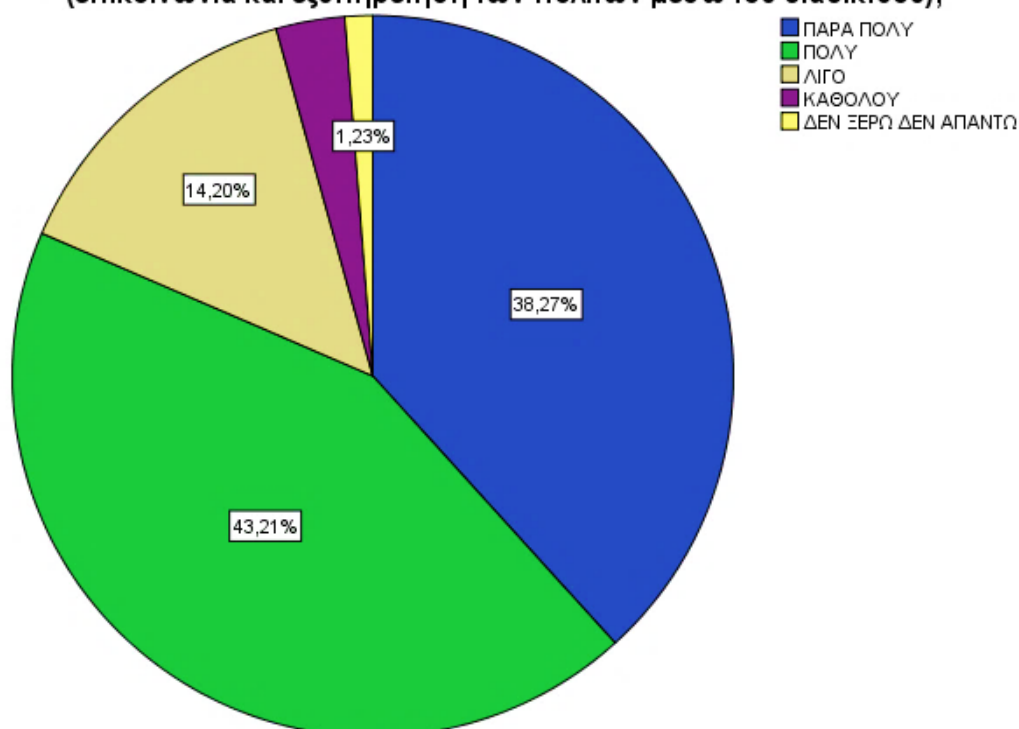

Πίνακας 27. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου);

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	62	38,3	38,3	38,3
ΠΟΛΥ	70	43,2	43,2	81,5
ΛΙΓΟ	23	14,2	14,2	95,7
ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3,1	3,1	98,8
ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	2	1,2	1,2	100,0
Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 18. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου)

12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου);

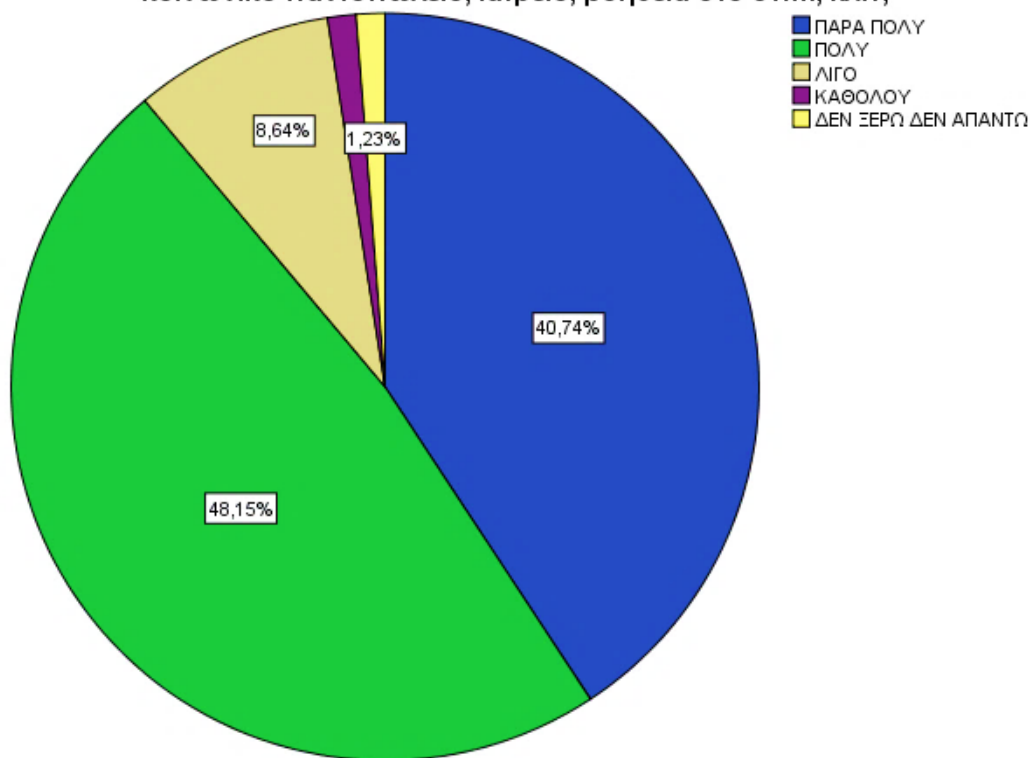

Πίνακας 28. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	66	40,7	40,7	40,7
	ΠΟΛΥ	78	48,1	48,1	88,9
	ΛΙΓΟ	14	8,6	8,6	97,5
	ΚΑΘΟΛΟΥ	2	1,2	1,2	98,8
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	2	1,2	1,2	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 19. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ

13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;

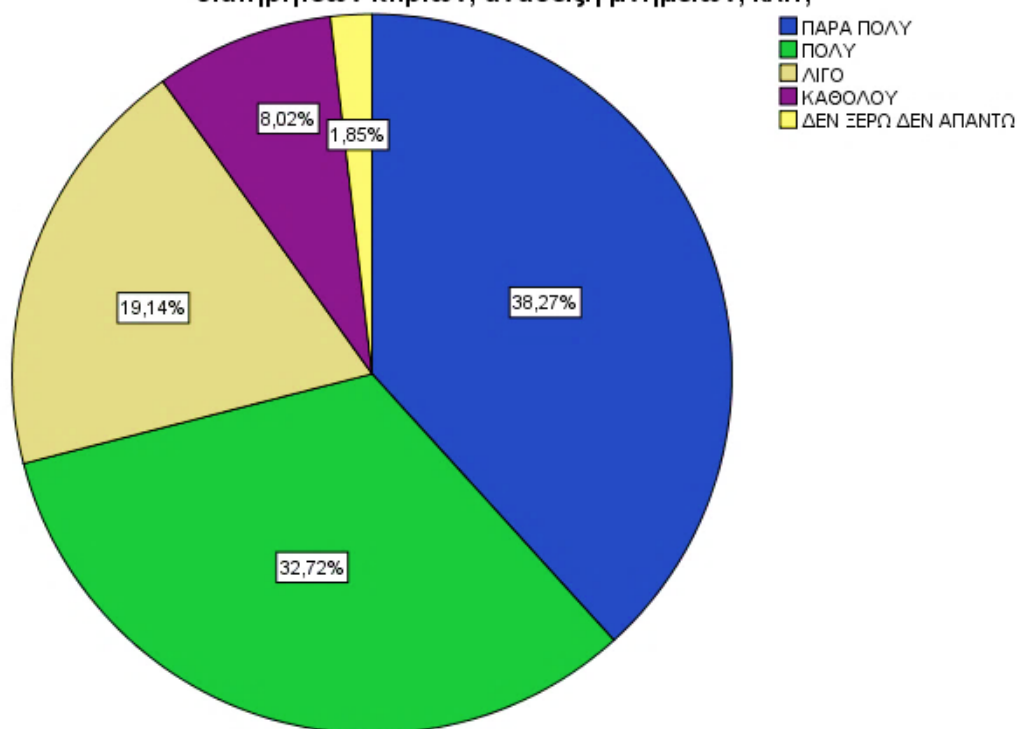

Πίνακας 29. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	62	38,3	38,3	38,3
	ΠΟΛΥ	53	32,7	32,7	71,0
	ΛΙΓΟ	31	19,1	19,1	90,1
	ΚΑΘΟΛΟΥ	13	8,0	8,0	98,1
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	3	1,9	1,9	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 20. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ

14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ;

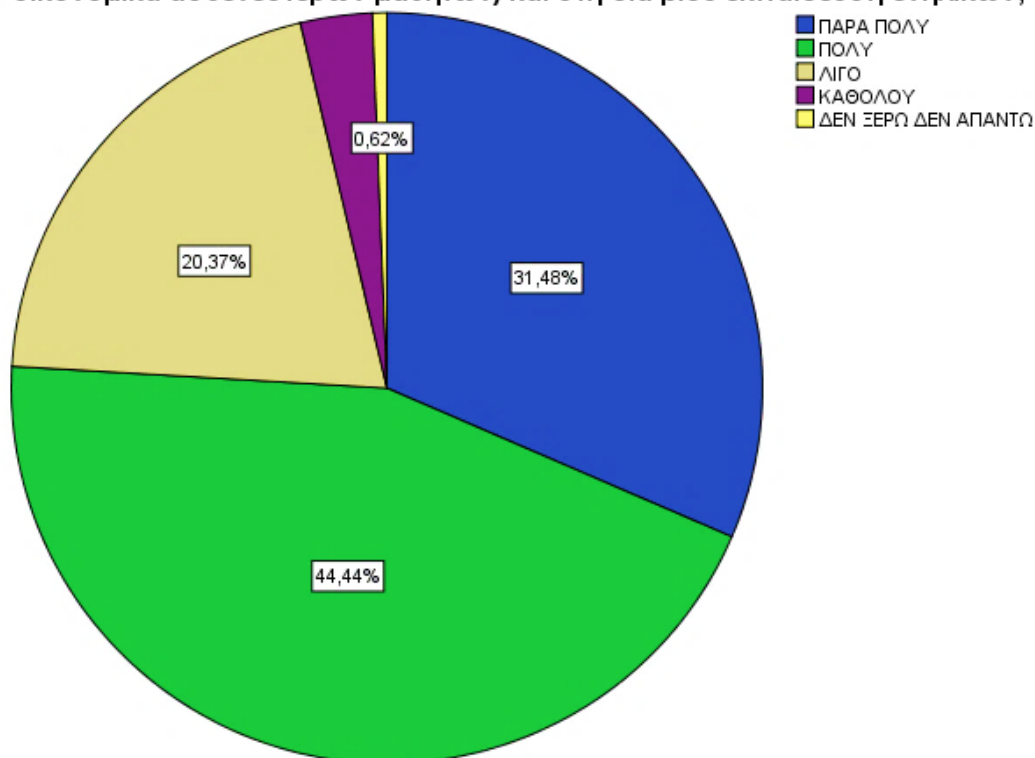

Πίνακας 30. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	51	31,5	31,5	31,5
	ΠΟΛΥ	72	44,4	44,4	75,9
	ΛΙΓΟ	33	20,4	20,4	96,3
	ΚΑΘΟΛΟΥ	5	3,1	3,1	99,4
	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	1	,6	,6	100,0
	Total	162	100,0	100,0	

Διάγραμμα 21. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων

15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;

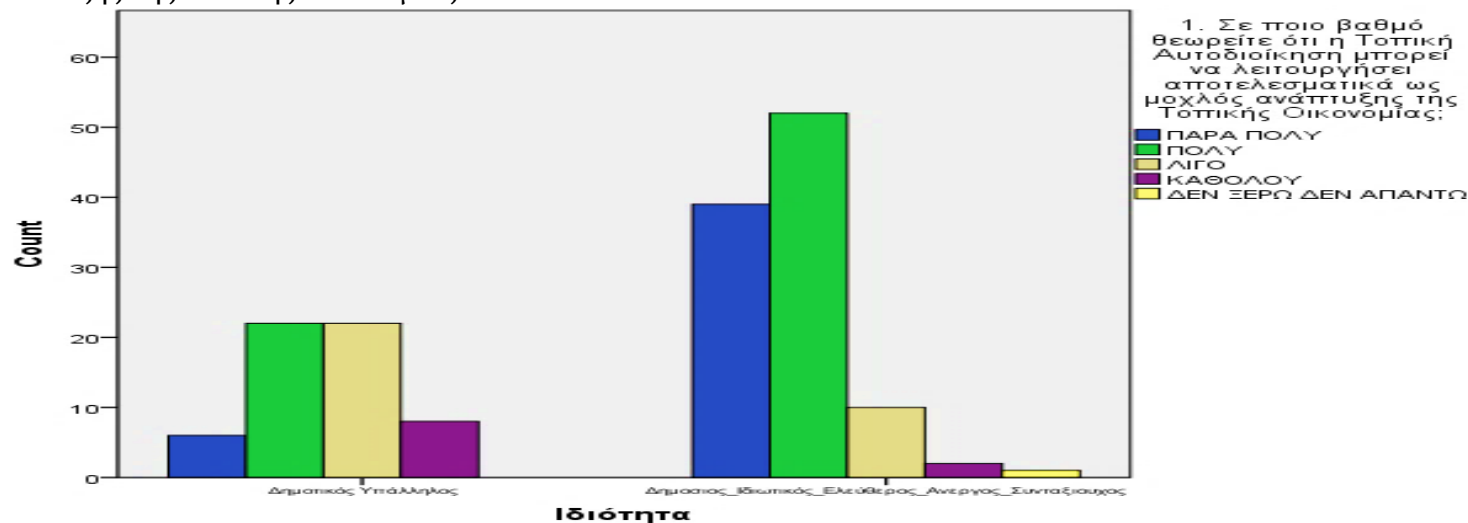
Ακολουθως παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας μέσα από πίνακες και διαγράμματα σε σχέση με την ομάδα πληθυσμού Πολίτες – Δημοτικοί Υπάλληλοι.

Πίνακας 31. Ιδιότητα * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας; Crosstabulation

Count

		1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	6	22	22	8	0	58
	Πολίτης	39	52	10	2	1	104
Total		45	74	32	10	1	162

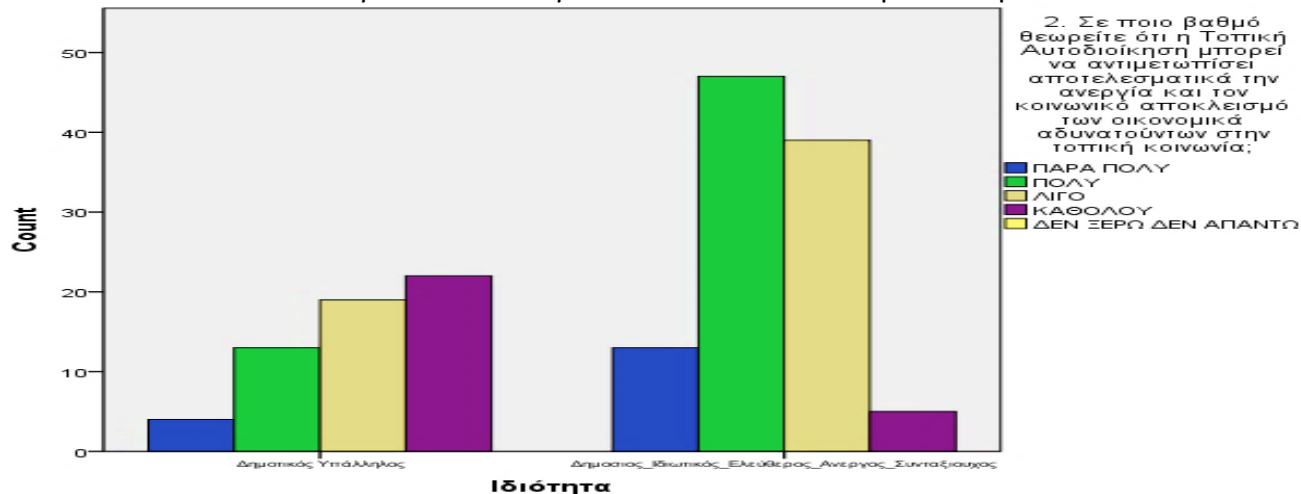
Διάγραμμα 22.. Ιδιότητα * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας

Πίνακας 32. Ιδιότητα * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία; Crosstabulation

Count		2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;				Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	13	19	22	58
	Πολίτης	13	47	39	5	104
Total		17	60	58	27	162

Διάγραμμα 23. Ιδιότητα * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία

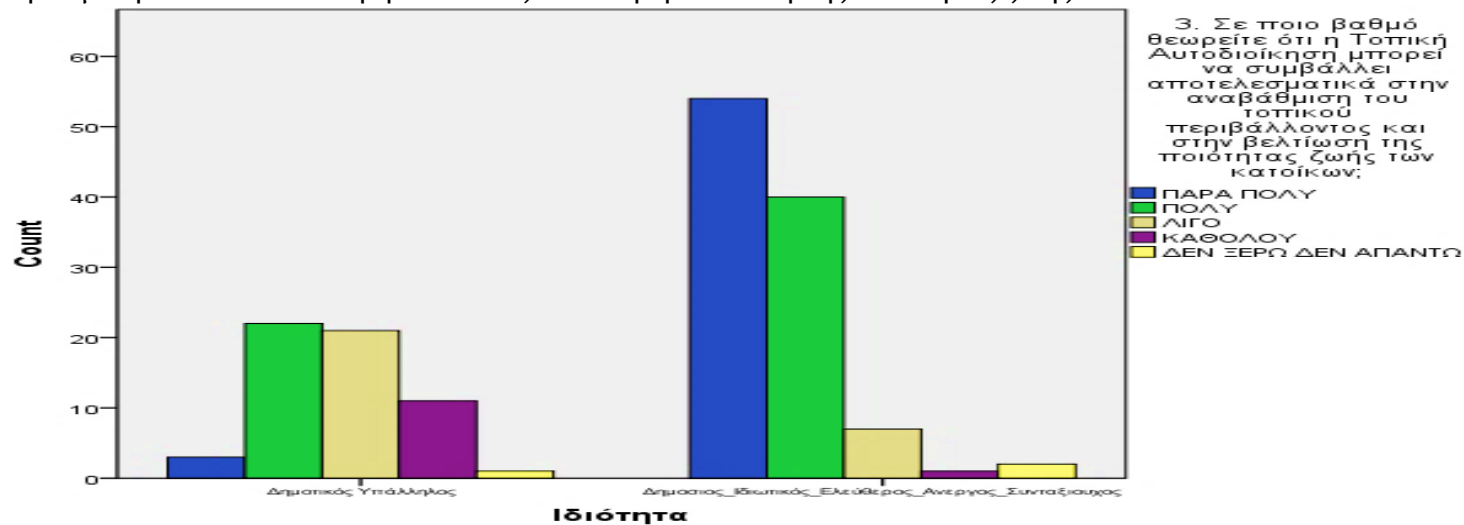

Πίνακας 33. Ιδιότητα * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων; Crosstabulation

Count

		3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	22	21	11	1	58
	Πολίτης	54	40	7	1	2	104
Total		57	62	28	12	3	162

Διάγραμμα 24. Ιδιότητα * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων

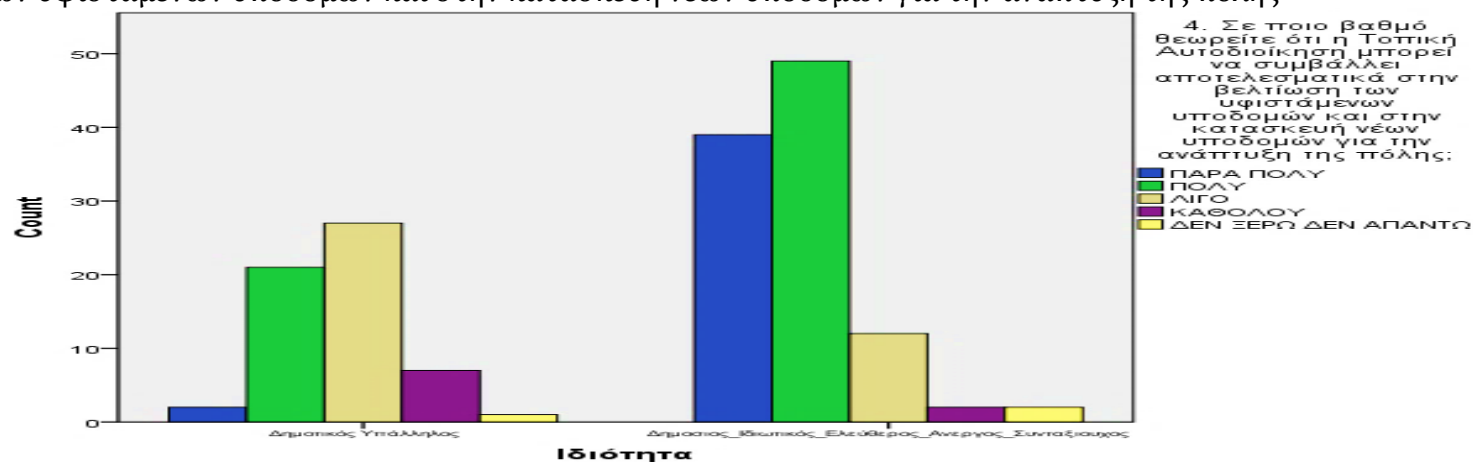

Πίνακας 34. Ιδιότητα * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης; Crosstabulation

Count

		4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	21	27	7	1	58
	Πολίτης	39	49	12	2	2	104
Total		41	70	39	9	3	162

Διάγραμμα 25. Ιδιότητα * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης

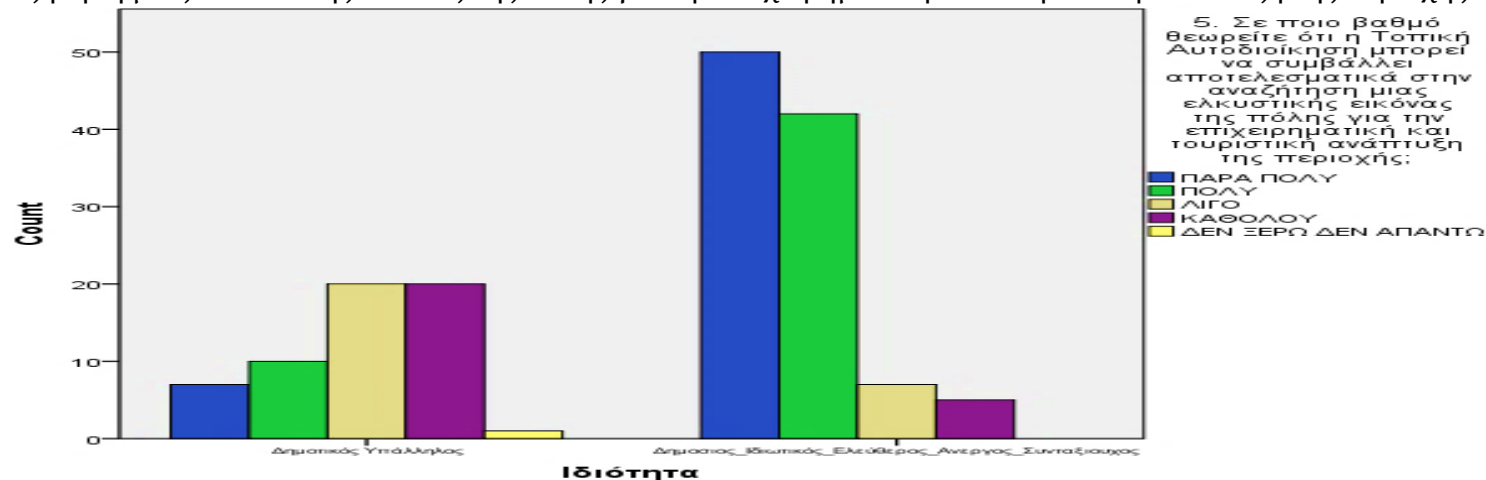

Πίνακας 35. Ιδιότητα * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής; Crosstabulation

Count

		5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	7	10	20	20	1	58
	Πολίτης	50	42	7	5	0	104
Total		57	52	27	25	1	162

Διάγραμμα 26. Ιδιότητα * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής

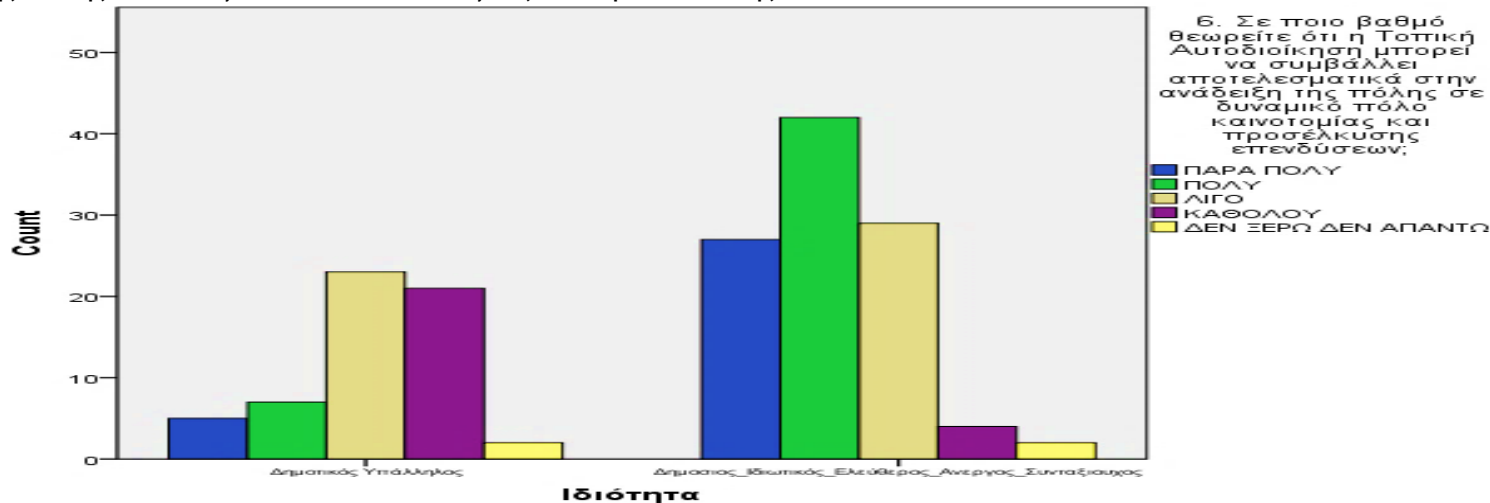

Πίνακας 36. Ιδιότητα * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;
Crosstabulation

Count

		6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	5	7	23	21	2	58
	Πολίτης	27	42	29	4	2	104
Total		32	49	52	25	4	162

Διάγραμμα 27. Ιδιότητα * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων

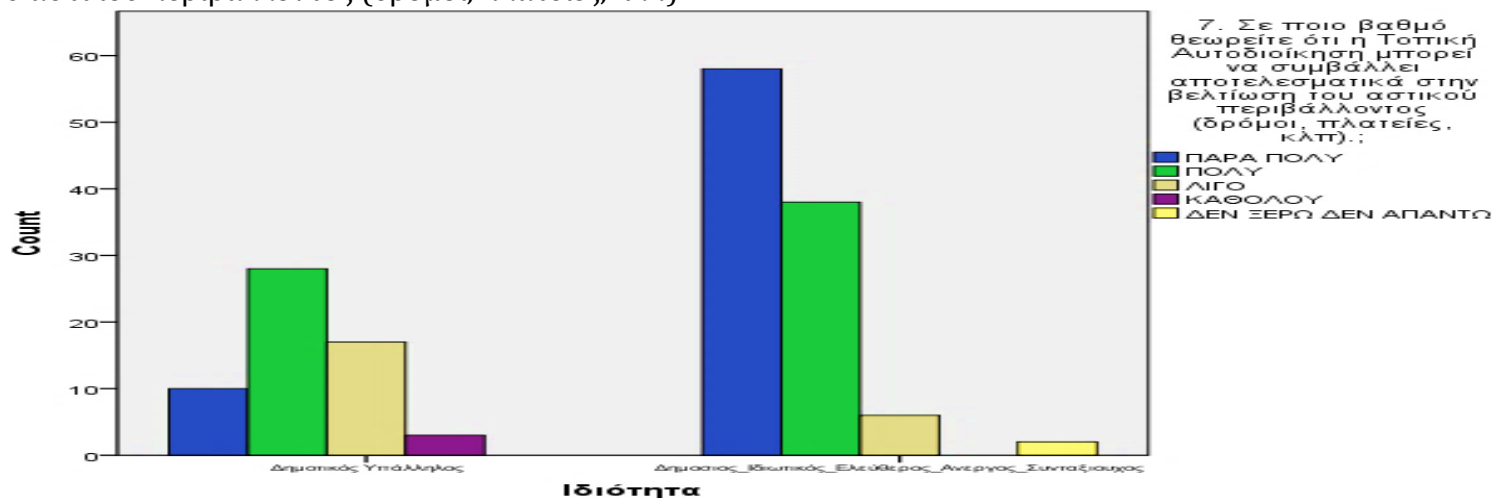

Πίνακας 37. Ιδιότητα * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ.); Crosstabulation

Count

		7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ.);					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	10	28	17	3	0	58
	Πολίτης	58	38	6	0	2	104
Total		68	66	23	3	2	162

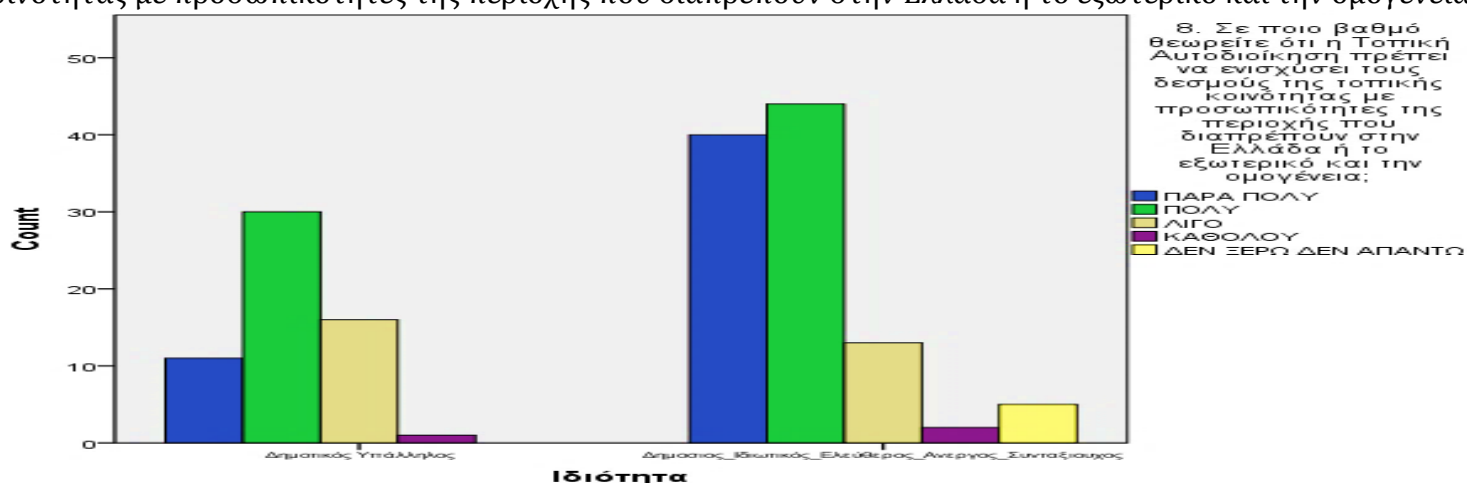
Διάγραμμα 28. Ιδιότητα * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ)

Πίνακας 38. Ιδιότητα * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια; Crosstabulation

Count		8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	11	30	16	1	0	58
	Πολίτης	40	44	13	2	5	104
Total		51	74	29	3	5	162

Διάγραμμα 29. Ιδιότητα * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια

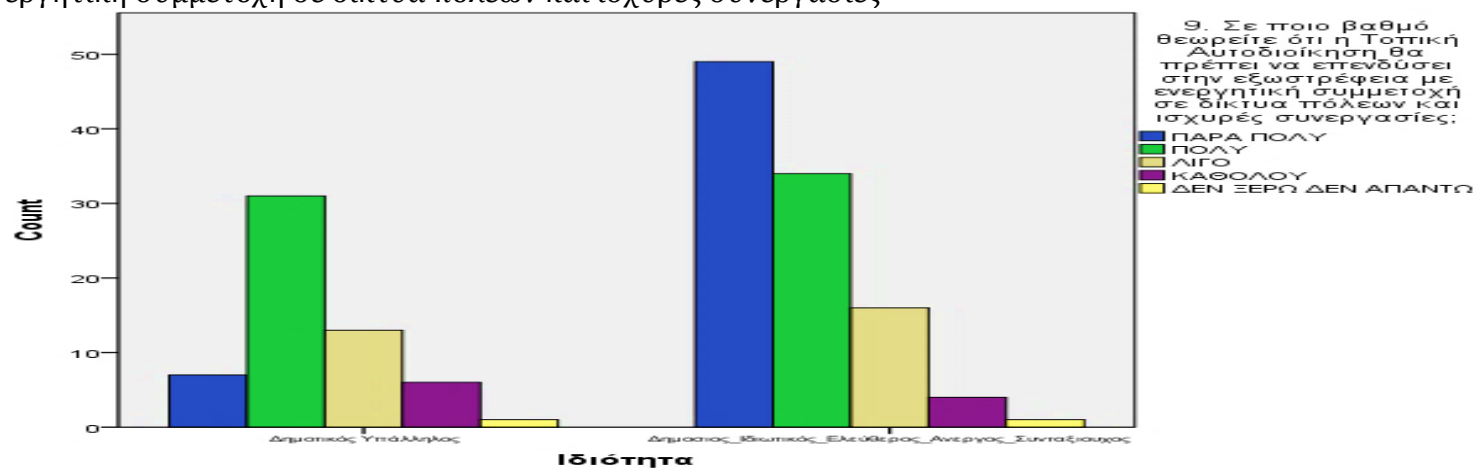

Πίνακας 39. Ιδιότητα * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες; Crosstabulation

Count

		9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	7	31	13	6	1	58
	Πολίτης	49	34	16	4	1	104
Total		56	65	29	10	2	162

Διάγραμμα 30. Ιδιότητα * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες

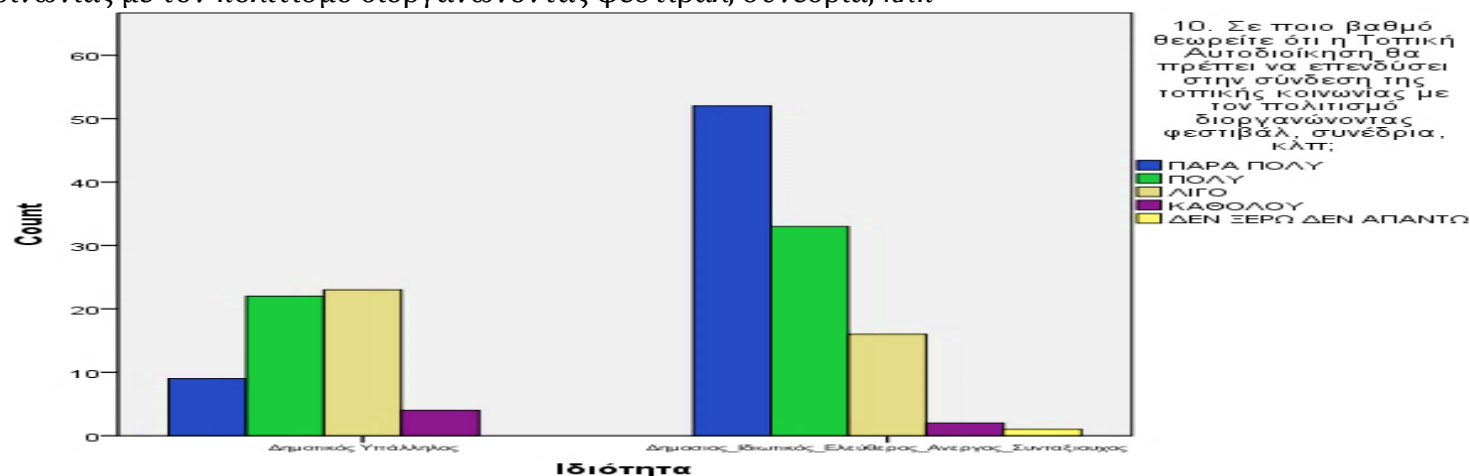

Πίνακας 40. Ιδιότητα * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ; Crosstabulation

Count

		10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	9	22	23	4	0	58
	Πολίτης	52	33	16	2	1	104
Total		61	55	39	6	1	162

Διάγραμμα 31. Ιδιότητα * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ

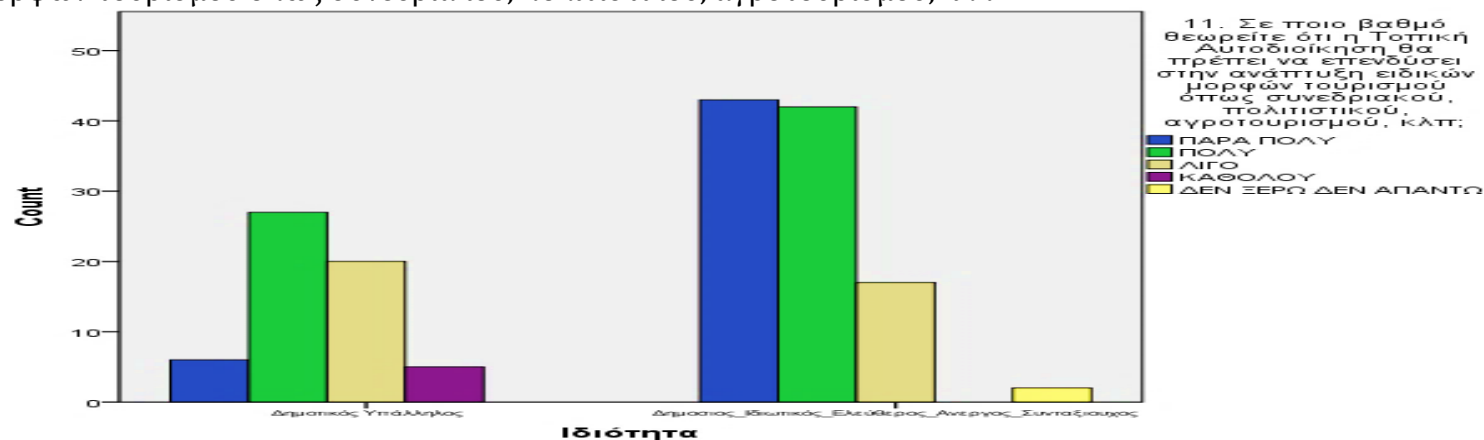

Πίνακας 41. Ιδιότητα * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ; Crosstabulation

Count

		11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	6	27	20	5	0	58
	Πολίτης	43	42	17	0	2	104
Total		49	69	37	5	2	162

Διάγραμμα 32. Ιδιότητα * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ

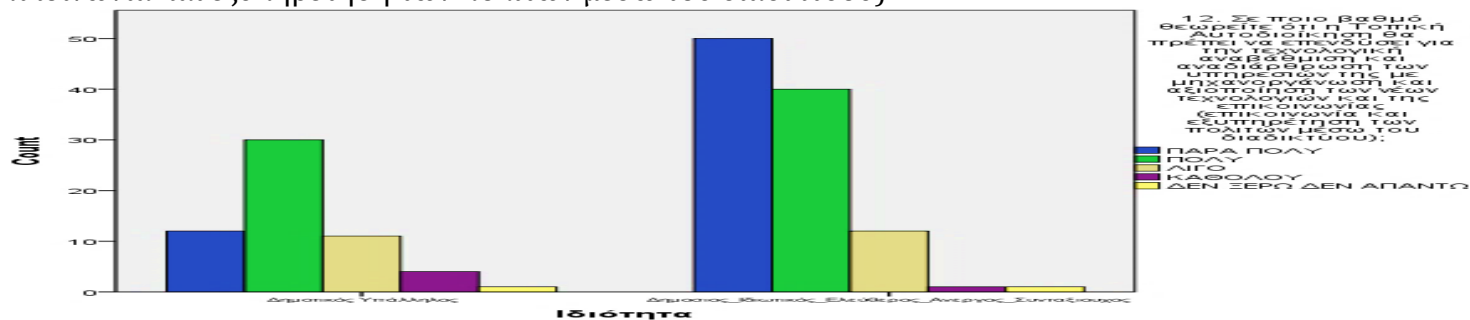

Πίνακας 42. Ιδιότητα * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου); Crosstabulation

Count

		12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου);					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	12	30	11	4	1	58
	Πολίτης	50	40	12	1	1	104
Total		62	70	23	5	2	162

Διάγραμμα 33. Ιδιότητα * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου)

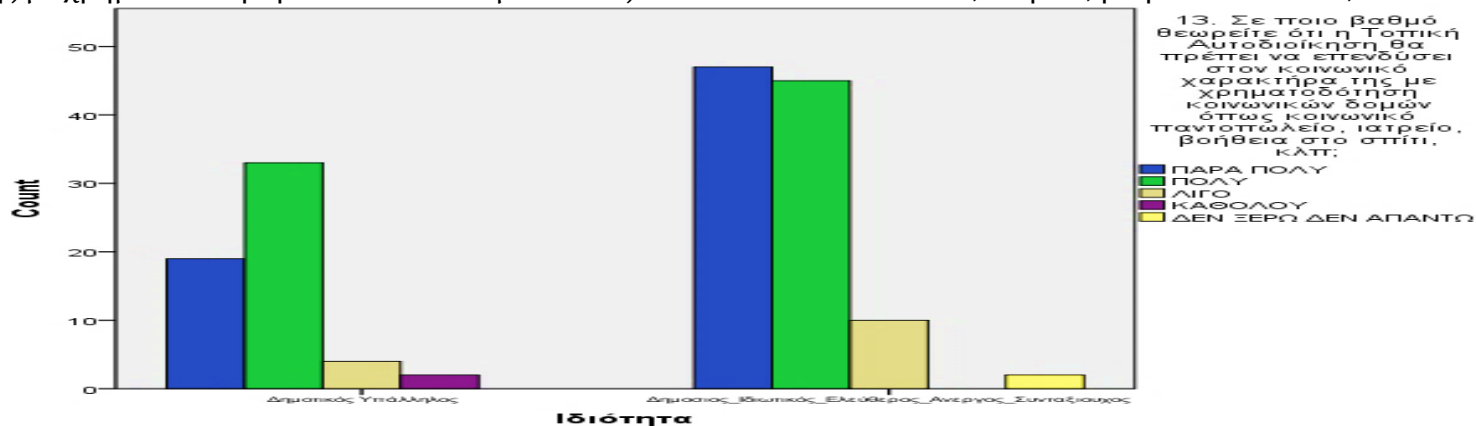

Πίνακας 43. Ιδιότητα * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ; Crosstabulation

Count

		13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	19	33	4	2	0	58
	Πολίτης	47	45	10	0	2	104
Total		66	78	14	2	2	162

Διάγραμμα 34. Ιδιότητα * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ

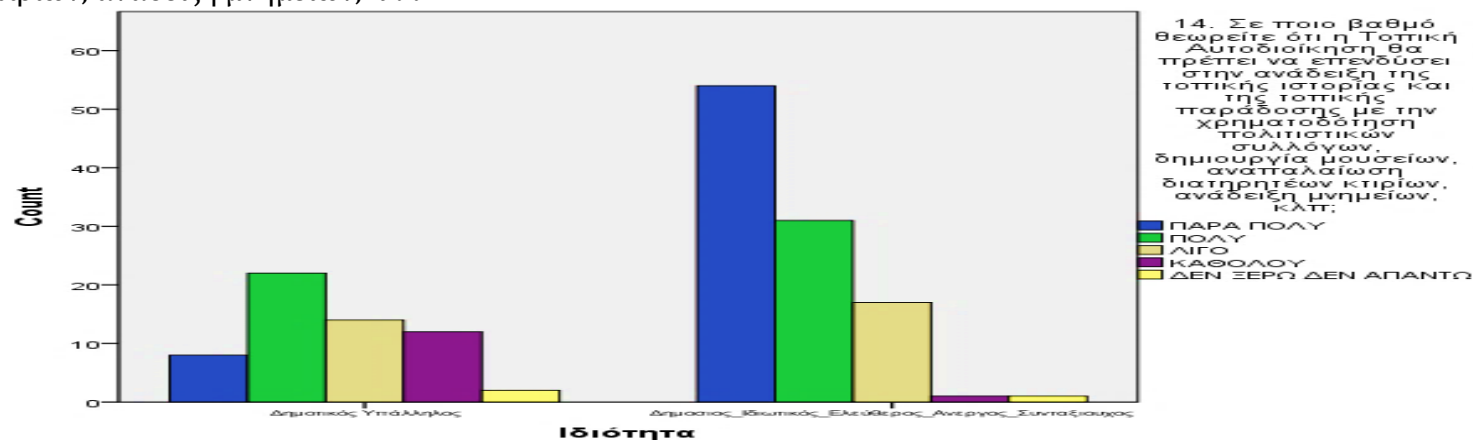

Πίνακας 44. Ιδιότητα * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ; Crosstabulation

Count

		14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	8	22	14	12	2	58
	Πολίτης	54	31	17	1	1	104
Total		62	53	31	13	3	162

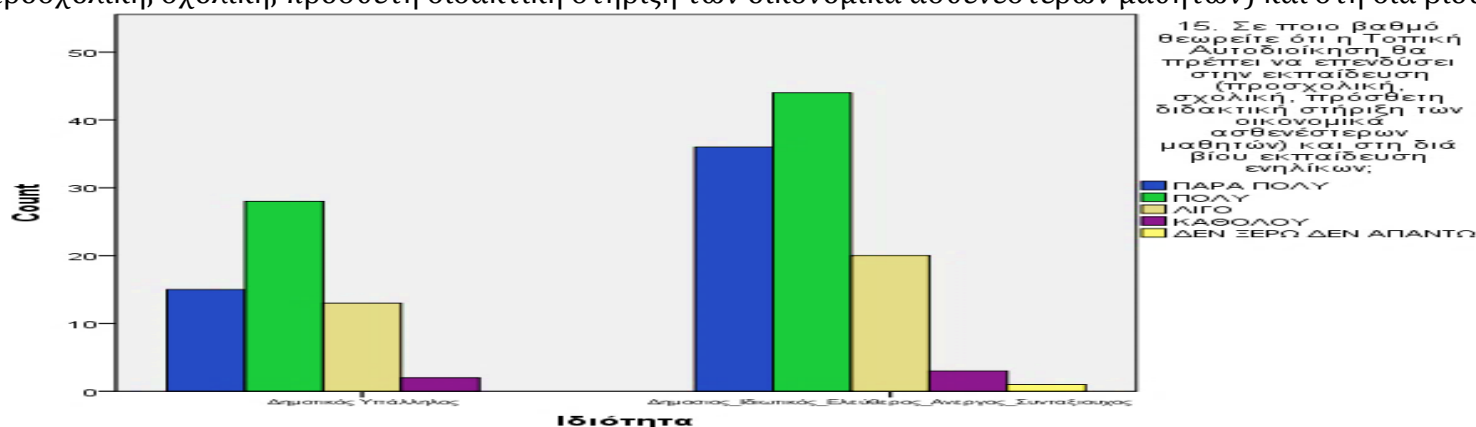
Διάγραμμα 35. Ιδιότητα * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ

Πίνακας 45. Ιδιότητα * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων; Crosstabulation

Count		15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	15	28	13	2	0	58
	Πολίτης	36	44	20	3	1	104
Total		51	72	33	5	1	162

Διάγραμμα 36. Ιδιότητα * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων

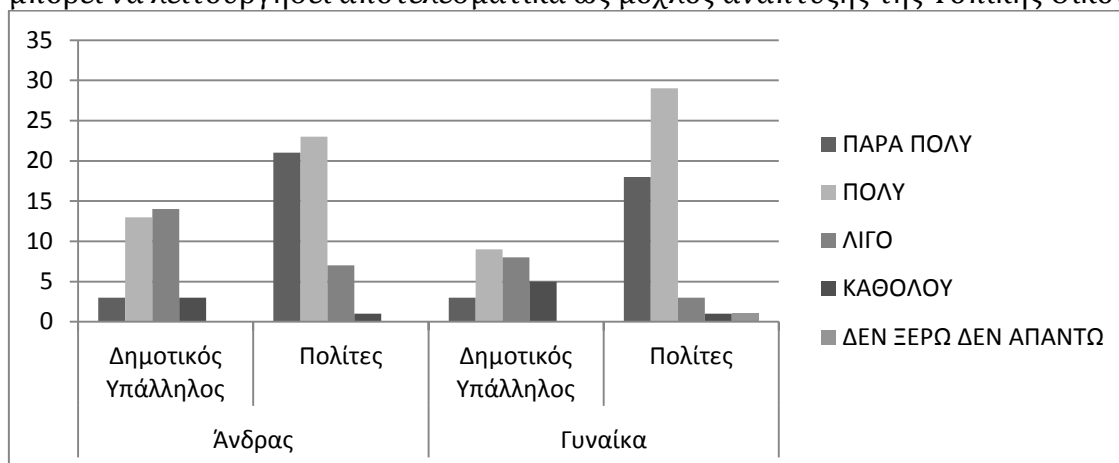

Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας μέσα από πίνακες και διαγράμματα σε σχέση με την ομάδα πληθυσμού (Πολίτες – Δημοτικοί Υπάλληλοι) ανά ερώτημα με βάση το φύλλο.

Πίνακας 46. Ιδιότητα * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας; * Φύλο Crosstabulation

			1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο	Ανδρας	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	3	13	14	3		33
		Πολίτης	21	23	7	1		52
		Total	24	36	21	4		85
Φύλο	Γυναίκα	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	3	9	8	5	0	25
		Πολίτης	18	29	3	1	1	52
		Total	21	38	11	6	1	77
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	6	22	22	8	0	58
		Πολίτης	39	52	10	2	1	104
		Total	45	74	32	10	1	162

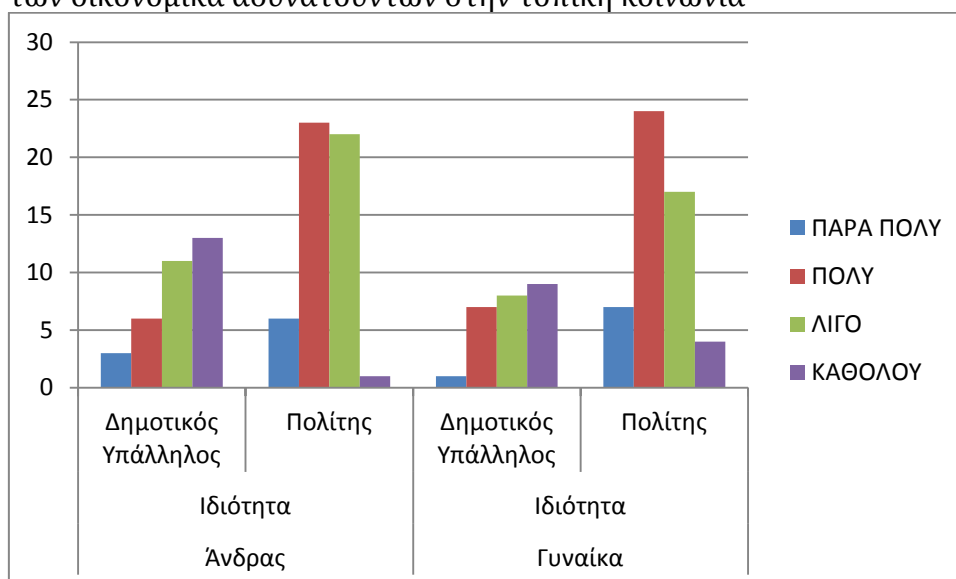
Διάγραμμα 37. Ιδιότητα * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας

Πίνακας 47. Ιδιότητα * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία; * Φύλο Crosstabulation

Φύλο		2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;				Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	
Άνδρας	Ιδιότητα Δημοτικός	3	6	11	13	33
	Υπάλληλος					
	Πολίτης	6	23	22	1	52
Total		9	29	33	14	85
Γυναίκα	Ιδιότητα Δημοτικός	1	7	8	9	25
	Υπάλληλος					
	Πολίτης	7	24	17	4	52
Total		8	31	25	13	77
Total	Ιδιότητα Δημοτικός	4	13	19	22	58
	Υπάλληλος					
	Πολίτης	13	47	39	5	104
Total		17	60	58	27	162

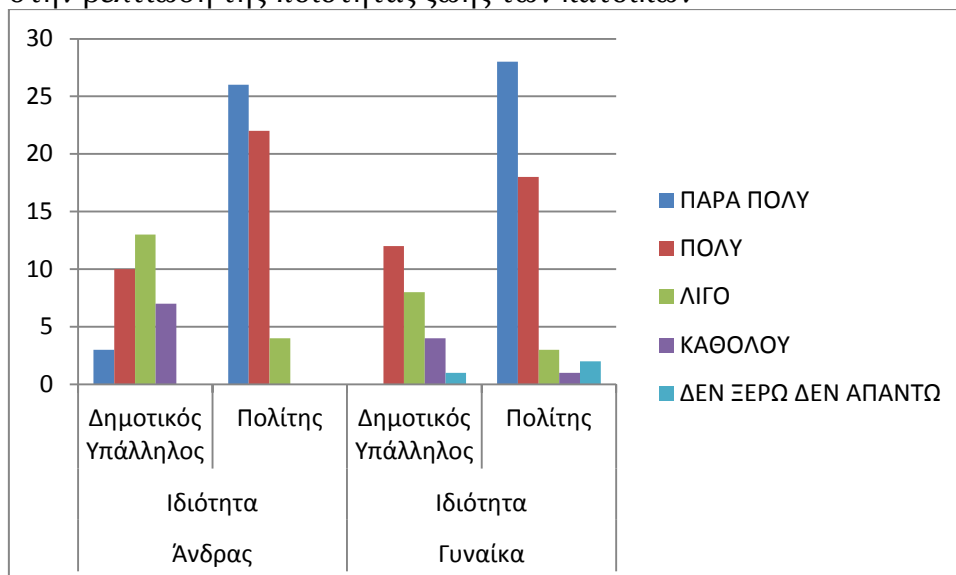
Διάγραμμα 38. Ιδιότητα * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία

Πίνακας 48. Ιδιότητα * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων; * Φύλο Crosstabulation

			3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο								
Άνδρας	Ιδιότητα	Δημοτικός	3	10	13	7		33
		Υπάλληλος						
		Πολίτης	26	22	4	0		52
	Total		29	32	17	7	85	
Γυναίκα	Ιδιότητα	Δημοτικός	0	12	8	4	1	25
		Υπάλληλος						
		Πολίτης	28	18	3	1	2	52
	Total		28	30	11	5	3	77
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός	3	22	21	11	1	58
		Υπάλληλος						
		Πολίτης	54	40	7	1	2	104
	Total		57	62	28	12	3	162

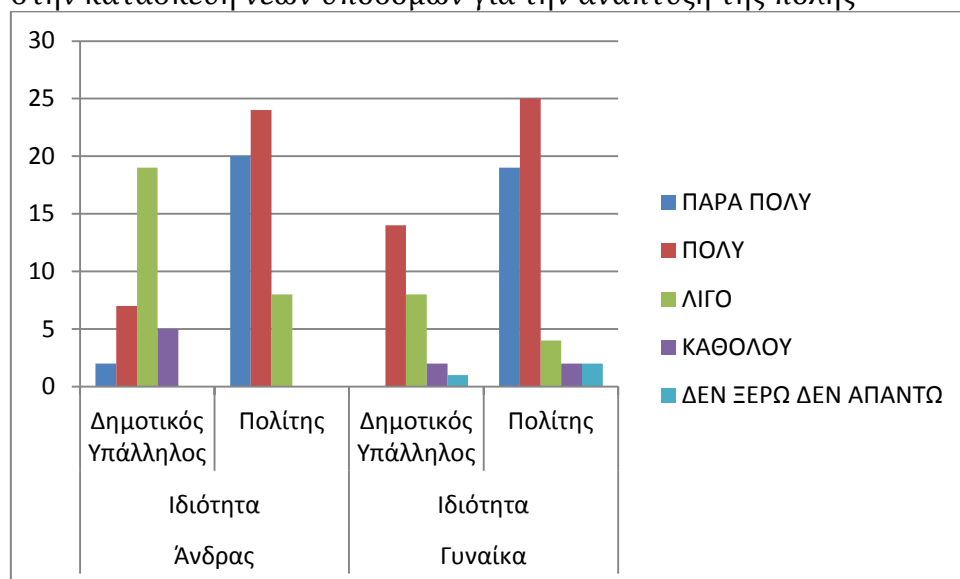
Διάγραμμα 39. Ιδιότητα * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων

Πίνακας 49. Ιδιότητα * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης; * Φύλο Crosstabulation Count

			4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο								
Άνδρας	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	7	19	5		33
		Πολίτης	20	24	8	0		52
		Total	22	31	27	5		85
Γυναίκα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	14	8	2	1	25
		Πολίτης	19	25	4	2	2	52
		Total	19	39	12	4	3	77
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	21	27	7	1	58
		Πολίτης	39	49	12	2	2	104
		Total	41	70	39	9	3	162

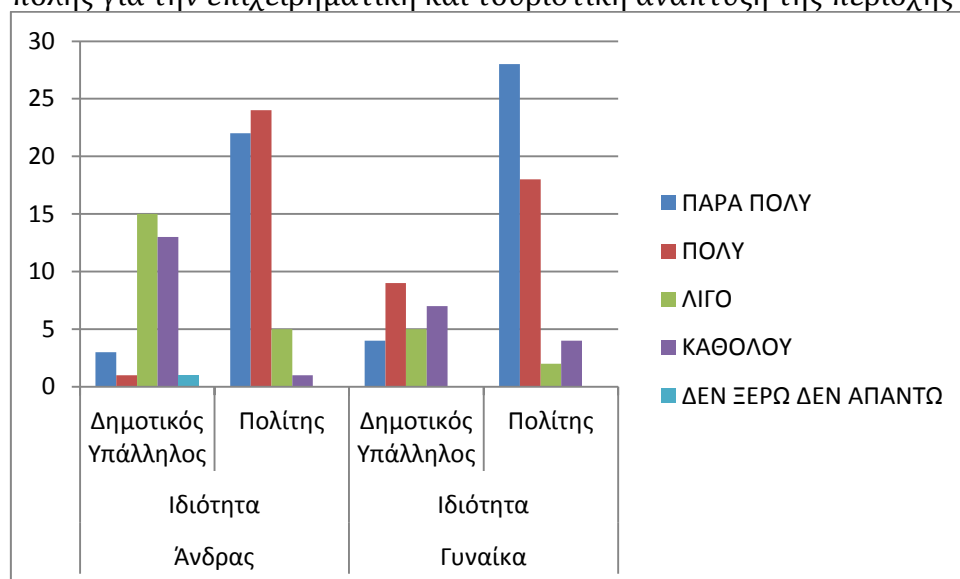
Διάγραμμα 40. Ιδιότητα * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης

Πίνακας 50. Ιδιότητα * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής; * Φύλο Crosstabulation

			5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο								
Ανδρας	Ιδιότητα	Δημοτικός	3	1	15	13	1	33
		Υπάλληλος						
		Πολίτης	22	24	5	1	0	52
Total			25	25	20	14	1	85
Γυναίκα	Ιδιότητα	Δημοτικός	4	9	5	7		25
		Υπάλληλος						
		Πολίτης	28	18	2	4		52
Total			32	27	7	11		77
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός	7	10	20	20	1	58
		Υπάλληλος						
		Πολίτης	50	42	7	5	0	104
Total			57	52	27	25	1	162

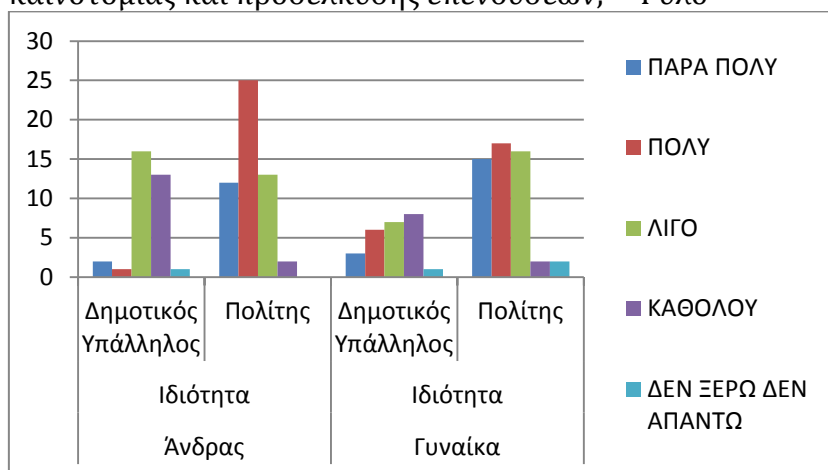
Διάγραμμα 41. Ιδιότητα * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής

Πίνακας 51. Ιδιότητα * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων; * Φύλο Crosstabulation Count

			6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο	Ανδρας	Ιδιότητα	2	1	16	13	1	33
		Δημοτικός Υπάλληλος	12	25	13	2	0	52
		Πολίτης	14	26	29	15	1	85
Φύλο	Γυναίκα	Ιδιότητα	3	6	7	8	1	25
		Δημοτικός Υπάλληλος	15	17	16	2	2	52
		Πολίτης	18	23	23	10	3	77
Total	Ανδρας	Ιδιότητα	5	7	23	21	2	58
		Δημοτικός Υπάλληλος	27	42	29	4	2	104
		Πολίτης	32	49	52	25	4	162

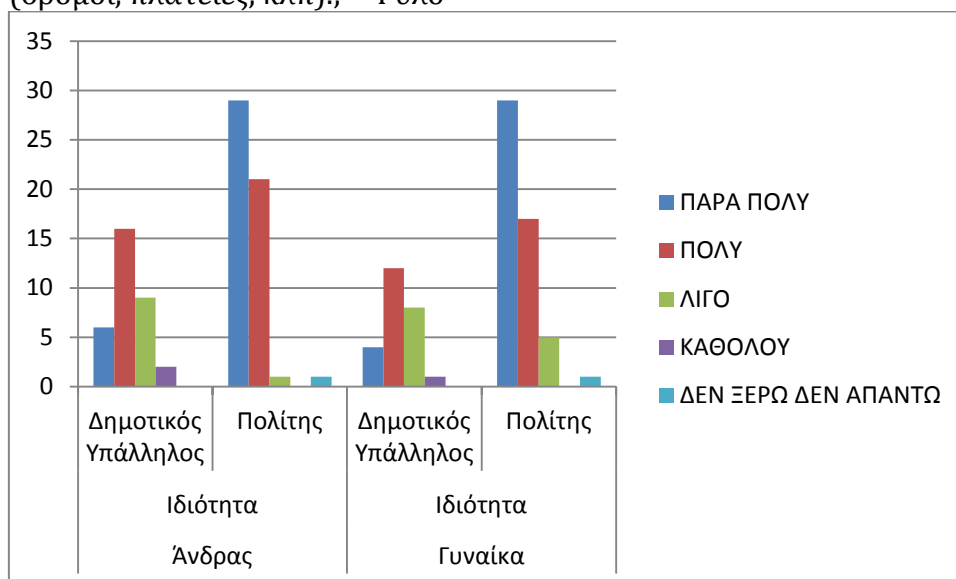
Διάγραμμα 42. Ιδιότητα * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων; * Φύλο

Πίνακας 52. Ιδιότητα * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ).; * Φύλο Crosstabulation

Φύλο		7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ).;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Άνδρας	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	6	16	9	2	0	33
	Πολίτης	29	21	1	0	1	52
	Total	35	37	10	2	1	85
Γυναίκα	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	4	12	8	1	0	25
	Πολίτης	29	17	5	0	1	52
	Total	33	29	13	1	1	77
Total	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	10	28	17	3	0	58
	Πολίτης	58	38	6	0	2	104
	Total	68	66	23	3	2	162

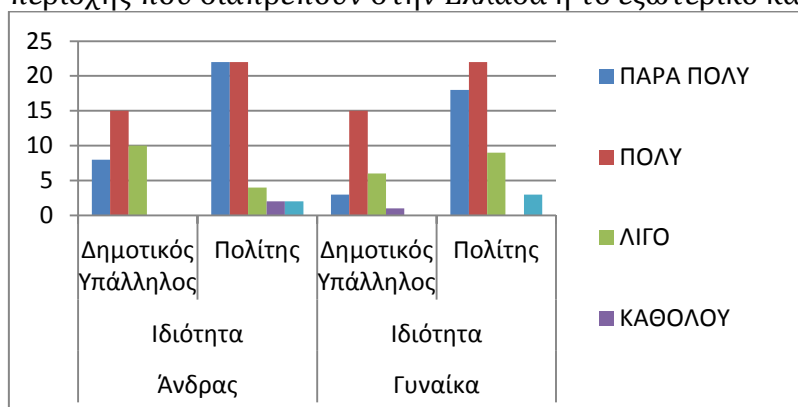
Διάγραμμα 43. Ιδιότητα * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ).; * Φύλο

Πίνακας 53. Ιδιότητα * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια; * Φύλο Crosstabulation

Φύλο		8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ανδρας	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	8	15	10	0	0	33
	Πολίτης	22	22	4	2	2	52
	Total	30	37	14	2	2	85
Γυναίκα	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	3	15	6	1	0	25
	Πολίτης	18	22	9	0	3	52
	Total	21	37	15	1	3	77
Total	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	11	30	16	1	0	58
	Πολίτης	40	44	13	2	5	104
	Total	51	74	29	3	5	162

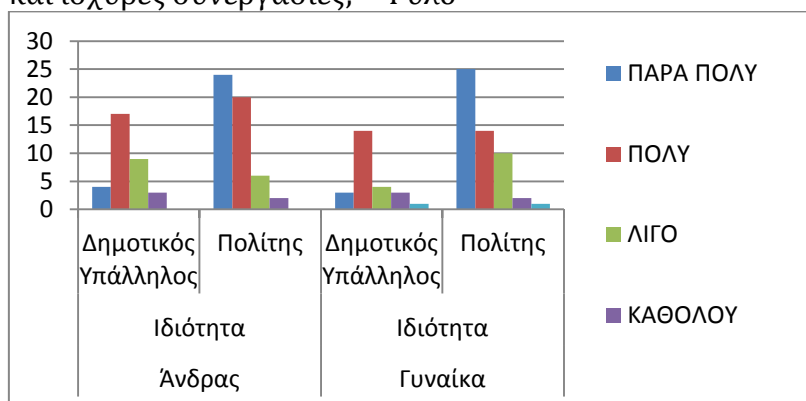
Διάγραμμα 44. Ιδιότητα * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια; * Φύλο

Πίνακας 54. Ιδιότητα * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες; * Φύλο Crosstabulation

Φύλο		9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ανδρας	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	4	17	9	3		33
	Πολίτης	24	20	6	2		52
	Total	28	37	15	5		85
Γυναίκα	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	3	14	4	3	1	25
	Πολίτης	25	14	10	2	1	52
	Total	28	28	14	5	2	77
Total	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	7	31	13	6	1	58
	Πολίτης	49	34	16	4	1	104
	Total	56	65	29	10	2	162

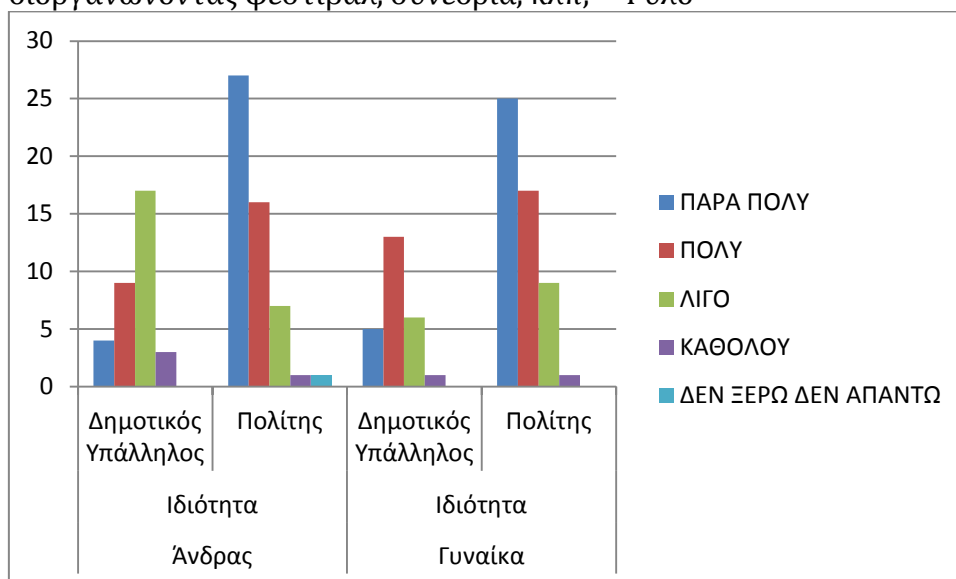
Διάγραμμα 45. Ιδιότητα * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες; * Φύλο

Πίνακας 55. Ιδιότητα * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ; * Φύλο Crosstabulation

			10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο	Ανδρας	Ιδιότητα	4	9	17	3	0	33
		Δημοτικός Υπάλληλος	27	16	7	1	1	52
		Πολίτης	31	25	24	4	1	85
Φύλο	Γυναίκα	Ιδιότητα	5	13	6	1		25
		Δημοτικός Υπάλληλος	25	17	9	1		52
		Πολίτης	30	30	15	2		77
Total	Ανδρας	Ιδιότητα	9	22	23	4	0	58
		Δημοτικός Υπάλληλος	52	33	16	2	1	104
		Πολίτης	61	55	39	6	1	162

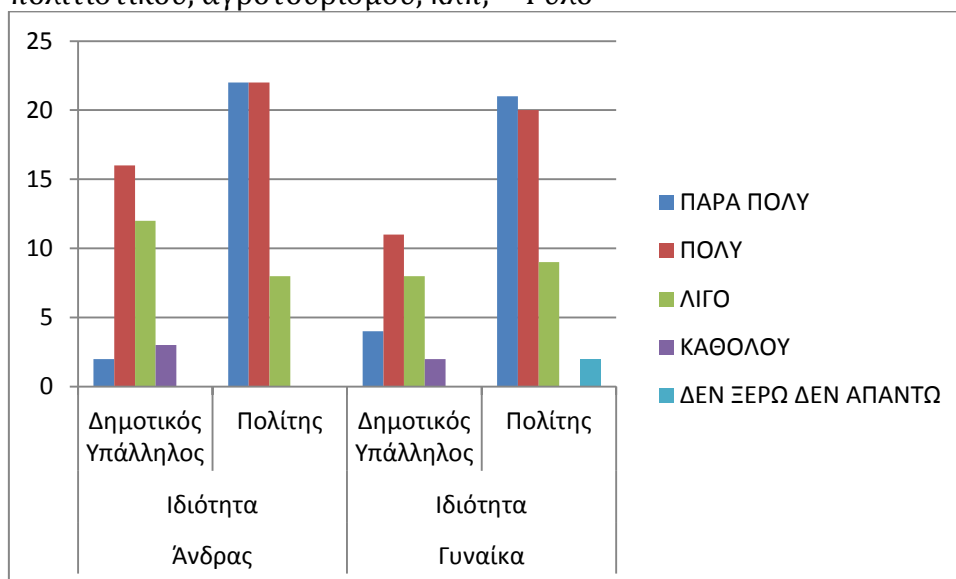
Διάγραμμα 46. Ιδιότητα * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ; * Φύλο

Πίνακας 56. Ιδιότητα * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ; * Φύλο Crosstabulation

		11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο	Ανδρας						
	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	2	16	12	3		33
	Πολίτης	22	22	8	0		52
	Total	24	38	20	3		85
Φύλο	Γυναίκα						
	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	4	11	8	2	0	25
	Πολίτης	21	20	9	0	2	52
	Total	25	31	17	2	2	77
Total	Ανδρας						
	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	6	27	20	5	0	58
	Πολίτης	43	42	17	0	2	104
	Total	49	69	37	5	2	162

Διάγραμμα 47. Ιδιότητα * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ; * Φύλο

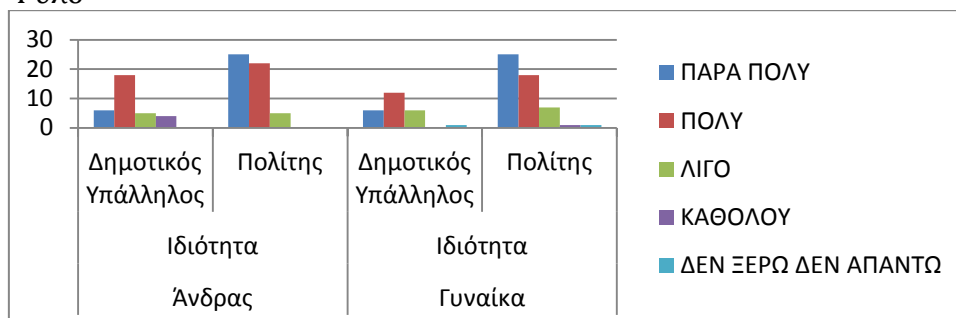

Πίνακας 57. Ιδιότητα * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου); * Φύλο Crosstabulation

Φύλο		12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου);					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟ Υ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ανδρας	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	6	18	5	4		33
	Πολίτης	25	22	5	0		52
	Total	31	40	10	4		85
Γυναίκα	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	6	12	6	0	1	25
	Πολίτης	25	18	7	1	1	52
	Total	31	30	13	1	2	77
Total	Ιδιότητα Δημοτικός Υπάλληλος	12	30	11	4	1	58
	Πολίτης	50	40	12	1	1	104
	Total	62	70	23	5	2	162

Διάγραμμα 48. Ιδιότητα * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου); *

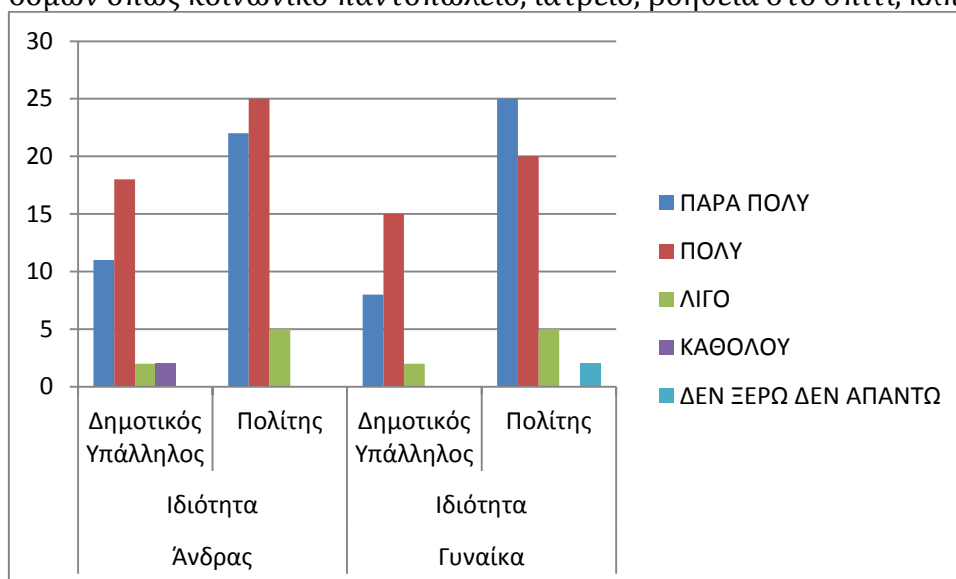
Φύλο

Πίνακας 58. Ιδιότητα * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ; * Φύλο Crosstabulation

			13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;					
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
Φύλο								
Ανδρας	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	11	18	2	2		33
		Πολίτης	22	25	5	0		52
		Total	33	43	7	2		85
Γυναίκα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	8	15	2		0	25
		Πολίτης	25	20	5		2	52
		Total	33	35	7		2	77
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	19	33	4	2	0	58
		Πολίτης	47	45	10	0	2	104
		Total	66	78	14	2	2	162

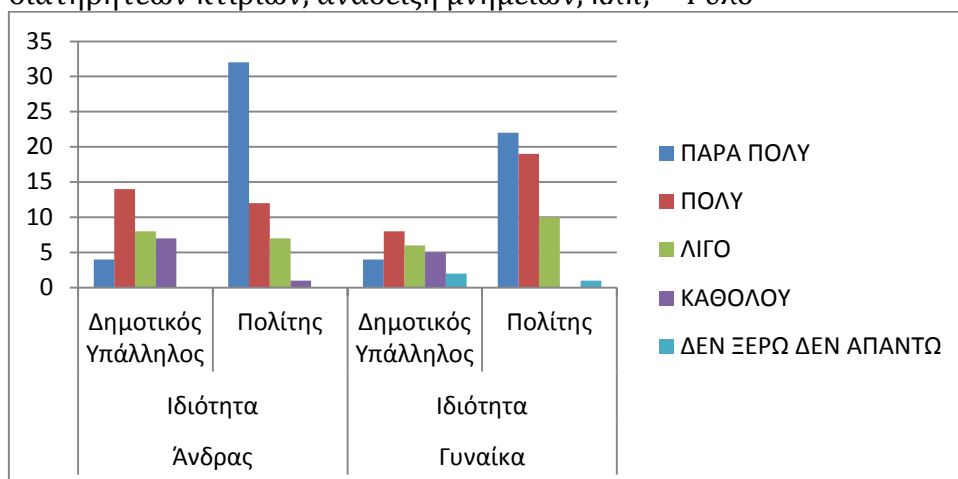
Διάγραμμα 49. Ιδιότητα * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ; * Φύλο

Πίνακας 59. Ιδιότητα * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ; * Φύλο Crosstabulation

			14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ;					
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
Φύλο								
Ανδρας	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	14	8	7		33
		Πολίτης	32	12	7	1		52
		Total	36	26	15	8		85
Γυναίκα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	8	6	5	2	25
		Πολίτης	22	19	10	0	1	52
		Total	26	27	16	5	3	77
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	8	22	14	12	2	58
		Πολίτης	54	31	17	1	1	104
		Total	62	53	31	13	3	162

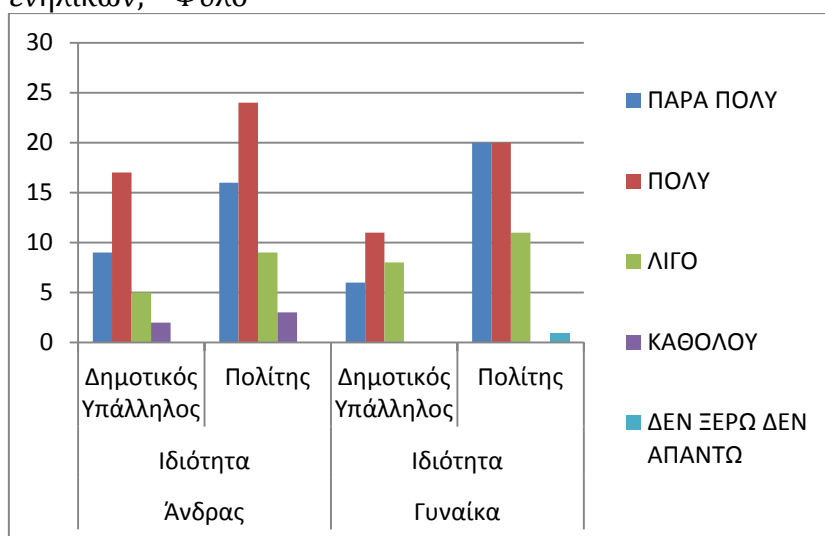
Διάγραμμα 50. Ιδιότητα * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ; * Φύλο

Πίνακας 60. Ιδιότητα * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων; * Φύλο Crosstabulation

			15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Φύλο	Ιδιότητα	Πολίτης						
Άνδρας	Δημοτικός Υπάλληλος		9	17	5	2		33
	Πολίτης		16	24	9	3		52
	Total		25	41	14	5		85
Γυναίκα	Δημοτικός Υπάλληλος		6	11	8		0	25
	Πολίτης		20	20	11		1	52
	Total		26	31	19		1	77
Total	Δημοτικός Υπάλληλος		15	28	13	2	0	58
	Πολίτης		36	44	20	3	1	104
	Total		51	72	33	5	1	162

Διάγραμμα 51. Ιδιότητα * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων; * Φύλο

Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας μέσα από πίνακες και διαγράμματα σε σχέση με την ομάδα πληθυσμού (Πολίτες – Δημοτικοί Υπάλληλοι) ανά ερώτημα με βάση τις γραμματικές γνώσεις.

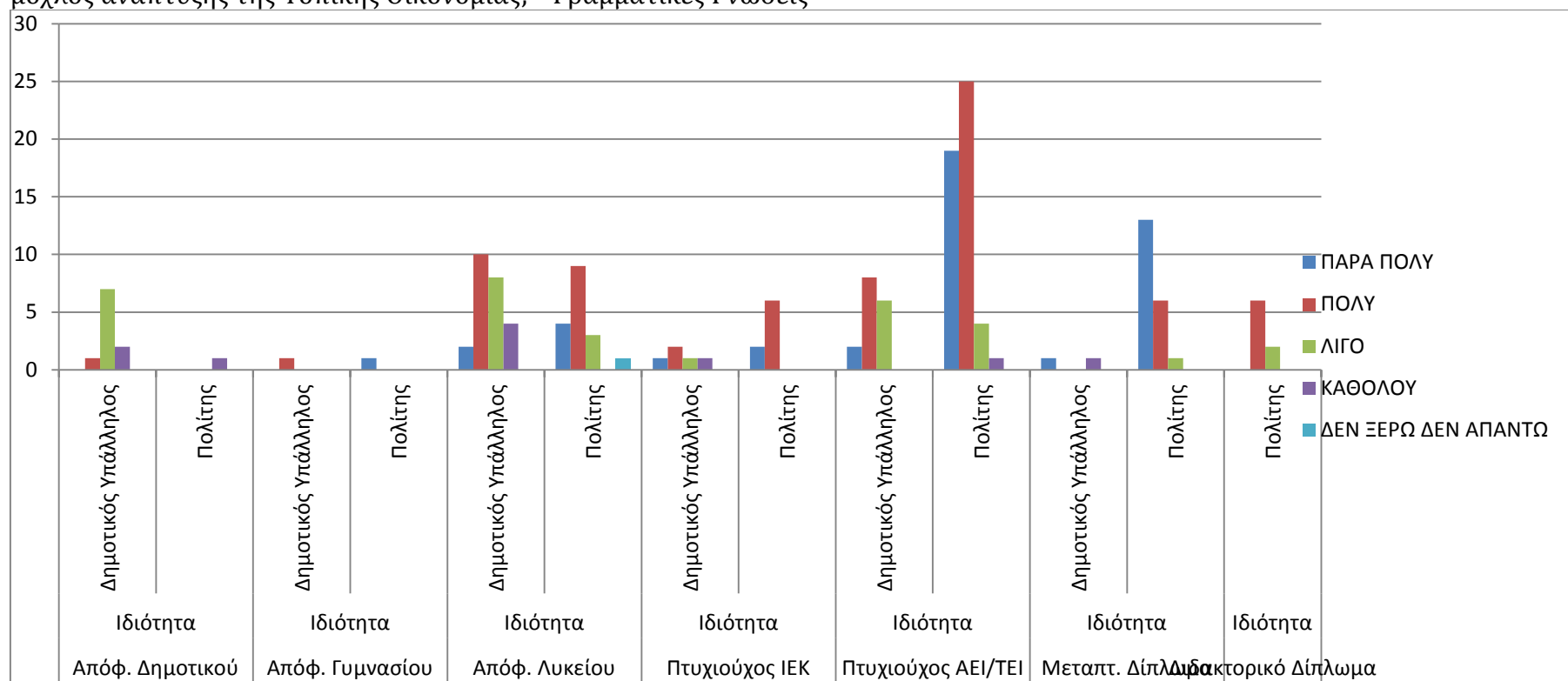
Πίνακας 61. Ιδιότητα * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		1	7	2		10
		Πολίτης		0	0	1		1
	Total			1	7	3		11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	1				1
		Πολίτης	1	0				1
	Total		1	1				2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	10	8	4	0	24
		Πολίτης	4	9	3	0	1	17
	Total		6	19	11	4	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	2	1	1		5
		Πολίτης	2	6	0	0		8
	Total		3	8	1	1		13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	8	6	0		16
		Πολίτης	19	25	4	1		49
	Total		21	33	10	1		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	0	1		2
		Πολίτης	13	6	1	0		20
	Total		14	6	1	1		22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης		6	2			8

	Total			6	2			8	
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		6	22	22	8	0	58
		Πολίτης		39	52	10	2	1	104
	Total			45	74	32	10	1	162

Διάγραμμα 52. Ιδιότητα * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας; * Γραμματικές Γνώσεις

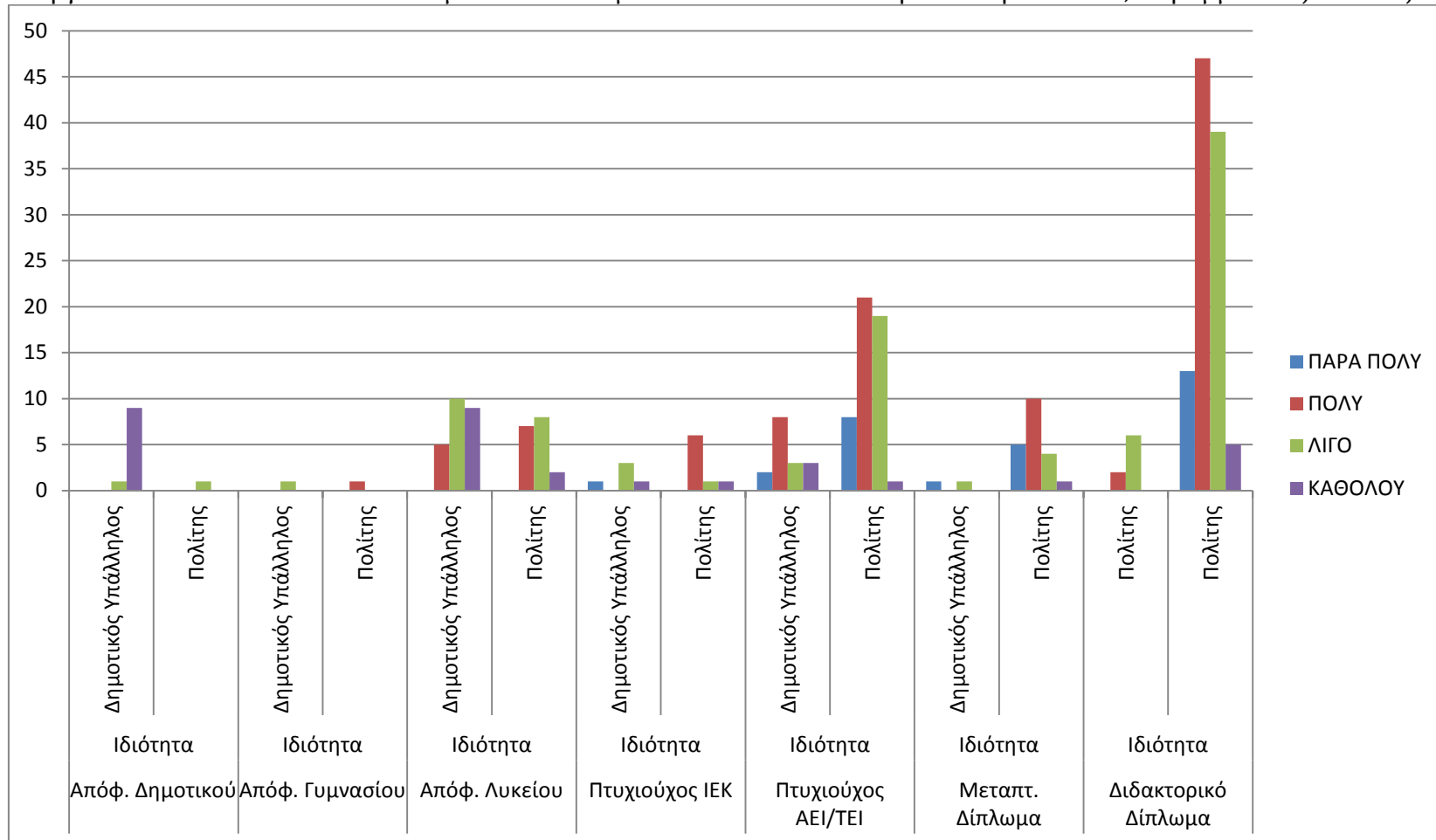

Πίνακας 62. Ιδιότητα * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Γραμματικές Γνώσεις			2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;				Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος			1	9	10
		Πολίτης			1	0	1
	Total			2	9	11	
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		0	1		1
		Πολίτης		1	0		1
	Total		1	1		2	
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		5	10	9	24
		Πολίτης		7	8	2	17
	Total		12	18	11	41	
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	3	1	5
		Πολίτης	0	6	1	1	8
	Total		1	6	4	2	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	8	3	3	16
		Πολίτης	8	21	19	1	49
	Total		10	29	22	4	65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	1	0	2
		Πολίτης	5	10	4	1	20
	Total		6	10	5	1	22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης		2	6		8
	Total			2	6		8

Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	13	19	22	58
		Πολίτης	13	47	39	5	104
	Total		17	60	58	27	162

Διάγραμμα 53. Ιδιότητα * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία; * Γραμματικές Γνώσεις

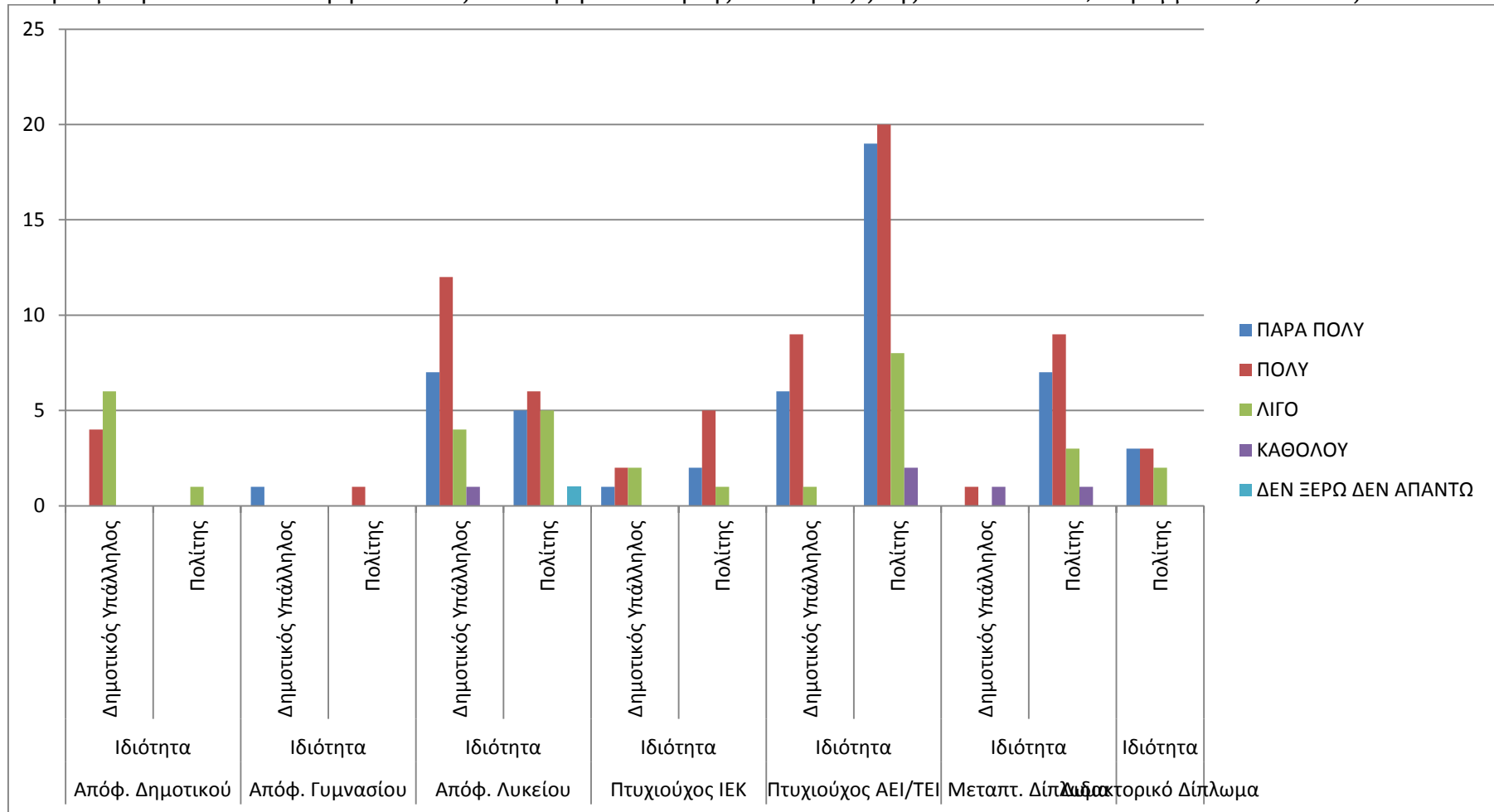
Πίνακας 63. Ιδιότητα * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		2	6	1	1	10
		Πολίτης		0	1	0	0	1
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	1				1
		Πολίτης	1	0				1
		Total	1	1				2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	7	9	7	0	24
		Πολίτης	8	5	2	1	1	17
		Total	9	12	11	8	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	2	1	2	0	5
		Πολίτης	3	3	1	0	1	8
		Total	3	5	2	2	1	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	10	4	1		16
		Πολίτης	31	16	2	0		49
		Total	32	26	6	1		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	1			2
		Πολίτης	9	11	0			20
		Total	10	11	1			22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	2	5	1			8
		Total	2	5	1			8

Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	22	21	11	1	58
		Πολίτης	54	40	7	1	2	104
	Total		57	62	28	12	3	162

Διάγραμμα 54. Ιδιότητα * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων; * Γραμματικές Γνώσεις

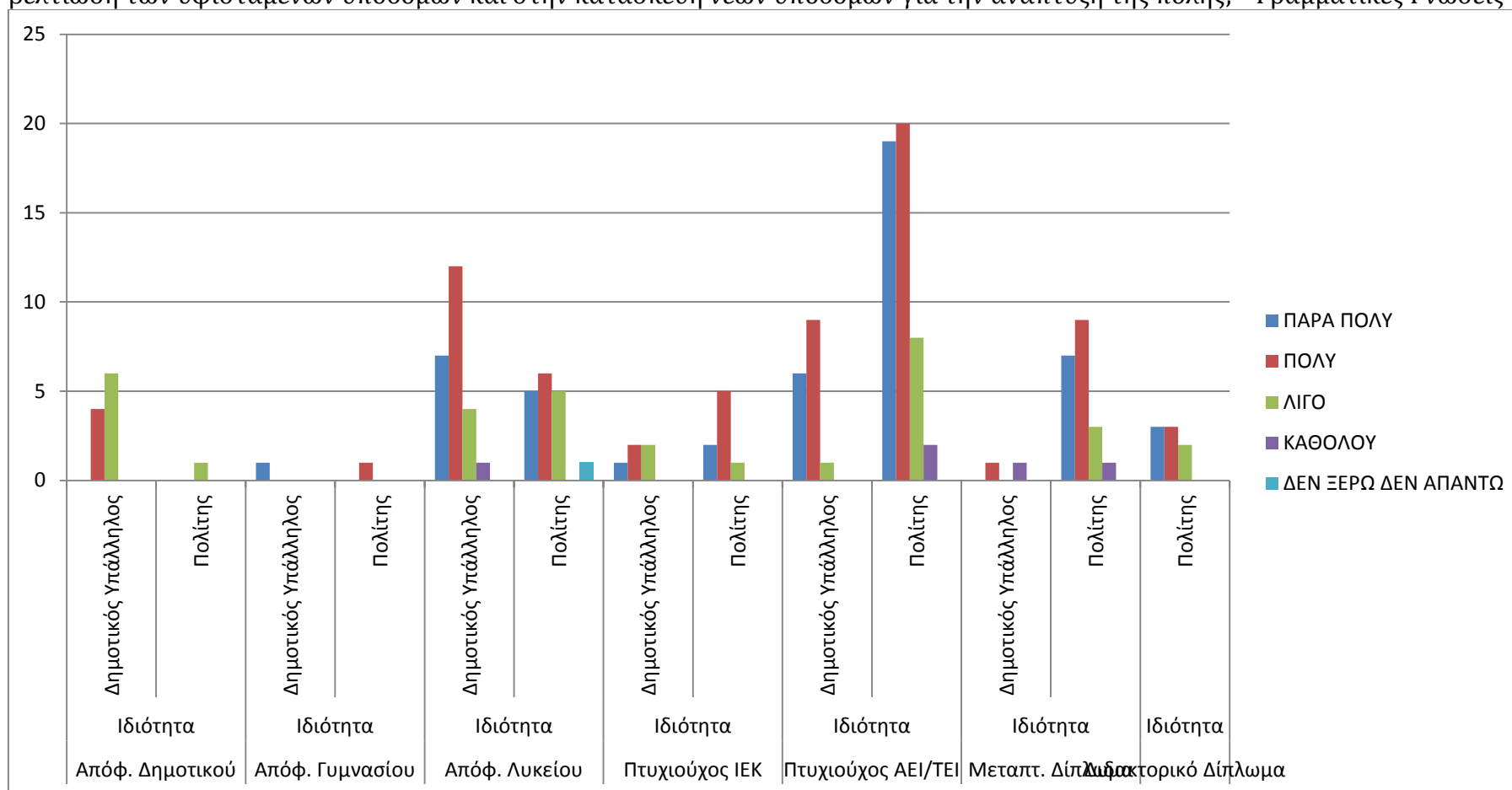
Πίνακας 64. Ιδιότητα * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		1	8	1		10
		Πολίτης		0	0	1		1
		Total		1	8	2		11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		0	1			1
		Πολίτης		1	0			1
		Total		1	1			2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	7	13	3	0	24
		Πολίτης	5	7	3	1	1	17
		Total	6	14	16	4	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	2	1	1	1	5
		Πολίτης	2	3	2	0	1	8
		Total	2	5	3	1	2	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	10	3	2		16
		Πολίτης	23	23	3	0		49
		Total	24	33	6	2		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	1	1			2
		Πολίτης	7	9	4			20
		Total	7	10	5			22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	2	6				8

	Total		2	6				8
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	21	27	7	1	58
		Πολίτης	39	49	12	2	2	104
	Total		41	70	39	9	3	162

Διάγραμμα 55. Ιδιότητα * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης; * Γραμματικές Γνώσεις

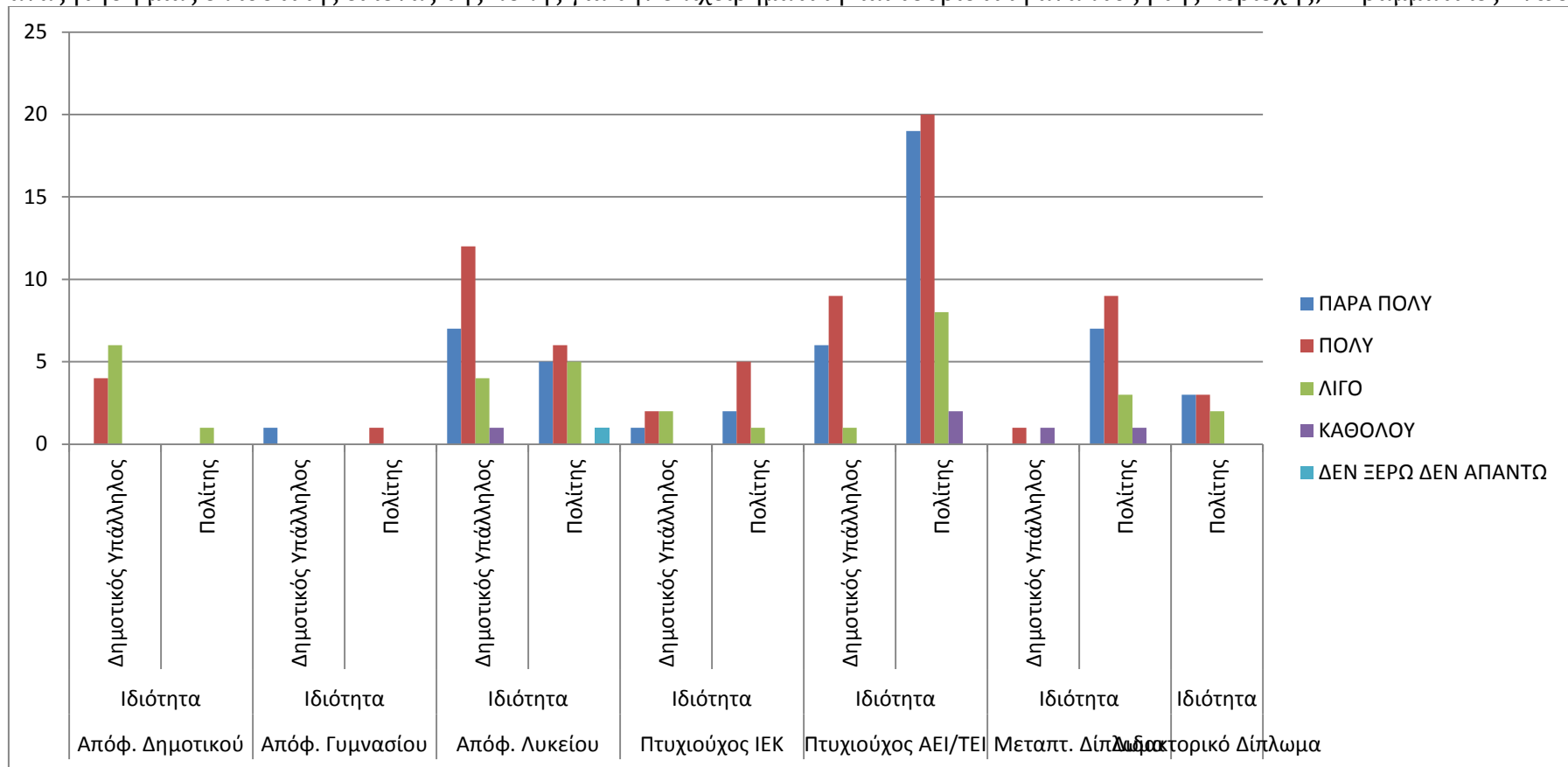
Πίνακας 65. Ιδιότητα * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος			3	6	1	10
		Πολίτης			1	0	0	1
		Total			4	6	1	11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		0	1			1
		Πολίτης		1	0			1
		Total		1	1			2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	3	9	10		24
		Πολίτης	7	6	1	3		17
		Total	9	9	10	13		41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	2	1	1		5
		Πολίτης	4	2	1	1		8
		Total	5	4	2	2		13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	5	6	2		16
		Πολίτης	24	22	2	1		49
		Total	27	27	8	3		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	0	1		2
		Πολίτης	10	9	1	0		20
		Total	11	9	1	1		22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	5	2	1			8

	Total		5	2	1		8	
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	7	10	20	20	1	58
		Πολίτης	50	42	7	5	0	104
	Total		57	52	27	25	1	162

Διάγραμμα 56. Ιδιότητα * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής; * Γραμματικές Γνώσεις

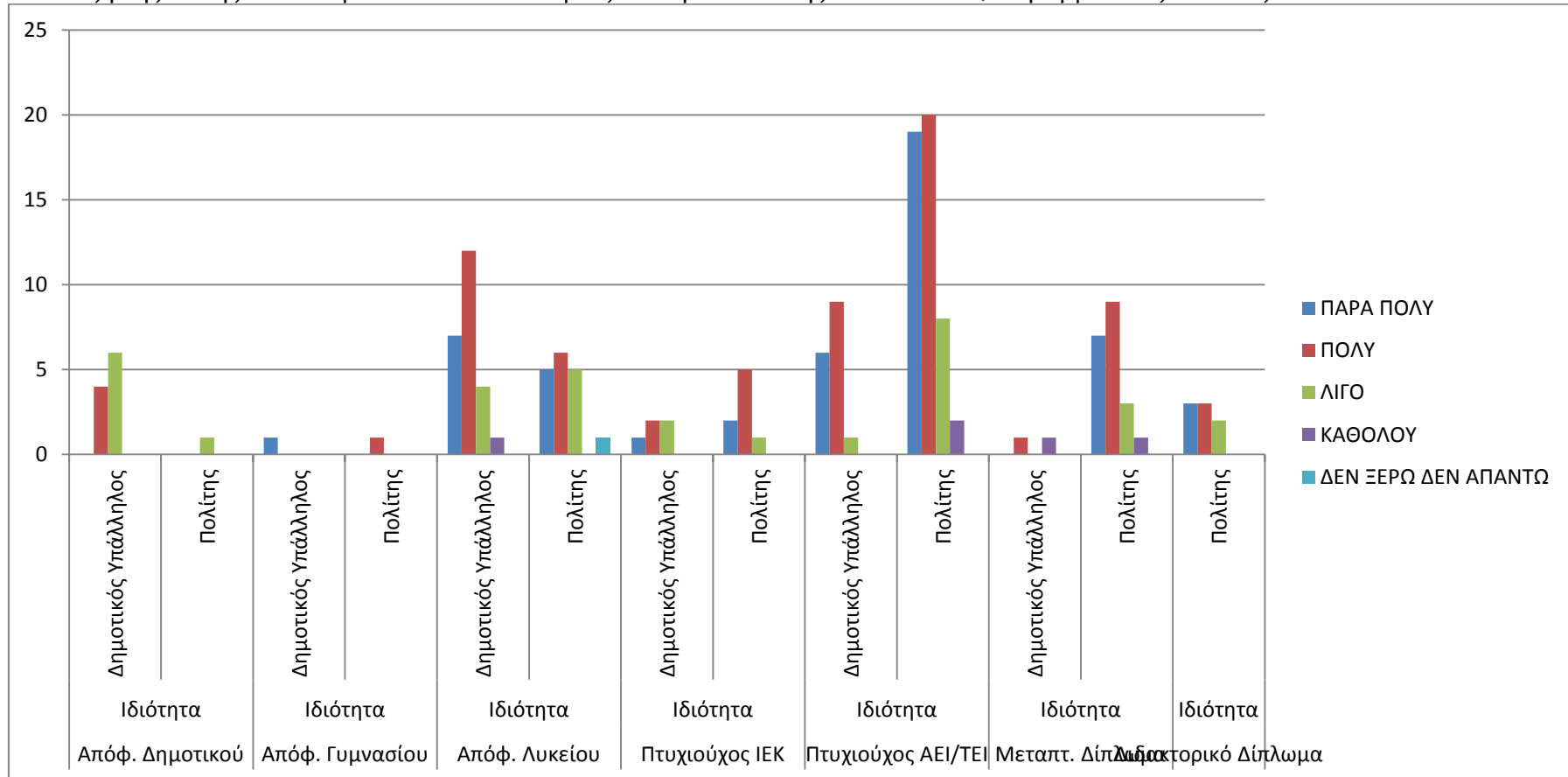
Πίνακας 66. Ιδιότητα * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος			3	6	1	10
		Πολίτης			1	0	0	1
	Total			4	6	1	11	
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος			1			1
		Πολίτης			1			1
	Total			2			2	
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	3	8	12	0	24
		Πολίτης	5	4	5	2	1	17
	Total		6	7	13	14	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	1	0	1	1	5
		Πολίτης	1	4	2	0	1	8
	Total		3	5	2	1	2	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	3	10	1		16
		Πολίτης	12	23	12	2		49
	Total		14	26	22	3		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	0	1	1		2
		Πολίτης	8	6	6	0		20
	Total		8	6	7	1		22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	1	5	2			8
	Total		1	5	2			8

Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	5	7	23	21	2	58
		Πολίτης	27	42	29	4	2	104
	Total		32	49	52	25	4	162

Διάγραμμα 57. Ιδιότητα * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων; * Γραμματικές Γνώσεις

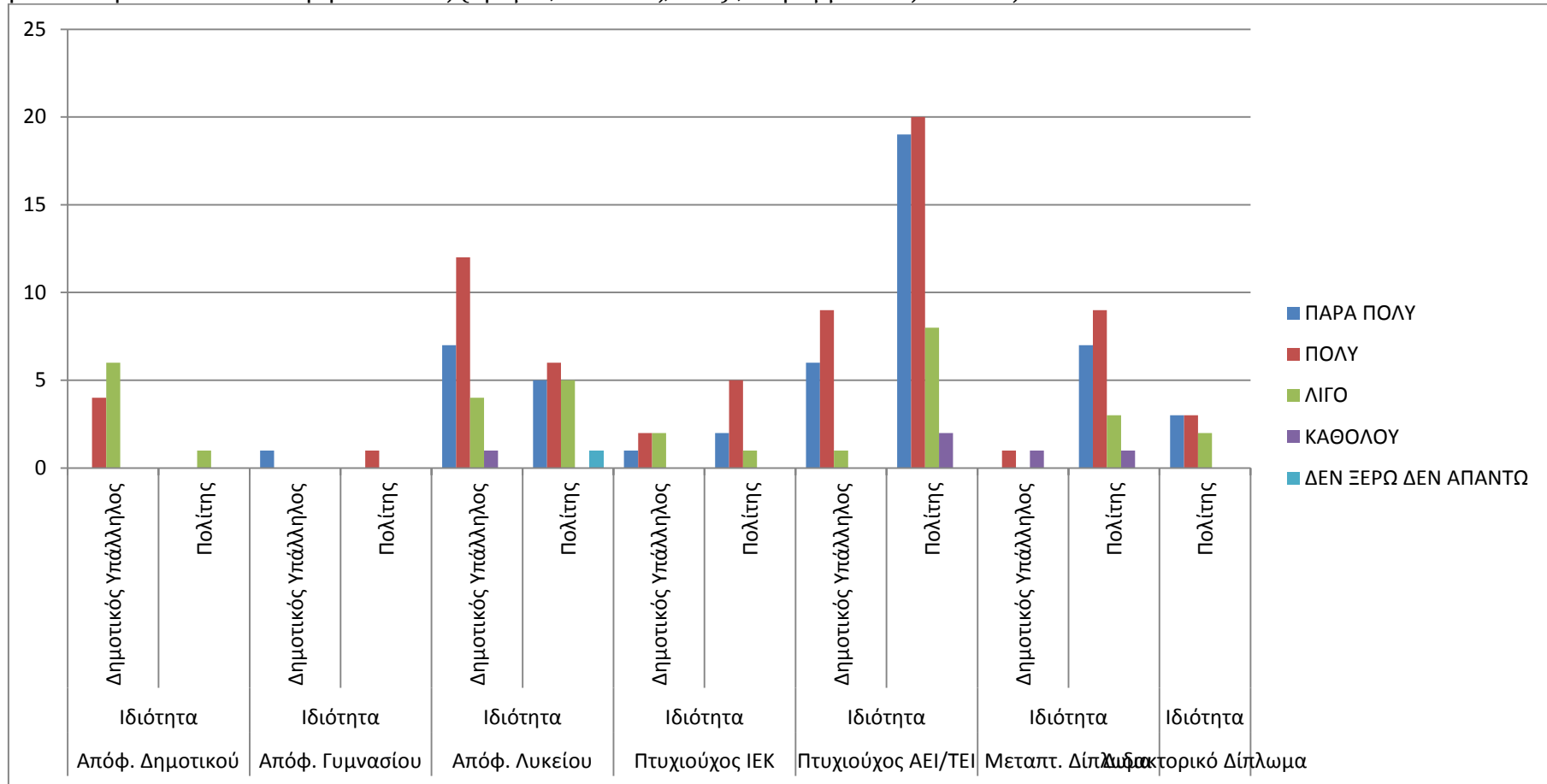
Πίνακας 67. Ιδιότητα * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ); * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ);					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		3	6	1		10
		Πολίτης		0	1	0		1
	Total		3	7	1		11	
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	1				1
		Πολίτης	1	0				1
	Total		1	1			2	
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	12	7	1	0	24
		Πολίτης	8	5	3	0	1	17
	Total		12	17	10	1	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	4	0	1		5
		Πολίτης	3	4	1	0		8
	Total		3	8	1	1		13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	5	8	3		0	16
		Πολίτης	28	19	1		1	49
	Total		33	27	4		1	65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	1			2
		Πολίτης	13	7	0			20
	Total		14	7	1			22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	5	3				8
	Total		5	3				8

Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	10	28	17	3	0	58
		Πολίτης	58	38	6	0	2	104
	Total		68	66	23	3	2	162

Διάγραμμα 58. Ιδιότητα * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ.); * Γραμματικές Γνώσεις

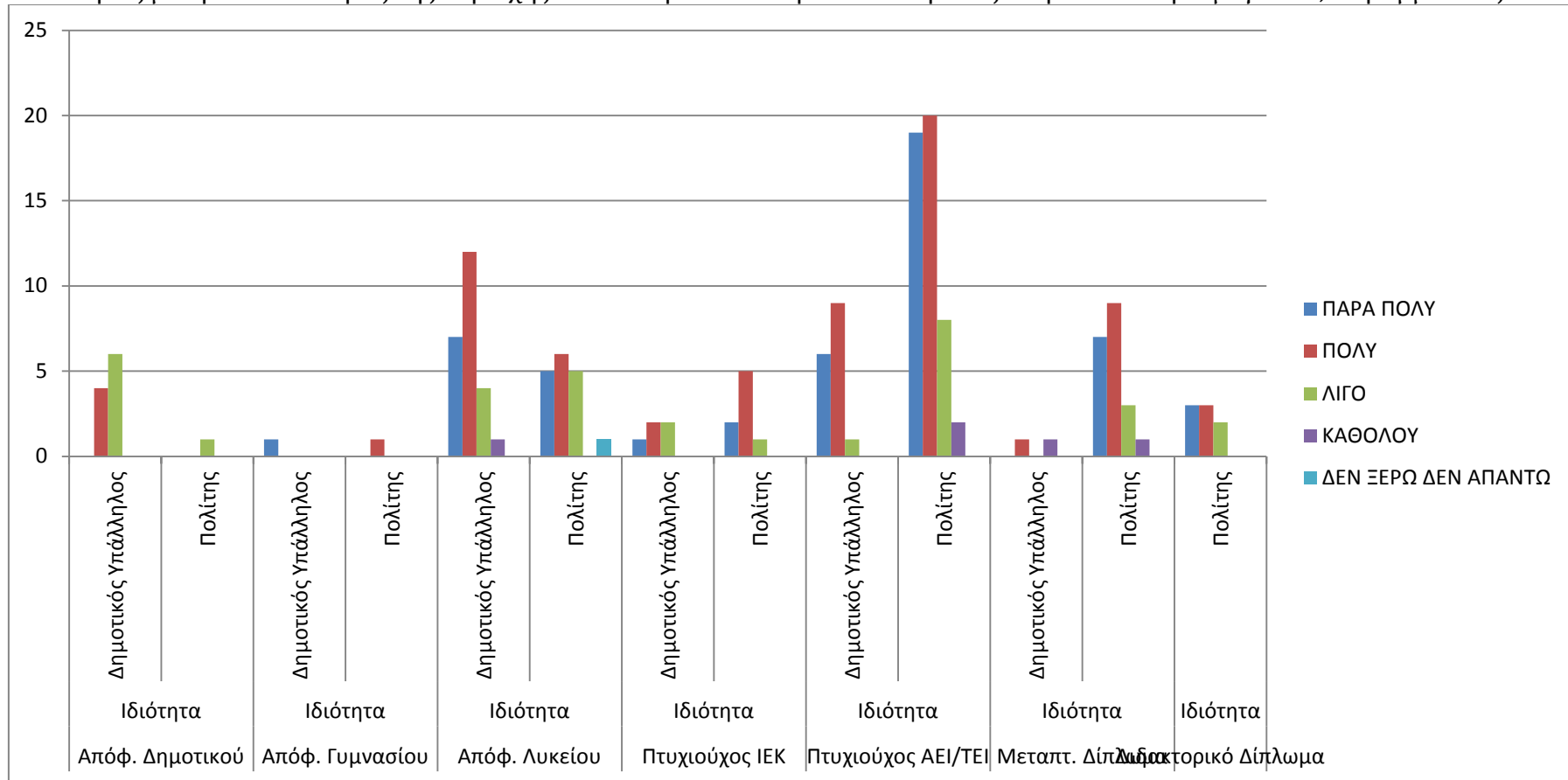
Πίνακας 68. Ιδιότητα * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;					
Γραμματικές Γνώσεις			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		2	8			10
		Πολίτης		1	0			1
	Total		3	8			11	
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		0	1			1
		Πολίτης		1	0			1
	Total		1	1			2	
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	6	15	3		0	24
		Πολίτης	4	6	5		2	17
	Total		10	21	8		2	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	3	1		0	5
		Πολίτης	4	2	1		1	8
	Total		5	5	2		1	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	8	3	1	0	16
		Πολίτης	19	23	5	0	2	49
	Total		23	31	8	1	2	65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	2			0	2
		Πολίτης	11	8		1		20
	Total		11	10		1		22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	2	3	2	1		8

	Total		2	3	2	1	8	
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	11	30	16	1	0	58
		Πολίτης	40	44	13	2	5	104
	Total		51	74	29	3	5	162

Διάγραμμα 59. Ιδιότητα * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια; * Γραμματικές Γνώσεις

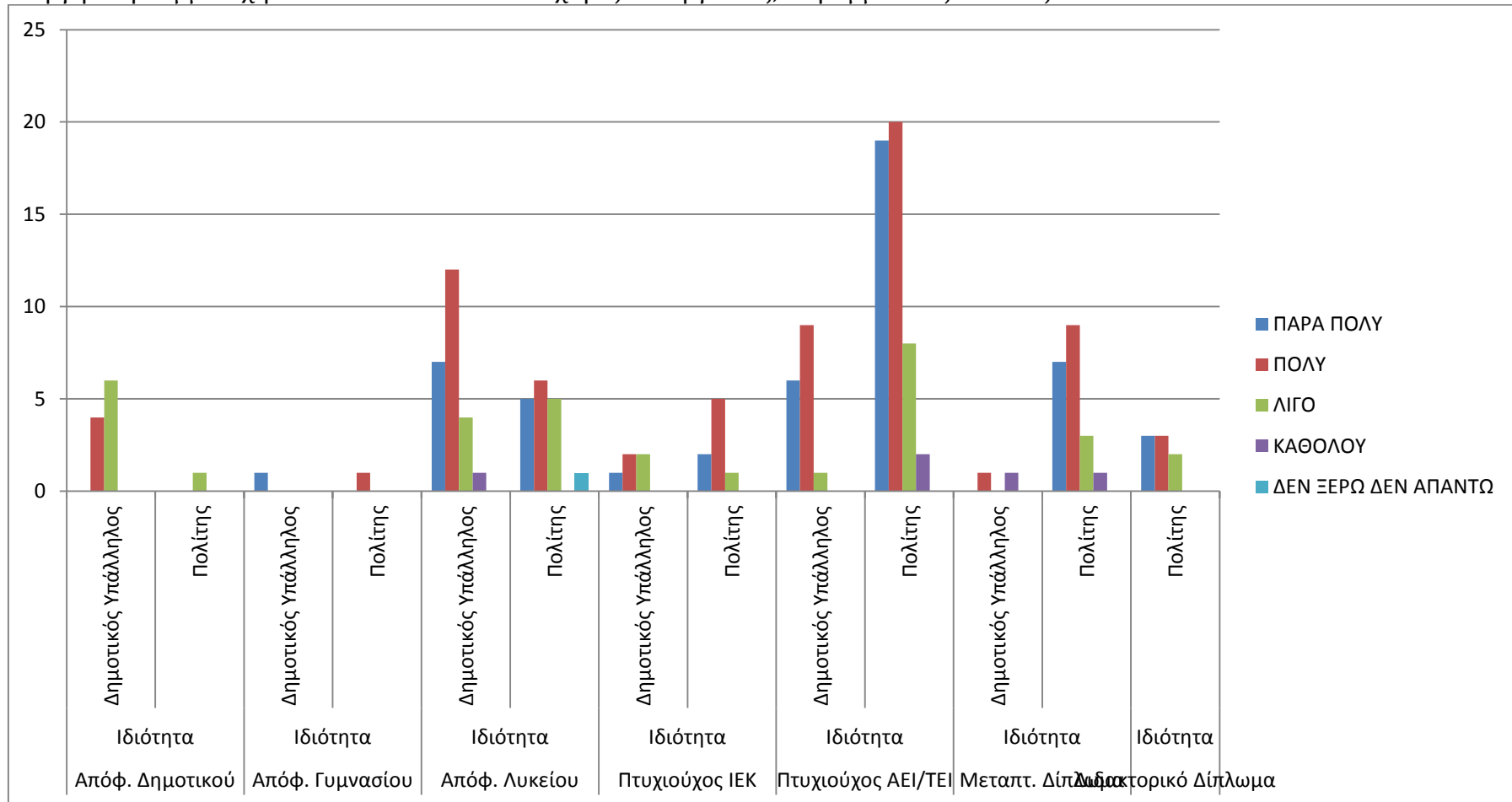
Πίνακας 69. Ιδιότητα * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		1	5	4		10
		Πολίτης		0	1	0		1
	Total			1	6	4		11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0		1			1
		Πολίτης	1		0			1
	Total		1		1			2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	14	4	2	1	24
		Πολίτης	5	6	4	1	1	17
	Total		8	20	8	3	2	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	4	1			5
		Πολίτης	4	3	1			8
	Total		4	7	2			13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	11	2	0		16
		Πολίτης	25	15	7	2		49
	Total		28	26	9	2		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	1	0	0		2
		Πολίτης	11	6	2	1		20
	Total		12	7	2	1		22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	3	4	1			8
	Total		3	4	1			8

Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	7	31	13	6	1	58
		Πολίτης	49	34	16	4	1	104
	Total		56	65	29	10	2	162

Διάγραμμα 60. Ιδιότητα * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες; * Γραμματικές Γνώσεις

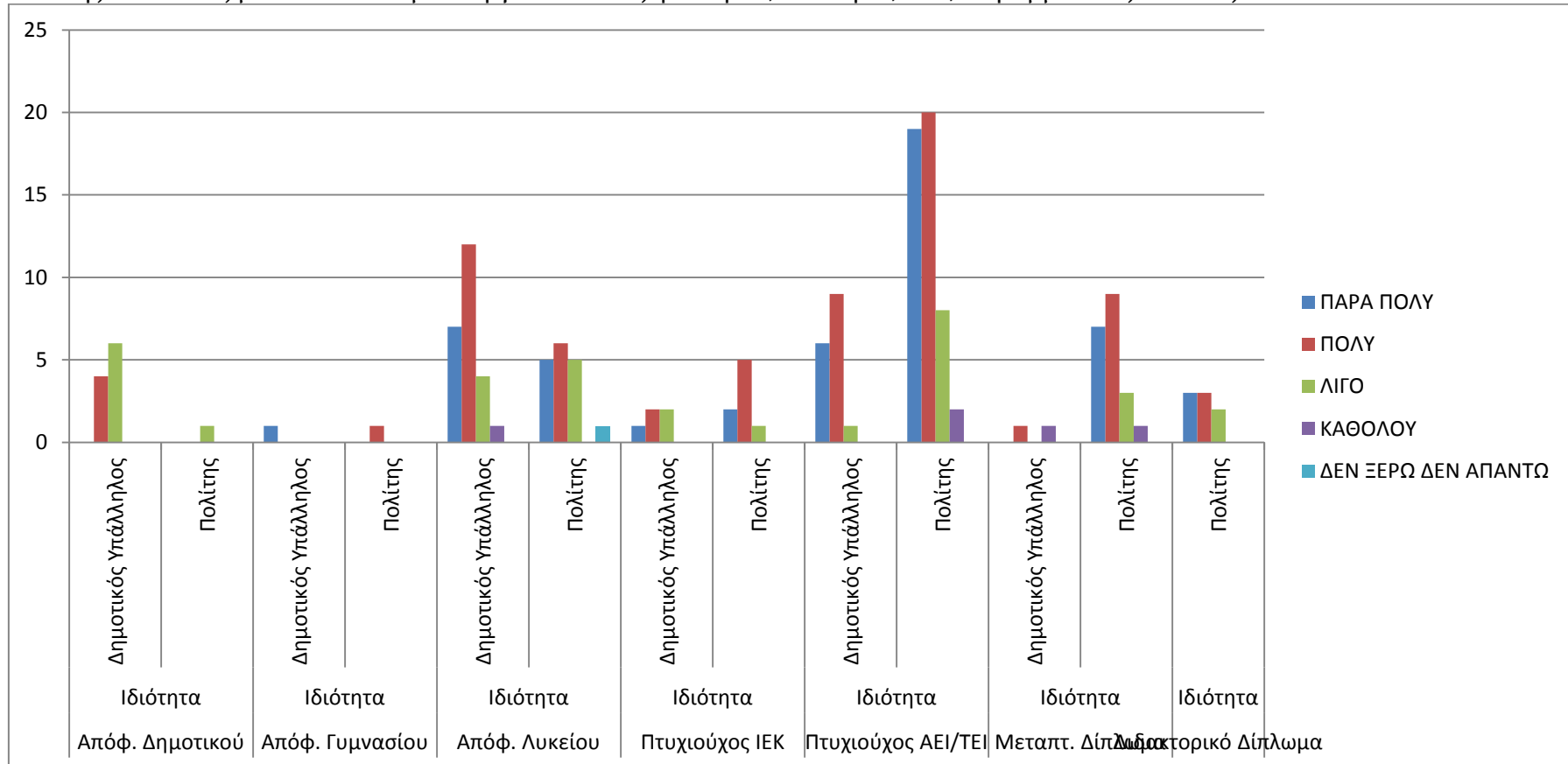
Πίνακας 70. Ιδιότητα * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	3	6			10
		Πολίτης	0	0	1			1
	Total		1	3	7			11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	1				1
		Πολίτης	1	0				1
	Total		1	1				2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	7	12	2		24
		Πολίτης	8	4	4	1		17
	Total		11	11	16	3		41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	2	2			5
		Πολίτης	4	3	1			8
	Total		5	5	3			13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	9	3	1	0	16
		Πολίτης	28	14	5	1	1	49
	Total		31	23	8	2	1	65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	0	1		2
		Πολίτης	9	7	4	0		20
	Total		10	7	4	1		22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	2	5	1			8
	Total		2	5	1			8

Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	9	22	23	4	0	58
		Πολίτης	52	33	16	2	1	104
	Total		61	55	39	6	1	162

Διάγραμμα 61. Ιδιότητα * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ; * Γραμματικές Γνώσεις

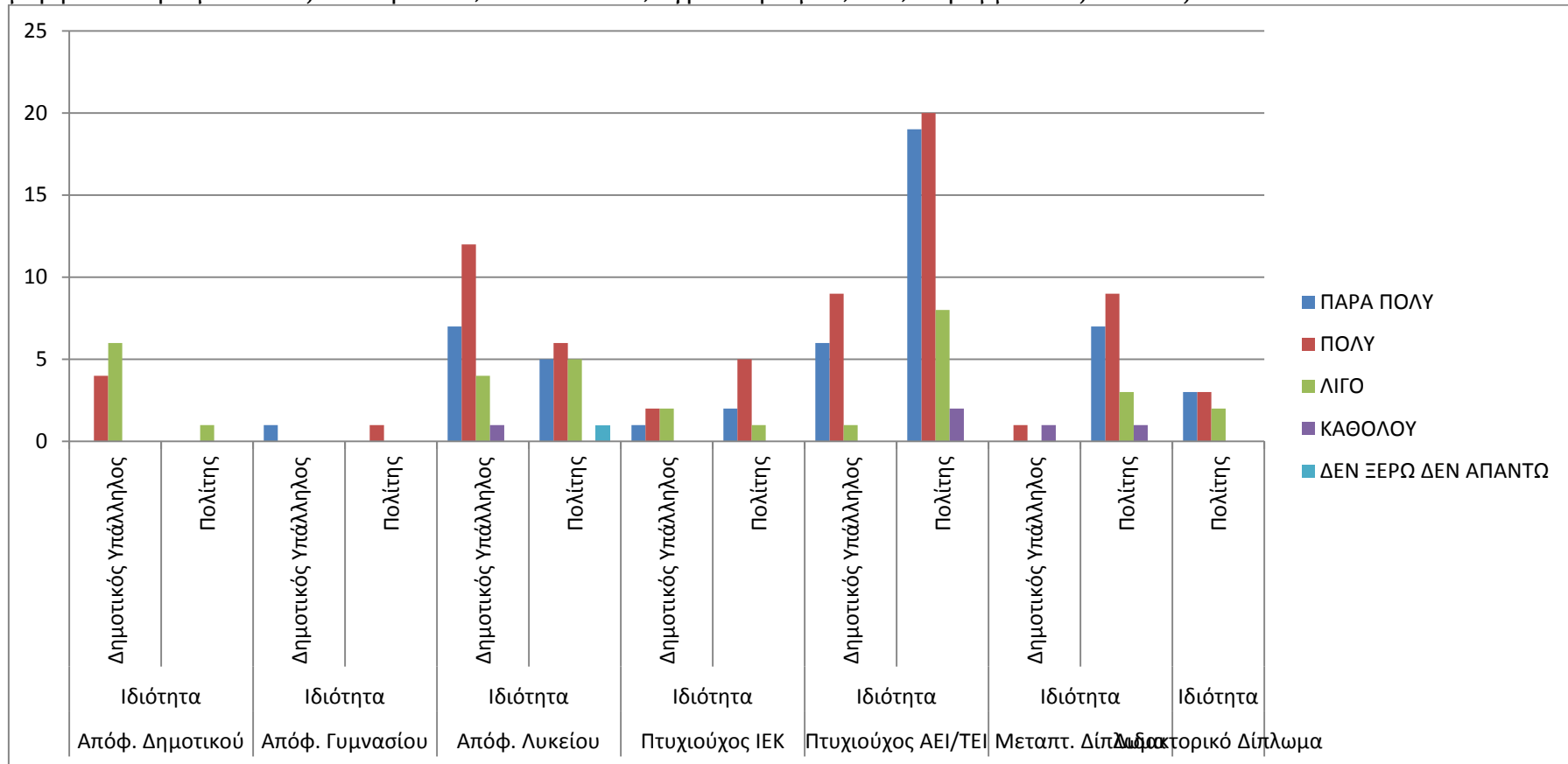
Πίνακας 71. Ιδιότητα * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		5	3	2		10
		Πολίτης		0	1	0		1
	Total			5	4	2		11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		1				1
		Πολίτης		1				1
	Total			2				2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	3	9	10	2	0	24
		Πολίτης	6	4	6	0	1	17
	Total		9	13	16	2	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	3	1	1	0	5
		Πολίτης	4	2	1	0	1	8
	Total		4	5	2	1	1	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	9	5			16
		Πολίτης	25	19	5			49
	Total		27	28	10			65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	1			2
		Πολίτης	6	13	1			20
	Total		7	13	2			22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	2	3	3			8
	Total		2	3	3			8

Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	6	27	20	5	0	58
		Πολίτης	43	42	17	0	2	104
	Total		49	69	37	5	2	162

Διάγραμμα 62. Ιδιότητα * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ; * Γραμματικές Γνώσεις

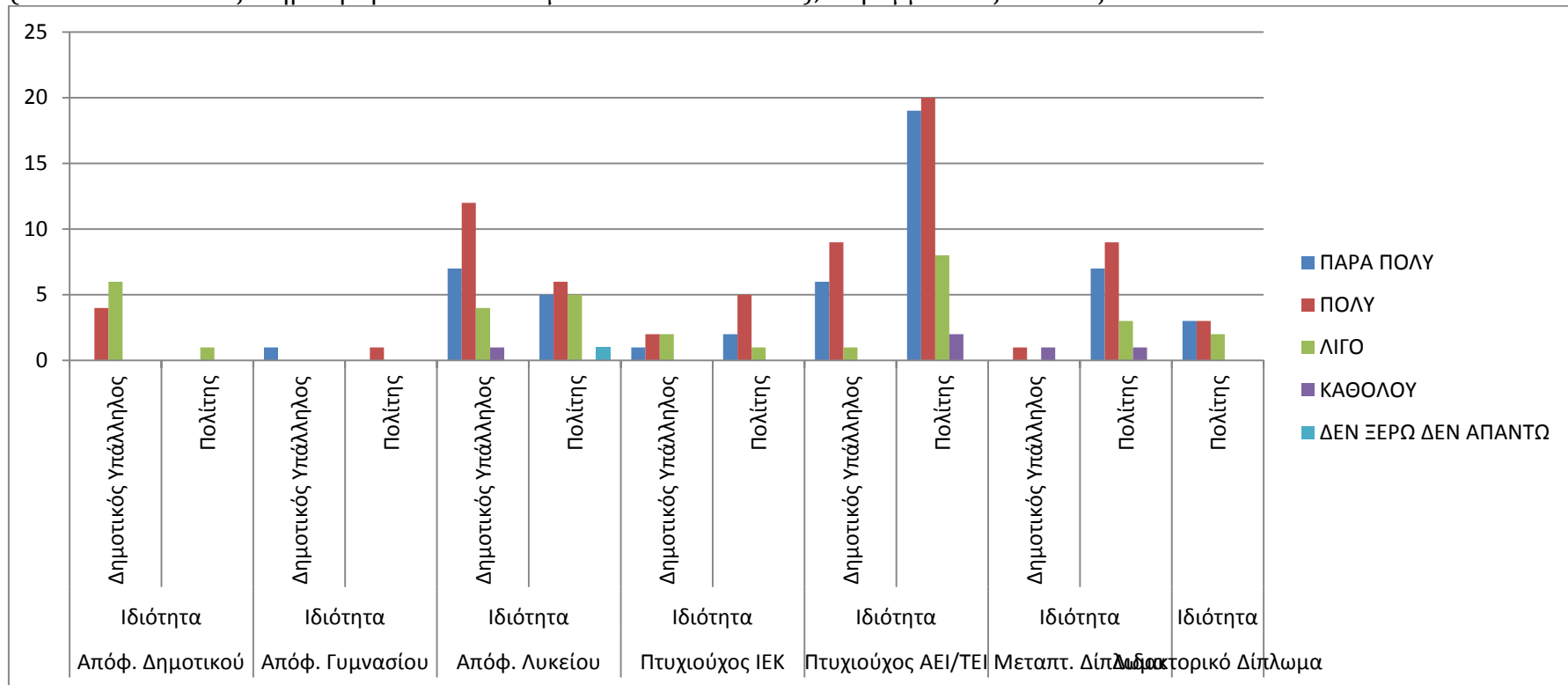
Πίνακας 72. Ιδιότητα * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου); * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου);					
Γραμματικές Γνώσεις			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		2	4	3	1	10
		Πολίτης		0	0	1	0	1
	Total			2	4	4	1	11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0				1
		Πολίτης	0	1				1
	Total		1	1				2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	15	4	1	0	24
		Πολίτης	6	7	3	0	1	17
	Total		10	22	7	1	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	2	2			5
		Πολίτης	4	2	2			8
	Total		5	4	4			13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	5	10	1			16
		Πολίτης	28	17	4			49
	Total		33	27	5			65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	1				2
		Πολίτης	11	9				20
	Total		12	10				22

Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	1	4	3			8
	Total		1	4	3			8
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	12	30	11	4	1	58
		Πολίτης	50	40	12	1	1	104
	Total		62	70	23	5	2	162

Διάγραμμα 63. ιδιότητα * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου); * Γραμματικές Γνώσεις

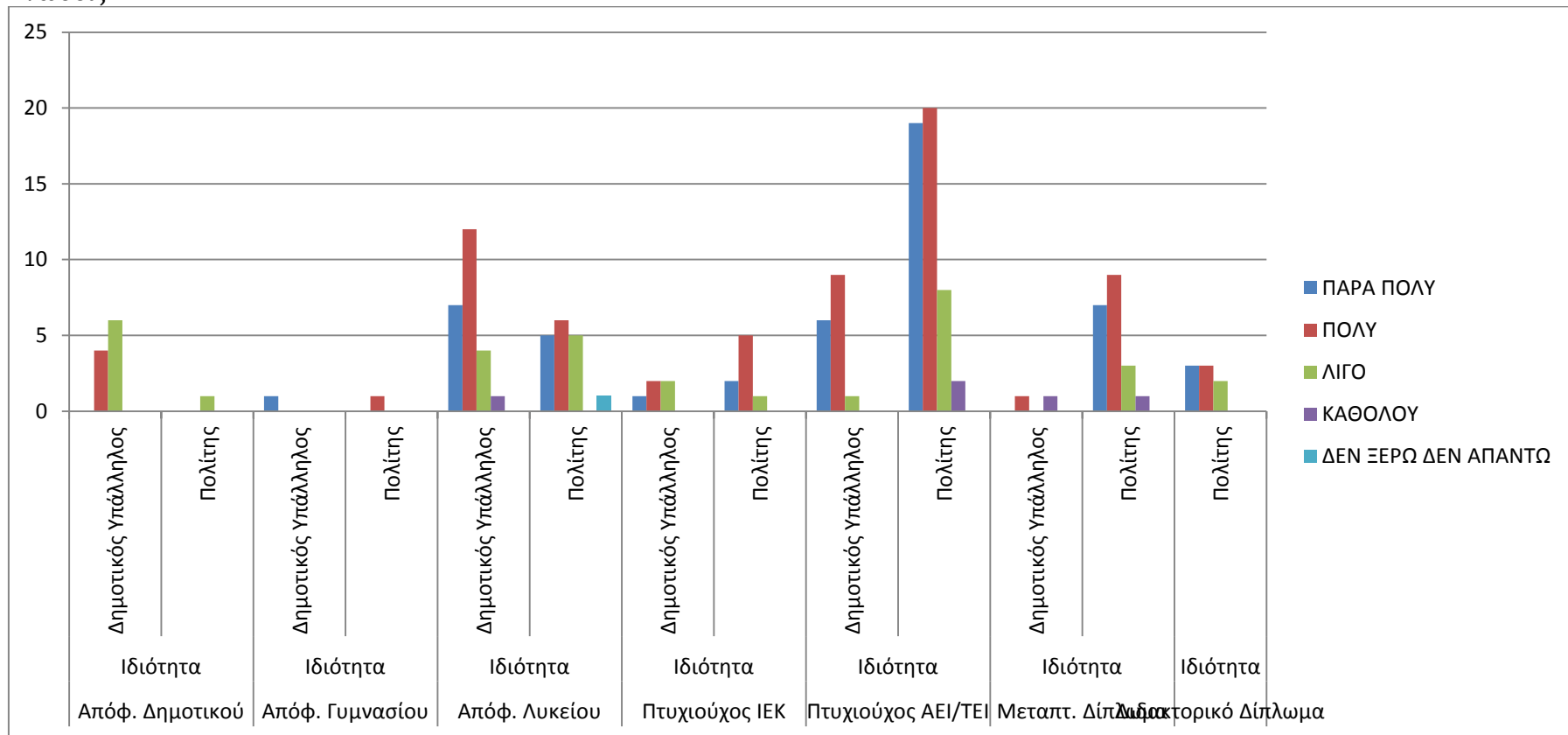
Πίνακας 73. Ιδιότητα * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ; *
Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	7	1	1		10
		Πολίτης	0	1	0	0		1
	Total		1	8	1	1		11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1					1
		Πολίτης	1					1
	Total		2					2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	9	11	3	1	0	24
		Πολίτης	11	3	2	0	1	17
	Total		20	14	5	1	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	4			0	5
		Πολίτης	3	4			1	8
	Total		4	8			1	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	6	10	0			16
		Πολίτης	22	22	5			49
	Total		28	32	5			65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	1	0			2
		Πολίτης	7	12	1			20
	Total		8	13	1			22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	3	3	2			8

	Total		3	3	2		8
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	19	33	4	2	58
		Πολίτης	47	45	10	0	104
	Total		66	78	14	2	162

Διάγραμμα 64. Ιδιότητα * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ; * Γραμματικές Γνώσεις

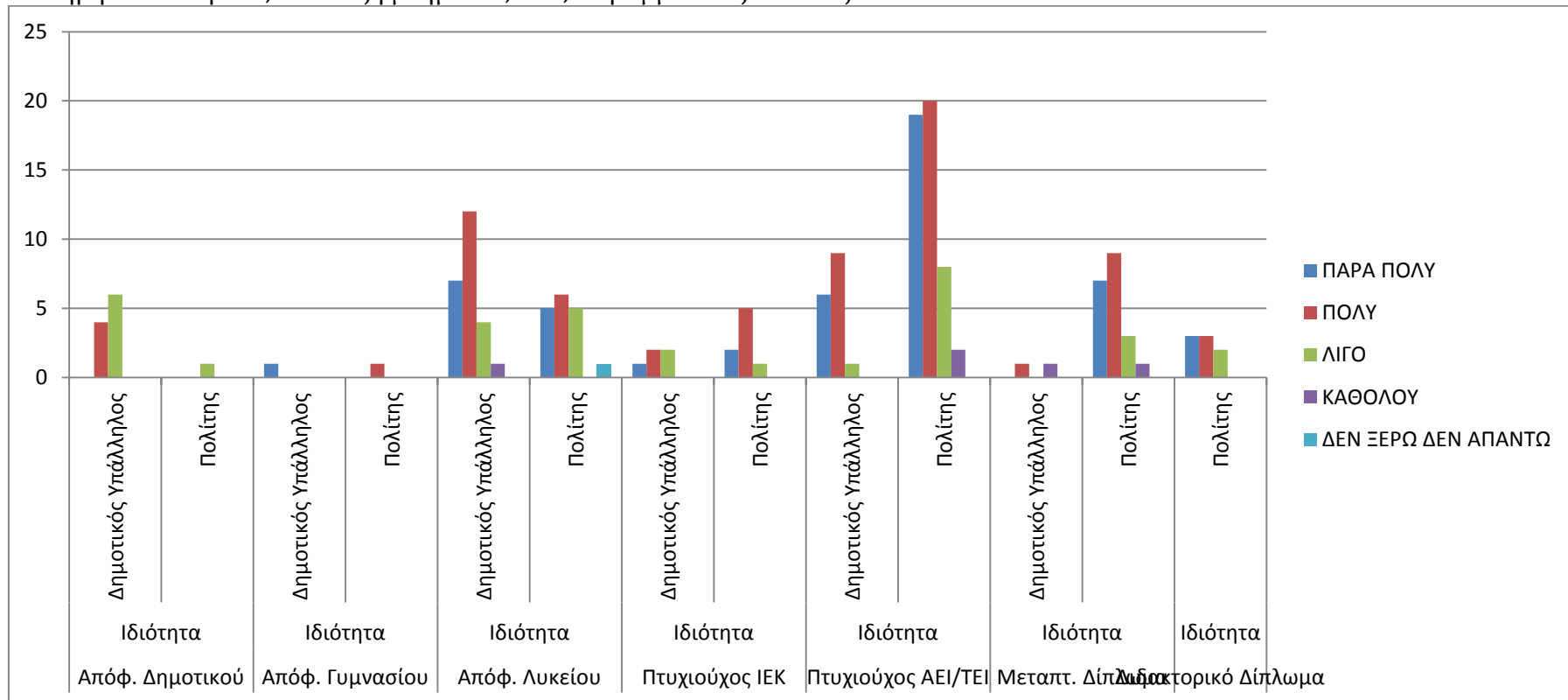
Πίνακας 74. Ιδιότητα * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

Count

			14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ;					
Γραμματικές Γνώσεις			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		2	4	4		10
		Πολίτης		0	1	0		1
	Total			2	5	4		11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	1				1
		Πολίτης	1	0				1
	Total		1	1				2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	10	7	6	0	24
		Πολίτης	7	4	5	0	1	17
	Total		8	14	12	6	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	2	0	1		2	5
		Πολίτης	3	3	2		0	8
	Total		5	3	3		2	13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	4	9	2	1		16
		Πολίτης	28	15	5	1		49
	Total		32	24	7	2		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0	0	1		2
		Πολίτης	11	6	3	0		20
	Total		12	6	3	1		22

Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	4	3	1			8
	Total		4	3	1			8
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	8	22	14	12	2	58
		Πολίτης	54	31	17	1	1	104
	Total		62	53	31	13	3	162

Διάγραμμα 65. Ιδιότητα * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ; * Γραμματικές Γνώσεις

Πίνακας 75. Ιδιότητα * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων; * Γραμματικές Γνώσεις Crosstabulation

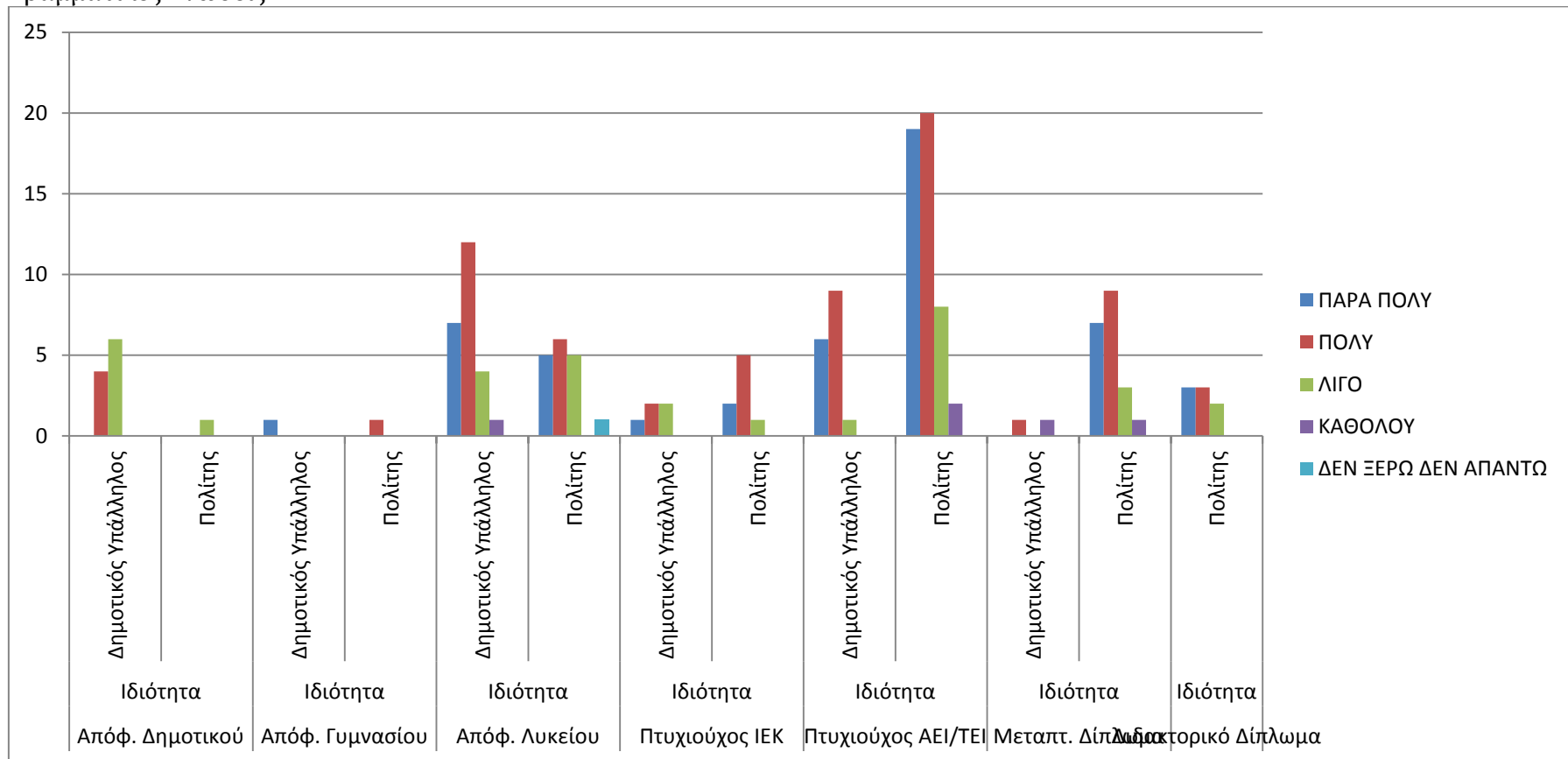
Count

			15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Γραμματικές Γνώσεις								
Απόφοιτος Δημοτικού	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος		4	6			10
		Πολίτης		0	1			1
	Total			4	7			11
Απόφοιτος Γυμνασίου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	0				1
		Πολίτης	0	1				1
	Total		1	1				2
Απόφοιτος Λυκείου	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	7	12	4	1	0	24
		Πολίτης	5	6	5	0	1	17
	Total		12	18	9	1	1	41
Πτυχιούχος ΙΕΚ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	1	2	2			5
		Πολίτης	2	5	1			8
	Total		3	7	3			13
Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	6	9	1	0		16
		Πολίτης	19	20	8	2		49
	Total		25	29	9	2		65
Μεταπτυχιακό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	0	1	0	1		2
		Πολίτης	7	9	3	1		20
	Total		7	10	3	2		22
Διδακτορικό Δίπλωμα	Ιδιότητα	Πολίτης	3	3	2			8

	Total		3	3	2		8	
Total	Ιδιότητα	Δημοτικός Υπάλληλος	15	28	13	2	0	58
		Πολίτης	36	44	20	3	1	104
	Total		51	72	33	5	1	162

Διάγραμμα 66. Ιδιότητα * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων; *

Γραμματικές Γνώσεις

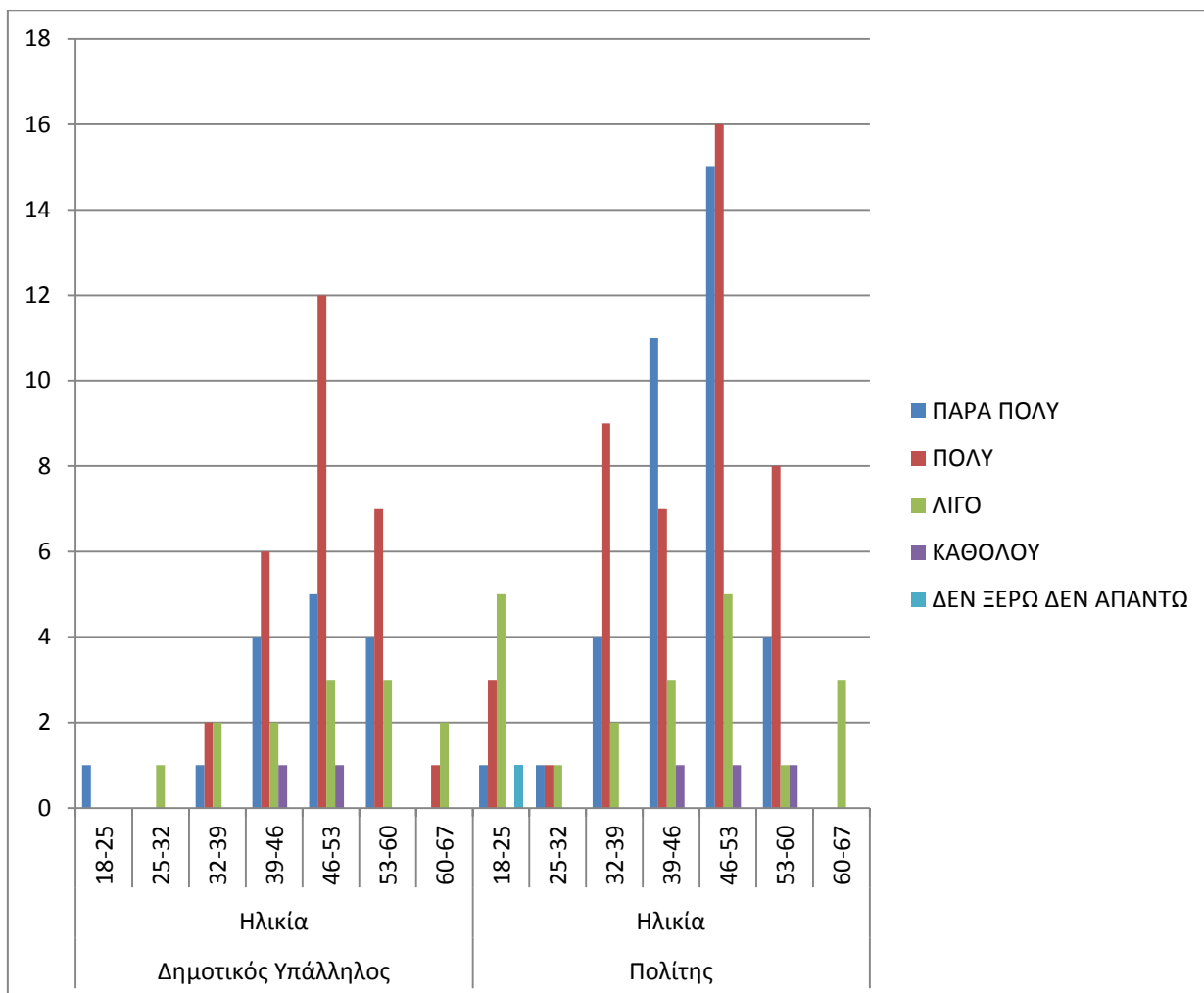
Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας μέσα από πίνακες και διαγράμματα σε σχέση με την ομάδα πληθυσμού (Πολίτες – Δημοτικοί Υπάλληλοι) ανά ερώτημα με βάση την ηλικία.

Πίνακας 76. Ηλικία * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα		1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	0	1	0	0		1
	25-32	0	1	0	0		1
	32-39	1	1	3	0		5
	39-46	2	6	3	2		13
	46-53	2	6	9	4		21
	53-60	1	6	5	2		14
	60-67	0	1	2	0		3
	Total	6	22	22	8		58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	0	6	2	1	1	10
	25-32	1	2	0	0	0	3
	32-39	2	12	1	0	0	15
	39-46	9	11	2	0	0	22
	46-53	18	18	1	0	0	37
	53-60	9	3	2	0	0	14
	60-67	0	0	2	1	0	3
	Total	39	52	10	2	1	104
Total	Ηλικία 18-25	0	7	2	1	1	11
	25-32	1	3	0	0	0	4
	32-39	3	13	4	0	0	20
	39-46	11	17	5	2	0	35
	46-53	20	24	10	4	0	58
	53-60	10	9	7	2	0	28
	60-67	0	1	4	1	0	6
	Total	45	74	32	10	1	162

Διάγραμμα 67. Ηλικία * 1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας; * Ιδιότητα

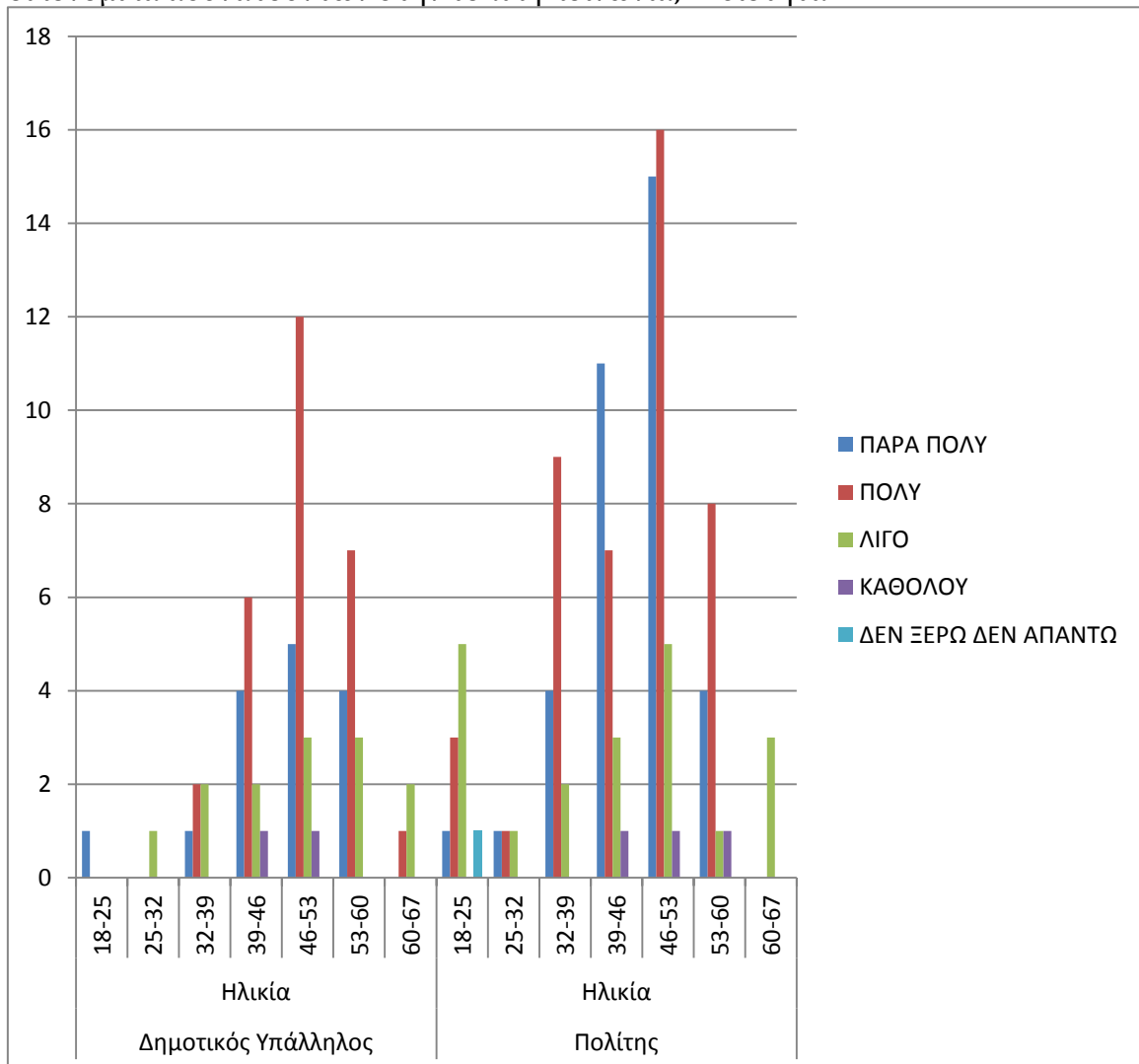

Πίνακας 77. Ηλικία * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα			2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;				Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία	18-25	0	1	0	0	1
		25-32	0	0	0	1	1
		32-39	0	1	2	2	5
		39-46	2	3	6	2	13
		46-53	1	3	7	10	21
		53-60	1	5	4	4	14
		60-67	0	0	0	3	3
		Total		4	13	19	22
Πολίτης	Ηλικία	18-25	0	1	6	3	10
		25-32	0	2	1	0	3
		32-39	1	4	10	0	15
		39-46	3	10	9	0	22
		46-53	6	23	8	0	37
		53-60	3	7	3	1	14
		60-67	0	0	2	1	3
		Total		13	47	39	5
Total	Ηλικία	18-25	0	2	6	3	11
		25-32	0	2	1	1	4
		32-39	1	5	12	2	20
		39-46	5	13	15	2	35
		46-53	7	26	15	10	58
		53-60	4	12	7	5	28
		60-67	0	0	2	4	6
		Total		17	60	58	27

Διάγραμμα 68. Ηλικία * 2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία; * Ιδιότητα

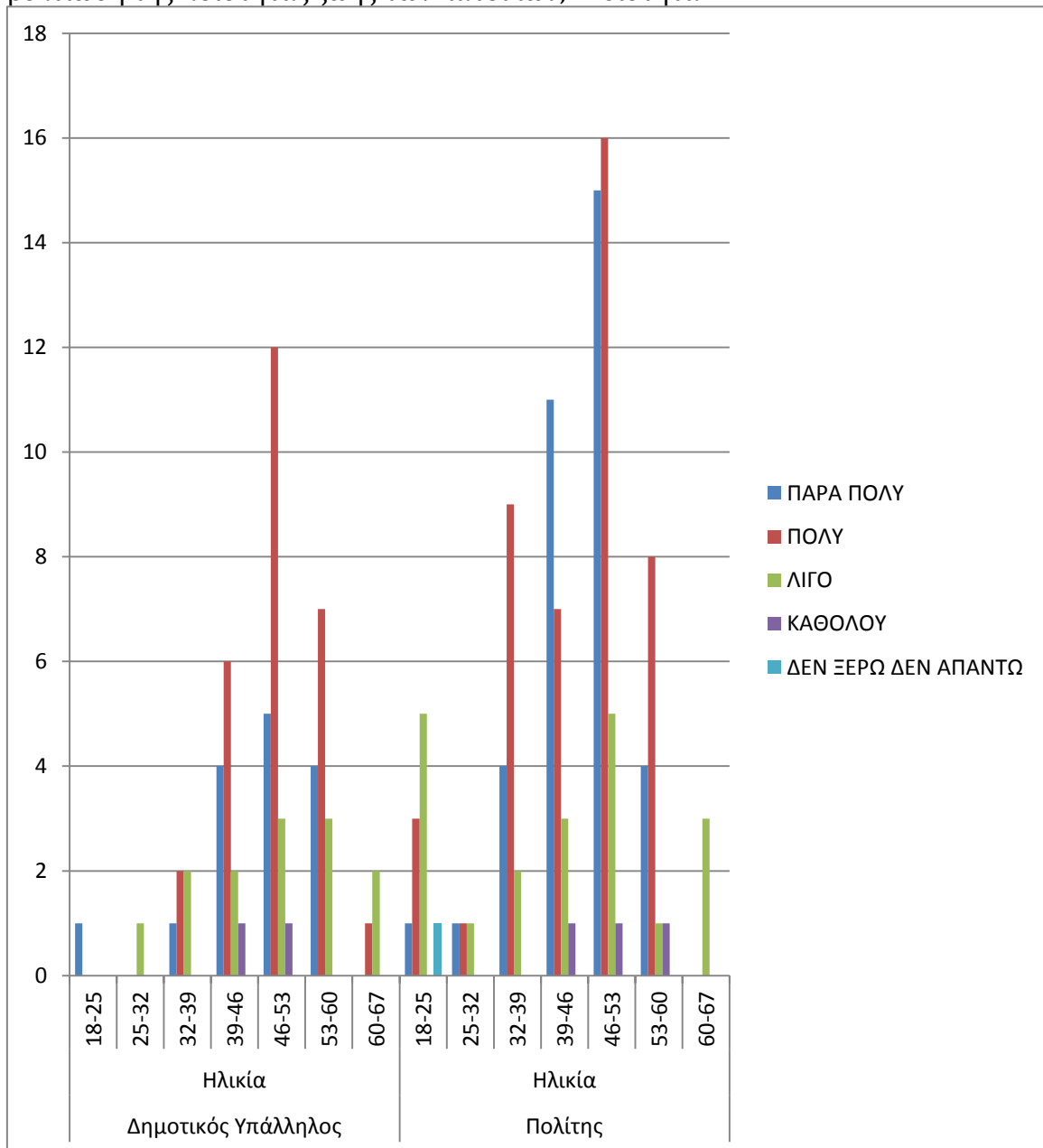

Πίνακας 78. Ηλικία * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα		3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	0	1	0	0	0	1
	25-32	0	0	1	0	0	1
	32-39	0	2	1	1	1	5
	39-46	2	3	4	4	0	13
	46-53	1	8	8	4	0	21
	53-60	0	7	6	1	0	14
	60-67	0	1	1	1	0	3
	Total	3	22	21	11	1	58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	2	4	2	0	2	10
	25-32	1	2	0	0	0	3
	32-39	4	9	2	0	0	15
	39-46	13	9	0	0	0	22
	46-53	24	12	1	0	0	37
	53-60	10	4	0	0	0	14
	60-67	0	0	2	1	0	3
	Total	54	40	7	1	2	104
Total	Ηλικία 18-25	2	5	2	0	2	11
	25-32	1	2	1	0	0	4
	32-39	4	11	3	1	1	20
	39-46	15	12	4	4	0	35
	46-53	25	20	9	4	0	58
	53-60	10	11	6	1	0	28
	60-67	0	1	3	2	0	6
	Total	57	62	28	12	3	162

Διάγραμμα 69. Ηλικία * 3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων; * Ιδιότητα

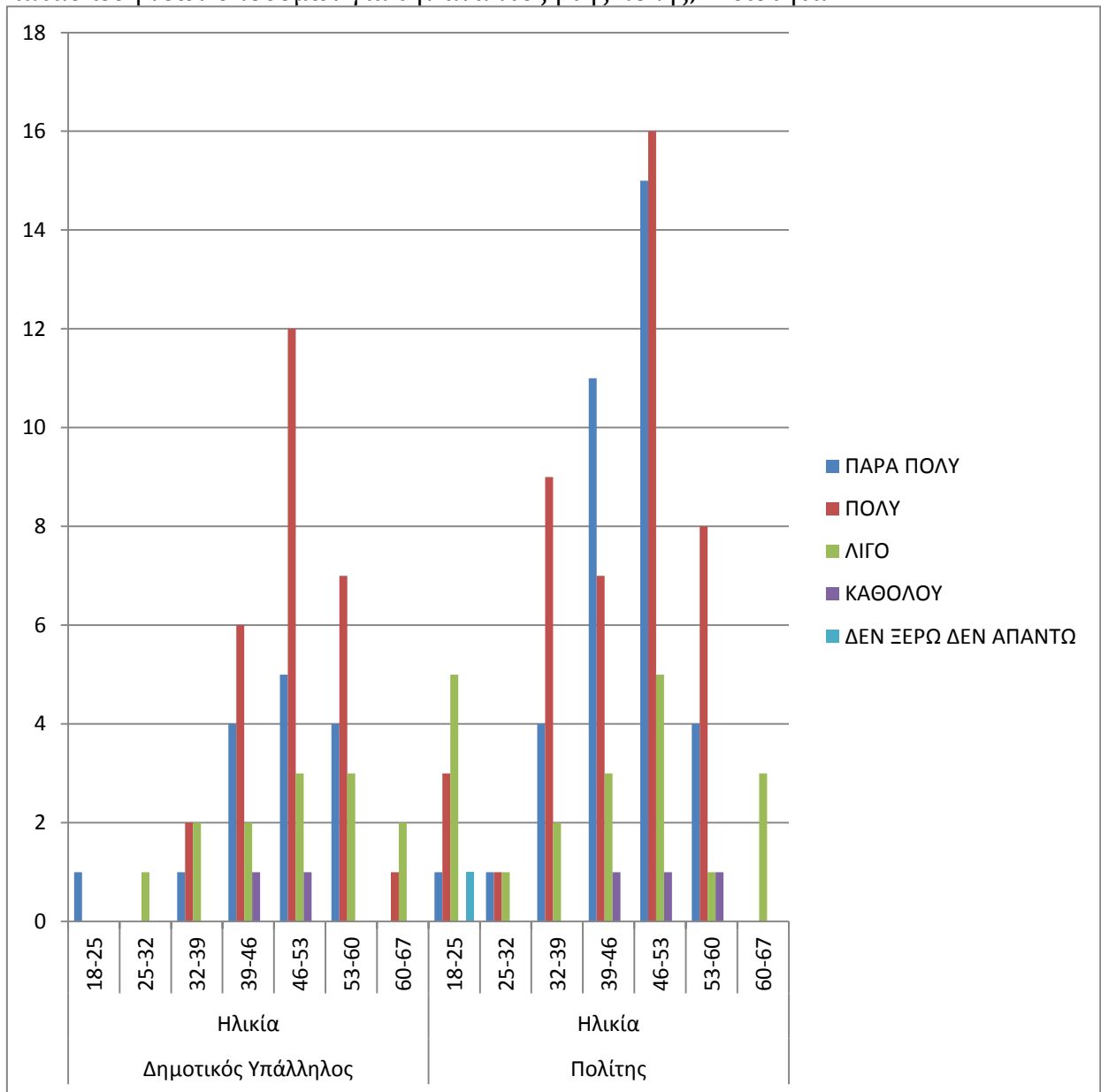

Πίνακας 79. Ηλικία * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα		4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	0	1	0	0	0	1
	25-32	0	0	1	0	0	1
	32-39	0	2	2	0	1	5
	39-46	1	6	4	2	0	13
	46-53	1	7	11	2	0	21
	53-60	0	5	6	3	0	14
	60-67	0	0	3	0	0	3
	Total	2	21	27	7	1	58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	1	7	0	0	2	10
	25-32	1	0	2	0	0	3
	32-39	5	9	1	0	0	15
	39-46	6	11	5	0	0	22
	46-53	20	16	1	0	0	37
	53-60	6	6	2	0	0	14
	60-67	0	0	1	2	0	3
	Total	39	49	12	2	2	104
Total	Ηλικία 18-25	1	8	0	0	2	11
	25-32	1	0	3	0	0	4
	32-39	5	11	3	0	1	20
	39-46	7	17	9	2	0	35
	46-53	21	23	12	2	0	58
	53-60	6	11	8	3	0	28
	60-67	0	0	4	2	0	6
	Total	41	70	39	9	3	162

Διάγραμμα 70. Ηλικία * 4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης; * Ιδιότητα

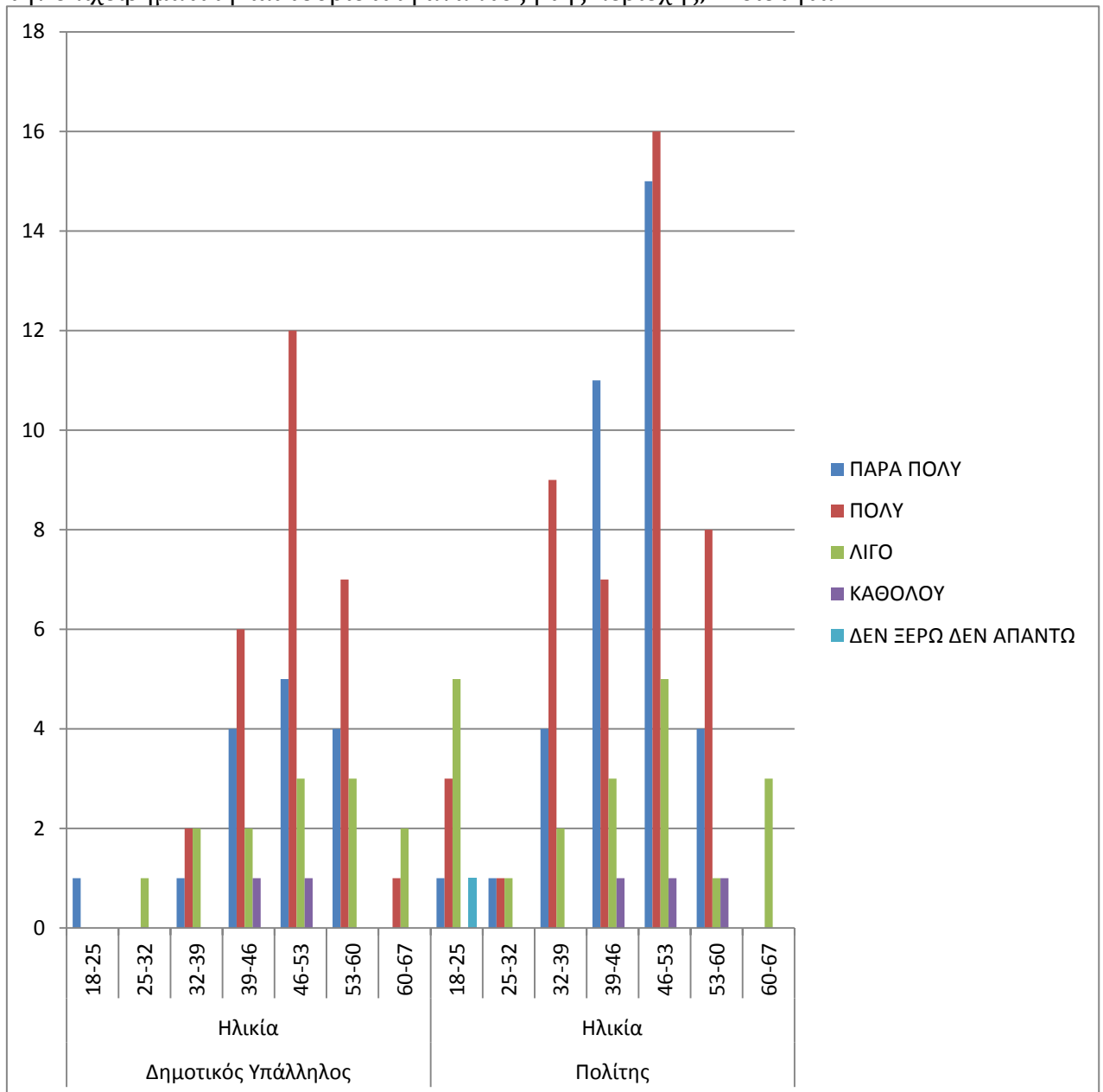

Πίνακας 80. Ηλικία * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

		5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα							
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	1	0	0	0	0	1
	25-32	0	0	0	1	0	1
	32-39	1	2	1	1	0	5
	39-46	2	3	5	3	0	13
	46-53	1	4	6	10	0	21
	53-60	2	1	7	3	1	14
	60-67	0	0	1	2	0	3
	Total	7	10	20	20	1	58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	4	2	0	4		10
	25-32	1	2	0	0		3
	32-39	5	8	2	0		15
	39-46	11	10	1	0		22
	46-53	23	13	1	0		37
	53-60	6	7	1	0		14
	60-67	0	0	2	1		3
	Total	50	42	7	5		104
Total	Ηλικία 18-25	5	2	0	4	0	11
	25-32	1	2	0	1	0	4
	32-39	6	10	3	1	0	20
	39-46	13	13	6	3	0	35
	46-53	24	17	7	10	0	58
	53-60	8	8	8	3	1	28
	60-67	0	0	3	3	0	6
	Total	57	52	27	25	1	162

Διάγραμμα 71. Ηλικία * 5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής; * Ιδιότητα

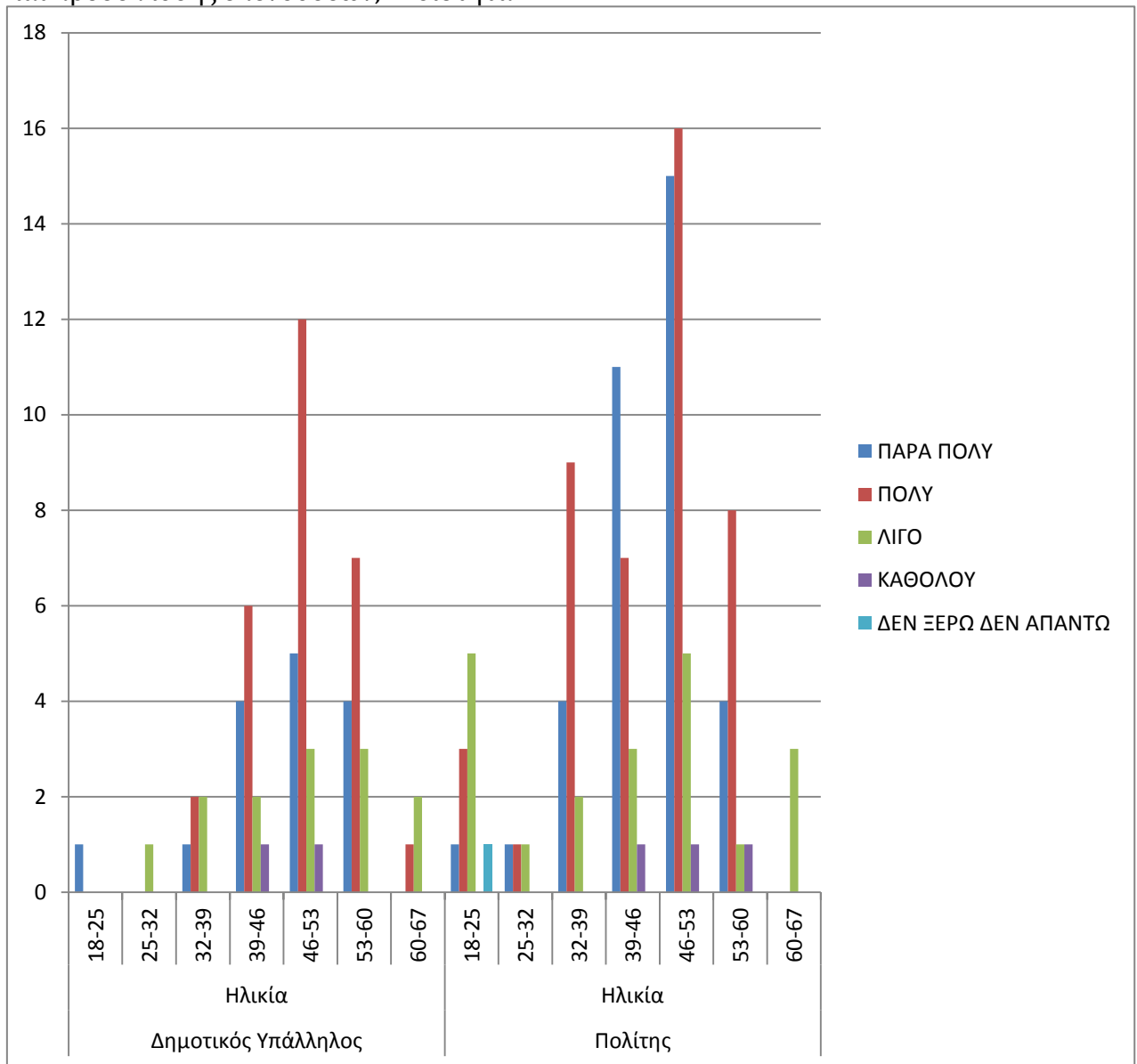

Πίνακας 81. Ηλικία * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

			6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα								
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία	18-25	1	0	0	0	0	1
		25-32	0	0	0	1	0	1
		32-39	1	0	2	2	0	5
		39-46	1	3	6	2	1	13
		46-53	1	3	9	8	0	21
		53-60	1	1	5	7	0	14
		60-67	0	0	1	1	1	3
		Total	5	7	23	21	2	58
Πολίτης	Ηλικία	18-25	1	3	2	2	2	10
		25-32	1	1	1	0	0	3
		32-39	5	6	4	0	0	15
		39-46	7	4	11	0	0	22
		46-53	10	21	5	1	0	37
		53-60	3	7	4	0	0	14
		60-67	0	0	2	1	0	3
		Total	27	42	29	4	2	104
Total	Ηλικία	18-25	2	3	2	2	2	11
		25-32	1	1	1	1	0	4
		32-39	6	6	6	2	0	20
		39-46	8	7	17	2	1	35
		46-53	11	24	14	9	0	58
		53-60	4	8	9	7	0	28
		60-67	0	0	3	2	1	6
		Total	32	49	52	25	4	162

Διάγραμμα 72. Ηλικία * 6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων; * Ιδιότητα

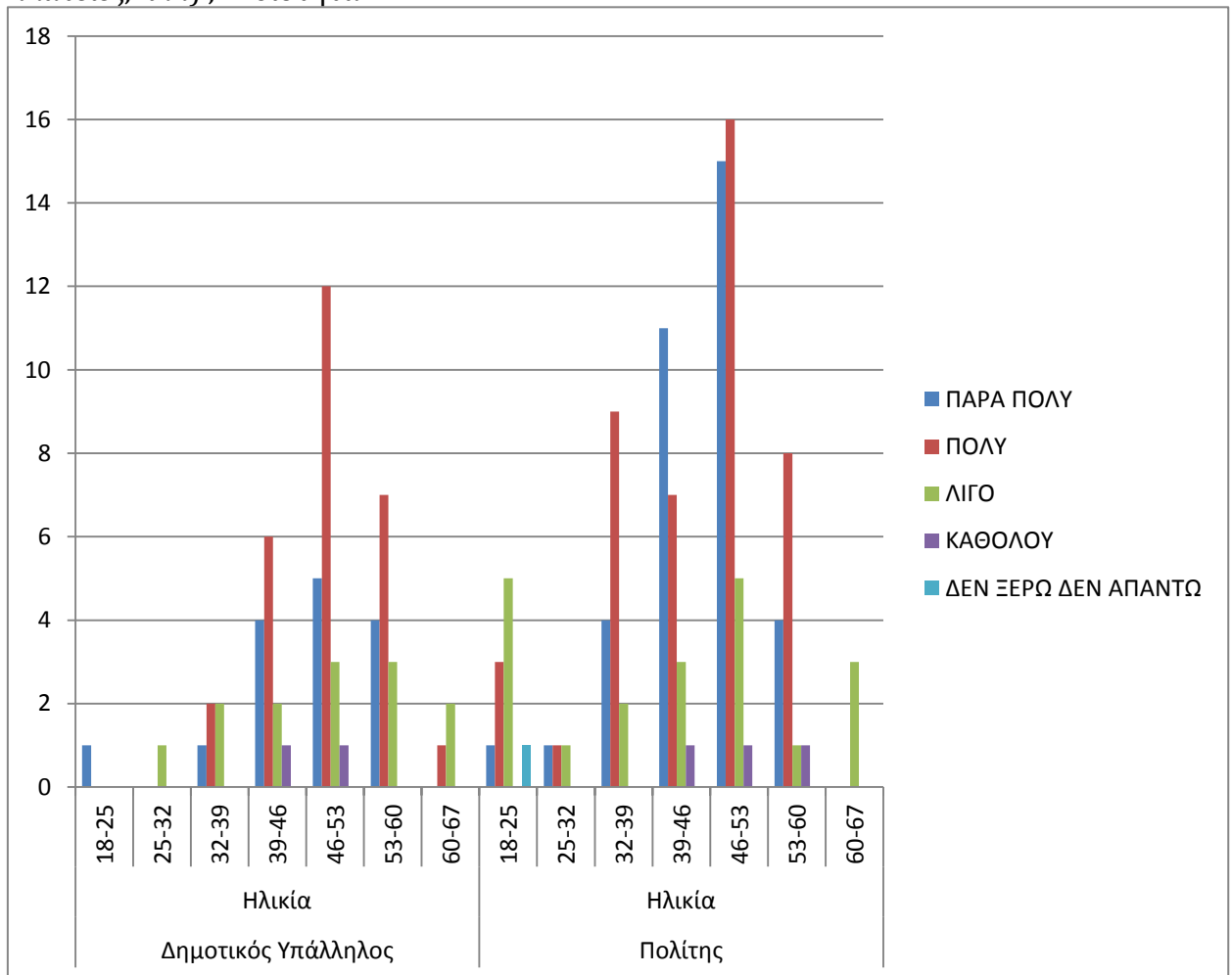

Πίνακας 82. Ηλικία * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ).; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα			7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ).;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25		1	0	0	0		1
	25-32		0	0	1	0		1
	32-39		0	5	0	0		5
	39-46		3	5	4	1		13
	46-53		3	11	6	1		21
	53-60		3	6	5	0		14
	60-67		0	1	1	1		3
	Total		10	28	17	3		58
Πολίτης	Ηλικία 18-25		4	3	2		1	10
	25-32		2	1	0		0	3
	32-39		7	8	0		0	15
	39-46		13	8	1		0	22
	46-53		25	12	0		0	37
	53-60		7	6	0		1	14
	60-67		0	0	3		0	3
	Total		58	38	6		2	104
Total	Ηλικία 18-25		5	3	2	0	1	11
	25-32		2	1	1	0	0	4
	32-39		7	13	0	0	0	20
	39-46		16	13	5	1	0	35
	46-53		28	23	6	1	0	58
	53-60		10	12	5	0	1	28
	60-67		0	1	4	1	0	6
	Total		68	66	23	3	2	162

Διάγραμμα 73. Ηλικία * 7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ.); * Ιδιότητα

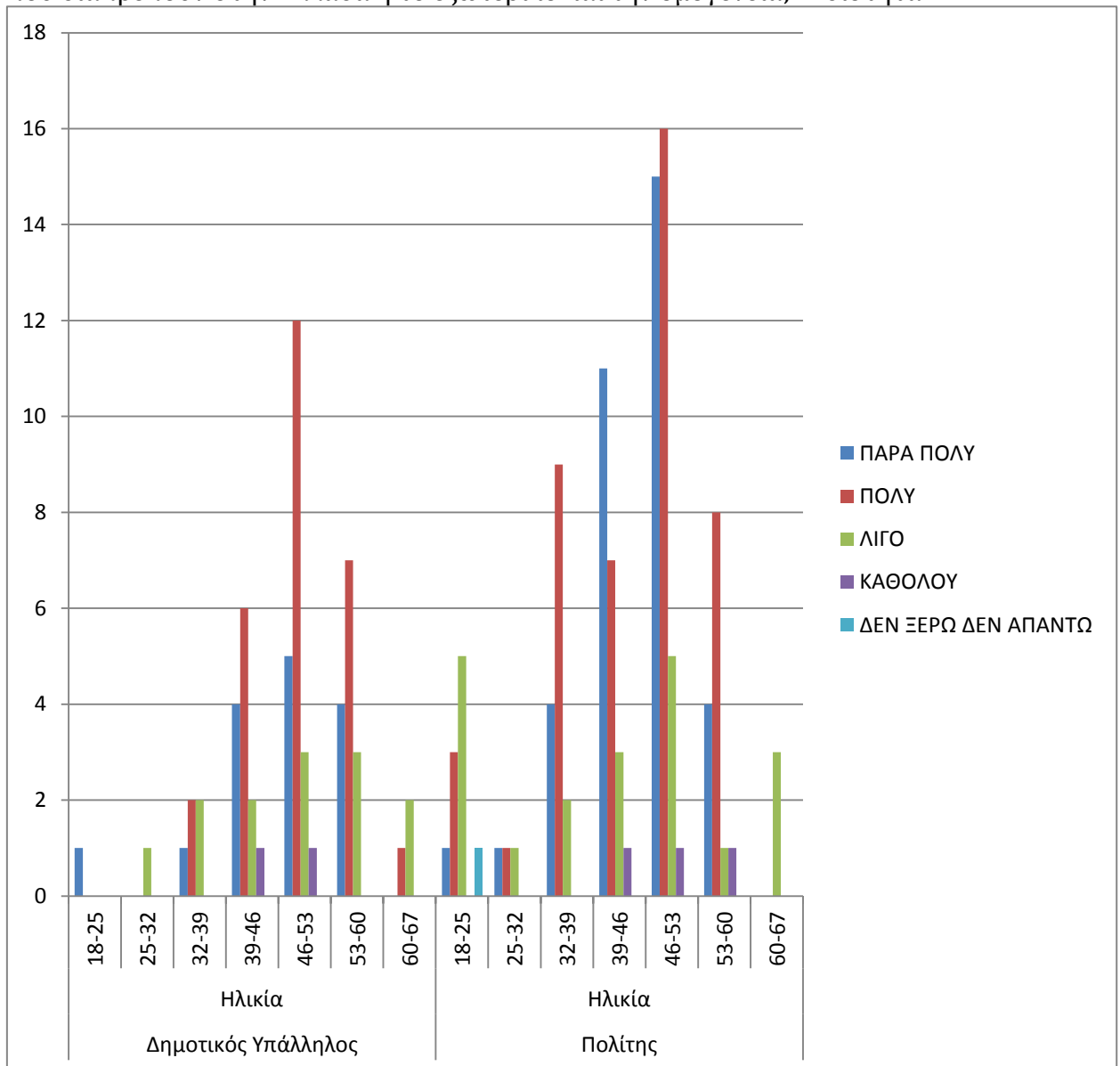

Πίνακας 83. Ηλικία * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα		8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	0	1	0	0		1
	25-32	0	1	0	0		1
	32-39	0	3	2	0		5
	39-46	5	5	2	1		13
	46-53	2	15	4	0		21
	53-60	4	5	5	0		14
	60-67	0	0	3	0		3
	Total	11	30	16	1		58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	0	3	3	1	3	10
	25-32	1	2	0	0	0	3
	32-39	7	5	3	0	0	15
	39-46	9	11	2	0	0	22
	46-53	17	16	2	1	1	37
	53-60	6	6	1	0	1	14
	60-67	0	1	2	0	0	3
	Total	40	44	13	2	5	104
Total	Ηλικία 18-25	0	4	3	1	3	11
	25-32	1	3	0	0	0	4
	32-39	7	8	5	0	0	20
	39-46	14	16	4	1	0	35
	46-53	19	31	6	1	1	58
	53-60	10	11	6	0	1	28
	60-67	0	1	5	0	0	6
	Total	51	74	29	3	5	162

Διάγραμμα 74. Ηλικία * 8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια; * Ιδιότητα

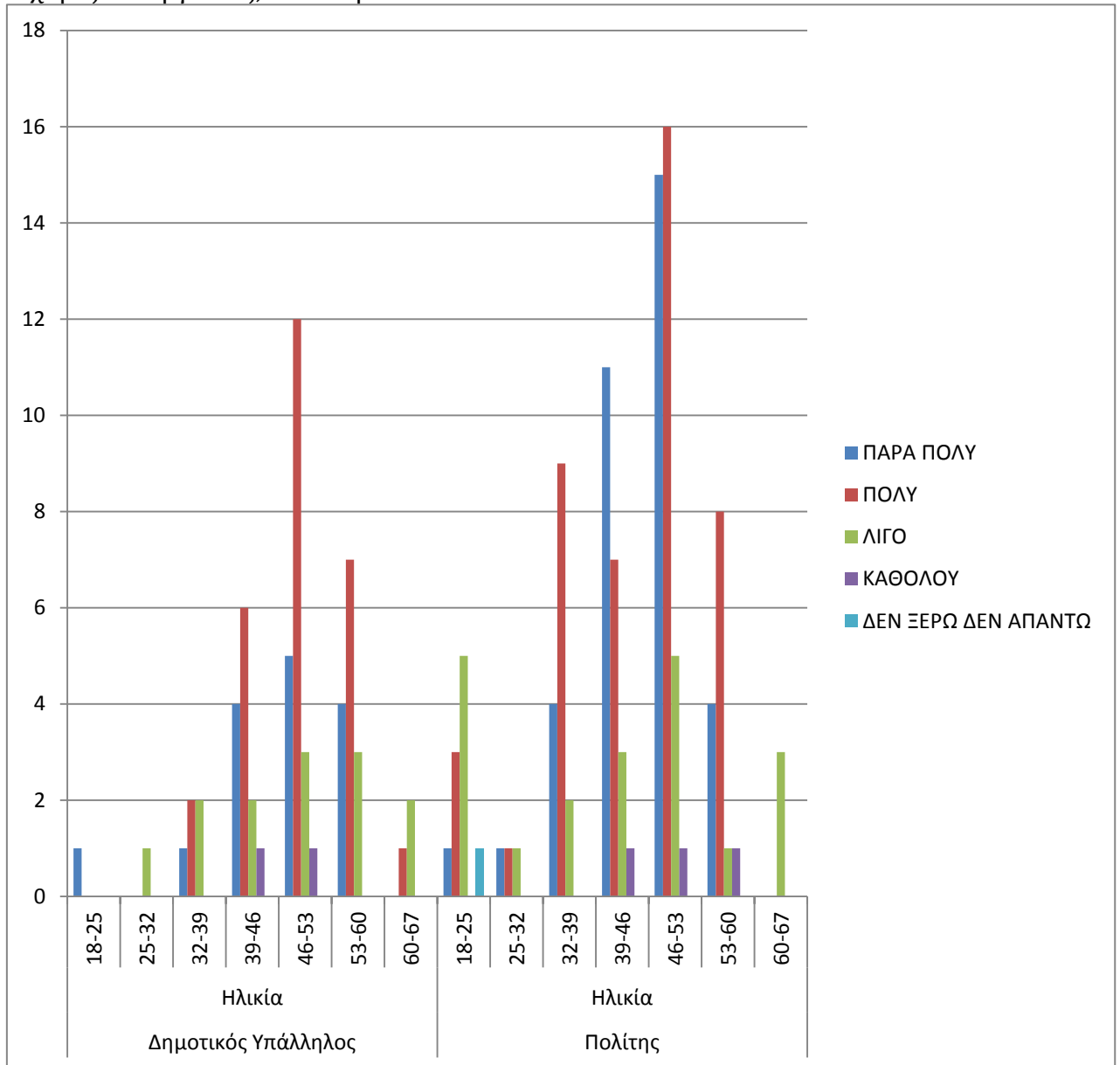

Πίνακας 84. Ηλικία * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

		9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα							
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	1	0	0	0	0	1
	25-32	0	1	0	0	0	1
	32-39	0	3	1	1	0	5
	39-46	3	8	2	0	0	13
	46-53	2	12	5	1	1	21
	53-60	1	7	4	2	0	14
	60-67	0	0	1	2	0	3
	Total	7	31	13	6	1	58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	2	5	1	1	1	10
	25-32	1	0	2	0	0	3
	32-39	6	5	4	0	0	15
	39-46	9	10	1	2	0	22
	46-53	23	10	4	0	0	37
	53-60	8	4	1	1	0	14
	60-67	0	0	3	0	0	3
	Total	49	34	16	4	1	104
Total	Ηλικία 18-25	3	5	1	1	1	11
	25-32	1	1	2	0	0	4
	32-39	6	8	5	1	0	20
	39-46	12	18	3	2	0	35
	46-53	25	22	9	1	1	58
	53-60	9	11	5	3	0	28
	60-67	0	0	4	2	0	6
	Total	56	65	29	10	2	162

Διάγραμμα 75. Ηλικία * 9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες; * Ιδιότητα

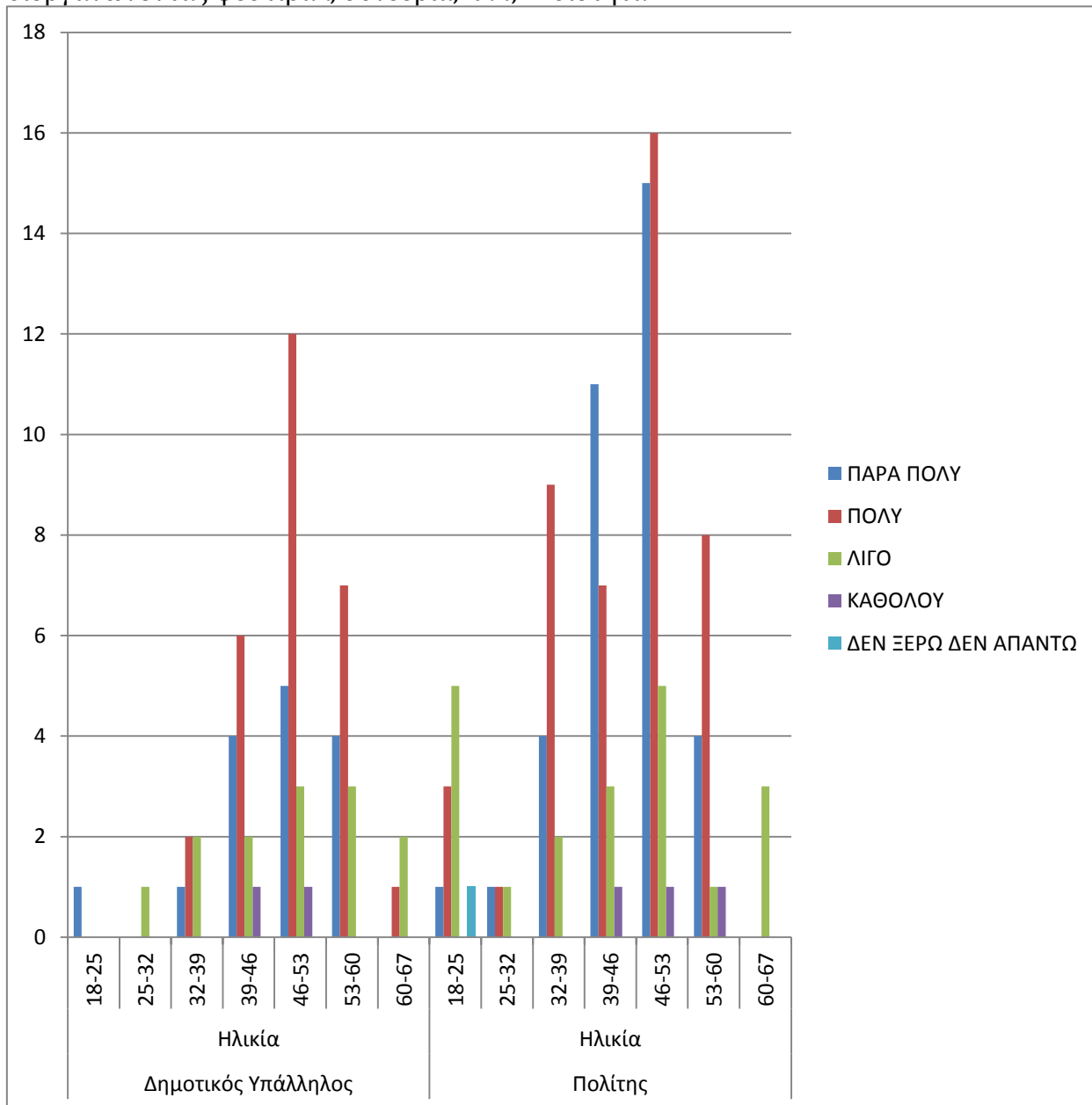

Πίνακας 85. Ηλικία * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα			10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ;					Total
			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25		1	0	0	0		1
	25-32		1	0	0	0		1
	32-39		1	4	0	0		5
	39-46		4	2	5	2		13
	46-53		1	9	10	1		21
	53-60		1	6	6	1		14
	60-67		0	1	2	0		3
	Total		9	22	23	4		58
Πολίτης	Ηλικία 18-25		1	5	2	2	0	10
	25-32		1	1	1	0	0	3
	32-39		8	5	2	0	0	15
	39-46		14	7	1	0	0	22
	46-53		21	14	2	0	0	37
	53-60		7	1	5	0	1	14
	60-67		0	0	3	0	0	3
	Total		52	33	16	2	1	104
Total	Ηλικία 18-25		2	5	2	2	0	11
	25-32		2	1	1	0	0	4
	32-39		9	9	2	0	0	20
	39-46		18	9	6	2	0	35
	46-53		22	23	12	1	0	58
	53-60		8	7	11	1	1	28
	60-67		0	1	5	0	0	6
	Total		61	55	39	6	1	162

Διάγραμμα 76. Ηλικία * 10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ; * Ιδιότητα

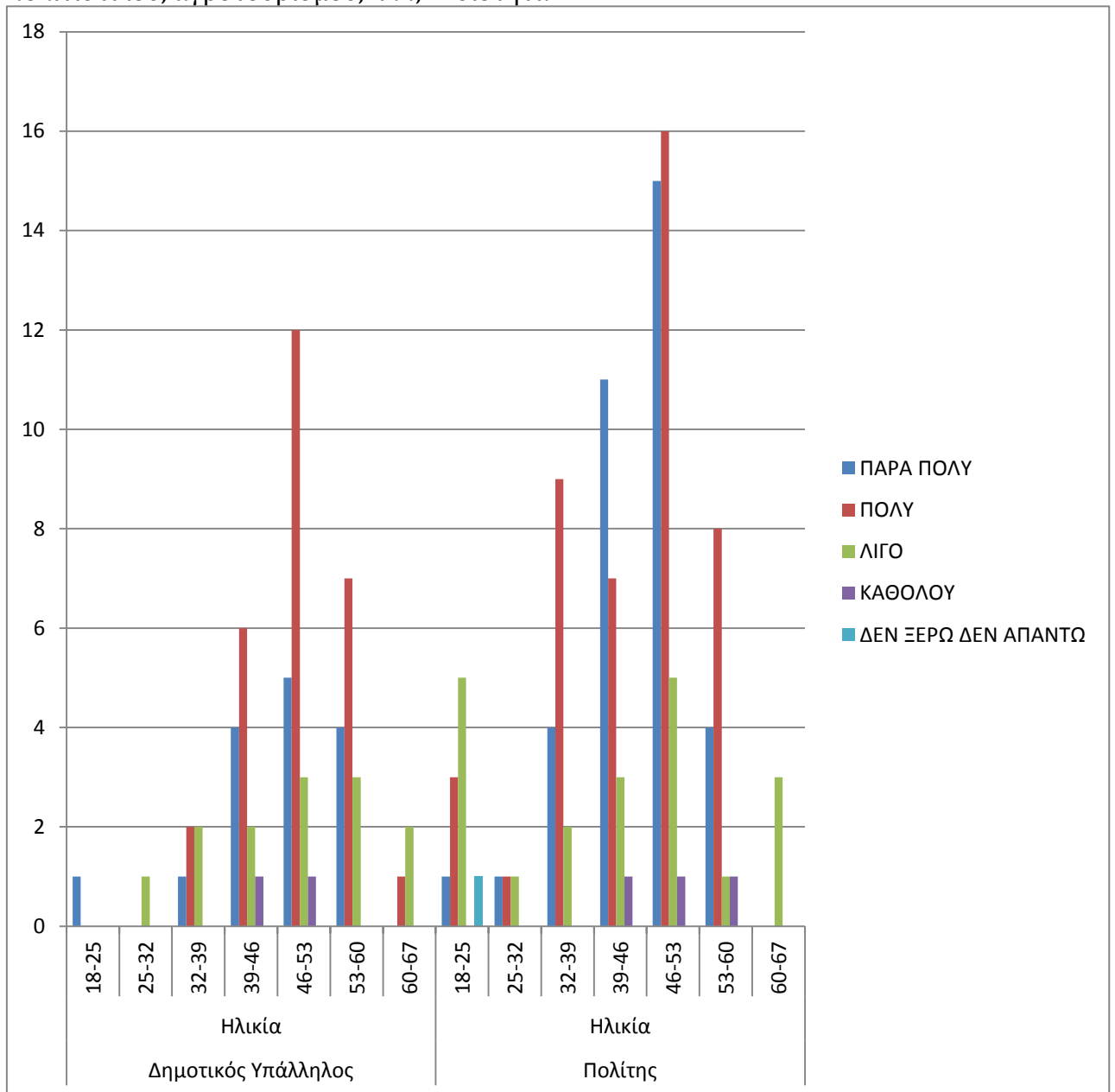

Πίνακας 86. Ηλικία * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα		11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	1	0	0	0		1
	25-32	0	0	1	0		1
	32-39	0	4	1	0		5
	39-46	4	4	4	1		13
	46-53	0	10	9	2		21
	53-60	1	7	5	1		14
	60-67	0	2	0	1		3
	Total	6	27	20	5		58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	1	2	5		2	10
	25-32	1	2	0		0	3
	32-39	5	7	3		0	15
	39-46	10	11	1		0	22
	46-53	20	15	2		0	37
	53-60	6	5	3		0	14
	60-67	0	0	3		0	3
	Total	43	42	17		2	104
Total	Ηλικία 18-25	2	2	5	0	2	11
	25-32	1	2	1	0	0	4
	32-39	5	11	4	0	0	20
	39-46	14	15	5	1	0	35
	46-53	20	25	11	2	0	58
	53-60	7	12	8	1	0	28
	60-67	0	2	3	1	0	6
	Total	49	69	37	5	2	162

Διάγραμμα 77. Ηλικία * 11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ; * Ιδιότητα

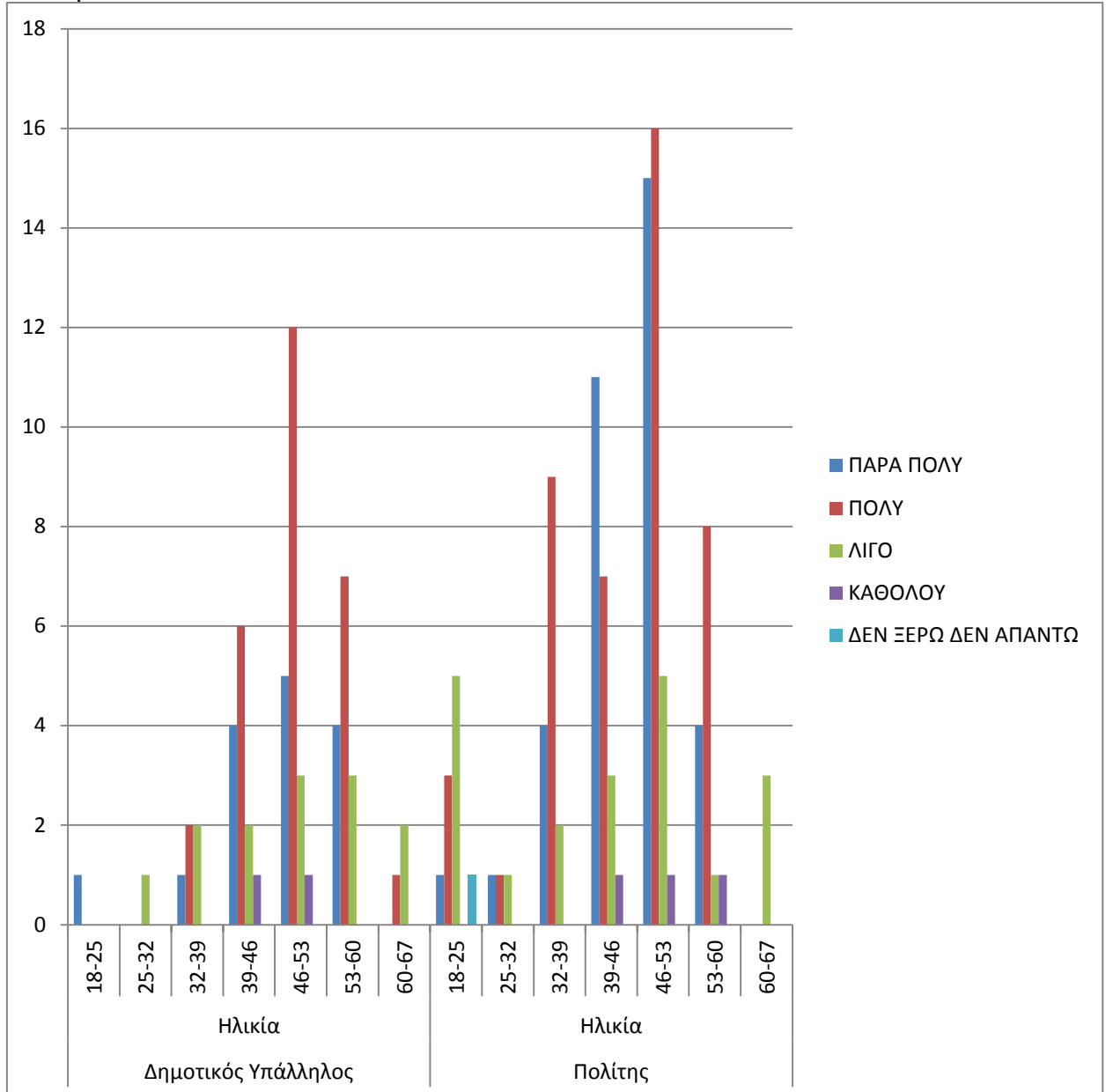
Πίνακας 87. Ηλικία * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου); * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

			12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου);					
Ιδιότητα			ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία	18-25	1	0	0	0	0	1
		25-32	0	1	0	0	0	1
		32-39	1	1	3	0	0	5
		39-46	3	9	1	0	0	13
		46-53	3	12	5	1	0	21
		53-60	4	7	2	0	1	14
		60-67	0	0	0	3	0	3
		Total		12	30	11	4	1
Πολίτης	Ηλικία	18-25	2	3	4	0	1	10
		25-32	2	1	0	0	0	3
		32-39	5	8	2	0	0	15
		39-46	12	8	2	0	0	22
		46-53	24	11	2	0	0	37
		53-60	5	9	0	0	0	14
		60-67	0	0	2	1	0	3
		Total		50	40	12	1	1
Total	Ηλικία	18-25	3	3	4	0	1	11
		25-32	2	2	0	0	0	4
		32-39	6	9	5	0	0	20
		39-46	15	17	3	0	0	35
		46-53	27	23	7	1	0	58
		53-60	9	16	2	0	1	28
		60-67	0	0	2	4	0	6
		Total		62	70	23	5	2

Διάγραμμα 78. Ηλικία * 12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου); *

Ιδιότητα

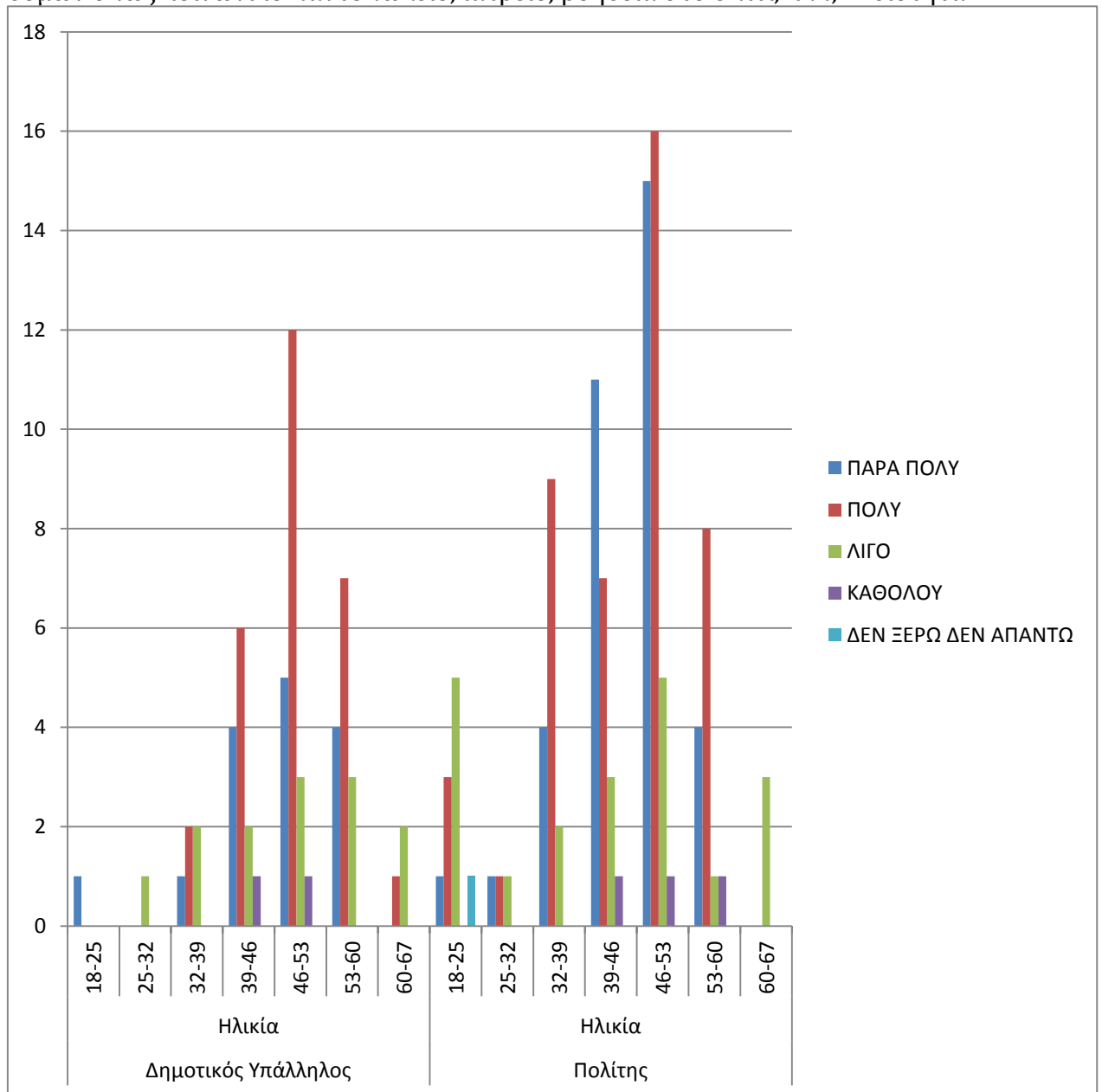

Πίνακας 88. Ηλικία * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

Ιδιότητα		13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	0	1	0	0		1
	25-32	0	1	0	0		1
	32-39	2	3	0	0		5
	39-46	5	8	0	0		13
	46-53	7	11	2	1		21
	53-60	5	7	2	0		14
	60-67	0	2	0	1		3
	Total	19	33	4	2		58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	3	3	2		2	10
	25-32	1	1	1		0	3
	32-39	7	6	2		0	15
	39-46	12	9	1		0	22
	46-53	18	19	0		0	37
	53-60	6	5	3		0	14
	60-67	0	2	1		0	3
	Total	47	45	10		2	104
Total	Ηλικία 18-25	3	4	2	0	2	11
	25-32	1	2	1	0	0	4
	32-39	9	9	2	0	0	20
	39-46	17	17	1	0	0	35
	46-53	25	30	2	1	0	58
	53-60	11	12	5	0	0	28
	60-67	0	4	1	1	0	6
	Total	66	78	14	2	2	162

Διάγραμμα 79. Ηλικία * 13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ; * Ιδιότητα

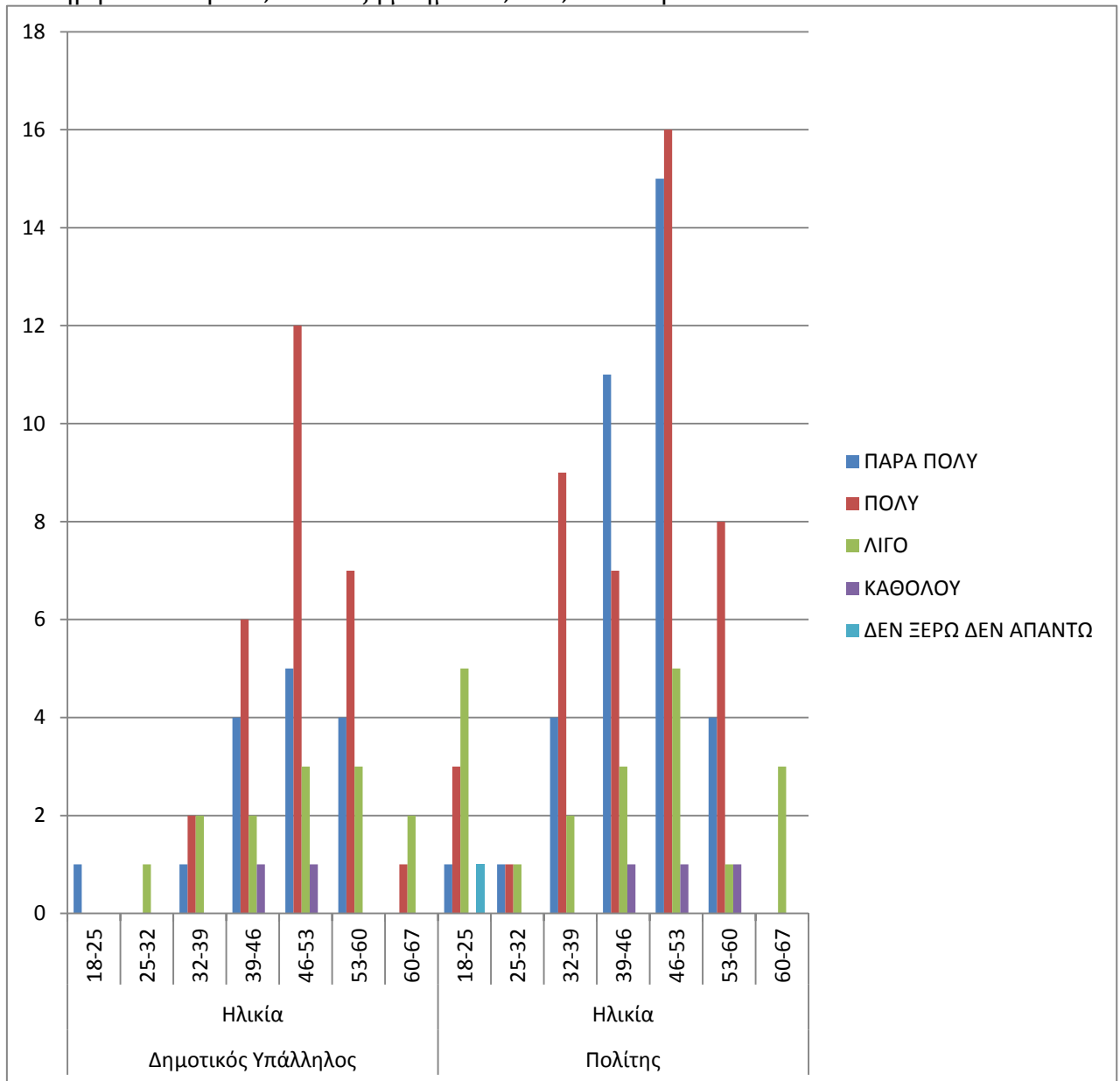

Πίνακας 89. Ηλικία * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ; * Ιδιότητα Crosstabulation

Count

		14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ;					
Ιδιότητα		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Total
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	0	1	0	0	0	1
	25-32	0	0	1	0	0	1
	32-39	1	3	0	1	0	5
	39-46	3	6	1	2	1	13
	46-53	3	5	8	5	0	21
	53-60	1	7	3	2	1	14
	60-67	0	0	1	2	0	3
	Total	8	22	14	12	2	58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	3	2	3	1	1	10
	25-32	1	1	1	0	0	3
	32-39	6	4	5	0	0	15
	39-46	14	6	2	0	0	22
	46-53	21	14	2	0	0	37
	53-60	9	3	2	0	0	14
	60-67	0	1	2	0	0	3
	Total	54	31	17	1	1	104
Total	Ηλικία 18-25	3	3	3	1	1	11
	25-32	1	1	2	0	0	4
	32-39	7	7	5	1	0	20
	39-46	17	12	3	2	1	35
	46-53	24	19	10	5	0	58
	53-60	10	10	5	2	1	28
	60-67	0	1	3	2	0	6
	Total	62	53	31	13	3	162

Διάγραμμα 80. Ηλικία * 14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ; * Ιδιότητα

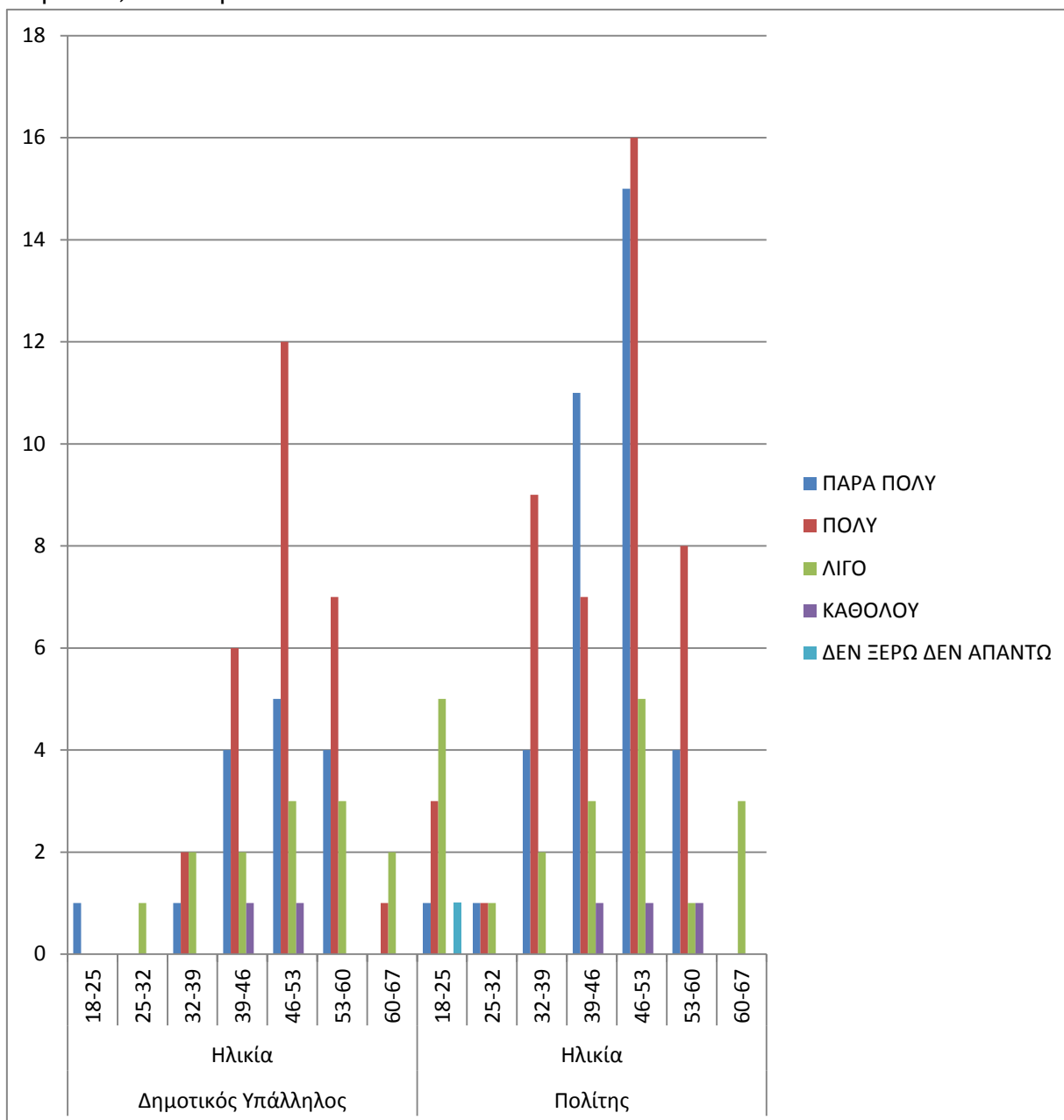

Πίνακας 90. Ηλικία * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;
* Ιδιότητα Crosstabulation

Count

		15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;					Total
		ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	
Ιδιότητα							
Δημοτικός Υπάλληλος	Ηλικία 18-25	1	0	0	0		1
	25-32	0	0	1	0		1
	32-39	1	2	2	0		5
	39-46	4	6	2	1		13
	46-53	5	12	3	1		21
	53-60	4	7	3	0		14
	60-67	0	1	2	0		3
	Total	15	28	13	2		58
Πολίτης	Ηλικία 18-25	1	3	5	0	1	10
	25-32	1	1	1	0	0	3
	32-39	4	9	2	0	0	15
	39-46	11	7	3	1	0	22
	46-53	15	16	5	1	0	37
	53-60	4	8	1	1	0	14
	60-67	0	0	3	0	0	3
	Total	36	44	20	3	1	104
Total	Ηλικία 18-25	2	3	5	0	1	11
	25-32	1	1	2	0	0	4
	32-39	5	11	4	0	0	20
	39-46	15	13	5	2	0	35
	46-53	20	28	8	2	0	58
	53-60	8	15	4	1	0	28
	60-67	0	1	5	0	0	6
	Total	51	72	33	5	1	162

Διάγραμμα 81. Ηλικία * 15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων; * Ιδιότητα

Κεφάλαιο 9

Επίλογος

Η επεξεργασία των ερωτημάτων της έρευνας με το SPSS κατέδειξε εξ' αρχής την επικρατούσα τάση απέναντι στον θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης τόσο ως προς τους πολίτες όσο και ως προς τους δημοτικούς υπαλλήλους. Η εισαγωγή του συνόλου των μεταβλητών στη διαδικασία ανάλυσης, οδήγησε σε αναρίθμητες σειρές αποτελεσμάτων που κατέδειξαν κατά βάση ποιες μεταβλητές δύναται να μεγιστοποιήσουν την επεξηγηματική ικανότητα της ανάλυσης. Η έρευνα λοιπόν εστιάστηκε στην μελέτη σχηματισμών συσχετίσεων ανάμεσα σε συγκεκριμένες μεταβλητές. Η ανάλυση των μεταβλητών που συσχετίστηκαν ανέδειξε τις σχέσεις τους συνθέτοντας τα κοινά χαρακτηριστικά τους. Επιτυγχάνοντας τους στόχους της έρευνας να εξαχθούν από τα συλλεχθέντα δεδομένα ασφαλή και σαφή συμπεράσματα που θα αντικατοπτρίζουν τις θεωρήσεις, τις στάσεις, τις απόψεις και τις πεποιθήσεις των ερωτηθέντων.

Έγιναν πολλαπλοί πίνακες διασταυρώσεων με επιλέξιμες μεταβλητές καταμετρήσεις και κατανομές των απαντήσεων, με συσχετίσεις, ποσοστιαίες αναλογίες και γραφήματα όπως κυκλικά τομεογράμματα με διακριτές κατηγορίες ως φέτες συχνότητας και ραβδογράμματα όπου το συγκριτικό ύψος των ράβδων καταδεικνύει σαφώς το συγκριτικό μέρος των κατηγοριών. Τα σχήματα κατανομής καθώς η αναπαράστασή τους μελετήθηκαν ώστε να διευκρινιστούν οι σχηματισμοί στις κατανομές των απαντήσεων.

Μετά από διεξοδική μελέτη και εξέταση του συνόλου των αποτελεσμάτων που αναδείχθηκε το συμπέρασμα της έρευνας που προκύπτει και είναι ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων του δείγματος είναι θετικά διακείμενοι προς τις δυνατότητες του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται τόσο από την περιγραφική ανάλυση του συνόλου του δείγματος, όσο και από την ανάλυσή του.

Πρέπει να σημειωθεί ότι παρατηρήθηκε μία ελαφρά διαφοροποίηση μεταξύ των δημοτικών υπαλλήλων και των πολιτών. Οι δημοτικοί υπάλληλοι παρουσιάστηκαν ως περισσότερο επιφυλακτικοί ως προς τις απόψεις τους στις ερωτήσεις που αφορούν την συμβολή οργανισμών Τ.Α. στην ανάπτυξη.

Από την παραπάνω μελέτη των αποτελεσμάτων της έρευνας στο γενικό σύνολο των ερωτηθέντων πολιτών και δημοτικών υπαλλήλων καθίσταται σαφές ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων απάντησε θετικά στο σύνολο των ερωτημάτων πλην του δεύτερου ερωτήματος. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων διατύπωσε θετικές και αισιόδοξες απόψεις ως προς το ρόλο και τις δυνατότητες του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εκφράζοντας όμως παράλληλα και την απαισιοδοξία της ως προς τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία.

Περαιτέρω ανάλυση κατέδειξε μία σαφή διαφοροποίηση των απόψεων μεταξύ δημοτών και δημοτικών υπαλλήλων. Συγκεκριμένα, στο σύνολο των ερωτηθέντων πολιτών της έρευνας παρατηρούμε ότι απάντησαν θετικά σε όλα τα ερωτήματα πλην του ερωτήματος για την ανεργία. Ενώ όταν οι ίδιες ερωτήσεις ετέθησαν στους δημοτικούς υπαλλήλους τότε οι δημοτικοί υπάλληλοι θετικά απάντησαν μόνο στα ερωτήματα:

7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες κλπ).
8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια.
9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες.
10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια κλπ.
11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού κλπ.
12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση

και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου).

13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι κλπ
14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας της και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργίας μουσείων αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων κλπ.
15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση, προσχολική, σχολική με επιπρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών, διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων.

Ενώ αρνητικά απάντησαν στα ερωτήματα:

1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας.
2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία.
3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης.
5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.
6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων.

Ως προς τις απαντήσεις με βάση το φύλο και την ιδιότητα, η πλειοψηφία των πολιτών τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες απάντησε θετικά. Ενώ οι δημοτικοί υπάλληλοι απάντησαν αρνητικά, τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες, στα ερωτήματα:

1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας.
2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία.
3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.
6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων.

Στα ερωτήματα 4 και 5 απάντησαν αρνητικά μόνο οι άνδρες δημοτικοί υπάλληλοι. Δήλωσαν απαισιόδοξοι ως προς το κατά πόσο η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στη βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης και ως προς το κατά πόσο η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

Συσχετίζοντας το μορφωτικό επίπεδο με την ιδιότητα αρνητικές απαντήσεις δόθηκαν σε όλα τα ερωτήματα από τους ερωτηθέντες απόφοιτους δημοτικού είτε πολίτες είτε δημοτικοί υπάλληλοι.

Συσχετίζοντας την ηλικία με την ιδιότητα η έρευνα κατέδειξε ότι οι πολίτες στις ηλικίες 18-25 και 60-67 εμφανίστηκαν απαισιόδοξοι και αρνητικοί σε όλα ανεξαιρέτως τα ερωτήματα. Οι δημοτικοί υπάλληλοι στις ηλικίες 25-32 και 60-67 εμφανίζονται απαισιόδοξοι και αρνητικοί σε όλα ανεξαιρέτως τα ερωτήματα.

Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην οικονομική ανάπτυξη λοιπόν χρήζει περαιτέρω διερεύνησης. Ιδιαίτερα ως προς τις προτάσεις που θα μπορούσαν να θέσουν το πλαίσιο μιας πραγματικής Αυτοδιοίκησης που θα συμβάλει αποτελεσματικά στην

τοπική ανάπτυξη. Η παρούσα έρευνα επιτέλεσε έναν βασικό στόχο της. Οι πολίτες και οι δημοτικοί υπάλληλοι του δήμου Δοξάτου, ακόμη κι αν δε συμμετείχαν στην έρευνα ήρθαν σε επαφή, άκουσαν, σκέφτηκαν και γνώρισαν νέους τρόπους ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας. Συγχρόνως το σύνολο των ερωτηθέντων στο πλαίσιο συζητήσεων που προέκυψαν αυθόρμητα ευαισθητοποιήθηκε και ενημερώθηκε για τα προβλήματα της Τ.Α. και προβληματίστηκε, στοχάστηκε, αντάλλαξε ενδιαφέρουσες απόψεις, ανέπτυξε επικοινωνιακούς διαλόγους. Εναπόκειται στην κρίση πλέον των διοικούντων ώστε να διεκδικήσουν και να καταφέρουν η Τ.Α. να γίνει πραγματικά μοχλός ανάπτυξης και δημιουργίας.

Παράρτημα Α

Ερωτηματολόγιο

Αγαπητοί δημότες και δημότισσες,

το παρόν ανώνυμο ερωτηματολόγιο εντάσσεται στα πλαίσια της διπλωματικής μου εργασίας με θέμα «Ο ρόλος και η συμβολή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την Τοπική Ανάπτυξη». Έχει ως σκοπό την ανάδειξη του ρόλου, των δυνατοτήτων και της συμβολής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Τοπική Ανάπτυξη μέσω της αποτύπωσης των αντιλήψεων δημοτών και υπαλλήλων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Δεν υπάρχουν σωστές ή λάθος απαντήσεις στα ερωτήματα που σας ζητείται να απαντήσετε.

Σας παρακαλώ να μελετήσετε και να απαντήσετε με ειλικρίνεια σε όλες τις ερωτήσεις. Η συμβολή σας είναι ιδιαίτερος σημαντική για τη διεξαγωγή της έρευνας.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τον πολύτιμο χρόνο σας και τη βοήθειά σας.

Θωμάς Δασκάλου

Α. Δημογραφικά Στοιχεία. Παρακαλώ σημειώστε $\sqrt{\quad}$ στην επιλογή σας:

1. Φύλο

Άνδρας

Γυναίκα

2. Ηλικία

18-25

25-32

32-39

39-46

46-53

53-60

Άνω των 60

3. Ιδιότητα

Δημοτικός
Υπάλληλος

Δημόσιος
Υπάλληλος

Ιδιωτικός
Υπάλληλος

Ελ. Επαγγελματίας

Άνεργος

Συνταξιούχος

4. Γραμματικές Γνώσεις

Απόφοιτος
Δημοτικού

Απόφοιτος
Γυμνασίου

Απόφοιτος
Λυκείου

Πτυχιούχος
ΙΕΚ

Πτυχιούχος
ΑΕΙ/ΤΕΙ

Μεταπτυχιακό
Δίπλωμα

Διδακτορικό
Δίπλωμα

Β. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΑΠΟΨΕΩΝ

Παρακαλώ σημειώστε \checkmark κάτω από την επιλογή που εκφράζει την άποψή σας:

1. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως μοχλός ανάπτυξης της Τοπικής Οικονομίας;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την ανεργία και τον κοινωνικό αποκλεισμό των οικονομικά αδυνατούντων στην τοπική κοινωνία;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

3. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναβάθμιση του τοπικού περιβάλλοντος και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

4. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών και στην κατασκευή νέων υποδομών για την ανάπτυξη της πόλης;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

5. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην αναζήτηση μιας ελκυστικής εικόνας της πόλης για την επιχειρηματική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

6. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάδειξη της πόλης σε δυναμικό πόλο καινοτομίας και προσέλκυσης επενδύσεων;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

7. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος (δρόμοι, πλατείες, κλπ.);

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

8. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να ενισχύσει τους δεσμούς της τοπικής κοινότητας με προσωπικότητες της περιοχής που διαπρέπουν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό και την ομογένεια;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

9. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εξωστρέφεια με ενεργητική συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και ισχυρές συνεργασίες;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

10. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην σύνδεση της τοπικής κοινωνίας με τον πολιτισμό διοργανώνοντας φεστιβάλ, συνέδρια, κλπ;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

11. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού όπως συνεδριακού, πολιτιστικού, αγροτουρισμού, κλπ;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

12. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει για την τεχνολογική αναβάθμιση και αναδιάρθρωση των υπηρεσιών της με μηχανοργάνωση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της επικοινωνίας (επικοινωνία και εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω του διαδικτύου);

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

13. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στον κοινωνικό χαρακτήρα της με χρηματοδότηση κοινωνικών δομών όπως κοινωνικό παντοπωλείο, ιατρείο, βοήθεια στο σπίτι, κλπ;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

14. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην ανάδειξη της τοπικής ιστορίας και της τοπικής παράδοσης με την χρηματοδότηση πολιτιστικών συλλόγων, δημιουργία μουσείων, αναπαλαίωση διατηρητέων κτιρίων, ανάδειξη μνημείων, κλπ;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

15. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να επενδύσει στην εκπαίδευση (προσχολική, σχολική, πρόσθετη διδακτική στήριξη των οικονομικά ασθενέστερων μαθητών) και στη διά βίου εκπαίδευση ενηλίκων;

ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ	ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ

Βιβλιογραφία

Amin A., Thrift N., 1995, "Globalisation, Institutional 'Thichness' and the Local Economy", in: Healey, P., Cameron S., Davoudi S., Graham S., Madani-Pour A. (eds), *Managing Cities: the new urban context*, J. Willey and Sons, Chichester pp. 92-108

Antonio Vasquez Barquero, (1991), Τοπική Ανάπτυξη. Μια Στρατηγική για τη δημιουργία Απασχόλησης, μετάφραση Β. Χωραφά, Παπαζήση

Aydalot P., 1986, *Les milieux innovateurs en Europe*, Gremi, Paris

Becattini G., 1990, "The Marshallian industrial district as a socio-economic notion", in: Pyke F., Becattini G., Sengenberger W. (eds), *Industrial districts and inter-firm cooperation in Italy*, International Institute for Labour Studies, Geneva

Brusco S., 1990, "The idea of industrial district: its genesis", in: Pyke F., Becattini G., Sengenberger W. (eds), *Industrial districts and inter-firm cooperation in Italy*, International Institute for Labour Studies, Geneva,

Gouttebel Jean-Yves, 2001, *Strategies de developpement territorial*, Economica, Paris.

Grosjean N., Crevoisier O., 2003, "Autonomie differenciee des systemes de production territoriaux", *Revue d'Economie Regionale et Urbaine*, ADICUEER No 2, pp. 291-315.

<http://www.sansimera.gr/articles/772>

Maier J., Obermaier F., 2001, "Creative Milieus and Regional Networks: Local Strategies and Implementation in Case Studies in Bavaria", in: Schatzland L., Revilla D. (eds), *Technological Change and Regional Development in Europe*, Physica-Verlag, Berlin

Marcusen A., 1996, "Sticky places in Slippery space: A typology of industrial districts", *Economic Geography*

Palazuelos M., 2005, "Clusters: Myth or Realistic Ambition for Policy-makers?", *Local Economy* 20(2)

Paniccia I., 2002, *Industrial Districts, Evolution and Competitiveness in Italian Firms*, Edward-Elgar, London

Scott A., Storper M., 1989, "The geographical foundations and social regulation of flexible production complexes", in: Wolch J., Dean M. (eds), *The power of geography: How territory shapes social life*, Unwin Hyman, Boston,

Sternberg R., 2002, "The Regional Impact of Innovation Networks", in: Schatzl L., Diez R. J. (eds), *Technological Change and Regional Development in Europe*, Physica-Verlag, Heidelberg, pp. 135-155

Walker D. Charman (1992) *Χωροθέτηση της Βιομηχανίας Παπαζήση*

Ακαδημία Αθηνών, 2004, *Οικονομικά χαρακτηριστικά και στρατηγική ανάπτυξης της νησιωτικής Ελλάδος*, Αθήνα

Γεωργακόπουλος Θ. Πατσουράτης Β. (1995) *Δημόσια Οικονομική Το Οικονομικό*

Ε.Κ.Δ.Δ.Α. - Μελέτη Αναδιάρθρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Κυπριακής Δημοκρατίας

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (1998), *Αειφόρες πόλεις της Ευρώπης*, Έκθεση ομάδας εμπειρογνομόνων για το αστικό περιβάλλον, Λουξεμβούργο

Κατσής, Α., Σιδερίδης, Γ. & Εμβολωτής, Α. (2011). *Στατιστικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες*. Αθήνα: Τόπος

Κομνηνός, Ν. (1993) "Αστικότητα και συσσώρευση: Το διάγραμμα μιας θεωρίας", *Τεχνοπόλεις και Στρατηγικές Ανάπτυξης στην Ευρώπη*, Gutenberg

Κόνσολας, Ν.Ι. (1997) *Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική*, Εκδόσεις Παπαζήση

Παπαδασκαλόπουλος Α., Χριστοφάκης Μ., 2006, «Στρατηγική Αστικής Ανάπτυξης και τοπικός αναπτυξιακός σχεδιασμός στον αστικό χώρο μέσα από το Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης: Η περίπτωση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας», στο: Κοκκώσης Χ., Φώτης Γ. (επ.), *Περιφερειακή Επιστήμη και Πολιτική: Ελλάδα και Βαλκάνια*, Γκοβόστης, Αθήνα

Σπηλιωτόπουλος Ε. & Μακρυδημήτρης Α., (2001), *Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα*, Σάκκουλα

Σωτηρέλης Γ. Προτάσεις Αναθεώρησης Συνταγματικών Διατάξεων για την Αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Γνωμοδότηση Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Στ. Ιατρού, Αμ. Κουδούνη, Μ. Νικολακοπούλου, Στ. Χασομέρη *Δομή και Λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, ΤΕΕ, Αθήνα Φεβρ., 2005

Υπουργείο Εσωτερικών, *Δομή και Λειτουργία της Τοπικής και Περιφερειακής Δημοκρατίας Ελλάδα 2012*

Χατζημιχάλης Κ. (1992) *Περιφερειακή Ανάπτυξη και Πολιτική Εξάντας*

Χριστοφάκης Μ., Τσάμπρα Μ., 2008, Δυνατότητες και περιορισμοί της ενδογενούς-τοπικής ανάπτυξης σε βιομηχανικές συγκεντρώσεις μητροπολιτικών περιοχών: η περίπτωση του Θριασίου Πεδίου, *Review of Economic Science*

Χριστοφάκης Σ. Μ., 2001, Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτική, Παπαζήσης, Αθήνα